



3 1761 08824695 4

2 out
L.G.
Toronto University Library

Presented by

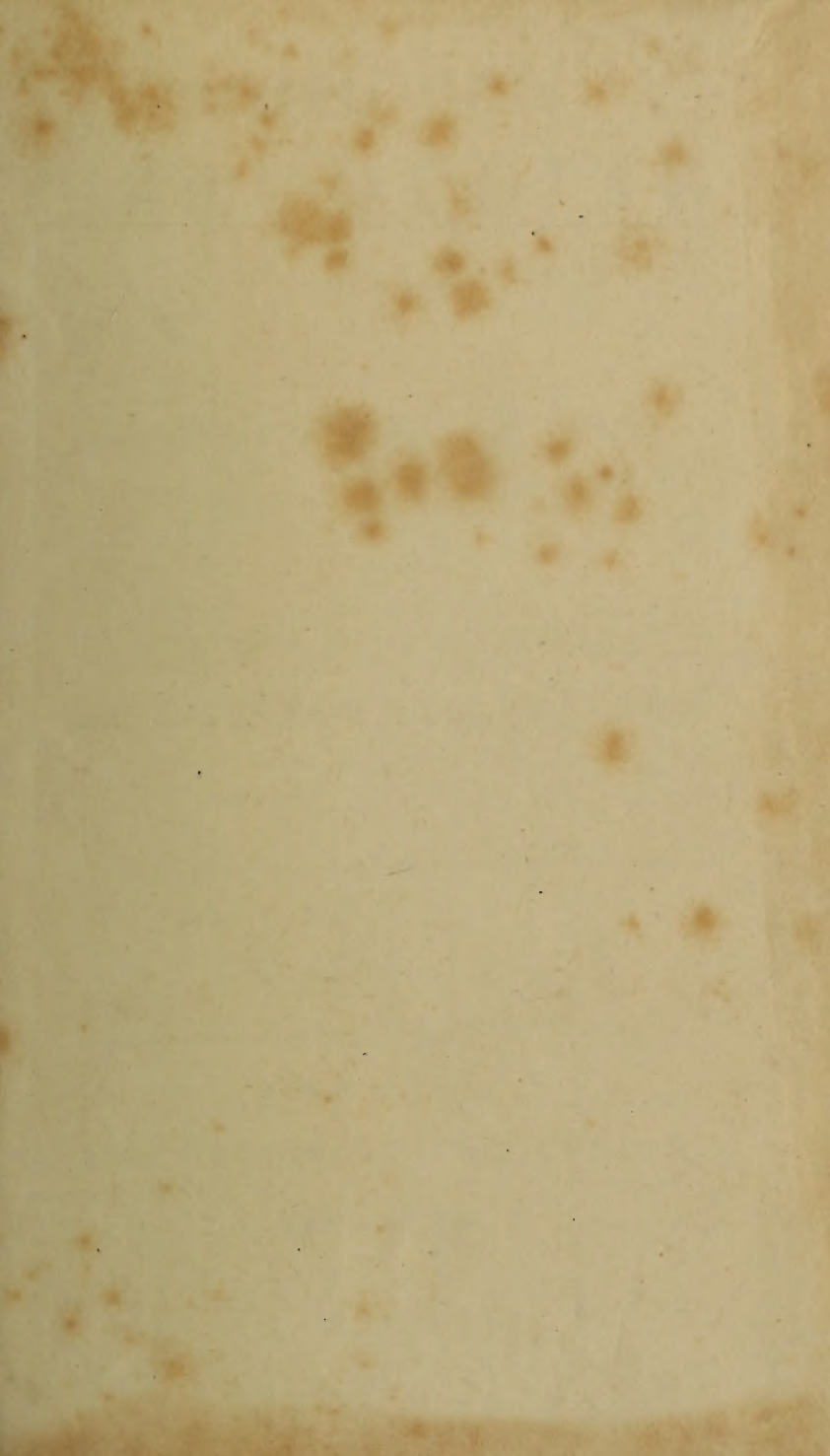
The Revd H. H. Hayford - Adcoch. U. S.

through the Committee formed in

The Old Country

to aid in replacing the loss caused by

The disastrous Fire of February the 14th 1890



LGr
S712Er

SOPHOCLIS

TRAGŌEDIAE

AD

OPTIMORVM LIBRORVM FIDEM

ITERVM RECENSUIT

ET

BREVIBVS NOTIS INSTRVXIT

CAR. GOTTLOB AVG. ERFVRDT.

VOL. V.

TRACHINIAE.

LIPSIÆ

APVD GERHARDVM FLEISCHERYM

MDCCCXXII.

SOPHOCLES
THE OEDIPUS

EDITED BY
J. G. COOPER AND E. P. WHITT
WITH AN INTRODUCTION
BY J. G. COOPER

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
CHICAGO, ILL.
1913

SOPHOCLIS
TRACHINIAE

AD
OPTIMORVM LIBRORUM FIDEM
RECENSUIT
ET
BREVIBVS NOTIS INSTRVXIT
GODOFREDVS HERMANNVS.

LIPSIÆ
APVD GERHARDVM FLEISCHERVM
CICIDCCCXXII.

THE CHINESE
SOCIETY

[Handwritten signature]
~~_____~~

2



PRAEFATIO.

Eodem modo, quo Aiacem et Electram, nunc Trachinias edidi. Ea fabula Aug. Guil. Schlegelio, viro elegantis iudicii, ita dissimilis esse caeteris Sophoclis tragoediis visa est, ut dubitaret, an Iophonti potius, filio Sophoclis, tribuenda esset. Respondit Schlegelio Iacobus, professor Varsaviensis, in Lectionibus Sophocleis, quarum nuper primum volumen in lucem prodiit. Is multa ingeniose ac subtiliter in eam sententiam disputavit, ut ostenderet, non Herculis obitum, sed amoris quanta vis esset, poetam declarare voluisse, idque eum docte et sapienter instituisse, qui quidem non huius aevi homines, sed veteres Athenien-

ses esset iudices habiturus. Ego quidem, quomodo qui Sophoclem cognitum habeat, an genuina sit haec fabula dubitare possit, non video. Nam quae duae res in poesi maxime produnt a quo quid scriptum sit, ingenium poeseos et dictio, eae ita sunt in hac fabula eadem atque in caeteris, ut miraturus sim, si quis proferat aliquid, quod alienum ab Sophocle iudicari debeat. Quod si est, quod reprehendi in Trachiniis queat, id non est eiusmodi, ut abiudicanda sit propterea ab Sophocle haec tragoedia. Est enim in iis rebus positum, in quibus nullum usquam poetam tragicum ab errore immunem invenias. Nam si ne hodie quidem, postquam et exemplis plurimis et multis doctorum hominum disputationibus intellectum est, quid rectum in hoc genere et quid vitiosum sit, ullam edi videmus tragoediam, quae vel aliquo modo perfecta dici possit; quid mirabimur, si veteres aliquid peccarunt, et quidem illi ipsi, a quibus si non inventa, certe pri-

num expolita atque ad certam formam adducta est tragoedia? At nimirum pervulgatum hoc vitium est hominum doctorum, quod intelligendo faciunt, ut nihil intelligant. Ars enim prior fuit praeceptis, quae nulla fuerunt, nondum invento, quod iis indigeret. Eam postquam obscuro quodam minimeque explicato sensu invenerant homines atque excoluerant, tum demum, comparatis inter se quae magis minusve placerent, causisque eius rei investigatis, quid rectum aut pravum esset, disputari, et ne id quidem sine erroribus, quippe rei difficillimae natura non ex omni parte penitus perspecta, coeptum est. Atque ad hunc usque diem alia alio tempore opinio animos occupavit, ex qua virtutes et vitia tragoediarum iudicarentur. Veluti hodie plerisque fati usus in Graecorum tragoedia necessarius videtur: de quo quum nihil ab Aristotele traditum sit, apparet, quamvis in plerisque tragoediis Graecorum fato suae sint partes, tamen scriptores illa.

rum fabularum non cogitavisse de fato. De quibus si ita, ut par est, iudicare volumus, illam, quam ipsi videntur animis informatam habuisse notionem tragoediae, respiciamus necesse est: cui si satisfecerunt, laudandi sunt, etiamsi forte, quod non iustam notionem sequuti in errores inciderunt, tragoediae eorum ipsae reprehendendae sint. Qua in re autem illi tragoediae naturam positam esse statuerint, optime ex Aristotele cognosci potest, qui et aetate iis proximus fuit, et, ut ipse Graecus, Graecorum more philosophatus est. Ad Trachinias vero quod attinet, mihi, quod Iacobus existimat, amoris perniciosam vim declarare poetam voluisse, et quidem temporum istorum mollitiae adductum, non minus longe repetitum videtur, quam quod idem de anno, quo haec fabula acta sit, disputavit. Amor quae mala gigneret si docere poeta voluisset, Medeam aliquam aut Phaedram introductam oportebat, non Deianiram, piam

feminam, cuius infelix error potius, quam amor aut ipsius aut Herculis, utrique funestus fuit. Itaque illud recte dixit Schlegelius, obitum Herculis argumentum fabulae esse. Quae res quum visa poetae esset ad metum miserationemque commovendam idonea esse, eam ille iniit viam, quam et fama istius rei monstrabat, et commendabat ratio tragicae poeseos. Hercules est, cui metuere; Hercules, quem miserari spectatores volebat. Et est illud quidem consequutus, sed, saltem quod ad metum, non tam efficaciter ut in Oedipo Rege. Nam in ipsa fabula a principio, praeter vaticinium in epistola Herculis, nihil est, quod magnum aliquem metum excitet, nisi aliunde spectatores sciant, mortem Herculi impendere. Tum demum, quum Nessi suspectum donum, consumptumque solis calore vellus commemoratum est, gravius timere Herculi incipimus. Quae praecedunt, quamvis egregia, ita sunt comparata, ut studia spectatorum

magis ad Deianiram convertant: quam quum vident in summa animi moderatione illum, cuius amorem innocenti, ut putat, artificio retinere cupit, perdere, seque ipsam crudelissima illius nece in infinitum luctum coniiicere, non possunt non huius causa magis etiam metuere, fortunamque eius miserari, quam absentis Herculis. Vnde consequi necesse erat, ut, quum consilio poetae persona principalis Hercules esse debeat, re tamen et facto eas partes sustineat Deianira. Quae quum, cognito quid patrasset, sese interimat priusquam Hercules in scenam apportatus est, fieri non potest, quin postremus fabulae actus, quamvis per se egregius, tamen non esse necessarius videatur, quippe re omni, quae instituta fuerat, prorsus peracta. Quod si Herculem prius in scenam adduxisset poeta, Deianiram autem, viso et suis oculis conspecto mariti cruciatu sibi manus inferentem fecisset, non solum cohaereret postrema pars bene cum supe-

rioribus, sed etiam Hercules, ut Deianirae causa in scena expositus, multo maiorem moveret miserationem, ubi, quanto magis Deianirae vices doleremus, tanto gravius Herculis nos dolor tangeret; quanto autem hunc indignius pereuntem videremus, tanto miserabilior illius appareret desperatio. Eam rationem cur Sophocles non praetulerit, quaerere inutile est: sed tamen, si alii ante eum idem argumentum tractarunt, potuit ei, quod saepe tragicis, accidere, ut, quum priores aptiora dedissent, variandi causa aliquid minus apte institueret. Verum etsi compositio argumenti, in quo genere a plerisque est omnitempore peccatum, non iniuria videtur reprehendi posse, tamen caetera tam apte inventa, tam accurate elaborata, tam docte expolita sunt, ut hoc nomine haec fabula nemini non maximopere placere debeat. Quod si in his rebus, ut supra dicebam, et ingenium Sophoclis et oratio ita manifesta est, ut vel si alii tragico adscripta

esset haec fabula, Sophocli eam, qui hunc nosset, tributuri forent: non aliter de ea, quod ad poeticas virtutes et orationis elegantiam attinet, quam de caeteris huius poetae tragoediis sentiendum erit. Verum etsi ego mirifice delector poesi Sophoclis, tamen longe alienus sum ab illa, qua plerosque teneri video, superstitione, quae quadam caeca antiquitatis reverentia etiam ea admiratur, quae ambiguum est utrum in virtutibus, an in vitiis potius numerari debeant. Sic autem sentio. Gravem illam et magnificam simplicitatem, quae in Aeschyli oratione conspicua est, nimio illa interdum verborum strepitu sublimitatem quaerens, ita est ab Sophocle temperata, ut is docta potius atque artificiosa dictione poesin a vulgari sermone distinguendam putaret. Nec mirum, quum ubique videamus homines, ubi simplicitate satiati sunt, quae in omni re tempore prima est, artificiosiora quaerere. Sed haec admodum periculosa via est, quia difficile est modum tenere:

unde fere, quae docta videri vult oratio, in molestam quamdam implicationem atque intricationem vertit, ex qua interdum difficile est eruere, quid senserit scriptor. In illo igitur fastigio Sophocles mihi orationem suam constituisse videtur, ita ut ea interdum iam in illam partem inclinet, quae propior est vitio. In quam rem uno alterove loco in adnotationibus ad hanc fabulam digitum intendi.

Sed dicam nunc de alia re. Quod in non paucis veterum scriptis factum est, ut, quum duae eorum recensiones circumferrentur, discrepantia alterius in margine adnotata cum altera recensione in unum confunderetur, id etiam in Trachiniis factum esse persuasum habeo. Nam et scripturae quaedam diversitates in hac fabula inveniuntur, quae maiores sunt, quam ut librariis imputari possint, et versus nonnulli in ea exstant, qui non aliter cum caeteris cohaerere videntur, quam si eos aliorum quorundam versuum loco positos sta-

tuamus. In his igitur locis, quum consensaneum sit, quae in prima editione scripta fuerant, cum aliis melioribus a poeta commutata esse, id agendum putavi, ut, ubi variaret tantum scriptura, eam reciperem, quae secundae recensionis esse videretur; ubi autem utriusque versus coniuncti essent, eos, quibus in altera editione aliud quid substituisset poeta, uncis includerem. Sunt illi loci, qui duplicis recensionis suspicionem faciunt, hi: v. 7. 12. 84. 87. s. 523 — 525. 784. s. 894. s. Vide etiam ad v. 294. 1107.

Caeterum Erfurdus huic minori Trachiniarum editioni nihil paratum reliquerat, praeter paucissimas quasdam adnotationes, quas suis locis vel inserui, vel commemoravi. Tanto mihi acceptiores fuerunt Seidleri observationes, quas ille ad priorem maxime fabulae partem, quae eius est humanitas, una cum diversitate scripturae codicis Suidae Leidensis mecum communicavit. Suidae quoniam mentionem feci,

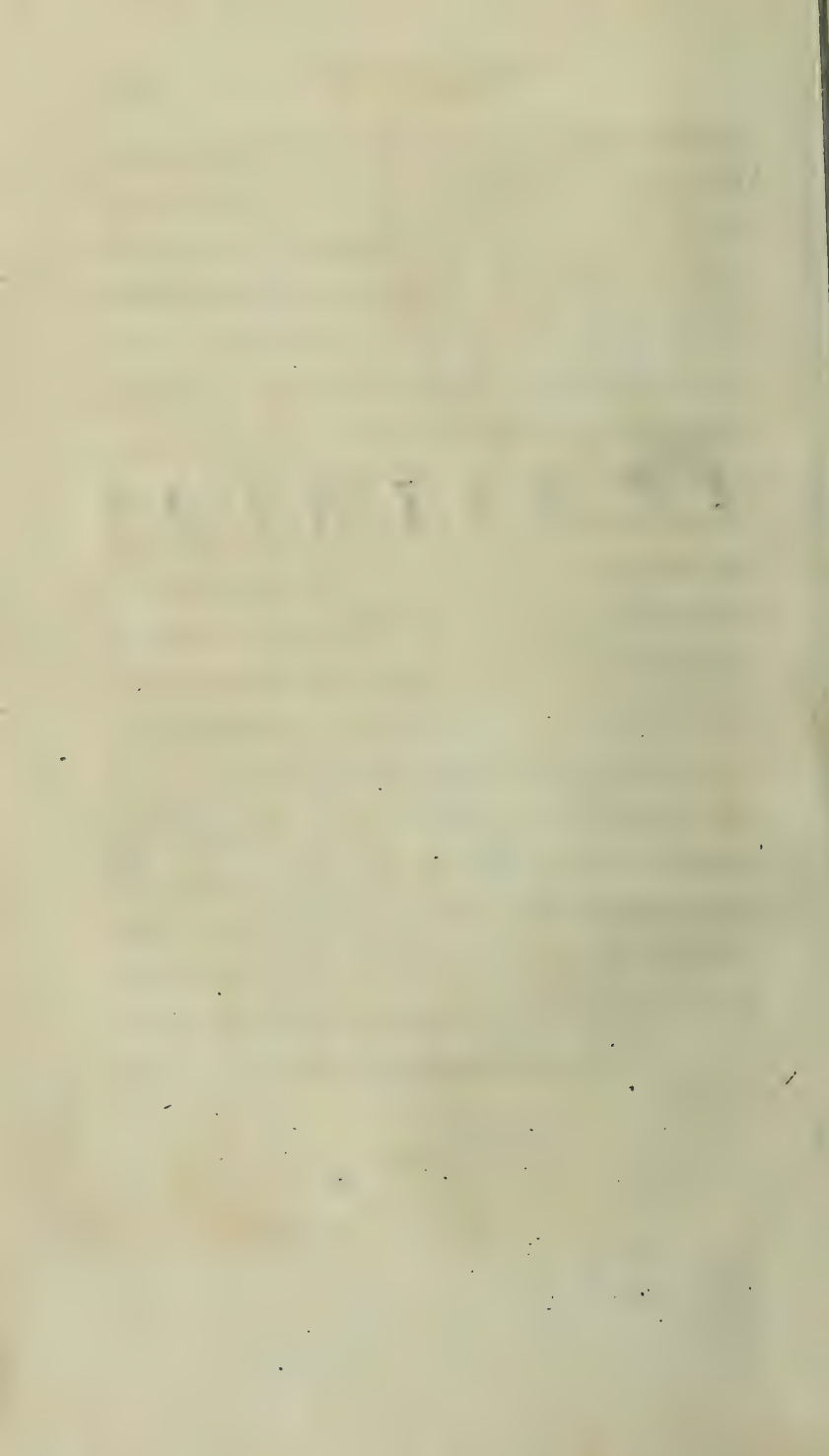
meminerint velim lectores, me huius lectiones ex editione Mediolanensi, quacum Aldina et Basileensis fere consentiunt, numquam ex Kusteriana, cuius nulla auctoritas est, indicasse.

Impresso iam libro primum videre mihi contigit censuram Supplicum Euripidis a Gaisfordio cum Marklandi adnotationibus editarum, scriptam a P. Elmsleio, doctissimo viro, a quo egregiam Sophocli lucem exspectamus. In ea censura, quae inserta est volumini XIV. Commentariorum trimestrium, quae Londini prodeunt, ad v. Supplicum 916. tres locos Trachiniarum commemoratos video, in quibus Elmsleius, *πρὶν ἂν* et *ἕως ἂν* optativo iuncta improbens, aut *ἂν* deleri, aut coniunctivum restitui iubet. Primus est v. 2. ubi, quod oblitus sum adnotare, etiam Florentina secunda *θάνη* praebet, quod probat Elmsleius. Neque enim attenderat, etiam optativum defendi posse. Nam ubi in recta oratione *πρὶν ἂν* et similes particulae coniun-

ctivum requirunt, in oratione obliqua manet *äv*, sed coniunctivo substituitur optativus, ut proprius orationis obliquae modus. Hinc sponte intelligitur, quid de reliquis duobus locis statuendum sit. Nam nec v. 164. ed. Br: *äv* deleri, neque v. 637. ea particula in *vv* mutari debet. Sed scripsit haec vir doctissimus decem abhinc annis, ut non dubitem, quin pridem mutaverit hanc sententiam.

Praeterea prodiit hoc ipso tempore Halis editio Sophoclis, egregia supellectile variarum lectionum ab Io. Friderico Martino, docto iuvene, instructa: qua editione magno cum fructu utentur, qui Sophoclis traegodias accuratius cognoscere volent. Invenient autem in ea editione nonnulla, quae a me neglecta sunt, ut commemoratam Lobeckii disputationem ad Phrynichum p. 39. seq. adversus scripturam *Evßwîs*, quam proposuerat Elmsleius.

T P A X I N I A I.



ΕΚ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΒΙ-
ΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ¹⁾ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡρακλῆς παραγεγόμενος εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δηϊάνειραν ἐμνησιεύσατο, καὶ διαπαλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς τὸν Ἀχελῶον ἀπεικασθέντα ταύρω, περιέκλασε τὸ ἕτερον ²⁾ τῶν κερῶτων. καὶ τὴν μὲν Δηϊάνειραν γαμῆι, τὸ δὲ κέρας Ἀχελῶος λαμβάνει, δούς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμαλθείας. Ἀμάλθεια δὲ ἦν Αἰμονίου θυγάτηρ, ἣ κέρας εἶχε ταύρου· τοῦτο δὲ, ὡς Φερεκύδης φησί, δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε ποτόν ἢ βρωτόν ³⁾ ὅπερ ἂν εὐξαιό τις, παρέχειν ἄφθονον ⁴⁾. στρατεύει δὲ Ἡρακλῆς μετὰ Καλυδωνίων ἐπὶ

1) Lib. II. cap. 7. sect. 5.

2) τὸ ἀριστερόν Turn. Steph. et vulgatae.

3) Ibidem ὥστε βρωτόν ἢ ποτόν.

4) Ald. Iuntt. ἄπονον. Inde a Turnebo vulgatum ἄφθονόν τε καὶ ἄπονον.

Θεσπρώτους, καὶ πόλιν ἐλὼν Ἐφύραν, ἧς ἐβασίλευε Φύλας, Ἀστυόχη τῇ τούτου θυγατρὶ συνελθὼν, πατὴρ Τληπολέμου γίνεται. γενομένων δὲ τούτων εὐωχούμενος παρὰ Οἰνεΐ, κονδύλω παίσας ἀπέκτεινεν Εὐνομον τὸν Ἀρχιτέλους παῖδα κατὰ χειρῶν δίδόντα· συγγενῆς δὲ οὗτος ⁵⁾ Οἰνέως. καὶ ⁶⁾ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδός, ἀκουσίου γενομένου τοῦ συμβεβηκότος, συνεγνωμένει· Ἡρακλῆς δὲ κατὰ τὸν νόμον φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε, καὶ δὴ ἔγνω ⁷⁾ πρὸς Κηῦκα εἰς Τραχίνα ἀπιέναι. ἄγων δὲ Δηϊάνειραν, εἰς ποταμὸν Εὐήνον ἦλθεν, ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέσσωσ ὁ Κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθμευε μισθῶ ⁸⁾, λέγων παρὰ θεῶν ταύτην τὴν πορείαν εἰληφέναι διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. αὐτὸς μὲν οὖν Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διέβη· Δηϊάνειραν δὲ, μισθὸν αἰτηθεὶς, ἐπέτρεψε Νέσσω διακομίζειν ¹⁰⁾. ὁ δὲ πορθμεύων ¹¹⁾ αὐτήν, ἐπεχεί-

5) οὗτος ἦν inde a Turnebo. Sic etiam Brunck.

6) ἀλλ' vulgo inde a Turnebo.

7) καὶ διέγνω vulgo inde a Turnebo.

8) διεπόρθμευε, μισθὸν vulgo. Eadem cum interpunctione μισθῶ Iunt. sec. Emendatum in ed. Brunck.

9) καὶ αὐτὸς μὲν a Turnebo vulgo.

10) κομίζειν ed. Brunck.

11) διαπορθμεύων a Turnebo vulgo.

ρει βιάζεσθαι. τῆς δε ἀνακραγούσης ¹²⁾ αἰσθόμενος, ἐξελθόντα Νέεσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν. ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν, προσκαλεσάμενος Ληϊάνειραν, εἶπε τηρεῖν λαβοῦσαν ἐν κόχλῳ, εἰ θέλοι πρὸς Ἡρακλέα φίλιαν ¹³⁾ ἔχειν, τὸν τε ἰὸν ἀφῆκε κατὰ τῆς κόχλου, καὶ τὸ ῥυέν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀκίδος αἷμα συμμίξας δέδωκεν ¹⁴⁾. ἡ δὲ λαβοῦσα ἐφύλαττε παρ' ἑαυτῆ· διεξιὼν δὲ Ἡρακλῆς τὴν Δρυόπων χώραν, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, ὑπαντήσαντος αὐτοῦ Θειοδάμαντος βοηλατοῦντος, τὸν ἕτερον τῶν ταύρων λύσας καὶ ¹⁵⁾ σφάξας, εὐώχεϊτο ¹⁶⁾. ὡς δὲ ἦκεν εἰς Τραχίνα πρὸς Κήρυκα, ὑποδεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, Δρυόπας κατεπολέμησεν. αὐθις ἐκεῖθεν ¹⁷⁾ Αἰγυμῖα βασιλεῖ συνεμάχησε Δωριέων ¹⁸⁾. Λαπίθαι γὰρ περὶ γῆς ὄρων πρὸς αὐτὸν ἐπολέμουν,

12) ἀνακραγούσης Brunck. cum edd. inde a Turnebo.

13) φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα Turn. et vulgatae. πρὸς Ἡρακλέα φίλτρον Brunck.

14) ἔδωκεν Brunck.

15) λύσας καὶ Turn. et vulgatae omittunt.

16) εὐώχησατο Turn. vulgatae et Brunck.

17) αὐθις ἐκεῖθεν ὄρηθεις Turn. et vulg. αὐθις δὲ ἐκεῖθεν ὄρηθεις Brunck.

18) Δωριέων συνεμάχησε Turn. et vulg.

Κορώνου ¹⁹⁾ στρατηγοῦντος. ὁ δὲ, πολιορκούμενος, ἐπεκαλέσατο Ἡρακλῆα βοηθὸν ἐπὶ μέρος τῆς γῆς. βοηθήσας δὲ Ἡρακλῆς ²⁰⁾, ἀπέκτεινε Κόρωνον μετὰ καὶ ²¹⁾ ἄλλων, καὶ τὴν γῆν ἅπασαν ἐλευθέραν ἐποίησεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ Λαγόραν μετὰ τῶν παίδων, βασιλέα Δρυόπων, ἐν Ἀπόλλωνος τεμένει, Λυπιθῶν σύμμαχον ²²⁾. παριόντα δὲ Ἴωνα, εἰς μονομαχίαν προῦκαλεῖτο ²³⁾ αὐτὸν Κύκνος ὁ Ἄρεος καὶ Πελοπίας· συστὰς δέ, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν. ὡς δὲ εἰς Ὀρμένιον ²⁴⁾ ἦκεν, Ἀμύντωρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς οἶκ ἔϊασε μεθ' ὄπλων παριέναι. κωλύομενος δὲ παρελθεῖν, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν.

19) Margo Turnebi Κόρου et paulo post Κόρον.

20) ὁ Ἡρακλῆς Turn. et vulg.

21) καὶ omittunt edd. ante Turn.

22) Ἀλλαγόραν μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ βασιλέα Δρυόπων ἐν Ἀπόλλωνος τεμένει δαινύμενον, ὑβριστὴν ὄντα καὶ Λαπίθων σύμμαχον Turn. et vulg. Ἀλλαγόραν etiam edd. ante Turn. Brunckius Λαγόραν dedit, vulgatam sequutus, sed omīssis verbis αὐτοῦ βασιλέα Δρυόπων.

23) Turn. et vulg. προκαλεῖται.

24) Ὀρχομενὸν libri, ut apud Apollodorum et Eudociam. Wesselingii emendatio recepta a Brunckio.

ἀφικόμενος δὲ εἰς Τραχίνα, στρατιάν ²⁵⁾ ἐπὶ Οἰχαλίαν συνήθροισεν, Εὐρυτον τιμωρήσασθαι θείλων. συμμαχούντων δ' Ἀρκάδων αὐτῷ καὶ Μηλιέων τῶν ἐκ Τραχίνος, καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, κτείνας μετὰ τῶν παίδων Εὐρυτον ²⁶⁾, αἰρεῖ τὴν πόλιν, καὶ θάψας τῶν σὺν αὐτῷ στρατευσαμένων τοὺς ἀποθανόντας, Ἴππασον τὸν Κηῦκος, καὶ Ἀργεῖον καὶ Μέλανα, τοὺς ²⁷⁾ Δικυμνίου παῖδας, καὶ λαφυραγωγῆσας τὴν πόλιν, ἤγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον. καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, Διὸς Κηναίου ἱερόν ἰδρύσατο. μέλλων δὲ ἱερουργεῖν, κήρυκα ²⁸⁾ ἔπεμψε, λαμπρὰν ἐσθῆτα οἷσοντα. παρὰ τούτου δὲ τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηϊάνειρα πυθομένη, καὶ δεύσασα μὴ πάλιν ἐκείνην ἀγαπήσῃ, νομίσασα τῇ ἀληθείᾳ φίλτρον εἶναι τὸ ὄυέν αἷμα τοῦ Νέσσου, τού-

25) Ita Brunckius pro στρατείαν.

26) Verba τῶν Ἐπικνημιδίων κτείνας μετὰ τῶν παίδων Εὐρυτον omissa in Ald. et Iunt. pr. Habet Iuntina secunda, nisi quod τὰ pro μετὰ, et vulgatae.

27) τοῦ Ald. et Iuntinae.

28) εἰς Τραχίνα Λίχαν τὸν κήρυκα vulgatae et Brunckius. Nihil horum nisi κήρυκα habet Iunt. sec. Sic etiam Ald. et Iunt. pr. sed hae εἰς Κηῦκα pro κήρυκα.

τοῦ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν. ὡς δὲ θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος ὁ ἰὸς τῆς ὑδρας ἠσθίετο ²⁹⁾, τὸν μὲν Λίχαν κατέβαλεν, εἰς Τραχίνα δὲ ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Δηϊάνειρα δὲ ἀχθεσθεῖσα ³⁰⁾ ἑαυτὴν ἀνήρησεν. Ἡρακλῆς δὲ ἐντειλάμενος Ἕλλη, ὃς αὐτῷ ἐκ Δηϊανείρας ἦν παῖς πρεσβύτερος, τὴν Ἰόλην ἀνδρώθεντα γῆμαι, παραγενόμενος ³¹⁾ εἰς Οἶτην, ὃ ἐστὶν ὄρος Τραχίνος, πυρὰν ποιήσας, ἐκέλευσεν ἐπιβάς ὑφάπτειν· τοῦ δὲ μὴ θέλοντος, Ποίας παριῶν ἐπὶ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφάψας, ἔλαβε τὰ τόξα παρ'

29) παρὰ δὲ τούτου Turn. et vulg.

30) Turn. vulgatae et Brunck. μὴ ἐκείνην μᾶλλον.

31) Ita edd. vett. vid. H. Steph. Thes. T. I. p. 1909. E. τὸν χρῶτα ἔσηπε Turn. et vulg. τοῦ χρῶτος καθήπτειτο Brunck. Sequentia inde a Turnebo sic edebantur: τὸν μὲν Λίχαν τῶν ποδῶν ἀράμενος κατηκόντισεν ἀπὸ τῆς Βοιωτίας· τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι· συναπεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες αὐτῷ· τοιαύτη δὲ συμφορὰ κατασχεθεῖς, εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Brunckius pro ἀπὸ τῆς Βοιωτίας habet εἰς τὴν θάλασσαν.

32) Sic edd. vett. et Brunck. Δηϊάνειρα ἀλεσθεμένη οὖν τὸ γεγονός Turn. Δηϊάνειρα δὲ ἀλεσθεμένη τὸ γεγονός Steph. et rell.

33) Edd. ante Turn. παραγενόμενος δέ.

αὐτοῦ δωρεάν. καιομένης δὲ τῆς φλογός ³⁴⁾, λέ-
γεται νέφος ὑποστάν μετα βροντῆς αὐτὸν ³⁵⁾ εἰς
οὐρανὸν ἀναπέμψαι ³⁶⁾. ἔνθα τυχὼν ἀθανασίας,
γῆμας Ἡβὴν τὴν Ἡρας θυγατέρα, ποιεῖ παῖ-
δας Ἀλεξιάρην καὶ Ἀνίκητον ³⁷⁾.

34) Sic Ald. et Iunt. pr. πύρας Iunt. sec. πυρᾶς
caeterae.

35) αὐτὸν omittunt edd. ante Turn.

36) ἀποπέμψαι Iunt. sec.

37) Turn. vulgatae et Brunck. ἔνθα τυχὼν ἀθα-
νασίας, καὶ διαλλαγίς Ἡρα, τὴν ἐκείνης θυγατέρα
Ἡβην ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες Ἀλεξιάρης καὶ
Ἀνίκητος ἐγένοντο.

ΛΘ ΛΟΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ. ³⁸⁾

Πρῶτα μὲν ἐν Νεμέᾳ βριαρὸν κατέπεφνε λέοντα.
Δεύτερον, ἐν Λέρῃη πολυαίχενον ὄλεσεν ὕδραν.
Τὸ τρίτον αὐτὸ ἐπὶ τοῖς Ἐρυμάνθιον ἔκτανε
κάπρον.

58) Hi versus, a Brunckio editi, non sunt in
vulgatis libris.

Χρυσόκερον ἔλαφον μετὰ ταῦτ' ἤγρευσε, τί-
ταρτον.

Πέμπτον δ', ὄρνιθας Στυμφηλίδας ἐξεδίωξεν.

"Ἐκτον, Ἀμαζονίδος κόμισε ζωσιτῆρα φαινόν.

"Ἐβδομον, Λυγίου πολλὴν κόπρον ἐξεκάθηρεν.

"Ογδόον, ἐκ Κρήτης δὲ πυρίπνουον ἤλασε ταῦρον.

"Ἐκ Θρήκης, ἕνατον, Διομήδειος ἤγαγεν ἵππους.

Γηροόου, δέκατον, βόας ἤλασεν ἐξ Ἐρυθείης.

"Ἐνδέκατον δ', ἀνάγει κύνα Κέρβερον ἐξ Αἴδαο.

Δωδέκατον δ', ἤνεγκεν ἐς Ἑλλάδα χρύσεια μῆλα.

Θεστίω θυγατρῶν τρισκαιδέκατος πέλεν ἄθλος.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΤΑΛΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ.

ΛΙΓΓΕΛΟΣ.

ΛΙΧΑΣ.

ΤΡΟΦΟΣ.

ΠΡΕΣΒΥΤΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Λόγος μὲν ἐστὶ ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς,
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν

1. Inepta grammaticorum curiositas, quasi ante Solonem hoc dictum dici nequiverit, hic anachronismum notavit. Vide Eustathium p. 361, 29. (273, 43.) Affert primos tres versus Stobaeus p. 562, 40. Φανείς ita est explicandi caussa adiectum, ut, quum dixerit λόγος ἐστὶ ἀρχαῖος ἀνθρώπων, participium illud cogitatione referatur ad ἀρχαῖος.

2. Libri Sophoclis et Stobaeus ἐκμάθοι, quod et Matthiae adscivit in gramm. Gr. §. 522. et Seidlerus probat, ut bene conveniens cum iis, quae de se dicit Deianira; sensum esse enim, neminem ante, quam mortuus sit, vitam suam recte cognoscere. Ita si haec interpretamur, βροτῶν aut cum τὴς coniungendum est, quod durum videtur, aut cum αἰῶνα, quod eo offensurum esset, quia non aliorum quis, sed suam vitam dici debet non ante mortem cognoscere: nisi vellemus pro βρότεον αἰῶνα dici, quod ob illam ipsam ambiguitatem hic non aptum videtur. Accedit, quod τῷ in verbis οὐτ' εἰ τῷ κατός arguit, sententiam illam hic ita enunciatam ab Sophocle esse, ut fe-

θάνοι τις, οὐτ' εἰ χρηστός, οὐτ' εἰ τῷ μακός·
 ἐγὼ δὲ τὸν ἐμόν, καὶ πρὶν εἰς Αἴδου μολεῖν,
 ἕξοιδ' ἔχουσα δυστυχῆ τε καὶ βαρύν.

ἦτις πατρός μὲν ἐν δόμοισιν Οἰνέως,
 ναίουσ' ἔτ' ἐν Πλευρώνι, νυμφείων ὕτλον

re ubique, i. e. ut de iudicanda aliorum vita intelligatur. Vide Herodotum I. 32. Sophoclem ipsum Oed. R. 1528. Plura exempla habet Stobaeus serm. CIII. Et Latini quoque, ut Ovidius Met. III. 135. sed scilicet ultima semper expectanda dies homini, dicique beatus ante obitum nemo supremaque funera debet. Potest vero etiam ἐκμάθοι ad hunc modum accipi, intellecto τῖς. Sed fatendum tamen, multo minus elegans esse, quam ἐκμάθοις, quod Brunckius ex cod. T. dedit, quodque Suidae cod. Leid. et edd. vet. in v. αἰὼνα habent. Favorinus ἐκμάθης. Itaque illud recepi. Nam quod Lennepio ad Phalar. p. 182. nemini debebat in mentem venire.

5. Cod. Paris. et Stobaeus ac Suidae cod. Leid. θάνη, quod si scripsit poeta, excidit ex oratione obliqua. Edd. Suidae servant θάνοι, omisso τῷ, quod etiam in cod. Leid. deest. De repetito τῖς monuit Porsonus in Add. ad Hec. p. 103. ed. Lips. In cod. Flor. scriptum οὐτε χρηστός.

7. Vulgò ναίουσ' ἐν Πλευρώνι, in qua scriptura non tam productio minus usitata, quam epicum ἐνὶ displicet: conf. Brunck. ad Eur. Orest. 446. Vitum Winshemium ἔτ' ἐν legisse suspicatur Erfurdinus, quod is ita verterit: cum adhuc habitarem in Pleurone. In Scholiis Rom. ναίουσ' ἐν. Cod. ναίουσα δ' ἐν. Cod. Paris. ναίουσά γ' ἐν. Vnde quis forsitan scribendum coniiciat ναίουσά τ' ἐν, ut constructio haec sit, ἦτις ἐν πατρός δόμοισιν Οἰνέως ἐν τε Πλευρώνι ναίουσα. Sed tam exquisita verborum collocatio a simplicitate huius narrationis aliena

ἀλγιστον ἔσχον, εἴ τις Αἰτωλῆς γυνή.
 μνηστὴρ γὰρ ἦν μοι ποιαμός, Ἀχελῶν λέγω,
 10 ὅς μ' ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξήτει πατρός,
 φοιτῶν ἐναργῆς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος

est, nec verisimile est, ita potius loquentem introductam esse Deianiram, quam ut quaevis alia mulier loquutura fuisset, ἐν πατρός δόμοις ὄτλον νυμφείων ἔσχον. Quare sic existimo, poetam vel ἐν Πλευρώνι, vel ἐπι Πλευρώνι, vel ἐτ' ἐν Πλευρώνι scripsisse. Quorum ἐνὶ minimam habet veri speciem, ut epicum, quo vix aliter usos tragicos reperias, quam in carmine chorico, ut Euripidem in Heracl. 893. et Iph. T. 1109. quo tamen in loco dubitari potest an ἐπι scriptum fuerit, quae etiam Elmsleii sententia est, eandem particulam etiam in Heraclidarum versu positam fuisse suspicantis, quod non est credibile. "Ἐπι Πλευρώνι propter nomen proprium levem habet a productione offensionem; nullam ἐτ' ἐν Πλευρώνι.

Ibid. Libri nonnulli νυμφείων ὄκνον. Et ὄκνον quidem consensu libri, quod sciam, servavitque Brunckius. "Ὀτλον, lectionem in scholiis commemoratam, Stephanus, Canterus, aliique praetulerunt, merito, licet repugnante Musgravio, qui etsi recte νυμφείων ὄκνον metum nuptiarum interpretatur, male tamen ὄτλον νυμφείων de calamitate, in quam nupta ob peractas nuptias incidat, intelligendum contendit. Quidni enim etiam procius non acceptus molestiam faciat? Mihi ὄκνον primae editionis videtur, quod quum sentiret poeta minus aptum esse, quia de molestia potius, quam de metu hic dicendum erat, in altera recensione posuit ὄτλον.

8. Cod. Paris. Αἰτωλός.

10. Cod. Paris. ἐξήτει.

11. Cod. Flor. τράγος pro ταῦρος. Ἐναργῆς

δράκων ἑλικτός, ἄλλοτ' ἀνδρείω κῦτει
βούπρωρος· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
κρουνοὶ διεφθαίνοντο κρηναίου ποτοῦ.

15 τοῖνδ' ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδιγμένη
δύστηνος, αἰεὶ καὶ θανεῖν ἐπευχόμεν,
πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναι ποτε.
χρόνον δ' ἐν ὑστέρω μὲν, ἀσμεῖη δέ μοι,
ὃ κλεινὸς ἦλθε Ζηρὸς Ἀλκμήτης τε καὶς·

20 ὅς εἰς ἀγῶνα τῶδε συμπεσὼν μάχης,
ἐκλύεται με. καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνονον
οὐκ ἂν διείποιμ'· οὐ γὰρ οἶδ'· ἀλλ' ὅστις ἦν
θακῶν ἀταρβῆς τῆς θεάς, ὃ δ' ἂν λέγοι.
ἐγὼ γὰρ ἤμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ,

25 μὴ μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτε.

dicit propter sequentia: nunc aperte taurus, i. e. integra tauri specie, nunc capite taurino homo.

12. Libri ἀνδρείω τύπῳ βούπρωρος. Apud Strabonem X. p. 458. (705.) T. IV. p. 105. qui versus 9 et seqq. affert, ἀνδρείω κῦτει βούπρωρος in plerisque et melioribus libris legitur, quod quam exquisitius sit, facile quis manum secundam poetae agnoscat. Ac βούπρωρον repetit Strabo paullo post, tauro comparari fluvium docens propter mugitum et cornua, quibus strepitus aquarum et flexus designentur, draconi autem propter longitudinem et curvaturam meatus. Suo more fabulam narrat Ovidius initio lib. IX. Metam.

13. Verba ἐκ δὲ δασκίου usque ad ποτοῦ affert Suidas in γενειάς.

23. Ἀταρβῆς τῆς θεάς non, qui non reformidat spectare, sed quem spectatio non implet formidine. Exempla vide apud Schaeferum in Meletem. cr. p. 157. s. Tum vulgo ὄδ'. V. Buttmann. ad Philoct. 87.

24. Cod. Flor. Harl. et Ald. male ἤμην.

τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς ἀγώνιος καλῶς,
 εἰ δὴ καλῶς. λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν
 ξυστᾶσ', αἰεὶ τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω,
 κείνου προκηραίνουσα. νῦξ γὰρ εἰσάγει,
 30 καὶ νῦξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.
 κάφυσάμεν δὴ παῖδας, οὓς κείνός ποτε,
 γήτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβόν,
 σπείρων μόνον προσεΐδε κάξαμῶν ἀπαξ.
 τοιοῦτος αἰὼν εἰς δόμους τε καὶ δόμων
 35 αἰεὶ τὸν ἄνδρ' ἔπεμπε λατρεύοντά τω.

28. Recte scholiastes ξυστᾶσα interpretatur συνελθοῦσα. Neque λέχος κριτὸν, ut Wakefieldio videbatur, nominativi, sed accusativi sunt. Nam congressu iungitur connubium, quo fit ut συστᾶσα, ut quod notionem verbi συνάψασα in se contineat, eodem modo, ut illud verbum, construatur. Similiter Homerus, ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. Κριτὸν dicit, quod Hercules ipsam prae aliis sibi uxorem legit.

29. Verbum κηραίνειν ex Sophocle adnotavit Eustathius p. 1710, 25. (Od. 472, 9.) Quae sequuntur, νῦξ γὰρ εἰσάγει, etc. citat schol. ad Ai. 866. et inde Suidas v. πόνος, apud quem male, καὶ νῦξ ἀπωθεῖται, δεδεγμένον πόνον.

31. Membranarum, Aldi, et aliarum vett. edd. scripturam recepi. Vulgo κάφυσά μεν δὴ, inutili particula μεν, quum οὓς, non τούτους δὲ dicat.

34. Brunckius ex cod. B. ἐκ δόμων τε καὶ δόμους. Genuina caeterorum librorum scriptura. Inverti talia iam observavit Priscianus XVII. 9. p. 9. ed. Krehl. Hic vero etiam aptissime inversa sunt. Aberat enim domo Hercules: unde consentaneum erat id, quod nunc esset, postremum commemorari.

νῦν δ' ἤνικ' ἄθλον τῶνδ' ὑπερτελής ἔφην,
 ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσασ' ἔχω.
 ἔξ οὗ γὰρ ἔκτα κείνος ἰχίτου βίαν,
 ἡμῖς μὲν ἐν Τραχίνι τῆδ' ἀνασιαιτοί
 40 ξένῳ παρ' ἀνδρὶ γαίόμεν· κείνος δ' ὄπου
 βέβηκεν, οὐδεὶς οἶδε. πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
 κώδινας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποιχεται·
 σχεδὸν δ' ἐπίσιταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν.
 χρόνον γὰρ οὐχὶ βαθεῖν, ἀλλ' ἤδη δέκα
 45 μῆνας πρὸς ἄλλοις κεντ' ἀκήρουκτος μένει.
 κἄστιν τι δεινὸν πῆμα· ταιαύτην ἐμοὶ
 δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
 θεοῖς ἀρῶμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.

ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΑ.

δέσποινα Δηάνειρα, πολλὰ μὲν σ' ἐγὼ
 50 κατεῖδον ἤδη πανδάκρουτ' ὀδύρματα
 τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γουμένην·
 νῦν δ', εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν

38. Aliter scholiasta in argumento. Sophocles rem infra exponit v. 270 seqq.

40. Ceycem intelligit. v. Diodor. IV. 30. 37. Ὅπου Brunckius male in ὄποι mutaverat. Nam sensus est, ubi sit.

42. Non αὐτοῦ, ut in plerisque libris est, sed αὐτοῦ scribi volueram in Museo stud. antiq. I. p. 196. Nunc vulgatum servo.

49. De constructione v. Porsonum ad Phoen. 300. et Seidlerum ad Iph. Taur. 1061.

51. Mirum quod non feminina forma Ἡρακλείαν usus est, quae hic suavior ad aures accideret. Infra usurpavit eam v. 576.

γνήμασι δούλαις, καὶ μετὰ χρητὰς ἀνάσσει τὸσον.
 πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύνεις, αἰτάρ
 55 ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινά,
 μάλιστα δ' ὄνπερ εἰκὸς Ἴλλον, εἰ πατρὸς
 νέμοι τιν' ὄραν, τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν;

53. Cod. Paris. qui *χρητὰς* omittit, habet τὸ *εὖν*, ut Porsonus volebat ad Med. 461. Vtramque scripturam memorat scholiastes. Non hic aptum τὸ *εὖν*, quia sponte intelligitur, non convenire de aliorum rebus dici. Aptum vero τὸσον, quod modestiae est et verecundiae. Locutio non rara: vide v. 569. et Lobeckium ad Ai. 747.

54. Quattuor enumerantur Deianirae filii a scholiasta ex Apollodoro II. 7, 8. ubi v. Heyn. Diodorus Siculus IV. 57. tres tantum nominat, Ἴλλον, Γληνέα, Ὀδείτην, quod postremum tamen nomen codd. non uno modo scriptum exhibent. Non videtur dubitari posse, quin qui hanc fabulam invenerunt, vini naturam formasque spectaverint, ut recte Diodorus Ctesippum omisisse censendus sit. Ἴλλον vinum significare initio aquosum, Γληνὸν sive Γληνέα clarum et splendidum, satis apertum est. Ὀδείτην quum vix credibile sit de residuis faecibus dictum esse, erit potius de vino annis roborato et ea re salubri intelligendum; ut dubitari possit, an verum nomen Ὀνήτης fuerit.

57. Cod. Paris. *δοκεῖ*. Frustra hic locus coniecturis tentatus est. Recte eam explicuit Matthiae in Gr. gr. §. 321. qui νέμοι legendum censet, quod praebent cod. Flor. et Harl. Eundem V. D. videt ad Eurip. Orest. 383. Non ausim tamen mutare νέμοι, quod cum reprehensione quadam dictum, recte dictum est. Quidni, inquit, filiorum aliquem mittis, maximeque Hyllum, quem aequum erat mitti, si curam aliquam gereret patris, an ille salvus videretur. Nam in unam notionem con-

ἔγγυς δ' ὄδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρώσκει δόμους,
 ὡστ', εἴ τί σοι πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
 60 πύρρει χροῆσθαι τάνδρ' ἰοῖς γ' ἐμοῖς λόγοις.

inueniendum est, πατὴρ τοῦ δοκεῖν καλῶς πράσσειν. Ita Demosthenes Ol. II. p. 19, 4. τούτων οὐχὶ νῦν ὄροῦ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν: quod recte dicas Latine: horum non video opportunitatem dicendi, In censura Doederlini speciminis ed. trag. Soph. in diariis Lips. a 1814. m. Julio n. 166. p. 1325. scribendum conieceram τοῦ κακῶς πράσσειν δοκεῖν. Nam habet hoc sane aliquid offensionis, si curam gereret ut videatur pater saluus esse, quum non ut videatur, sed ut sit saluus, curare debeat. Sed poterit tamen καλῶς defendi, modo in pronuncian- do ut praecipuum notetur. Ita enim idem erit quod μὴ κακῶς, ut, si plene dicere velis, dicen- dum sit, si curaret, ut ne male, quemadmodum nunc putamus, sed ut bene esse patri putemus. Caeterum de more aliquot libri ὄραν.

58. Erfurdlius ex Wakefieldii coniectura edide- rat δόμοις. Neque opus est, et vix recte ita scri- beretur. Sensus est: non longe hic a nobis hoc ipso temporis momento ad aedes accedit.

59. Pro εἴ τι σοὶ dedi εἴ τί σοι. Coniecerat etiam Seidlerus.

60. Vulgo τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις. Cod. Par. omittit τ'. Hoc si quis probabit, non recte tamen, me iudice, sic interpretabitur: ut liceat illi uti dictis meis. Quum enim Deianiram monuerit mulier, consentaneum est, hanc ut velit dictis suis uti. Quamobrem ita potius illa scriptura interpre- tanda erit: ut tibi uti viro liceat ita, quem- admodum dixi. Quumque id omnino dici debeat, et in vulgata scriptura inest molesta quaedam et parum elegans tautologia, si tibi vera dicere videor, licet tibi uti viro dictisque meis, deleto commate post τάνδρ', τὲ in γὲ mutavi.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ὦ τέκνον, ὦ παῖ, καὶ ἀγεννήτων ἄρα
μῦθοι καλῶς πίπτουσιν. ἦδε γὰρ γυνὴ
δοῦλη μὲν, εἴρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.

ΤΑΛΟΣ.

ποῖον; δίδαξον, μῆτερ, εἰ διδακτὰ μοι.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

65 σὲ πατὸς οὔτω δαρὸν ἐξενωμένου
τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ ᾿σιν, αἰσχύνην φέρει.

ΤΑΛΟΣ.

ἀλλ' οἶδα, μύθοις γ' εἴ τι πιστεύειν χρεῶν.

63. Seidlerus comparabat Eurip. Cycl. 501. πλέως
μὲν οἴνου, γάνυμαι δέ.

65. Valckenarius ad Phoen. 394. coniecerat σοὶ
pro σέ, et mox φέρειν pro φέρει. Eum sequutus
est Brunckius. Ac φέρειν quidem ferri posset,
servatumque est ab Erfurdzio, qui quod τὸ μὴ
non concoqueret, μηδὲν posuit: sed neque φέρει
cur mutaretur, caussa erat satis idonea, et τὸ μὴ
πυθέσθαι dictum est rectissime, quod intellexit
Erfurdzius ad Antigonam ed. mai. p. 311. in qua
v. 710. ibi est:

ἀλλ' ἄνδρα, κῆν τις ἢ σοφός, τὸ μανθάνειν
πόλλ', αἰσχρὸν οὐδέν.

Vide quae dixi ad Aiacem v. 114. Σὲ initio posi-
tum, quia hunc potissimum illud agere oportebat.
V. v. 56. Construe enim, τὸ μὴ πυθέσθαι
σέ, quod moneo propter Elmsleium, qui ad Heracl.
657. hunc locum aliis longe diversis iungens, σέ
pro σοὶ habere hunc versum dicit: quod non video
quomodo intelligi voluerit.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

καὶ ποῦ κλύεις νιν, τέκνον, ἰδρῦσθαι χθονός;

ΤΛΑΟΣ.

τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον, ἐν μήκει χρόνου
70 Λυδῇ γυναικὶ φασὶ νιν λάτρην πονεῖν.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.

ΤΛΑΟΣ.

ἀλλ' ἐξαφείται τοῦδέ γ', ὡς ἐγὼ κλύω.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ποῦ δῆτα νῦν ζῶν, ἢ θανάων γ', ἀγγέλλεται;

ΤΛΑΟΣ.

Εὐβοῖδα χώραν φασὶν, Εὐρύτου πόλιν,
75 ἐπιστρατεύειν αὐτόν, ἢ μέλλειν ἔτι.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ἄρ' οἶσθα δῆτ', ὦ τέκνον, ὡς ἔλειπέ μοι

68. Cod. Par. non male, τέκνον νιν.

70. Non temere Omphalae mentionem facit poeta, sed ut ea re aliquid suspicionis iniiciatur Deianirae, quo magis deinde propter Iolen sibi metuat.

73. Abest γ' in libris plerisque, quod ex cod. B. addidit Brunckius. Aptissima hic est particula. Nos diceremus, oder gar gestorben.

74. Elmsleio ad Heracl. 94. Εὐβοῖδα scribendum videtur. Quem non ausim sequi, quum neque Etymologicum M. neque Stephanus Byzantinus quidquam de tali forma adnotaverint.

76. Imperfectum verbi λείπειν saepe a criticis in

μαντεία πιστά τῆσδε τῆς χώρας πέρι;

ΥΛΛΟΣ.

τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ὡς ἢ τελευτήν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν,
 80 ἢ τοῦτον ἄρας ἄθλον, εἰς τὸν ὕστερον,
 τὸ λοιπὸν ἤδη βίοτον εὐαίων' ἔχειν.
 ἐν οὖν ῥοπῇ τοιᾶδε κειμένῳ, τέκνον,
 οὐκ εἶ ξυνέροξων, ἠνίκ' ἢ σεσώσμεθα,

aoristum mutatum video, opinor, quod a relinquendo continuationis notio abhorrere videretur. Sed *λείπειν* ubi est *remanere facere*, facile hanc notionem admittit ratione habita rei remanentis vel relictæ. SEIDLER.

80. Ita in *Electra* 1075. τὸν ἀεί, ut minime opus sit Reiskii coniectura εἰς τό γ' ὕστερον.

81. Praetuli τὸ λοιπὸν, quod ex Rom. C. affert Elmsleius ad Eurip. *Med.* 1096. Vulgo τὸν λοιπόν. Infra v. 168. τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτω βίῳ.

83. Libri, ut edidimus. Brunckius ex Canteri coniectura hos versus ita scriptos dedit:

οὐκ εἶ ξυνέροξων, ἠνίκ' ἢ σεσώσμεθα
 κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα,
 καὶ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος.

Versum 84. deleri iusserat R. Bentleius. Idem fecit Dobraeus, (v. Porsoniana Kiddii p. 218.) natum eum ex interpretatione vocis οἰχόμεσθα ratus, quod nemini facile persuadeat. Immo, si quidquam, manifestum est, diversarum hic recensio-
 num verba coniuncta esse, quarum altera versum 84, altera 85. habuit. Si quid video, primæ editionis fuit hic, ἢ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος. Quæ Sophocles quum videret minus apte dicta

[ἢ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότης;]
85 κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα;

ΤΑΛΟΣ.

ἀλλ' εἶμι, μήτερό· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
βῆξιν κατῆδη τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆν.
[νῦν δ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ ἐᾷ πατρὸς
ἡμᾶς προταρβεῖν, οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.]

esse, quod de Deianira minus grave verbum πίπτομεν, de Hercule autem nimis grave, ἐξολωλότης, idque sine ulla causa posuisset, emendavit locum, alio posito versu, qui utroque vitio liber esset, ac potius pro diro aliquo Herculis interitu id commemoraret, quod maxime optabat Deianira.

88. Brunckius v. 88. 89. collocavit post v. 91. et scripsit ἀλλ' ὁ ξυνήθης πότμος, quo sane id est consequutus, ut neque νῦν δὲ ante ὁ ξυνήθης πότμος offenderet, et recte procederet ordo sententiarum. Sed sive ἀλλ' illud reponeret, sive ferret νῦν δέ, manere in sede sua poterant versus, si ἐᾷ in εἶα mutaretur, quod Vauvillersio et Billerbeckio, mihi que ipsi aliquando in mentem venerat. Ita enim hoc diceret Hyllus: si scissem, quod narras, pridem affuissem: nunc autem solita patris fortuna non sinebat me metuere: ut vero nunc ex te audio, non cunctabor rem cognoscere. At hic quoque nihil mutandum, sed primae editionis verba eiicienda esse, satis arguere videtur repetitum νῦν δέ. Quod nisi magnopere fallor, illius editionis erant v. 88. 89. iisque finiebatur Hylli oratio. Sed quum videret poeta, consolationem illam facere, ut Hyllus parum sollicitus de patre esse videatur, aliam posuit eamque talem sententiam, in qua nihil esset, quod quis vituperaret.

νῦν δ', ὡς ξυνήμ', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ
 πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

χώρει νυν, ὦ παῖ. καὶ γὰρ ὑστέρω τό γ' εὖ
 πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾶ.

ΧΟΡΟΣ.

95 Ὅν αἰόλα νύξ ἐναριζομένα στροφὴ α'.
 τίκει, κατευνάξει τε, γλογιζόμενον
 "Ἄλιον," Ἄλιον αἰτῶ

90. Οὐ in fine versus, quo libri carent, recte ad-
 didit Brunckius.

92. Hoc dicit: etiam serius venienti pros-
 perae quidem res, ubi de iis audierit, lu-
 crum afferunt. Quia haec ita dixit, ut ad quem-
 vis, non ad solum Herculem spectarent, non potuit
 ἐπὴν πύθεται dicere. Nam eo certum factum respici
 indicaretur. Apertum est autem, τὸ εὖ πράσσειν
 non eius intelligi, qui comperiat, sed illius, de quo
 comperiat.

94. Tetigit hoc carminis chorici initium Eusta-
 thius p. 22, 30. 814, 22. 1430, 1. (17, 23. 737, 25.
 Od. 74, 5.) Lexicon in Bekkeri Anecd. p. 359, 3.
 αἰόλη νύξ, ἦτοι μέλαινα, ἢ ποιμίλη διὰ τὰ ἄστρα.
 Eadem habet Hesychius, auctoris et fabulae nomen
 addens, et Suidas. Prior interpretatio plane in-
 epta. Vera est altera, quam affert etiam Eusta-
 thius, cui tamen etiam quae θοῆ νύξ Homero di-
 citur, intelligi posse visa est. Hausit illa e scho-
 liis. Quae Sophocli αἰόλη, Aeschulo est ποιμι-
 λείμων, Prom. 24. De eo, quod ex nocte dies, ex
 die nox nascitur, Valckenarius Theodectae aenigma
 adscripsit, quod commemoratum est ab Athenaeo
 X. p. 451. F. comparant etiam haec in Oed. Col.
 617. μυρίας ὁ μυρίος χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέ-
 ρας τ' ἰών.

100 τοῦτο καρῦξαι, τὸν Ἀλκμή-
 νας, πόθι μοι πόθι παῖς
 ναίει πότ', ὃ λαμπροῦ στεροπῆ φλεγέθων;
 ἢ ποντίους ἀνλώνας, ἢ
 δισσαῖσιν ἀπείροις κλιθεῖς,

97. Cod. Harl. Ald. et Iuntinae τοῦτω. Male Brunckius τοῦτο ad αἰτώ retulit. Alii omissa interpunctione, quo referri voluerint, incertum reliquere. Friget vero, coniunctum cum αἰτώ; vim habet, relatum ad καρῦξαι. Sic etiam Seidlerō placet, qui comparat Aeschyl. Choeph. 190. Eurip. Hippol. 1112. Alc. 37. Heracl. 745. Praeterea sic etiam numeri suadent. Τὸν Ἀλκμήνας πόθι μοι παῖς ναίει, pro τὸν Ἀλκμήνας παιδα, πόθι μοι ναίει dictum, aliis huiusmodi exemplis adhibuit Porsonus ad Hec. 1038. monens, quum παιδα intelligi inbeat scholiastes, Aldus autem πόθι μοι, πόθι μοι παῖς habeat, etiam hoc, electo παῖς, admitti posse, sed praestare alterum. Aldi scripturam etiam Iuntinae habent et cod. Flor. In Paris. est πόθι πόθι πόθι μοι παῖς. Eximia arte haec strophæ ita composita est, ut liberior orationis constructio in singulis partibus aptissima sit ad exprimendum magnum desiderium. Satis habeo id verbo indicasse: non potest enim latere, si quis accuratius considerare voluerit.

101. Brunckius δισσαῖς ἀπείροις, pravus numeris. Ald. cum plerisque codd. δισσαῖσιν ἀπείροισι, quod verum est, dempta una littera. Doris haec epitri is una numeri perpetuitate usque ad finem strophæ decurrunt. Duas continentes Asiam et Europam intelligi debere, in quas multi veterum omnem terrarum orbem diviserunt, pluribus demonstravit Schaeferus in Melet. cr. p. 56. 9. κλιθεῖς dictum ad exemplum Homeri, iacens, commorans.

εἴπ', ὃ κρατιστεύων κατ' ὄμμα.

ποθομένα γὰρ φρενὶ πυνθάνομαι ἀντιστρ. ἀ.

τὰν ἀμφινεμῆ Δηϊάνειραν ἀεὶ,

οἷά τιν' ἄθλιον ὄρνιν,

οὐ ποτ' εὐνάζειν ἀδακρύ-

105

102. Scholiastes: ὃ νικῶν πάντας τοὺς θεοὺς κατὰ τὸ ὀπτικόν. Videtur haec vera interpretatio esse. Neque enim satis recte hunc usum praepositionis κατὰ a poetis abiudicavi in Museo stud. antiq. l. p. 168. sed ita potius debebam dicere, ubi distincte loqui vellent, addere eos praepositionem. Quare in Oed. R. 1087. nunc vulgatam interpretationem probo. Κατ' ὄμμα plerumque est coram, in conspectu, in os: ut apud Eurip. Androm. 1065. 1118. Rhés. 421. alibi interdum, ut in Bacch. 469. πότερα δὲ νύκτωρ σ', ἢ κατ' ὄμμ' ἠνάγκασεν; alibi etiam specie oris, ut in Trach. 379. Hic quidem dicit chorus: o qui oculorum lumine emines. Sol enim, ut qui cuncta videat, optime dicere potest, ubi sit Hercules. Ita idem in Homérico hymno Cereris interrogatur, quis Proserpinam rapuerit.

103. Insolentius quidem media forma dixit Sophocles ποθομένα pro ποθούση, sed temerarius foret, quid corrigere auderet. Defendit Eustathius p. 806, 37. (727, 11.) allatis pluribus similibus exemplis. Nec repudiavit H. Stephanus de dial. Att. p. 65.

105. Fuerunt, ut scholiastes refert, qui legerent τιν' ἄλιον ὄρνιν, halcyonem intelligentes. Sed hoc metro repugnat.

106. Male scholiastes ἀδακρύτων interpretatur πολυδακρύτων. Immo, ut saepe faciunt poetae, indicatur hoc verbo id, quod efficiendum est: εὐνάζειν τὸν πόθον τῶν βλεφάρων, ὥστε γίνεσθαι κῦτὰ ἀδάκρυτα. Vide Seidlerum ad Eurip. El.

των βλεφαρών πόθον, ἀλλ'
 εὐμναστον ἀνδρὸς δαίμα φέρουσαν ὁδοῦ
 ἐνθυμίαις εὐναῖς ἀναν-

442. et additam. ad Viger. p. 897. et not. ad Sophocl. Electr. 135.

108. Libri omnes φέρουσαν. Casaubonus ad Athen. p. 549. eleganter τρέφουσαν, quod verbum usitatissimum est Sophocli. Recepit hoc Brunckius, et sequeretur ipse, nisi ex coniectura tantum videretur Casaubonus scripsisse: „vetus lectio fuit τρέφουσαν, vera sine dubio.“ Nunc servandam puto vulgatam. Quantumvis enim amet Sophocles verbum illud τρέφω, ut iam ab antiquis observatum est, tamen aliquando etiam, ubi poterat eo uti, φέρω praetulit. Ut in Oed. R. 97. τῶνδε γὰρ πλείον φέρω τὸ πένθος, ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς περι. Quamquam hoc quidem et potest aliter accipi, et fuerunt qui aliter interpretarentur. Sed certius exemplum in eadem fabula est v. 863. εἴ μοι ξυνεῖη φέροντι μοῖρα τὰν εὐσεπτον ἀγγελίαν λόγων ἔργων τε πάντων. Seidlerio videtur φέρουσαν significare ferentem, iactantem, commemorantem. Caeterum pro εὐμναστον ex Livineii libro littera p. notato affertur αἰεμναστον, quod coniectoris videtur esse.

109. Male in scholiis Romanis editum ἐνθυμίαις. Ad sensum quod attinet, etsi verba ita construi possunt, εὐμναστον ἀνδρὸς δαίμα τρέφουσαν τρέχεσθαι εὐναῖς ἀνανδρώτοις, ἐνθυμίαις ὁδοῦ, tamen neminem tam invenustum fore puto, quem non numeri ita in verbo ὁδοῦ finiti, ut etiam hiatus pausam fieri iubeat, coniungendum hoc nomen cum praecedentibus esse moneant. Ex quo intelligitur, reliqua sic esse intelligenda, τρέχεσθαι ἐνθυμουμένην εὐναῖς ἀνανδρώτους. Caeterum ἀνανδρώτοις Ald. et edd. veterrimae. Turn. atque aliae ἀνανδρώτοις, quod non debebat servare Brunckius. Copulam τ', omissam in anti-

- 110 δρωῶτοισι τρύχεσθαι, κακὰν
 δύστανον ἐλπίζουσαν αἴσαν.
 πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκάμαντος στροφῆ β.
 ἢ Νότου ἢ Βορέα τις
 κύματ' ἐν εὐρέϊ πόντῳ
 115 βάντ' ἐπιόντα τ' ἴδη,
 οὕτω δὲ τὸν Καδμογενῆ
 τρέφει, τὸ δ' αὖξει βιότου

quis, post εὐναῖς Turn. et quae hunc sequuntur, addunt, etiam Canteriana, de qua falsa retulit Erfurdcius.

114. Ald. et veteres libri κύματ' εὐρέϊ. Turn. et quae hunc sequuntur, κύματα εὐρέϊ. Brunckius ex coniectura εὐρέϊ κύματα. At multo lenius corrigi hoc potuit, κύματ' ἐν εὐρέϊ, quod fecit Erfurdcius.

115. Legendum ἴδη. Il. B. 462. 475. Heynii Exc. I. ad Il. IX. Hinc explicandum ἐμπέση Eurip. Hec. 1019. quod Porsonus a suppresso ἦν vel ὅταν pendere opinabatur. Bacch. 1065. ERFURDT. Recte. Libri ἴδοι, quod cave defensum eas exemplis, quale hoc est Aristophanis in Av. 130. ὥσπερ εἶποι τις, τόπος. quorum similia attulit Reisingius in commentat. de particula ἄν p. 125. Latini quidem ad utrumque genus, quum optativo careant, coniunctivum adhibent, sed diversa tamen potestate. Alterum enim est sumentis fieri aliquid, alterum non improbantis si fiat. Sed de his alibi explicatius dicam.

117. In explicatione huius loci haeserunt et veteres et recentiores interpretes, licet facillimus sit. Δὲ post οὕτω in apodosi positum, neque αὖξει pro αὖξεται dictum. Nam nominativus est πέλαγος Κρήσιον. Nam ut quis continuos in mari fluctus videt, ita quasi Creticus quidam pontus Herculem habet, auget-

120

πολύπονον, ὡςπερ πύλαγος
 Κρήσιον. ἀλλά τις θεῶν
 αἰὲν ἀναμπλάκητον Ἄ-
 δα σφε δόμων ἐρύκει.
 ὧν ἐπιμετρομένα σ', ἄ-

ἀντιστρ. β'.

que eius labores. Indicavi iam ad Vigerum adnot. 150.

118. Triclinii recensio male ὄσπε.

120. Codd. et edd. ἀμπλάκητον. Hesychius: ἀπλάκητον, ἀναμάρτητον. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. In scholiis Romanis scriptum: ἈΜΠΛΑΚΙΟΝ. ἔπταιστον. Illud ἀπλάκητον Abreschio auctore recepit Brunckius. Scribendum est ἀναμπλάκητον, ut monui in libro de em. rat. Gr. gr. p. 19. vel metri indicio. Usus hac voce Sophocles etiam in Oed. R. 472. nisi quod ibi correpta secunda syllaba est ἀναπλάκητοι. Illic quoque Brunckius, multoque peius quam hic, suum ἀπλάκητοι posuit. Ἀμπλάκητος est aberrans: idque hic quidem dici potuerat, hoc sensu: deorum aliquis semper eum retinet, ut aberret ab Orco, i. e. ut ne iuveniat mortem. Sed miram tamen haec ratio loquendi foret, quae magis in eum quadraret, qui quaereret mori. Ἀναμπλάκητον contra si dixit, verbo usus est aptissimo, quod quum non aberrantem significet, apparet non ad Ἄδρα δόμων, sed ad divinum praesidium referendum esse: ita eum deus aliquis ab Orco arcet, ut numquam huius praesidio destituatur.

122. Codd. Flor. Harl. Ald. et aliae edd. vett. ἐπιμετρομένας. In nomine ἀδεία mirum haesisse interpretes: quin Brunckius pluralem esse voluit, contra leges grammaticas, certe Atticorum. Defendit Buttmanus gramm. Gr. vol. I. p. 253. sed quos affert, Theocr. I. 95. apud eum ἀδεία femi-

125

δεῖα μὲν, ἀντία δ' οἶσω.
 φαιμί γὰρ οὐκ ἀποτρύειν
 ἐλπίδα τὴν ἀγαθὴν
 χοῆναί σ'. ἀνάληγτα γὰρ οὐδ'
 ὃ πάντα κραίνων βασιλεὺς
 ἐπέβαλε θνητοῖς Κρονίδας.
 ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ

nintum est, Aratus autem v. 1063. si θήλεια genere neutro dixit, ut Alexandrini solent, captavit, quod aliquando aliquis vetustissimorum sibi indulisset, quale est ὄξεια χοῆμισαν, neglectum a Buttmanno, in Scuto Herculis v. 543. quod ita scriptum existat etiam in Etymol. M. p. 814, 45. Musgravius αἰδοῖσθε coniecit, non male. Notandum tamen, hac voce Aeschylum, antiqui sermonis sectatorem, saepius usum esse, nusquam, quod sciam, Sophoclem aut Euripidem. Ἡδὺς nunc est, qui aliis suavis est, acceptus, ut in Electra 929.; nunc, cui ipsi suave est, laetus, lubens, ut in Oed. R. 82. Hoc ergo dicit: quorum causa succensens tibi, lubens quidem, sed contraria afferam: i. e. propter illam aerumnosam, sed deorum praesidio tutam Herculis sortem ego, improbens querelas tuas, laeta quidem et lubens, sed tamen contradicam.

124. Suidas: ἀποτρύειν. Σοφοκλῆς· οὐκ ἀποτρύειν ἐλπίδα τὴν ἀγαθὴν χοῆναί σε. ἀνάληγτα γὰρ, οὐδ' ὃ πάντα κραίνων βασιλεὺς ἀπέβαλε θνητοῖσι Ζεὺς.

126. Scholiastes: οὐδὲ γὰρ ἄλυπα τοῖς ἀνθρώποις ὁ Ζεὺς τὰ πράγματα πεποίηκε. At οὐδὲ non potest postponi. Expectes hic οὐχ, sed recte tamen dixit οὐδέ, quod ad Iovem referendum. Doloris vacua ne Iuppiter quidem dedit mortalibus. Sed cavendum, ne quis hoc

- 130 πᾶσι κυκλοῦσιν, ὅσον ἄρ-
 κίου στροφάδες κέλευθοι.
 μένει γὰρ οὔτ' αἰόλα ἑπιδός,
 νῦξ βροτοῖσιν, οὔτε Κῆρες,
 οὔτε πλοῦτος· ἀλλ' ἄφαρ βέ-
 135 βακε· τῷ δ' ἐπέχεται

perperam intelligat. Nam hoc vult: oportet te in dolendo etiam bonae spei locum concedere: nam vacuitatem doloris etiam qui res hominum gubernat, Iuppiter, non dedit mortalibus, sed voluit, ut laetis adversa temperarentur. Caeterum Ald. et alii libri veteres ἐπέβαλλε, Triclinii recensio autem ὁ πάντων κραίνων. Ita οὐδὲ v. 280. et μηδὲ v. 367.

130. Ald. et vett. libri κυκλοῦσιν. Triclinii recensio, quam hic sequutus est Brunckius, male κυκλοῦσ'. Vrsam hic scholiastae quidem utramque intelligunt. Id si voluisset poeta, ἄρκτων scripsisset. Habuit ille in mente Homeri notissimos versus: ἄρκτον δ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπιπλησιν καλέουσιν, ἣτ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὀρῶνα δοκεύει· οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετροῶν Ὀκσενοῖο: Iliad. 6. 487. Od. ε. 273. Neque ἐπικυκλοῦσιν a poeta dictum puto, ut sit ἐπέχονται, sed proprie κυκλοῦσιν ἐπὶ πᾶσιν, super omnibus circumvolvuntur. Eo fine enim Vrsae similitudine utitur, ut, quemadmodum haec numquam non supra nos in caelo vertitur, ita super capitibus nostris etiam bona ac mala perpetuo gyro verti dicat.

132. Κῆρες. συμφοραί. Hesychius.

134. Ald. et vett. libri βέβακε. Tricliniani βέβηκε.

135. In antiquis libris conimate post πλοῦτος, colo post βέβακε distinctum. Ita βέβακε ad praecedentia, noctem, infortunium, opes referendum,

χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι.

ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν ἐλπῖσιν λέγω
τάδ' αἰὲν ἴσχειν· ἐπεὶ τίς ὦδε
τέκνοισι Ζῆν' ἄβουλον εἶδεν;

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

140 Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἐπεικάσαι, πάρεσι,
πάθημα τοιμόν· ὡς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ,

ἐπέρχεται autem putandum esset sine casu positum esse, τῷ δὲ cum χαίρειν coniuncto, pro ἐπέρχεται δὲ τῷ μὲν χαίρειν, τοῦ δὲ στέρεσθαι. Simplicior Seidleris sententia est, commate post βέβαιε distinguentis, et ad βέβαιε intelligentis τῷ μὲν, ut sensus sit, ἀλλὰ τῷ μὲν ἄφαρ βέβαιε, τῷ δὲ ἐπέρχεται τὸ χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι. Comparatille Oed. Col. 614. τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ τὰ τετραὰ πικρὰ γίγνεται καὶ οὐδὲς φίλα. Distinxi ita, sed tamen βέβαιε ad praecedentia referendum puto. Interpretor ita: nec nox manet mortalibus, neque res adversae, neque opes: sed cito relinquunt, et ad alium accedit gaudere privarique.

137. Posset quidem ἃ simpliciter intelligi quae, repetito deinde pronomine: et sic voluisse videtur scholiastes. Sed praestiat tamen, ut ego quidem puto, ἃ interpretari quapropter, τὰδε autem referre ad ea, in quibus totum carmen versatur, Herculem salvum rediturum esse.

140. Scripsi ἐπεικάσαι, ut, nisi fallor, etiam Erfurdlius legi volebat. Libri ἀπεικάσαι. Eodem errore apud Suidam in v. ἰσὸν scriptum in versu Sophoclis Oed. Col. 16. ubi hodie ὡς σάφ' εἰκάσαι legitur. Recte dixit ἀπεικάσαι Euripides Orest. 1290. ed. Pers. Ἐλένης τὸ κῶκυμ' ἔστιν, ὡς ἀπεικάσαι. Comparatur enim ibi, quae audita erat vox, cum voce Helenae.

141. Verbum θυμοφθορεῖν ex h. l. commemorat Eustathius p. 575, 10. (457, 5.)

μή τ' ἐμμάθοις παθοῦσα· νῦν δ' ἄπειρος εἶ.
 τὸ γὰρ νεῖσον ἐν τοιοῖσδε βόσκεται
 χώροις, ἔν' αὐτοῦ, καὶ νιν οὐ θάλπος θεοῦ,
 145 οὐδ' ὄμβρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ, 145

142. Harl. Flor. Ald. aliique veteres libri παροῦσα, quod alienum ab hoc loco. Iuntina secunda et Tricliniana recensio recte παθοῦσα, quod merito receptam ab editoribus recentioribus. Cod. Harl. νῦν τ' ἄπειρος εἶ, ut Schaeferus coniecit. At multo hic melior est vulgata νῦν δ' ἄπειρος εἶ. Hanc enim, ut potientem sententiam, iam non ut partem cum priore coniungit, sed opponit ei, quod vel vocabulum νῦν arguit. Aliter enim satis erat dicere ἄπειρος τ' εἶ.

144. Vulgo χώροις ἐν αὐτοῦ. Cod. Flor. αὐτοῦ. Utramque scripturam commemorat scholiastes. Apertum est, quum τοιοῖσδε dixerit, debuisse addi, quales intelligi vellet. Ex quo quum appareat, emendatione locum indigere, cavendum erat, ne in loco, in quo iam veteres critici haesissent, ulla mutatio fieret, quae non tam lenis esset, ut pro nulla haberi posset. Id mihi videor reperisse, χώροις, ἔν' αὐτοῦ scribendo, et post ea verba commate ponendo. In antiquissimis libris nulla ibi interpunctio, in sequioribus coli signum est. Qui similiter haec tentabat, Musgravius, ἔν' αὐτοῦ γλοῦνιν reponi volens, sanando vulnere novum vulnus fecit. Sensus est: iuvenilis aetas huiusmodi in locis pascitur, ubi sui iuris est, neque aut aestu aut imbre aut ventis vexatur, sed iucundam agit et laboris expertem vitam. Confirmatur hoc his, quae opponuntur. Nam virgo, simulatque nupsit, paret necessitati, curisque angitur et sollicitudinibus. Ἐξαιρεῖ videtur cum ἄροχθον coniungendum esse: vitam erigit in-

ἀλλ' ἠδοναῖς ἄμοχθον ἐξαίρει βίον,
 ἔς τοῦθ', ἕως τις ἀντὶ παρθένου γυνῆ
 κληθῆ, λάβη τ' ἐν νυκτὶ φροντίδων μέρος,
 ἢ τοι πρὸς ἀνδρὸς ἢ τέκνων φοβουμένη. 150

150 τὸτ' ἄν τις εἰσίδοιτο, τὴν αὐτοῦ σκοπῶν
 πρᾶξιν, κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρύνομαι.
 πάθῃ μὲν οὖν θῆ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην·
 ἐν δ' οἷον οὐπω πρόσθεν, αὐτίκ' ἔξερω.
 ὁδὸν γὰρ ἤμος τὴν τελευταίαν ἄναξ 155

155 ὄρματ' ἀπ' οἴκων Ἡρακλῆς, τὸτ' ἐν δόμοις
 λείπει παλαιὰν δέλτον ἐγγεγραμμένην

cunditatibus, ut vacua sit labore. Saepe
 verbum illud ἐξαίρων de erecto animo dicitur,
 neque hic, quum vita erigi dicitur, id aliud est,
 quam alacri atque erecto spe ac fiducia animo
 vivere. Χῶρος alia metaphora v. in fragm. inc. 82.

149. Ἐν νυκτὶ non est ad λάβη referendum, ut dicat,
 usque dum quae nocte ea, qua marito
 coniungitur, curas accipiat: quemadmo-
 dum in Terei fragm. VII. ἐπειδὴν εὐφρόνη ζεύξη
 μία, aut apud Homerum Od. 6. 271. νύξ δ' ἔσται,
 ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει οὐλομένης ἐμέ-
 θεν. Sed coniungenda sunt verba illa cum φρον-
 τίδων, ut sensus sit, nocturnas curas. Vide
 supra v. 29.

150. Codd. Harl. Flor. τὸδ', male. Masculino
 αὐτοῦ utitur, quia universe enunciata sententia
 est. Vide ad Viger. adnot. 50. Ita Seidlerero in
 Eurip. Hippol. 470. πεσόνθ' scribendum videtur.

151. Κακοῖσιν οἷς per attractionem dictum pro
 κακὰ, οἷς, non pro οἷς κακοῖσιν. Verba κακοῖσιν
 οἷς ἐγὼ βαρύνομαι affert Priscianus XVIII. 20.
 qui locus mutilus est in ed. Putsch. p. 1169. No-
 tavit Porsonus ad Aristophanem p. 184.

Soph. Vol. V.

C

ξυνθήμαθ', ἅμοι πρόσθεν οὐκ ἔτλη ποτέ,
πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιῶν, οὐπω φράσαι.

ἀλλ' ὡς τι δράσων εἶρπε, κοῦ θανούμενος. 160

160νῦν δ' ὡς ἔτ' οὐκ ὦν, εἶπε μὲν λέχους ὅ τι

157. Ad παλαιὰν recte scholiastes sed obscurius, ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου χρησμός ἦν αὐτῷ δεδομένος. Quae verba male relata sunt ad illa v. 155. ὄδον γὰρ ἤμος. Tabellas dicit ex longo tempore scriptas.

158. Πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιῶν dictum, ut paullo ante, ὄδον τὴν τελευταίαν ὠρμᾶτ' ἀπ' οἴκων, nulla cum ellipsi, sed brevitate quadam dicendi duabus notionibus in unam coniunctis, multa certamina initurus exeundo.

159. Veteres ὡς τις. Emendarunt Canterus, Bentleius, notatunque τι ex Livineii libro p.

160. Ita in Philoct. 1217. ἔτ' οὐδέν εἰμι. Ad didit Schaeferus Apollon. Rh. II. 23. Discrimen non magnum, sed aliquod tamen, sic dicas, an οὐκέτι. Hoc est posthac non vel iam non, illud non amplius. Sic in Alcest. 195. ἐμφυγῶν δ' ἔχει τοσοῦτον ἄλγος, οὐ πότε οὐ λελήσεται, i. e. cuius aliquando non immemor erit. Quae sequuntur, in scholiis has interpretationes habent: ἐνετείλατό μοι ἵνα πρόνοιαν ἄλλου ἀνδρός ποιήσωμαι· ἔλεγε προσήκειν ἐμὲ λαβεῖν τὴν προῖκα καὶ τὰ θῶρα, ἃ ὑπὲρ τοῦ λέχους ἐκτησάμην. ἢ γοὺν προνοεῖσθαι ἑτέρου ἀνδρός, ἢ σώζειν τὸ λέχος. Vnde Billerbeckio legendum videbatur λέχους ὄτου. De connubio Deianirae si loquutus esset poeta, non dixisset, opinor, ἐλέσθαι κτῆσις: certe hoc viri potius est, quam mulieris. Praeterea scholiastas omnes vulgatam scripturam ὅτι habuisse in promptu est. Itaque λέχους κτῆσις non potest nisi de dote muneribusque iis, quae in ἀνακαλυπτηρίοις accepisset Deianira, intelligi, de qui-

χρεῖν μ' ἐλέσθαι κτῆσιν· εἶπε δ' ἦν τέκνοις
μοῖραν πατρῷας γῆς διαίρετον νέμειν·
χρόνον προτάσας ὡς τρίμηνον ἤνικ' ἄν

bus v. Spanhem. ad Callim. h. Dian. 74. Sed si tum diceret ὅτι, hoc videretur indicari, nihil legari Deianirae, nisi quod ei lege deberetur. Quod abhorret ab huius loci ratione, in quo amor Herculis erga suos et cura superstitum declaranda erat. Quamobrem recipiendum duxi, quod Musgravius coniecit, ὅ τι: quid me ut connubio partum accipere oporteret: quo sane et dos, et munera ista, sed tamen etiam aliquid fortasse amplius comorehendantur.

162. Ed. Cant. πατρῷαν, commemoratum H. Stephano in adnotat. in Soph. p. 53. Deinde Ald. Iunt. pr. aliaeque veteres edd. διαίρετον νέμειν. Ac νέμειν certe etiam membranæ Brunckii. Codd. Harl. Flor. διαίρετην νέμειν. Brunckii codd. B. T. Iuntina sec. et Triclinii recensio νέμοι praebuerunt, quod servarunt recentiores. Nec διαίρετην malum est, ut quod in usu sit, et νέμειν defendi potest, si χρεῖν repetas: sed multo tamen elegantius videri necesse est νέμοι. At enim non infinitivus durus est, sed illud, quod ad hunc infinitivum νέμειν ex verbis χρεῖν με solum χρεῖν, non etiam με cogitatione repetendum est. Itaque reposui νέμειν, quo ducit νέμοι: et ita senties omnem dubitationem remotam esse: connubii gratia quid me oporteret mihi habere; et quomodo regnum inter filios dispertere. Διαίρετός μοῖρα commemoratur ab Eustathio p. 793, 3. (708, 10.)

163. Libri τρίμηνον et mox κἀνιαύσιος. Brunckius κἀνιαύσιον scripsit, Erfurdcius ex Wakefieldii coniectura, probante Schaefero, servavit κἀνιαύσιος, et scripsit τρίμηνος. Nihil mutandum;

χώρας ἀπείη κἀνιαύσιος βεβώς,
 165 τὸτ' ἢ θανεῖν χρεῖη σφε τῶδε τῶ χρόνῳ;
 ἢ τοῦθ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος,
 τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτω βίῳ.
 τοιαῦτ' ἔφραζε πρὸς θεῶν εἰμαρμένα
 τῶν Ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων;
 170 οἷς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαι ποτε

165

170

Difficilior, sed bene Graeca ratio loquendi fefellit doctos homines. Verba ita construenda: *πρωτάξας, ὡς, ἡνίκ' ἂν χρόνον τρίμηνον κἀνιαύσιος βεβώς, χώρας ἀπείη, τότε χρεῖη*, et quae sequuntur. *Ἀπείη* Brunckius ex cod. B. Quod in caeteris est, *ἀπίη* vel *ἀπήει*, errores esse manifestum est.

165. Cod. Flor. *χώρα*, sed in marg. *χρόνω*. Non abundat *τῶδε τῶ χρόνῳ*, sed hoc dicitur eum intra hoc tempus mortuum existimari debere.

168. *Ἐφραζε* non *δέλτος*, ut Triclinius putat, sed *Hercules*, quum ista scripsit. Seidlerus putabat, *τῶν Ἡρακλείων πόνων* pendere ex *τοιαῦτα, ἐκτελευτᾶσθαι* autem ex verbo *εἰμαρμένα*. Mihi *ἐκτελευτᾶσθαι* cum *ἔφραζε* coniungendum, *εἰμαρμένα* autem propter additum *πρὸς θεῶν* pro *εἰμαρμένη* dictum videtur: talem Herculis laborum sortem exituram dicebat.

170. Hunc et sequentem versum affert Stephanus Byzantinus in fragm. de Dodone; respicit Eustathius p. 286, 43. 365, 13. (217, 10. 276, 29.) Docta ad h. l. exstant scholia: scriptores aliquot, qui columbarum Dodonidum mentionem fecerunt, citavit Billerbeckius. Omnium maxime memorabilis Herodoti narratio est II. 54, seqq. Sed quidquid tandem mythologiae scrutatores eruerint, carere eo possumus in poeta explicando.

Λωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη.
καὶ τῶνδε ναμέρτεια συμβαίνει χρόνου
τοῦ νῦν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεῶν.
ὡςθ' ἠδέως εὐδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ

175 φόβῳ, γίλαι, ταρβοῦσαν, εἴ με χρὴ μένειν
πάντων ἀρίστου φωτὸς ἰστερημένην.

175

ΧΟΡΟΣ.

εὐφημίαν νῦν ἴσῃ· ἐπεὶ καταστεφῆ
στείχονθ' ὄρω τίν' ἄνδρα πρὸς χάραν λόγων:

172. Hesychius: *ναμέρτεια*, ἀλήθεια. Idem: *ναμερτέα*, ἀληθῆ. Videntur hanc formam tragici probavisse: ut recte Porsonus in Aeschyli Persis v. 246. *ναμερτῆ* pro *νημερτῆ* ediderit. Non alibi hanc vocem in tragicis animadverti. *χρόνου τοῦ νῦν παρόντος* intellige intra praesens tempus.

173. Scholiastes, ὥστε ὀπότερον *πραχθῆναι*. Scilicet ὡς est quomodo: horum veritas, quemadmodum ea evenire oporteat, intra hoc tempus rata fiet.

174. Propie haec intelligenda, nec de semel facta re. E dulci, inquit, somno saepe exsilio terri-
rita. Seidlerus φόβῳ ταρβοῦσαν iungi volebat, afferens Herc. fur. 971. Mihi φόβῳ hic ad ἐκπηδᾶν, illic ad ὄρωνον pertinere videtur.

178. Libri omnes πρὸς χάραν λόγων. Et sic etiam scholiastes. Brunckius ex coniectura, valde illa quidem probabili, *χάριν* dedit: vide eum ad Antig. 30. Recepit Erfurdcius, probatque Seidlerus. Sed nolui tamen quidquam mutare. Nam etsi πρὸς χάριν λόγων sensum praebet percommo-
dum, tamen nescio an aptior etiam sit vulgata, modo haec verba ad καταστεφῆς potius, quam ad στείχοντα referas: video quemdam venire co-

ΑΓΓΕΛΟΣ.

δέσποινα Δηάνειρα, πρώτος ἀγγέλων 180
 180 ὄκνον σε λύσω. τὸν γὰρ Ἀλκμήνης τόκον
 καὶ ζῶντ' ἐπίστω, καὶ κρατοῦντα, καὶ μάχης
 ἄγοντ' ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγχωρίοις.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τίν' εἶπας, ὦ γιραιέ, τόνδε μοι λόγον;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τάχ' ἐς δόμους σοῦς τὸν πολύζηλον πύσιν 185
 185 ἦξειν, φανέντα σὺν κράτει νικηφόρου.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

καὶ τοῦ τόδ' ἀστῶν ἢ ξένων μαθῶν λέγεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἐν βουθερεῖ λειμῶνι πρὸς πολλοὺς θροεῖ

ronatum ad laeta verba. Sensit hoc etiam scholiastes. Similiter in Oed. R. 82. ἀλλ' εἰκάσαι μὲν, ἠδύς· οὐ γὰρ ἂν κάρα πολυστεφῆς ὠδ' εἶρεπε παγκάρπου δάφνης.

181. Citat haec Suidas in ἐπίστω.

186. Veteres libri καὶ τοῦτο δ'. Ed. Canteri καὶ του τόδ'. Emendatam scripturam dedit Brunckius.

187 Βουθερῆς λειμῶν est, quem boves depascuat. Ali e scholiastarum interpretationes et Hesychii ineptae sunt. Valckenarius adnotavit Eustathii locum p. 222, 20 (168, 26) sed is potius diversam scripturam in Lycophronis v. 847. videtur continere. Deinde libri πρόσπολος, quod in cod. Flor. πρόπολος scriptum. Scripsi πρὸς πολλοὺς, nec vereor, ne haec nimia iudicetur audacia. Nam quid sibi hic πρόσπολος velit, nec dixit quisquam, nec facile dicat. Aptum foret nomen, quod praenuncium significaret. Scholia,

Λίχας ὁ κήρυξ ταῦτα. τοῦ δ' ἐγὼ κλύων
 ἀπῆξ', ὅπως τοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε, 190
 190 πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι, καὶ κτόμην χάριν.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεισιν, εἴπερ εὐτυχεῖς

stae silent. In Romanis quidem scholiis post explicationem vocabuli βουθερεῖ legitur, πρὸς χαρὰν πρὸς ἡδονήν· ut quis conicere possit, ita scholiasten pro πρόςπολος habuisse. Sed multo verisimilius est, pertinere istam adnotationem ad v. 179. Πρὸς πολλοὺς vero et fidem conciliat dictis nuncii, et rei ipsi convenit: vide v. 193. seqq.

188. Scribebatur τοῦδ'. Usus hic copulam requirebat: quare divisim scripsi.

188. Libri ὅπως τοι, nisi quod Harleianus omit- tit τοι. Brunckium, σοι scribentem, sequutus est Erfurdcius. Wakefieldius σοι saltem non debe- bat inficetum dicere. Ego librorum scripturam servandam duxi, quae egregie convenit moribus huius hominis. Significat ὅπως τοι ut certe. Aptè indicavit Seidlerus similem Xenophontis lo- cum, Anab. III. 1, 18. ἀλλ' ὅπως τοι μὴ ἐπ' ἐκεί- νῳ γενησόμεθα, πάντα ποιητέον. licet ipse conie- cerit ὅπως τε, cui respondeat καὶ κτόμην χάριν.

191. Libri εἴπερ εὐτυχεῖ. Scholiastes: εἰ εὐτυ- χεῖ ὁ Ἡρακλῆς, πῶς ἄπεισιν ὁ Λίχας, καὶ οὐκ ἦλθε ταχέως ἀπαγγέλλων; Videbatur ei, si εὐτυχεῖ de Licha intelligeretur, parum aptè Deianiram dice- re, si quidem salvus est. Nihil enim attine- bat, de Licha eam loqui, quum illud potius in qua est spem inter metumque trepidatione mirari debeat, quid sit, quod ille non ipse venerit, si ve- re salvus sit Hercules. At de Hercule si dixisset εὐτυχεῖ, addere debuisset ἐκείνος. Itaque de Licha si accipienda sunt verba ista, sic est existiman-

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐκ εὐμαρεῖα χρώμενος πολλῇ, γύναι.
 κύκλω γὰρ αὐτὸν Μηλιεὺς ἅπας λεῶς
 κρίνει παραστάς, οὐδ' ἔχει βῆναι πρόσω.
 195 τὸ γὰρ ποθοῦν, ἕκαστος ἐκμαθεῖν θέλων,

195

dum, expeditionem ad Oechaliam respici: quia sic, si Lichas bene rem gessisse dicitur, id etiam ad Herculem spectare necesse est. Eodem modo ipse Lichas se v. 229. καλῶς πράσσοντα dicit, simul Herculem in mente habens. Aliter non inapte scribi posset εἶπερ εὐτυχῇ, si res bene gestae sunt.

193. Μηλιεὺς Ionica forma dicit, quoniam Dorica nominis forma, qua Maliacus sinus et Maliensenses appellantur, in vulgarem usum venerat, ob eamque rem a poesi arceri debebat.

195. Scholiastes: τὸ γὰρ ποθοῦν· τὸ ποθοῦμενον. Musgravius interpretatur, τὸν πόθον, non animadvertens se deceptum esse ambiguitate huius nominis, quod et activam habet et passivam significationem. Activae bene convenit τὸ ποθοῦν, non item passivae. Scholiastam sequutus est Erfurdtius. Sed quae exempla affert, aliena sunt omnia. Nam κεύθειν ne commemorandum quidem erat, quod pro κεύθειν ἑαυτὸν dicitur. Non magis huc pertinet ὀρώντα in Oed. Col. 74. usitatissima translatione dictum, pro quo ne dici quidem ὀρώμενα potuit. Porro ex eiusdem fabulae v. 678. quod affert, ἵν' ὁ βακχιώτας ἀεὶ Διονυσος ἐμβατεύει, θεαίαις ἀμφιπολῶν τιθήναις, hunc sensum habet, choro Maenadum pererrans. Alienum est etiam illud ibidem v. 1604. ἐπεὶ ὁ παντὸς εἶχε δρώντος ἡδονήν, ubi participium pro nomine activo positum est, non illo quidem masculino, ut quidam voluerunt, i. e. παντὸς ὑπερ-

οὐκ ἂν μεθεῖτο, πρὶν καθ' ἡδονὴν κλύειν.
οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἐκῶν, ἐκοῦσι δὲ
ξύνεστιν· ὅφει δ' αὐτὸν αὐτίκ' ἐμφανῆ.

τοῦντος, sed neutro, ut sit πάσης ὑπηρετήσεως.
Nec denique quod in eadem illa fabula est v.
1694. τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς φέρειν χρῆ, quid-
quam probat. Dubitationem iniicit de his verbis
antistropha, in qua si nihil excidit, suspicari li-
cet, φέρειν χρῆ ex interpretatione ortum esse.
Tum interpungendum erit: τὸ φέρον ἐκ θεοῦ,
καλῶς, quod ab diis aliquid affert, bene
habet. Sed servat φέρειν χρῆ etiam Suidas in
τὸ φέρον et φέρειν: quorum locorum in priore
edd. vett. comma post θεοῦ, nullam interpun-
ctionem in posteriore habent. Scholiastes Roma-
nus ita: ταῦτα ὁ χορὸς παρηγορῶν ἐμμένειν τοῖς
ἐγνωσμένοις παρὰ θεῶν. φέρει, οὖν (φέρειν γὰρ,
φησὶ, χρῆ Brunckius) τὸ ἐκ θεῶν εἰμαρμένον κα-
λῶς. μὴ δ' ἄγαν οὕτω φλέγεσθον. ἀντὶ τοῦ
μὴ ἄκρως φλέγεσθε, τὸ ἐκ θεοῦ πεμφθὲν δυσανα-
σχέτως φέρουσαι. Priora suadent ut eum καλῶς
ad φέρον retulisse putem: idque verum videtur:
quod ab diis bona affert, ferendum
est. Cur bona dedisse deum dicat, ipse statim
addit, οὔτοι κατὰμεμπτ' ἔβητον, et alia in hanc
sententiam modo attulerat Antigona v. 1679. seqq.
Caeterum qui exempla participii requirit sic posi-
ti, ut pro infinivo vel nomine esse videatur, con-
ferat Thucyd. I. 36. et 142. et ad eum locum
Abreschium, Schaeferumque ad Dion. Hal. de
struct. verb. p. 205. Sed redeo ad propositum.
Alia eaque non contemnenda caussa, cur τὸ πο-
θοῦν pro τὸ ποθούμενον dictum esse non est ve-
risimile, posita est in verbis οὐκ ἂν μεθεῖτο. Nam
si dicit, ἕκαστος θέλων ἐκμαθεῖν τὸ ποθούμενον,
consentaneum est addi, οὐ μεθίεται, quia de ipsa

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ὦ Ζεῦ, τὸν Οἴτης ἄτομον ὃς λειμῶν ἔχεις, 200
 200 ἔδωκας ἡμῖν ἀλλὰ σὺν χρόνῳ, χάσαν.
 φωνήσατ', ὦ γυναῖκες, αἵ τ' εἶσω στέγης,

illa re, quae tum fiebat, loquitur. Quod si οὐκ ἂν μεθεῖτο dicit, est haec universe loquentis oratio, ut τις potius, quam ἕκαστος dicendum fuerit. Quo vocabulo quum non sit usus, reliquum est, ut eum alio modo haec generali sententia comprehendisse censeamus. Idque fecit, si τὸ ποθοῦν, ut est activum, ita etiam significationem activam habere putabimus: nam quod plenum est desiderii, (populum intelligit) unoquoque rem cognoscere cupiente, non facile prius desistat, quam ex animi sententia audierit. Illa, ἕκαστος ἐμαθεῖν θέλων, non sunt pro nominativis absolutis habenda, sed explicant, quid sit τὸ ποθοῦν.

199. Billerbeckius opinabatur, nuncium, qui officiosior esset, avolare praeconis arcessendi causa, ac deinde redire cum illo. Nullum huius rei vestigium video: immo manere ille in scena videtur, et spectare exultationem chori.

201. Libri εἶσω, quod revocavi. Brunckius ἔσω. Vide accurate de hac re dicentem Elmsleium ad Eurip. Med. 88. Legitur tamen ἔσω apud Ammonium p. 50. qui in v. ἔνδον καὶ ἔσω ita scribit: Σοφοιλῆς τὴν διαφορὰν συγγεῖ· φησὶ γὰρ ἐν Τραχινιαῖς, γυναῖκες αἵ τ' εἶσω στέγης, αἵ τε ἔκτός, δέου εἰπεῖν, γυναῖκες αἵ τε ἔνδον. Is locus Valckenarium, iusto procliviozem illum ad exquisita, movit, ut in animadversionibus ad istum scriptorem p. 75. interpunctione post ἔκτός posita, reliqua ita constitui posse existimaret: ἀνήης ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ φήμης ἀνασχὼν τῆςδε: quam insperata lux mihi ex hoc nuncio obo-

αἷ τ' ἐκτὸς αὐλῆς, ὡς ἄελπτον ὄμμι' ἐμοὶ
φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα.

ΧΟΡΟΣ.

Ἀνολολύξατε δόμοις

ἐφ'esτίοις ἀλαλαῖς

205

205

ritur. Arguta haec sunt, sed parum venusta, illud etiam falsum, quod ὡς quam interpretatus est.

204. Bene scholia Romana ad v. 216. τὸ γὰρ μελιδάριον οὐκ ἔστι στάσιμον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ὄρχοῦνται. Triclinius, epodicum esse ratus, quomodo strophas sibi respondere voluerit, non dixit, nisi primum versum ut aequaret illi, ἀνάγει, ὃ παρθένοι, scripsit ἀνολόλυξον δόμοις. Codd. Harl. Flor. Ald. et edd. vett. ἀνολολύξετε. Omnes δόμοις. Brunckius ἀνολολύξατε, δόμοι scripsit, quem sequutus est Erfurdtius. Elmsleius ad Heraclid. 782. tacite corrigebat, ἀνολολύξεται δόμος ἐφ'esτίοις ἀλαλαγαῖς ὁ μελλόννυφος. At ita non bene convenirent, quae sequuntur, ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων ἴτω κλαγγά, siquidem nulla esset horum oppositio, sed δόμος ὁ μελλόννυφος iam comprehenderet mares. Praeterea futurum ad sententiam debile est et languidum, neque elegans ad metrum, praesertim quum talia carmina soleant a paeonibus quartis incipi, ut in Electra 1384. in Eurip. Orest. 311. et alibi. Omnino recte Brunckius ἀνολολύξατε, non etiam δόμοι, ut statim ostendam, etsi scholiastes ita legisse videri potest, qui scripserit: ἐφ'esτίοις ἀλαλαγαῖς. ταῖς ἐπὶ τῶν θυσιῶν εὐχαῖς. ἀντὶ τοῦ ὁ πᾶς οἶκος Ἡρακλείους θυσίας καὶ εὐχὰς ποιεῖτω.

205. Codd. Harl. Flor. edd. vett. ἀλαλαῖς. Triclinii recensio, ut in scholiis Romanis scriptum, ἀλαλαγαῖς, quod servavit Brunckius adiecta plena in-

ὁ μελλόννυφος, ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων
ἴτω κλαγγά, τὸν εὐφραδέτραν
Ἀπόλλωνα προσίαταν.

terpunctione. Antea post μελλόννυφος demum interpungebatur.

207. Haeserunt viri docti in verbo ὁ μελλόννυφος. Quod Brunckius volebat, ὕμνος intelligi, id fieri nullo modo potest. Musgravio et Erfurdio placuit ἁ μελλόννυφος. Ita τῆς μελλονύμφον in Antigona 633. Etsi μελλόννυφος etiam de sponso dicitur, ut apud Lycophr. 174. vide Pollucem III. 45. Hic vero sese ipsas dicere virgines Trachinias, vel sequentia ostendunt. Hoc illae volunt: ἀνολολύξατε δόμοις, αἱ μελλόννυφοι, ἐφεστίοις ἀλλοδαῖς. Sensit hoc, sed aliena admiscuit scholiastes, ita scribens: εἴ τις μελλόννυφός ἐστιν, εἴτε γεγαμηκῶς, ἡμέτω. κοινή γὰρ πάντων ἐστὶν εὐχή. ἡμέτω δὲ πᾶσα κλαγγὴ ἀρσένων τε καὶ θηλειῶν, καὶ κοινήν εὐχὴν ποιησάτω. Scilicet ὁ μελλόννυφος masculino genere dictum est, quia universe loquitur, quisquis nubilus est. Nam in universali sententia, licet ea nunc ad feminam accommodetur, masculinum usurpari consuevit. Ita supra v. 151. τὴν αὐτοῦ προᾶξιν dixit, non τὴν αὐτῆς. Vide notam 50. ad Viger. et Elmsleium ad Med. p. 211. Κοινὸς κλαγγά memorata ab Eustathio p. 793, 3. (708, 10.)

207. Male in libris omnibus interpungebatur post κλαγγά, quae sequuntur autem, coniungebantur cum verbis ἀνάγετ', ὧ παρθένοι, nisi quod Triclinius plene distinxit post παιᾶνα.

208. Aut non meminerat huius loci Porsonus ad Eurip. Orest. 584. ubi Atticos Ἀπόλλω, non Ἀπόλλωνα, dicere contendit, aut melicum carmen non esse adstrictum dialecto Atticae censuit. Ego

ὄμοῦ δὲ παιᾶνα, παιᾶνα }
 ἀνάγει, ὧ παρθένοι,
 βοᾶτε τὰν ὀμόσπορον

quidem ne in iambis quidem Ἀπόλλωνα apud tragicos sollicitem. Προστάτης idem, qui alibi προστατήριος. Hesychius: προστατήριος. τὸν Ἀπόλλωνα οὕτω λέγουσι, παρόσον πρὸ τῶν θυρῶν αὐτὸν ἀφιδρύνοντο. Photius: προστατήριος Ἀπόλλων, ἐπεὶ πρὸ τῶν θυρῶν αὐτὸν ἰδρύνοντο. Σοφοκλῆς. Falsa est haec explicatio. Nam in Electrae v. 637. quem respexerunt, Apollo non, quod ante fores statuum habeat, sed ut defensor, vocatur προστατήριος. Quin eo cognomine templum habebat Megaris, teste Pausania I. 44, 2. in quo simulacra et ipsius et Dianae et Latonae erant. Eadem ratione etiam Diana dicta προστατήριος apud Aeschylum Sept. ad Th. 455. minime illa eadem cum προπυλαία, προθυραία, προθυριδία, ut putabat Spanhemius ad Callim. h. Dian. 38. p. 296. ed. Ern.

209. Triclinii recensio, ὄμοῦ δὲ καὶ Παιᾶνα, quasi diversum ab Apolline numen significetur. Alterum Παιᾶνα, quod plene scriptum in libris, Brunckius Παιᾶν' edidit. Bene vidit Seidlerus, Παιᾶνα ἀνάγει Ἄρτεμιν coniungenda esse, usitata tragicis constructione: v. ad v. 49. afferens etiam Herc. fur. 687. παιᾶνα ὑμνοῦσι τὸν Λατοῦς γόνον. Paean enim non minus Dianae quam Apollinis proprius: v. Procli chrestom. p. 381. ed. Gaisf. Eadem constructione etiam ἴτω κλαγγὰ cum Ἀπόλλωνα iungi potest. Nam quum dicere vellet chorus, celebrate aedibus feminae et viri Apollinem ac Dianam, pro motu animi, in quo est, primo de se cogitat, tum mares inserit, quorum est Apollinem laudare, tum iterum ad feminas redit: celebrate aedibus domestica ex-

Ἄρτεμιδ' Ὀρτυγίαν,
ἐλαφοβόλον, ἀμφίπυρον;

sultatione quisquis nubilus est, unaque virorum acclamatio Apollinem, simulque pæanem, virgines, dicite, dicite alta voce Dianae.

212. Notandum, Dianam ipsam dici Ὀρτυγίαν. Sed inveniuntur etiam alia huiusmodi, et Ortygiam sororem Latonae dictam esse tradit scholiastes Apollonii Rhodii ad I. 308. Strabo autem XIV. p. 639. seq. (948) id nomen fuisse nutrici Apollinis et Dianae prodidit. De Ortygia Aetoliae non memini me quidquam legisse, praeter ea, quae scholiastes Apollonii ad I. 419. refert, huius colonias esse, quae reliquae memorentur Ortygiae. Et hae quidem omnes, insulas dico alteram Delo, alteram Siciliae adiacentem, lucumque propter Ephesum, de quo v. Holsten. ad Steph. Byz. p. 123. a. Dianae sacrae fuerunt, ut idem etiam in Aetolicam cadere videatur, de qua Nicander, cuius verba apud scholiasten Apollonii latent, scripserat, ὄθεν Ὀρτυγία παῖσαι βοόονται. Ex quo recte videtur colligi posse, ipsam significationem nominis cum numine Dianae aliquid coniunctionis habere, quod indicare conatus sum in Diss. de mythologia Graecorum antiquissima p. 20. Videndum vero, ne in Aetoliam translata fuerit Ortygia ex falsa interpretatione Dianae Αἰτωλῆς. Eo nomine Naupacti cultam refert Pausanias X. 38, 6. his verbis, notatu dignissimis: ἔστι δὲ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ ἄγαλμα λευκοῦ λίθου· σχῆμα δὲ ἀκοντιζούσης παρέχεται, καὶ ἐπίκλησιν εἴληφεν Αἰτωλῆς.

213. MSS. Harl. Flor. Ald. et caeterae edd. vett. ἐλαφοβόλον. Cod. B. et Triclinii recensio ἐλαφροβύλον, quod quamvis et ab usu et metri eiusdem

γείτονός τε Νύμφας.

215

215

Ἀείρομαι, οὐδ' ἀπόσομαι

continuacione non exiguam commendationem habeat, dubitavi tamen praeferre alteri scripturae, quam et librorum optimorum auctoritas, et raritas formae, numerorumque apta huic carmini volubilitas tueri viderentur. Non commemorat tamen hanc formam Apollonius in libro de adverb. p. 602, 22. ubi de hoc genere scribit: *παρὰ τὸ ἔλαφος ἔλαφοκτόνος Ἄρτεμις, ἀλλὰ καὶ ἔλαφηβόλος*. Diana ἀμφίπυρος benigna materies sapientiae mythologorum. Inepte quidam de plenilunio cogitarunt. Non utilius est quaerere, an Sophocles Dianam cum Hecate confuderit, quae utraque manu facem gestans fingitur: vide Spanhem. ad Callim. h. Dian. 11. Saepe huiusmodi epithetis illa continentur, quae ubique simulacris licebat expressa videre: sed quid significaretur insignibus illis, nemo curabat. Diana φωσφόρος dicta videtur, vel metaphorice, quod levaret periculo parturientes, vel proprie, quod Lucina esset, partum in lucem producens; ἀμφίπυρος autem et Πυρρώνια, quo cognomine Pausania auctore VIII. 15, 4. apud Pheneatas colebatur, quod doloribus parturientes uruntur. Has πυρφόρους Ἀρτέμιδος αἴγλας Sophocles in Oed. R. 207. adversus pestem in auxilium vocavit.

214. Vide infra v. 637. Br.

216. Hesychius; ἀείρομαι, ἄνω αἶρομαι. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Hinc Erfurdus ad Aiace v. 190. plene scribendum ἀείρομαι putabat, elisa diphthongo offensus, nec reputans, in tali genere carminis aliquid licentiae concessum esse. Quum v. 201. Deianira mulieres, quae extra aedes et quae intus essent, acclamare iussisset, Seidlerus suspicabatur, quae intus fuerant, audita chori

τὸν αὐλόν, ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενός.

exhortatione foras progressas, his versibus respondere. Et sane alias, quam quae priora cecinerant, hic loqui, valde est verisimile. Credibilius tamen puto, chorum in partes divisum esse, quam illas ex aedibus foras exiisse.

216. Triclinii recensio, ὦ τύρανν' ἐμᾶς φρενός. Scholiastes: ὦ αὐλέ. ὦ Ἡράκλεις. ἢ ὦ Διόνυσσε. Vix credas, Musgravium verba poetae interpretari potuisse, o amata, o dilecta. Seidlerus, Deianirae cohortationem v. 201. respici ratur, ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενός pro ὦ τύραννε ἐμῆ dictum putabat. Non adducor, quum φρήν, quod sciam, non ad periphrasin adhibeatur, nisi ubi vere animus respicitur, ut in Prometheo v. 130. πατρώας μόγεις παρεμποῦσα φρένας. Deianira si hic compellatur, commate post τύραννε posito, τᾶς ἐμᾶς φρενός cum ἀπόσομαι iungi posset. Sed videtur mihi hoc languidius esse pro Bacchica exultatione, quam versus qui sequuntur exprimunt. Itaque veram puto primam scholiastae interpretationem, quae explicatius exposita est in alio scholio: ὦ αὐλὲ τῆς ἐμῆς φρενός τύραννε· ἐρεθίζει γὰρ ὁ αὐλὸς τὰς παρθέτους πρὸς τὴν χορείαν· ἀντὶ τοῦ, ὦ κρατῶν τῆς ἐμῆς φρενός. ἐν δὲ τῷ ταῦτα λέγειν ὀργοῦνται ὑπὸ χαρᾶς. Nam, ut ait Aristoteles de rep. VIII. 6. ἐτι δ' οὐκ ἔστιν ὁ αὐλὸς ἠθικόν, ἀλλὰ μᾶλλον ὀργιαστικόν. Et cap. 7. ὁ δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ Σωκράτης οὐ καλῶς τὴν Φρυγιστὶ μόνην καταλείπει μετὰ τῆς Δωριστί· καὶ ταῦτα ἀποδοκιμάσας τῶν ὀργάνων τὸν αὐλόν· ἔχει γὰρ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἢ Φρυγιστὶ τῶν ἀρμονιῶν, ἢ περ αὐλὸς ἐν τοῖς ὀργάνοις· ἄμφω γὰρ ὀργιαστικὰ καὶ παθητικά. δηλοῦ δ' ἡποίησις. πᾶσα γὰρ βαρῆα καὶ πᾶσα ἢ τοιαύτη κίνησις μάλιστα τῶν ὀργάνων ἔστιν ἐν τοῖς αὐλοῖς.

ἰδοῦ μ', ἀναταράσσει
 εὔοι μ' ὁ κισσὸς ἄρτι Βακχίαν

217. Erfurdium collocatio pronominis enclitici movit, ut ἰδοῦ μ' ἀναταράσσει scriberet. Vide ad v. seq.

218. Mira commenti sunt interpretes. Scholiastes Romanus: ἀναταράσσει εὔοι μ' ὁ κισσός. εἰς βακχικὴν ἀμιλλαν, τουτέστι χορείαν, παρορμᾷ με ὁ κισσός. τὸ δὲ ὑποστρέφων, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ λύπης εἰς ἡδονὴν μετάρων, ἢ ὑποβάλλων. Heathius et Brunckius εὔοι με coniunxerunt, verbum esse rati εὔοι. Ita intelligi posset illud Euripidis in Bacch. 141. ὁ δ' ἔξαρχος Βρόμιος εὔοι. H. Stephanus quum in Thesauro de ista voce disputaret, auctorem adhibens Eustathium ad Dionys. 700. neglexerat Etymologicum M. p. 59, 12. Grammaticorum commentum videtur, εὔοι ex Dorico εὔοι pro εὔσοι ortum esse, quo explicarent illud εὔοι Βάκχε. Caret id difficultate, si εὔοι initio dictum putabimus, imperativo Dorico, i. e. εὔαζε. Gregorius Cor. de dial. Dor. §. 24. τὸ δίδον δίδοι λέγουσι καὶ ἄλλα ὁμοίως τοῖς τρίτοις προσώποις τῶν εὐκτικῶν τὰ δεύτερα πρόσωπα τῶν εἰς οὐ προστακτικῶν ἐκφέροντες. Id deinde facile potuit in interiectionem abire, posteriore syllaba circumflexa, ut praecipit Arcadius p. 183, 19. et regulae prosodicae a me editae p. 460. Sed ut is initio imperati- us fuerit, valde tamen dubitari potest, non certiore quod sciam huius verbi exemplo existente, an nec Sophocles neque Euripides aut voluerint, aut potuerint εὔοι pro verbo usurpare. Quod si apud utrumque pro interiectione habendum est, duplex με nullam habebit offensionem, si reputaveris, ἰδοῦ εἰ εὔοι, quum utrumque exclamandi vim habeat, pariter sibi adiunctum pronomen servare, ut quaevis alia repetita vox: velut in Oed. R. 1098. τίς σε, τένον,

220

ὑποστρέφον ἄμιλλαν.
 ἰὼ ἰὼ Παιάν·
 ἴδε, ἴδ', ὦ φίλα γύναι,
 τάδ' ἀντίπρωρα δῆ σοι

τίς σ' ἔτικτε; Sed male Brunckius comma post ἀναταράσσει posuerat, quod ante hoc verbum ponendum erat. Itaque sensus verborum hic est: en me, perturbat euoe me hedera, illi-
 come me convertens ad aemulationem Baccharum. Non, ut volunt, hedera dicta pro thyrsο, ac postremo pro furore et motu animi, sed, quae praeclara est poetae audacia, videntur sibi virgines prae gaudio exsultantes hedera coronatae esse, aemularique Bacchas: unde etiam exclamant euoe. Βακχίαν ἄμιλλαν, noto usu accusativi additum est, convertens me ad aemulandum Bacchas. Vide Matthiae Gr. gr. §. 432, 4. Caeterum libri Βακχίαν, quod cum Brunckio et Erfurdio, quoniam metrum ita suadere videbatur, in Βακχίαν mutavi.

221. Erfurditius cum Brunckio ἴδ', ἴδ' edidit. Libri ἴδε, ἴδ', quod servandum duxi. Versum puto iambicum dimetrum esse, ultima in ἴδε propter pausam producta. Vide Elem. d. m. p. 248. Elmsleium, qui in Diar. Edinb. XXXV. p. 181. scribendum censuit ἴδοῦ δ', ideo quod ἴδε numquam pro interiectione poneretur, non addito accusativo, notavit Matthiae ad Eurip. Orest. 1555. Aut mutavit, opinor, sententiam, aut mutabit Elmsleius. Neque interiectio est ἴδε, neque indiget accusativo.

222. Hesychius: ἀντίπρωρα· ἀντιπρόσωπα. πρόρα γὰρ τὸ πρόσωπον· καὶ ἀνδρόπρωρον, ἀνδροπρόσωπον. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Brunckius quum verba γύναι usque ad βλέπειω uno versu in libris

βλέπειν πάρεστ' ἐναργῆ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Ὅρω, φίλαι γυναῖκες, οὐδέ μ' ὄμματος 225
 225 παρῶν παρῆλθε, τόνδε μὴ λείσσειν στόλον·
 χείρειν δὲ τὸν κήρυκα προὔννεπω, χρόνω
 πολλῶ φανέντα χαρτόν, εἴ τι καὶ φέρεις.

ΛΙΧΑΣ.

ἀλλ' εὖ μὲν ἴγμεθ', εὖ δὲ προσφωνούμεθα,
 γυναί, κατ' ἔργου κτήσιν· ἄνδρα γὰρ καλῶς 230

scripta videret, trimetrum effecit, pro δῆ positō
 δῆτα, quod nec liber ullus habet, nec sententia
 fert. Recte numeros distinxit Erfurdcius.

225. Triclinii recensio, παρῆλθ' ἐς τόνδε, male.
 Vide ad Vigerium p. 800.

226. Recte veteres libri et Suidas in v. χαρτόν
 habent προὔννεπω, duplicata littera, siquidem
 ἐπέω tantum anapaestis et melicis versibus con-
 venire videtur.

227. Ald. et aliae vett. edd. χαρτόν ad praecedenti-
 a referunt. In ed. Turnebi et quae hanc sequuntur,
 ante χαρτόν posita est distinctio, idque tenuerunt
 etiam H. Stephanns in Thes. Brunckius, Musgravius,
 Erfurdcius. Nihil erat, cur mutaretur distinctio
 veterum librorum, ex qua ita intelligenda sunt
 verba, χείρειν προὔννεπω τὸν κήρυκα, χαρτόν
 χρόνω πολλῶ φανέντα, εἴ τι καὶ φέρει χαρτόν.
 Abest interpunctio apud Suidam, apud quem φέ-
 ρεις legitur, quod recepi pro Sophoclis librorum
 scriptura φέρει.

229. Verba κατ' ἔργου κτήσιν ambigua sunt.
 Nam aut significant κατὰ τὸ ἔργον, ὃ κέκτησαι, pro
 nuncio accepto, aut κατὰ τὸ ἔργον, ὃ κέκτη-

230 πρᾶσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, πρῶθ', ἃ πρῶτα βούλομαι,
 οἶδαξον, εἰ ζῶνθ' Ἡρακλῆα προσδέξομαι.

ΛΙΧΑΣ.

ἔγωγέ τοι σφ' ἔλειπον ἰσχύοντά τε
 καὶ ζῶντα καὶ θάλλοντα, κού νόσοι βαρύν. 236

μεθα, quae est expugnatio Oechaliae. Hoc aptius est personae praeconis, gaudio ob rem bene gestam pleni. Quum satis esset κατὰ τὴν κτῆσιν dicere, tamen ἔργον addidit, quo rem veram designaret, ut si dixisset, κατὰ τὴν τοῦ ὄντος κτῆσιν. Similiter Thucydides I. 22. τὰ ἔργα τῶν πραγθέντων ἐν τῷ πολέμῳ. De sequentibus verbis dictum ad v. 191.

234. Erfurdcius, intolerabile ratus ζῶντα, quum ἰσχύοντα praecesserit, ex Schaeferi coniectura σῶν τε ediderat. Mutavit sententiam Schaeferus in ed. Soph. adductus exemplis quibusdam, in quibus potior de duabus rebus per particulas τε et καὶ coniunctis priorem locum tenet. At saepe etiam posteriorem tenet, ut in Oed. Col. 68. 793. Malim ego quidem his uti argumentis, primo quod sine causa tam subtiliter per particulas τε et καὶ distingueretur ὁ ἰσχύων ab eo, qui σῶς τε καὶ θάλλον est; deinde, quia inepta foret talis distinctio, ubi omnia verba idem significant. Erfurdcius in nota MS. ζῶντα praeclare defendi putabat loco Aristophanis in Av. 731. s. ubi chorus bona, quae daturus sit, enumerans, ita dicit: πλουθυμίαν, εὐδαιμονίαν, βίον, εἰρήνην, et reliqua. Sane hic locus comparari cum Sophocleo potest, sed non propter vocem βίον. Obliviscuntur nonnunquam philologi eorum, quae nemo

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

235 πού γῆς; πατρίδας, είτε βαρβάρου; λέγει.

ΛΙΧΑΣ.

ἀκτὴ τις ἔστ' Εὐβοῖς, ἐνθ' ὀρίζεται
βωμούς τε λη τ' ἔγκαρπα Κηναῖοι Διῖ.

non quotidie audit et ipse loquitur. Vbi multa consimilia enumeramus, ut Aristophanes illo loco, quis ordinem in his certum requirat? Eodemque modo quum asseverantes aliquid, plura idem significantia coniungimus, quis non vim potius omnium verborum, quam rationem singulorum ponderet? Quin saepe etiam, quae coniuncta esse solent, invertuntur, ut τρέφειν et τεκεῖν. Vide ad v. 34.

236. Cod. Flor. Εὐβοῖς. Vide ad v. 74.

237. Membr. Ald. Iunt. prior et aliae edd. vett. τελει τ', quod servavit Brunckius. Caeteri MSS. et edd. cum Iunt. sec. τέλη τ', et id habuerunt scholiastes atque Eustathius p. 789, 17. (702, 50) cuius non memor Valckenarius in diatr. in Eurip. p. 144. βωμούς θ' ἔλη τ' ἔγκαρπα scribendum coniciebat. Eustathius comparat πάγκαρπα θύματα in Electra v. 634. ad mentem scholiastae, qui ita scribit: τέλη, θυσίας. ἔγκαρπα δέ, θυμιάματα τὰ ἀπὸ ἀνθρώπων ἢ καρπῶν. Mira vero Iovi sacra ab Hercule, urbe capta. Valckenarius recte vidit, de luco sermonem esse Iovi consecrato, quum poeta de eadem re v. 753 Br. scribat: ἐνθα πατρὸς Διῖ βωμούς ὀρίζων τεμενίαν τε φυλλάδα. Illo quoque in loco pravae interpretationes allatae sunt. Scholiastes: τὸν ἀπὸ τῶν τεμενῶν στέφανον, ἢ τέμενος πολύφυλλον. Hoc postremum verum. Dubitanter Musgravius τέλη intelligi posse προσόδους dicit, Harpocrationem afferens in v. ἀπὸ μισθωμάτων. Atqui hanc veram interpreta-

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

εὐκταῖα φαίνων, ἢ ἔπο μαντείας τινός;

ΛΙΧΑΣ.

εὐκταῖ, ὅθ' ἤρει τῶνδ' ἀνάστατον δορὶ 240
 240 χῶραν γυναικῶν ὧν ὄρας ἐν ὄμμασιν.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

αὐται δὲ, πρὸς θεῶν, τοῦ πότ' εἰσὶ καὶ τίνες;
 οἰκτραὶ γάρ, εἰ μὴ ξυμφοραὶ κλέπτουσί με.

tionem esse, certissimum est. Ita Harpocratio : Δίδυμός φησιν ὁ γραμματικός, ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν τεμενικῶν προσόδων. ἐκάστῳ γὰρ θεῷ πλέθρα γῆς ἀπένεμον, ἐξ ὧν μισθουμένων αἱ εἰς τὰς θυσίας ἐγίνοντο δαπάναι. οὐ γὰρ κατ' εὐσέβειαν ἔθνον τὰ ἱερεῖα, ἀλλὰ μισθούμενοι. Vt erraverit Didymus in explicandis verbis ἀπὸ μισθωμάτων, tamen res, quam refert, vera est. Praeclare illustrant Sophoclis utrumque locum tabulae Heraclenses, ex quibus et ὀρίζειν atque ὀριστὰι propria esse verba de finibus constituendis regundisque, et mercedem locati agri certa copia frugum pendi solitam intelligitur.

238. Φαίνων idem est atque rata faciens. Oed. Col. 721. νῦν σοι τὰ λαμπρὰ ταῦτα δεῖ φαίνειν ἔπη.

239. Cod. Paris. εὐχαῖς. De caeteris v. Lobekium ad Ai. p. 299.

242 Libri consensu οἰκτραὶ γάρ. Scholiastes : οἰκτραὶ γάρ. εὐγενεῖς γὰρ δοκοῦσιν εἶναι, εἰ μὴ ἄρα με σφέλλουσι αἱ κατ' αὐτὰς συμφοραὶ. τουτέστιν, εἰ μὴ ἄρα διὰ τὴν τύχην ὑπέδυσαν τὸν οἶκτον. Ita legendum videtur. Edd. vett. ὑπέδυσαντο οἶκτον. H. Steph. et rell. ὑπεδύσαντο τὸν οἶκτον. Quibus librorum scri-

ptura in Sophocle corrupta visa est, sic, opinor, ratiocinati sunt: quum captivas esse has mulieres et ex Lichae verbis et ex ipsarum habitu colligere debuerit Deianira, non posse eam decipi ab illarum infortunio: id est enim κλέπτεσθαι συμφοραῖς, ut in Antig. 1216. ἀθρήσατ', εἰ τὸν Αἴμονος φθόγγον ξυνίημι, ἢ θεοῖσι κλέπτομαι. Itaque ineptum esse, quas videat esse captivas, dubitare an non sint captivæ; magis autem ineptum, confirmare eam his velle illud οἴκτραι γάρ: quia id eo redeat, ut dicat, miserandæ sunt, nisi forte non sunt miserandæ. Praeterea quum toto hoc versu nihil aliud contineatur, quam captivas eas, et ob eam rem miseræ esse, non esse hanc idoneam causam sciscitandi, quæ sint, et quidem tam cupide. Non enim, quod quis captivus est, continuo quis sit scire cupias: sed illi qui sint cognoscere avemus, qui de celso aliquo fastigio deiecti ante alios miserabiles videntur. Itaque quum omnia recte procederent, si pro οἴκτραι talis aliqua vox legeretur, qualem scholiastes per εὐγενεῖς explicandam putavit, Wakefieldius, sed non sibi satis faciens, κνδραῖ γάρ, Erfurdus εὐπάτριδες, Bothius ἄκραι γάρ coniecerunt. Hoc postremum non multum ab litterarum figuris recedit, sed non tamen satis aptum est, quia ἄκροι non tam nobiles, quam primarii et vel dignitate vel meritis vel virtute vel ingenio laudatissimi intelliguntur, ut apud Eurip. Phoen. 433. 1251. Telephi fr. 11. Platon. de rep. II. p. 366. B. Vnde vix de feminis dictum reperias. Nihil mutandum censet Schaeferus, ita interpretans: dignæ enim sunt miseratione, si de calamitatibus earum recte iudico: conferrique iubens v. 406. s. Br. quem locum ego quidem nolim cum hoc comparari, quum quod ibi Lichas dicit, εἰ μὴ κνρῶ λεύσσω μύταια, illud sit, quod in communi sermone εἰ μὴ μαινομαι dicitur. Caeterum verum vidisse puto Schaeferum. Redit enim explicatio hæc ad illud ipsum, quod scholiastes

ΛΙΧΑΣ.

ταύτας ἐκεῖνος, Εὐρύτου πέρσας πόλιν,
ἐξείλεθ' αὐτῷ κτήμα καὶ θεοῖς κριτόν.

245

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

245^η καπὶ ταύτη τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον
χρόνον βεβῶς ἤν ἡμερῶν ἀνήριθμον;

ΛΙΧΑΣ.

οὐκ· ἀλλὰ τὸν μὲν πλεῖστον ἐν Λυδοῖς χρόνον
κατείχεθ', ὡς φησ' αὐτός, οὐκ ἐλεύθερος,

habet, εὐγενεῖς. Nam miserandas eas dicit Deianira, si infortunium earum tale sit, quale videri debeat formam intuenti, virgines prodentem nobili genere ortas et insuetas servitii. Cod. Paris. *ξυμφορᾷ*.

245. Amat vocem ἄσκοπος Sophocles, quae apud Aeschylum bis legitur, Agam. 470. activa, et Choeph. 814. passiva significatione. Apud Sophoclem notat quod non conspicitur, Oed. Col. 1680. quod non intelligitur, Ai. 21. Philoct. 1111. quod obtutu comprehendi nequit, immensum, El. 864. incredibile, ibid. 1315. Respondet itaque Germanicis unsichtbar, unabhsehbar, unbegreiflich. Et hac postrema ratione, ut sit incredibile, hic dictum videtur.

246. Cod. Par. ἀρίθμιον, quod ut alia lectio adnotatum in cod. Flor. Vide ad Ai. 597. Erfurd-tius coniecit ἀνήριθμος, non ineleganter, sed praeter necessitatem, si memineris, ἡμερῶν ἀνήριθμον, ut v. 259. ἀνάστατον, et plurima alia alibi, id, quod effectum sit, indicare. Hoc voluit: an ista urbe oppugnanda illud incredibile tempus consumpsit, ut innumerable dierum fieret?

ἀλλ' ἐμπολήθεις. τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνου,²⁵⁰
 250 γύναι, προσεῖναι. Ζεὺς ὅτου πρῶτωρ φανῆ.
 κείνος δὲ πρᾶθεις Ὀμφάλῃ τῇ βαρβάρῳ
 ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει.

250. Cod. Par. Ζεὺς δ' ὁ τούτου πρῶτωρ φανείς. Saepius huius codicis scriptura correctorem prodit. Quem hic, quum sentiret difficultatem, de qua statim dicam, legi voluisse puto, Ζεὺς δ' ὁ τοῦ πρῶτωρ φανείς, sive etiam πρῶτωρ. Recentiores interpretes, qui, quod sane velles fieri posse, τοῦ λόγου de re et facto, i. e. de servitute Herculis dictum putarunt, non viderunt, ea interpretatione orationem soloecam reddi. Nam λόγου, ὅτου Ζεὺς πρῶτωρ φανῆ, recte dici potest, non etiam τοῦ λόγου: quia λόγου infinitum est, alicuius rei, cuius auctor sit Iuppiter, τοῦ λόγου autem finitum, de certa et iam ante indicata re, de qua proinde dicendum, cuius est auctor Iuppiter. Itaque qui τοῦ λόγου de servitute illa intelligi volunt, aut omisso augmento φανῆ scribant necesse est, aut illud parum firma auctoritate munitum φανείς recipiant. Peritiores Graecae linguae scholiastas videas: οὐ χρὴ. φησί. μέμφεσθαι οἷς ἂν πράξῃ ὁ Ζεὺς. ἰδίῳ γὰρ λογισμῷ πάντα πράττει, ὡς θέλει. ἢ οὕτως· οὐ χρὴ παραιτεῖσθαι λέγειν τὰ παρὰ τοῦ Διὸς γινόμενα, κὰν ἢ χαλεπά. Harum interpretationum prior contorta est: vera altera: narratio rei, cuius Iuppiter auctor invenitur, carere debet invidia. Haec praefatus, iam aperte dicit rem aliter indignissimam, non tantum serviisse, sed serviisse mulieri, eique barbarae.

252. Verba ὡς αὐτὸς λέγει referenda ad ἐνιαυτὸν: aliter inutilem continerent repetitionem verborum ὡς φησ' αὐτὸς v. 248. Caeterum scholiastes: ὁ Ἡρόδοτος τρία ἔτη λέγει τὸν ἐνιαυτὸν.

γούτως ἐδήχθη τοῦτο τοῦνειδος λαβῶν,
 ὡςθ' ὄρκον αὐτοῦ προσβαλὼν διώμοσεν,
 255 ἢ μὴν τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους
 ξὺν παιδί σὺν γυναικὶ δουλώσειν ἔτι.
 κούχ ἠλίωσε τοῦπος. ἀλλ' ὄθ' ἀγνὸς ἦν,

255

Brunckius edidit: ὁ δὲ Ἡρόδωρος τρία ἔτη λέγει,
 omisissis τὸν ἐνιαυτόν. Triennium memorat etiam
 Apollodorus II. 6, 2. sed Sophocles etiam supra
 v. 69. unius tantum anni spatium dixerat. Ἡρό-
 δωρος apud scholiastam coniecerat iam Valcke-
 narius in exemplo ed. Iohus. quod penes me est.
 De eo Herodoro, qui res Herculis perscripsit, v.
 Heyn. ad Apollodor. T. II. p. 356.

255. Ἀγχιστῆρα, affinem, proximum cul-
 pae interpretantur P. Burmannus ad Phaedrum
 I. 10, 5. et Valckenarius Animadv. ad Ammon. p.
 4. Recte videtur Seidlerus active dictum velle,
 qui admovit hoc malum.

256. Codd. et edd. vett. ξὺν παιδί. Inde a
 Turnebo obtinuit ξὺν παισί. Revocandam duxi
 antiquam scripturam, non quo Iole intelligenda
 sit, quod absonum foret, sed quia sic loquutos
 puto Graecos, ubi vel non constaret, vel non
 quaereretur, haberetne quis liberos, aut pluresne
 haberet. Quod idem nos facimus, mit Weib
 und Kind dicentes, eademque ratione utimur
 etiam in aliis formulis, ut de navi mersa, mit
 Mann und Maus. Praeterea vulgo καὶ γυναι-
 κί. Sed quum in cod. Flor. desit καὶ, Harleia-
 nus autem habeat, ξὺν παιδί γυναικί τε, num
 quisquam dubitabit, quin Sophocles scripserit ξὺν
 παιδί σὺν γυναικί, eo modo, quo notissimum il-
 lud ξὺν δορὶ ξὺν ἀσπίδι dicitur. Caeterum ἔτι
 non abundare, utputat scholiastes, sed aliquan-
 do significare, praeeunte Dorvillio ad Charit. p.

στρατὸν λαβῶν ἐπακτὸν, ἔρχεται πόλιν
 τὴν Εὐρυτεῖαν. τόνδε γὰρ μεταίτιον 266
 260 μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους'
 ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον,
 ξένον παλαιὸν ὄντα, πολλὰ μὲν λόγοις
 ἐπερρόθησε, πολλὰ δ' αἰτηρᾷ φρενί,
 λέγων, χερσὶν μὲν ὡς ἄφυκτ' ἔχων βέλη, 265

98. (259. ed. Lips.) monuit Brunckius. Ita nos quoque minantes noch usurpamus.

258. Quem στρατὸν ἐπακτὸν dicit Sophocles, Arcades fuisse et Malienses et Locros Epicnemidius perhibet Apollodorus II. 7, 7. Solos Arcades nominat Diodorus IV. 37.

259. Τόνδε, Eurytum dicit. Notandum μεταίτιον μόνον, ut infra v. 1253. Br. μόνη μεταίτιος, non extincta propria verbi significacione, quae participem facti intelligi postulat, sed vel maxime servata, siquidem non is indicatur, qui auctor rei est, sed qui occasionem dedit. Vulgo causam remotiorem dicunt. De re ipsa v. Apollodor. II. 6, 1. 2. ibique Heynium. Alii haec aliter narrarunt, pro diversitate vel auctorum vel consilii.

261. Male Abreschius ad Aesch. p. 79. ἐς δόμους ἐφεστίους scribi volebat. Librorum scripturam Brunckius et hic defendit, et ad Apoll. Rhod. I. 909. non ille tamen eo usus argumento, quo maxime uti debebat, quod δόμοι ἐφέστιοι non Euryti, sed Herculis domum significaturi essent.

263. Insolentius, quum ἔργοις dicendum esset, αἰτηρᾷ φρενί posuit, mala mente meditatum facinus intelligens, quod ebrium factum Herculem domo eiecit. Male in Aldina nulla distinctio est post φρενί. Nam λέγων, pro quo Ms. Harl. λέγω, ad sequentia pertinet.

265 τῶν ὧν τέκνων λείποιο πρὸς τόξου κρείων·
φωνεῖ δὲ, δοῦλος ἀνδρὸς ὡς ἐλευθέρου

265. In scholiis Romanis λείποιο scriptum, quasi non imperitiam Herculi exprobraret, sed victum arcu a filiis suis diceret. Sed scholiastes tamen victorem dicit Herculem. Quos ad h. l. scholiastes affert versus Hesiodi, tanta fuit Bentleii auctoritas in Epist. ad Mill. p. 59. seqq. (503. ed. Lips.) ut eius emendationem et Brunckius reciperet, et Gaisfordius fragm. Hesiod. 41. At, si quidquam certum est, hoc puto certissimum esse, non dedisse Hesiodum, Ἀντιόπη κρείουσα Πύλωνος Ναυβολίδαο, sed post κρείουσα intercidisse aliquot verba, in quibus nomen fuerat patris, sive ille Pylon, ut Hyginus fab. 14. ait, sive aliter appellatus fuit, ultima autem verba Hesiodi fuisse παλαιοῦ Ναυβολίδαο, ut apud Homerum est παλαιοῦ Δαρδανίδαο. Tum in tertio versu, qui in edd. vett. ita scriptus est, τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηῖων Κλύτιός τε, videndum ne Μολίων τε Κλύτιός τε scribendum sit. Molionem certe pro Deione nominavit Diodorus Siculus IV. 37.

266. Male ante Brunckium φώνει. Ne quis in construenda hac verborum complexione erret, meminērit, ut illa, λόγοις et ἀτηρᾶ φωνεῖ, comprobentur, primo dicta afferri, λέγων, (omisit hic μὲν) ὡς χερσῶν μὲν ἄφροντα βέλη ἔχων τῶν ὧν τέκνων λείποιο, δοῦλος δὲ φαίτο ἀνδρὸς ἐλευθέρου, quod variavit, φωνεῖ δὲ ὡς dicens; deinde sequi alteram partem, quae omisso illi μὲν respondentem habet δέ, δείπνοις δὲ ἐρύψεν αὐτὸν ἔκτος. Caeterum ἀνδρὸς ἐλευθέρου, ut iam scholiastes vidit, non cum δοῦλος coniungendum, si quidem sponte intelligitur servum liberi esse hominis servum, sed cum φαίτο: quod servus ab Eurystheo, qui liber esset, frangi

φαίσιτο· δαίπνοις δ' ἠνίκ' ἦν οἰνωμένος,
ἔρριψεν ἐκτός αὐτόν. ὦν ἔχων χόλον,
ὡς ἴκει αὐθις Ἰφιτος Τιβρυθίαν

270

270 πρὸς κλιτὺν, ἵππους νομάδας ἐξιγροσκοπῶν,
τότ' ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα, θήϊέρα δὲ τοῦν
ἔχοντ', ἀπ' ἄκρας ἤκε πυργώδους πλακός-
ἔργου δ' ἕκατι τοῦδε μηνίσας ἄναξ,

275

ὁ τῶν ἀπάντων Ζεὺς πατὴρ Ὀλύμπιος,
275 πρᾶτόν νιν ἐξέπεμψεν, οὐδ' ἠνέσχετο,
ὀθούνεκ' αὐτὸν μόνον ἀνθρώπων δόλω

se pateretur. Homerus Od. ζ. 325. ἐπεὶ πά-
ρος οὐποτ' ἄκουσας ραιομένου, ὅτε μ' ἔρριαιεν κλυ-
τὸς Ἐννοσίγαιος.

267. Eustathius p. 692, 12. (570, 30.) οἰνωθεὶς
ex Sophocle affert, hunc, ut videtur, locum re-
spiciens. Mirum vero, dubitari a quoquam po-
tuisse, an οἰνωμένος de Euryto intelligendum es-
set. Levis haec foret culpa, maleque conveniens
ἀτηρᾷ φρενί. Neque sobrium quisquam ausus es-
set Herculem eiicere, sed eiicere ut posset eum,
prius vino debilitare debebat.

268. Cod. Paris. αὐτὸν ἐκτός, quod non prae-
feram. Commoda enim verbo gravius pronun-
ciando sedes est secundus trochaeus.

270. Fons huius fabulae est in Odyss. φ. 22. seqq.

271. Membranae Brunckii, codd. Flor. Harl.
Ald. Iuntinae θήϊέρα. Cod. Par. cum vulgatis
θαϊτέρα.

274. Brunckii cod. T. Steph. Cant. et quae
hanc sequuntur οὐλύμπιος. Notandum, quod ed.
Turn. cum vett. libris in Ὀλύμπιος consentit.

276. Nimis patienter tolerata est scriptura ὄθ'
οὔνεκα, quasi ex ὄτι et οὔνεκα, non ex ὅτου ἐνε-
κα. haec dictio constaret. Meliorem rationem

ἔκτεινεν. εἰ γὰρ ἐμθανῶς ἠμύνατο,
 Ζεὺς τῶν συνέγνω ξὺν δίκῃ χειρουμένῳ.
 ὕβριν γὰρ οὐ στίργουσιν οὐδὲ δαίμονες. 280

280 κείνοι δ' ὑπερχλιδῶντες ἐκ γλώσσης κακῆς,
 αὐτοὶ μὲν Αἴδου πάντες εἰς οἰκήτορες,
 πόλις δὲ δοῦλη· τὰςδε δ', ὥσπερ εἰσορᾶς,
 ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον
 χοροῦσι πρὸς σέ. ταῦτα γὰρ πόσις τε σὸς 285
 285 ἐρεῖτ'· ἐγὼ δὲ, πιστὸς ὢν κείνῳ, τελῶ.
 αὐτὸν δ' ἐκείνον, εὖτ' ἂν ἀγνά θύματα
 ῥέξῃ πατρῷῳ Ζηνὶ τῆς ἀλώσεως,

praevit Lobeckius, monuitque nuper Buttmanus
 in Gr. Gr. vol. I. p. 121.

278. Revocavi συνέγνω. Brunckius ξυνέγνω.

280. Billerbeckius ἐκ γλώσσης κακῆς ad sequentia referendum putabat, quod durum est. Illi vero, inquit, quod arrogantes erant maledicentia, omnes Orcum habitant.

282. De constructione, usitatissima illa, Porsonus ad Orest. 1645. Verba ἐξ ὀλβίων — πρὸς σέ affert Suidas in v. ἄζηλον.

284. Male Brunckius πόσις γ' ὁ σός. Respondent sibi τε et δέ.

286. Errorem scholiastae, sacra lustralia propter caedem intelligentis, iam alii notarunt. Ex voto fieri, supra dictum erat v. 239.

287. Proprie πατρῷοι dii sunt, qui paterni generis auctores habentur. Sed latius extensa significatio tum omnino, a quibus quis genus suum repetat, tum etiam nominis auctoritatisque paternae defensores complectitur. De Iove πατρῷῳ omnium accuratissime disputavit Io. Grammius, homo pereruditus, in Historia deorum ex Xenopho-

φρόνει νιν ὡς ἤξοντα. τοῦτο γὰρ λόγου πολλοῦ καλῶς λεχθέντος ἡδιστον κλύειν.

290

ΧΟΡΟΣ.

290 ἄνασσα, νῦν σοι τέρψις ἐμφανῆς κυρεῖ,
τῶν μὲν παρόντων, τὰ δὲ πεπυσμένη λόγῳ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαιροίμ' ἄν, ἀνδρὸς εὐτυχῆ
κλύουσα πρᾶξιν τήνδε, πανθίκῳ φρενί;

phonte p. 11. seqq. qui ne Sophoclis quidem locum neglexit. Etsi igitur proprie patri suo Iovi sacra facere Hercules dicendus erat, tamen non dubitavit poeta et hic et v. 753. magis infinite dicere πατρῶν, γενέθλιον intelligens, i. e. genitalem. Mira Porsoni ad Med. 1314. coniectura est, quum Athenienses non colerent Iovem πατρῶν, tragicos, corrigere huius religionis omissionem cupientes, saepe ingessisse Δία πατρῶν. Persuasit tamen Heindorfio ad Platonis Euthydem. p. 404.

288. Νιν additum, quasi interrupta praecedente oratione, ut saepe et Graeci et Latini. Neque ab ulla hoc lingua abhorret. Comparavit hunc locum cum Oed. Reg. 246. seqq. Porsonus praef. ad Hec. p. X. ed. sec. sed male ille νιν propter αὐτὸν abundare ratus, quum propter ἐκεῖνον dicere deberet. Repetiit tamen eadem Erfurdus in ed. minore Oed. Regis.

289. Vix opus est, ut moneamus λόγον πολλοῦ καλῶς λεχθέντος dici pro πολλῶν λεχθέντων καλῶν.

291. Libri τῶν δὲ πεπυσμένη λόγῳ. Cod. Par. λόγων. Iam Scaliger, ut refert Porsonus in Advers. p. 174. τὰ δὲ correxit, quod denique etiam Toupio ad Suid. T. I. p. 114. in mentem venit. Debui hoc recipere, etsi suspicor Sophoclem scri-

πολλή 'στ' ἀνάγκη τῆδε τοῦτο συντρέχειν.

psisse, τῶν μὲν παρόντων, καὶ πεπυσμένη λόγῳ. Τὰ παρόντα captivas intelligit, documentum rei bene gestae.

294. Membranae Brunckii, cod. Harl. et, ut videtur, Par. cum Ald. et aliis edd. ve t. πολλή 'στ' ἀνάγκη, idque seravit Brunckius, apud quem duo codd. quibus accedit Florentinus, πολλή τ' ἀνάγκη. Turnebi ed. et quae hanc sequuntur, πολλή δ' ἀνάγκη. Erfurdius dedit πολλή γ' ἀνάγκη, quod placuit Valckenario ad Phoen. 1668. Quanta soleat scripturae fluctuatio in hac formula esse, docuit Elmsleius ad Med. 981. Non dixerim tamen cum Porsono ad Med. 1008. promiscue usurpari πολλή μ' ἀνάγκη, πολλή γ' ἀνάγκη, πολλή 'στ' ἀνάγκη. Nam ut quibusdam in locis nihil referat, qua harum formarum utare, in aliis non licet his promiscue uti. Conscientis et concedentis esse πολλή γ' ἀνάγκη, non est dubium. Quare nolim id ex coniectura mutari in Alcest. 378. Defendi potest etiam in Sophoclis El. 309. Affirmantis est omisio particulae restrictivae, nunc posito pronomine, ut in Phoenissis 1667. (1688. Pors.) et in Medea 1013. (1008. Pors.) nunc ipso verbo ἐστὶ adiecto. Quod si quid video, requiritur πολλή 'στ' ἀνάγκη in Hecuba v. 395. quod tamen neque in libris, quod sciam, neque in scholiis est. Recte id Brunckium dedisse puto etiam in Oed. Col. 293. De Trachiniarum loco sic sentio. Si Sophocles, quod quis non inepte coniciat, in prima editione non posuit duos praecedentes versus, recte se habet πολλή γ' ἀνάγκη. Ac videri potest in secunda editione, omisso hoc versu, pro eo illos duo posuisse. Sed si omnes tres coniunxit, non autum erat γέ, sed dicendum erat, πολλή 'στ' ἀνάγκη. Neque enim concedere, quod modo dixerat, sed fortius affirmare debebat, quo deinde tamen ali-

295 ὄμως δ' ἔνεστι τοῖσιν εὖ σκοποῦμένοις
 ταρβεῖν τὸν εὖ πράσσοντα, μὴ σααλῆ ποτέ.
 ἐμοὶ γὰρ οἴκτος θεινὸς εἰσέβη, φίλαι,
 ταύτας ὁρώσῃ δυσπότιμους ἐπὶ ξένης
 χάρας ἀοίκους ἀπάτορας τ' ἀλωμένας,
 300 αἰ' πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἐλευθέρων ἴσως

300

quid opponeret. Minime autem inutilis est hic versus, licet nihil nisi iam dicta repetat. Egregie enim hoc convenit animo haesitanti, quumque velit gaudere, si possit, tamen quasi vi quaedam retineri se, quominus gaudeat, sentienti. Dicit autem: non potest fieri, ut non huc ista convenient: i. e. ut quae vidi et audiui, non conspirent ad id, ut gaudere debeam. Caeterum pro *συντρέχειν* cod. Par. *συμπράττειν*.

296. Hunc et sequentem versum afferunt Stobaeus Serm. CV. in Grotii Dictis Poet. p. 429. et Suidas in v. ταρβεῖ, cuius edd. vett. pro ὄμως δ' habent καὶ μὴν, et τοῖς pro τοῖσιν. Cod. Suidae Leid. καὶ μὴν et τοῖσι. εὖ σκοποῦμένοις pro εὖ σκοποῦσιν attigit Eustathius p. 306, 57. (727, 12.)

297. Wakefieldii coniecturam ὄκνος receperat Erfurdcius, sed videtur postea improbasse, quum eam in exemplo, quod minori editioni destinaverat, non admiserit. Idque recte fecit. Nam quae v. 303 seqq. dicit Deianira, hoc eam dicere ostendunt: quamvis gaudeam re viri bene gesta, tamen est etiam, quare metuum res secundas. Qua enim, has intuens, sortis earum miseratione tacta sum, ea utinam ne meis olim ab aliquo contingat. Egregie vero hac captivarum opportunitate utitur poeta ad metum impendentis mali in spectatorum animis excitandum, ubi nondum in iis, quae aguntur, quidquam est, quod malum Herculi portendere videatur.

300. Non intelligo, quo pacto Schaeferus hic
Soph. Vol. V. * E

ἀνδρῶν, τανῦν δὲ δοῦλον ἴσχουσιν βίον.

ὦ Ζεῦ τροπαῖε, μὴ ποτ' εἰσίδωμι σε
πρὸς τοῦμόν οὔτω σπέρμα χωρήσαντά ποι,
μηδ', εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι. 305

305 οὕτως ἐγὼ δέδοικα, τάσδ' ὄρωμένη.

ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ' εἶ νεανίδων;
ἀνανδρος, ἢ τεκνοῦσα; πρὸς μὲν γὰρ φύσιν,
πάντων ἄπειρος τῶνδε, γειναία δέ τις.

Λίγα, τίνος πότ' ἐστὶν ἢ ξένη βροτῶν; 310

310 τίς ἢ τεκοῦσα; τίς δ' ὁ φιύσας παιήρ;
ἔξειπ'· ἐπεὶ νιν τῶνδε πλείστον ὄκτισα

et v. 314. Ἰσως de re certa dici velit. Et Deianira hic conicit tantum, et illic Lichas, ut qui nesciat, loquitur.

303. Cod. Harl. πη. Erfurdcius ex coniectura dederat χωρήσαντ' ἐγώ. Recte se habet vulgata, cuius hic sensus est, πρὸς τοῦμοῦ σπέρματός τινα. Apte Schaeferus: „ποι, quo quani. Optat Deianira, ut Iupiter nulli non suorum parcat.“

304. Supple δράσης. ex δράσεις. V. Porson. ad Euripid. Orest. v. 1035. SCHAEFER.

305. Δέδοικα τάσδ' ὄρωμένη, pro ὄρωσα dictum, commemoravit Eustathius p. 806. 58. (727, 13.)

306. Elmsleius ad Heracl. 567. iungi vult ὦ δυστάλαινα νεανίδων. Conf. Dobraei Aristophanic. Addend. p. 133.

307. Ald. et edd. vett. τεκνοῦσα. Membranae Brunckii, cod. Flor. Par. τεκοῦσα, quod etiam in scholiis Rom. est. Sed membranae in margine, γρ. τεκνοῦσα, ἥτοι τέκνα ἔχουσα. Τεκνοῦσα scribi volebat etiam Toupus ad Suid. T. II. p. 36. Sed recte Brunckius τεκνοῦσα, quo spectat etiam παιδοῦσα ex Callimacho a scholiasta allatum, etsi male scriptum παιδοῦσα. Quae sequuntur, ita intelligenda: nam quod ad aetatem, nihil horum (nec puerperium, nec virum) experta es.

βλέπουσ', ὄσῳ περ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.

ΛΙΧΑΣ.

τί δ' οἶδ' ἐγώ; τί δ' ἄν με καὶ κρίνοις; ἴσως
γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις. 315

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

315 μὴ τῶν τυράννων; Εὐρύτου σπορά τις ἦν;

312. Res omnium fortasse, quae umquam ad Sophoclem adnotatae fuerunt, maxime memorabilis non nemini in mentem venit, solam sapere videri Iolen, quae sola inter omnes has mulieres muta adstet. Quos non delectant garrientes in scena captivae mulieres, eo Iolen solam dici sapere videbunt, quod, quum caeterae stupidae magis adstent, ut minus afflictae amissa libertate videantur, haec perpetuo fletu sentire se magnitudinem infortunii sui, tristitiâ autem et silentio adversa cum dignitate ferre ostendat.

315. Vett. libri, μὴ τῶν τυράννων Εὐρύτου σπορά τις ἦν; Duo codd. Brunckii μὴ του τυράννων. Atque ita Canterus edidit. Brunckius insigni temeritate, μὴ τοῦ τυραννεύοντος Εὐρύτου σπορά; Erfurdcius, μὴ που τύραννος Εὐρύτου σπορά τις ἦν. Praeclare locum sanavit Schaeferus apta interpunctione. Non satis tamen liquet, quomodo intelligi voluerit, qui nihil aliud adnotaverit, quam vocis τύραννος significationem passim latius patere: nam dici de omni stirpe regia. Non est hic de stirpe regia, sed de ipsis regibus Oechaliae cogitandum. Neque enim hoc dicit: an cuiuspiam ex regia stirpe? Eurytine aliqua filia est haec mulier? sed hic sensus est: an regum? Eurytus ecquam prolem habuit? Caeterum non fraudandus laude sua Erfurdcius, quem in eandem cum Schaefero conie-

ΛΙΧΑΣ.

οὐκ οἶδα. καὶ γὰρ οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν:

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

οὐδ' ὄνομα πρὸς του τῶν ξυνεμπόρων ἔχεις;

ΛΙΧΑΣ.

ἤκιστα· σιγῇ τοῦμὸν ἔργον ἤνυτον.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

εἶπ', ὦ τάλαιν', ἀλλ' ἡμῖν ἐκ σαντῆς· ἐπεὶ 320
320 καὶ ξυμφορὰ τοι μὴ εἰδέναι σέ γ', ἥτις εἶ.

cturam incidisse, haec eius adnotatio MS. ostendit: „Leg. μὴ τῶν τυράννων; num quid ex regio genere? Vid. not. ad Eurip. Hecub. v. 552. ed. Lips. 1803. Sic Liv. 2, 2. quo a diutore reges eiecerant, i. e. regium genus. V. Schaeferi Glossar. Liv. in Rex. Gronov. ad Tacit. Ann. 12, 4.“

319. Ἐκ σαντῆς non ultro significat, sed tua sponte. Dic, inquit, mihi saltem tua sponte. Bene scholiastes: ἀπὸ σαντῆς καὶ μὴ ὡς ἀφ' ἡμῶν ἠναγκασμένη.

320. Duo codd. ap. Brunckium et edd. quae Triclinii recensionem habent, ξυμφορὰ τις. Membranae, codd. Harl. Flor. Par. edd. vett. ξυμφορὰ τοι. In Harl. omissa σέ γ' ἦ. Sensus recte declaravit scholiastes: συμφορὰ γὰρ ἐστὶ τὸ μὴ γιγνώσκεισθαι σε ἥτις τυγκάνεις. τούτω δέ φησιν ὡς μέλλουσα αὐτῇ δεξιῶς χρῆσασθαι, εἰ γνοίῃ τὰ κατ' αὐτήν. Quod si quis, quoniam ξυμφορὰ, ut edita sunt poetae verba, potius Deianirae, quam Ioles intelligenda videatur, ex codicis Harleiani scriptura coniiciat, turbatum hic aliquid esse, et vel sic esse scribendum, ἐπεὶ καὶ ξυμφορὰ τις,

ΛΙΧΑΣ.

οὐτᾶρα τῷ γε πρόσθεν οὐδὲν ἐξ ἴσου

τοῦμὲ μὴ εἰδέναι τίς εἶ, vel sic, ἐπεὶ καὶ ξυμφορὰ τὸ μὴ εἰδέναι σ' ἡμᾶς, τίς εἶ: non putem eum recte facere. Nam etsi illud, quod scholiastes indicavit, in mente habet Deianira, tamen non decet eam sic inerudite dicere, hoc quoque, quod ego quae sis nescio, tibi malum est, sed ita potius loqui deberet, ἐπεὶ καὶ ξυμφορὰ τίς, μὴ εἰδέναι τίν', ἥτις εἶ. Sed nolim sollicitarivulgatam scripturam, nisi quod τίς, quamvis elegans sit, a Triclinio profectum videtur. Pro τοι non inepte coniicias τό. Sed nihil mutandum videtur, etsi, quum fere ἐπεὶ τοι καὶ dicatur, insolentius posita est particula, quae Germanico ia respondet. Hoc enim dicit dic, o infelix, saltem nobis tua sponte: nam etiam hoc miserum est profecto, ignorari te, quae sis.

321. Bis in scholiis Romanis οὐτ' ἄρα τό γε scriptum invenitur. Permira est scholiastae explicatio: ἐὰν αἰδουμένη σε φθέγξῃται, κατ' οὐδὲν ἄρα ἐξ ἴσου τῷ πρόσθεν χρόνῳ προκομίσειεν αὐτῆς τὴν γλῶτταν. τὸν γὰρ πρὸ τούτου χρόνον εἰσιώπα, καὶ οὐδὲν πρὸς ἐμὲ τῶν κατ' ἑαυτὴν ἐδημοσίευσεν, οὔτε μικρόν, οὔτε μέγα παντελῶς. Omnino male διοίσει γλῶσσαν etiam alii edet vocem interpretantur. Conturbavit eos οὐδὲν medium inter τῷ γε πρόσθεν ἐξ ἴσου χρόνῳ positum. Expectabat Deianira, responsuram esse Iolen. At illa tacet. Id videns Lichas dicit: οὐτᾶρα οὐδὲν διοίσει γλῶσσαν ἐξ ἴσου τῷ γε πρόσθεν χρόνῳ: nihil ergo differet ab se ipsa loquendo, (i. e. semper eadem erit, constanter servando silentio) aequae ut antea fecit. Non dissimile illud

χρόνῳ διοίσει γλῶσσαν, ἥτις οὐδαμὰ
προὔφηεν οὔτε μείζον', οὔτ' ἐλάσσονα.

ἀλλ' αἰὲν ὠδίνουσα συμφορᾶς βάρος

325 δακρυρροεῖ δύστηνος, ἐξ ὅτου πατραν
διήνεμον λέλοιπεν. ἦδε τοι τύχη

325

Terentii Andr. II. 6, 3. S. quid Davus nar-
rat? D. aequè quidquam nunc quidem.

322. Cod. Flor. οὐδαμῆ. Vulgo οὐδαμᾶ. Οὐ-
δαμᾶ et μηδαμᾶ a diverbiis alienum puto. Quae
forma sicubi invenitur, in fine versus est, ut nul-
lam a metro auctoritatem habeat. In medio cho-
ri iambico dimetro est οὐδαμῆ in Antig. 874.
et μηδαμῆ in trimetro medio ap. Aeschyl. Prom.
58. Contra οὐδαμὰ et μηδαμὰ ultima brevi in me-
licis apud Aeschylum Prom. 525. et in v. l. Pers.
431. apud Sophoclem in Antig. 830. Oed. Col.
517. 1698. et in diverbio apud Aeschyl. Suppl.
891. Discrimen ad sensum non magnum: οὐδα-
δαμὰ nihil, οὐδαμῆ nulla ratione significat.
Hic οὐδαμὰ scribendum duxi.

323. De fortiore negandi formula οὔτι μείζον,
οὔτ' ἐλάττον dixit Schaeferus ad Dionys. de comp.
verb. p. 71.

325. Δακρυρροεῖ Brunckio debetur pro vulgato
δακρυρροεῖ. Cod. Flor. δύστηνον.

326. Scholiastes: διήνεμον. ἔρημον. ὑψηλήν, ἦν
"Ομηρος ἠνεμόεσσάν φησιν. Hinc Brunckius col-
ligit, quum hodie nusquam apud Homerum ven-
tosa dicatur Oechalia, scholiasten meliorem le-
ctionem sequutum esse Iliad. β. 730. ubi hodie
est, οἱ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Fallitur. Stabile Euryti epitheton ab antiquiori-
bus poetis acceptum servavit Homerus et illo in
loco et versu 596. Οἰχαλίηθεν ἴοντα παρ' Εὐρύτου
Οἰχαλιῆος, et Od. β. 224. Scholiastes nihil aliud
voluit, quam urbes in editis locis sitas ab Home-

ρο ἡνεμοέσσας dici. Sed Sophocles si διήνεμον ita intelligi voluit, ut v. 354. *την ὑψίπυργον Οίχαλίαν* et v. 858. *ἀπ' ἀλπεινᾶς Οίχαλίας* dixit, non solum epitheto usus est ab huius loci ratione alienissimo, sed collocavit illud etiam ineptissime ea in parte versus, ubi otiosa vocabula collocari minime possunt. Multo facilius ferri posset, si essent in fine versus posita verba *πάτραν διήνεμον*. Lexicographi praeter hunc locum attulerunt Philonis Byzantii verba, tumidi ineptique scriptoris, qui in libello de VII. Orbis miraculis cap. I. ubi de hortis pensilibus refert, ita scribit: *καὶ τὰ πέταλα τῶν δένδρων ἀπαλοῖς τοῖς ἀκρόμοσιν ἐπιπεφυκῶτα, δροσοπαγῇ καὶ διήνεμον ἔχει τὴν φύσιν*. Videtur dicere, folia roscida non pendula adstringi, sed recta stare, auris pervia, nisi omnino virentia et laeta, quae nos simili metaphora *frisch* vocamus, intelligi voluit. Omninoque *διανεμοῦσθαι* est vento agitari, ut iubam equi dixit Philippus in Brunckii Analectis T. II. p. 225. epigr. 50. et vestem Lucianus Imag. 7. T. II. p. 465, 67. Sed haec alienissima sunt a solitudinis significatione. Tamen aut hanc, aut aliam similem hic locus requirit. Itaque sic demum *διήνεμος* pro *ἐρημος* dici potuit, si ferro ignique vastati turrium atque aedium muri, patulum ventis iter praebentes, cogitantur. Fatendum tamen, Ossiano hanc solitudinis notam usitatiorē, quam Graecis poetis esse: ut malim, quod magis ex more Graecorum dictum putem, deletam urbem, et quasi ventis difflatam intelligi. Simili metaphora apud Euripidem Helena in cognomine fabula v. 32. quum pro ipsa simulacrum eius Paridi datum esset, de Iunone dicit, *ἐξηνέμωσε τὰ μὲν Ἀλεξάνδρου λέχη*. Ibi cur minus aptum foret *διηνέμωσε*, non difficilior est intellectu, quam cur Sophocles, si verbum pro nomine usurpare voluisset, *διηνεμωμένην* potius quam *ἐξηνεμωμένην* debuisset dicere.

κακή μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ἦδ' οὐδ' ἐλάσθω, καὶ πορευέσθω στέγας
οὕτως ὅπως ἤδιστα, μηδὲ πρὸς κακοῖς

330

330 τοῖς οὔσι λύπην πρὸς γ' ἐμοῦ λύπη λαβοί·

527. Vulgo, ἡ δέ τοι τύχη κακή μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει. Scholiastes: αὐτῇ (scribe αὐτῇ) δὲ ἡ τύχη, καθ' ἣν σιωπᾶ, ἐπιβλαβίς μὲν αὐτῇ ἐστί, καθ' ὃ οὐ τυχάνει τῆς παρὰ σοῦ δεξιότητος, ὅμως δὲ συγγνώμην ἔχει. Qui ἡ δέ τοι servant, τύχη necessario non de luctu puellae non in ermisso, sed universe de fortuna intelligere debent, ut capta et vastata puellae patria spectetur: fortuna sane mala est ei. At quid tum γε post αὐτῇ? Nam quod Schaeferus ait, „αὐτῇ γε non magis emphaticum quam ἐμοί γε, σοί γε (Oedip. Col. v. 111.) quibus ad amissim res ondet,“ non persuadet. Nego enim γὲ usquam addi, ubi non vim aliquam habeat. Exemplum illud ex Oed. Col. non erat afferendum, in quo Triclinii esse videtur σοί γε. Cod. Flor. et edd. vet. καὶ σοί τε τοῦτογον τοῦμόν ἐσται βραχύ. Vnde erisimile est, scribendum esse, καὶ σοί τε τοῦτογον τοῦτ' ἐμοί τ' ἐσται βραχύ. Quodsi αὐτῇ γε hic ferri nequit coniunctum cum ἡ δέ τοι, hoc servato αὐτῇ γε scribatur necesse est, quod ex mea coniectura recepit Erfurdus, nisi accentu male notato. Ac re-ertum est αὐτῇ γ' in cod. Paris. Sed praestare putavi, quod propius ad veterem scripturam accedit, quodque scholiastam legisse apparet, ἦδε τοι et αὐτῇ γ'. Vera est autem huius interpretatio: enimvero haec sors male quidem illi ipsi est, sed habet, cur ignoscas.

330. Vulgo λύπην πρὸς γ' ἐμοῦ λύπης. Vereor

αἴλις γὰρ ἢ παροῦσα. πρὸς δὲ δόματα
χωρῶμεν ἤδη πάντες, ὡς σὺ θ' οἱ θέλεις
σπεύδης, ἐγὼ δὲ τᾶνδον ἐξαρκῆ τιθῶ.

ne hoc non possit defendi. Valde diversa sunt illa ad Orientis exemplum dicta, πιστὰ πιστῶν, δέσποτα δεσπότη. Neque comparari possunt κακὰ κακῶν, aut ἔσχατ' ἐσχάτων κακά. Multa frustra tentarunt viri docti, quaedam ineptie, invenuste omnia. In alia, eaque satis facilia, non inciderunt. Scholiastes: μὴ ἀναγκάζεσθω λέγειν, ἀλλὰ προατίετω, ὥσπερ αὐτῇ φίλου, ἵνα μὴ δόξωμεν αὐτὴν λυπεῖν. Quis non suspicetur, hunc legisse, μηδὲ πρὸς κακοῖς τοῖς οὔσι δόξαν πρὸς γ' ἐμοῦ λύπης λάβοι? At languidius hoc foret. Omnium maxime simplex et facile hoc est: μηδὲ πρὸς κακοῖς τοῖς οὔσιν ἄλλην πρὸς γ' ἐμοῦ λύπην λάβοι. Atque erunt fortasse qui hoc receptum velint, quum illa ipsa scriptura exstet in cod. Paris. Nec verisimile est scholiasten, si λύπην λύπης legisset, non aliquid adnotaturum fuisse. Verum nimis redolet illa lectio emendationem, praesertim quum simile quid margo ed. Turn. habeat, λοιπὴν πρὸς γ' ἐμοῦ λύπην. Itaque unius litterae mutatione pro λύπης dedi λύπη. Dativo enim, ubi talia copulantur, uti solent. Exempla quaedam vide apud Porsonum ad Hecub. 592. Nihil vero supervacaneum. Absit, inquit, ut in malis, in quibus est, captivitatem intelligit, dolori eius, quo hanc sortem dolet, a me alius accedat dolor, si etiam narrare infortunium suum cogatur: satis est enim hic dolor, quod captiva est.

332. Brunckius, non memor τῆ et δὲ sibi respondere posse, male dedit σὺ γ'. Recte et hoc et Schaeferi ἐγὼ τῆ improbat Matthiae ad Eurip. Orest. 192. Pro οἱ cod. Harl. ἦ.

333. Triclinii recensio ἐγὼ τῆ, male.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν ἀμείνας', ὅπως 335
 335 μάθης, ἄνευ τῶνδ', οὐς τινὰς τ' ἄγεις ἔσω,
 ὧν τ' οὐδὲν εἰσήκουσας, ἐκμάθης γ' ἂ δει.
 τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ.

334. MSS. et edd. vett. ἐμείνας'. Triclinii recensio ἀμείνας', quod quum iam Iuntina secunda habeat, meliusque convenire huic loco videatur, recepi.

335. Erfurdcius ter posito γε offensus, et post οὔστινας atque ἐκμάθης otiosam esse atque ineptam ratus hanc particulam, οὔστινας τ' edidit, et ἐκμάθης ἂ δει. Non dixerim ego quidem non recte hic dici οὔστινας γε, sed nolim tamen ad defendendam particulam cum Schaefero illa adhibere, quae Porsonus in praef. ad Hec. p. 47. seq. attulit, quae exempla omnia diversissimi generis sunt, ut in quibus ὅστις rationi reddendae inserviat. Hanc potius ob causam recepi τε, quod hic aperte haec duo nuncius ut maxime coniuncta docere vult, et quae sit ista, et quem ad finem adducta. Plane omissa est particula in cod. Paris. et scholiis Rom. Quod dicit scholiastes ἦσαν δὲ καὶ ἄρσενες μετὰ τῶν ἀλχυμαλάτων, falsum est, neque tali commento opus ad explicandum nomen masculinum.

336. Cod. Paris. ἐκμάθης θ'. Harl. Flor. Ald. alique vett. libri ἐκμάθης γ'. Sic etiam Iuntina prior, in qua Erfurdcius δ' esse scripsit, quod in solis Brubachianis et Vitebergensi a. 1585. inveni. Plane omittunt particulam Turnebi editio, et quae hanc sequuntur. Recte vero γ', ut cognoscas certe, quae te scire oportet.

337. Erfurdcius cum Wakefieldio κάρτ' ἐπιστήμην dedit. Sed recte Schaeferus monet, quod li-

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τί δ' ἔστι, τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν;

hri habent, idem esse, ac τούτων γάρ εἰμι πάντ' ἐπιστήμων ἐγώ.

338. Scholia Romana: τοῦ κε τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν. τίνος ἔνεκεν τήν πορείαν καὶ τήν εἴσοδον ἰστᾶς καὶ κολύεισ; Illud κε Porsono ad Phoen. 1375; ansam praebuit ita corrigendi, τί δ' ἔστι; τοῦ καὶ τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν. Quam correctionem sero cognitam recepturus erat Erfurdcius, recepit Schaeferus. P. Elmsleius me certiore fecit, in codice, unde expressa sunt scholia Romana, με legi, ut in caeteris libris est, et esse istum unum de multis erroribus illius editionis. Brunckius ad mentem scholiastae vertit, cur meum sistis gradum? Quem sensum verebatur Porsonus ut verba admitterent. Quod ipse dedit, ita videtur intelligi voluisse: cur huc accedis? ut τήνδε βάσιν nuncii ad se accessum Deianira dicat. At ita etiam servato με interpretari licebat, quia idem est ac τί με προσέρχῃ; Sed et illa, quae ante dixerat Deianira, et nuncii verba, αὐτοῦ γε πρῶτον ἀμείνασα, quaeque mox addit, σταθεῖς ἄκουσον, vix sinunt dubitare, quin scholiastae et Brunckii interpretatio vera sit. Sane quidem activo uti debebat, et suspiceris ἐπέστησας dare voluisse librarium, qui cod. Paris. exaravit, in quo est ἐπίστασαι. Sed quum tam multa verba mediae formae Sophocles pro activis usurpet, cuiusmodi exempla plura ex hac ipsa fabula dedit Eustathius p. 806 (727), non dubitem hoc quoque in hunc numerum referre, praesertim quum etiam aptissimum sit medium, ut indicetur, nuncium sibi auscultare velle Deianiram. Eadem Seidlerii sententia est, qui comparari volebat Oed. Col. 113. καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον κατ' ἄλλος, quod mihi alius generis videtur.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

σταθεῖς ἄκουσον· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν πάρος 349
340 μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

πότερον ἐκείνους δῆτα δεῦρ' αὐθις πάλιν
καλῶμεν, ἢ μοὶ ταῖσδέ τ' ἐξεῖπειν θέλεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν εἴργεται· τούτους δ' ἔα.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

καὶ δὴ βεβᾶσι, γῶ λόγος σημαίνεται. 345

ΑΓΓΕΛΟΣ.

345 ἄνηρ ὅδ' οὐδὲν ὦν ἔλεξεν ἀρτίως,
φωνεῖ δίκης ἐς ὀρθόν, ἀλλ' ἢ νῦν κακός,
ἢ πρόσθεν οὐ δίκαιος ἄγγελος παρῆν.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τί γῆς; σαφῶς μοι φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς.
ἅ μὲν γὰρ ἐξείρηκας, ἀγνοία μ' ἔχει. 350

339. Cod. Paris. τῶν πάρος μύθων.

342. Groddeckius et Schaeferus ἢ μοί, quum
ne Brunckius quidem atque Erfurdtius vulgatum
ἢ μοι correxissent.

343. Iterum scholiastes mares captivis mulieri-
bus mixtos ingerit: sed resipiscens addit, ἢ τοὺς
περὶ τὸν Λίχαν. Nempe Lichas cum captivis in-
telligendus.

345. Scripsi ἄνηρ ὅδ' pro ἄνηρ ὅδ'.

346. Versus 346—465. desunt in cod. Paris.

349. Steph. Cant. ex Triclinii correctione ἀγνοία
Caeteri, etiam recentissimi, pravo accentu ἀγνοία
μ' ἔχει.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

350τούτου λέγοντος τάνδρος εἰσήκουσ' ἐγώ,
 πολλῶν παρόντων μαρτύρων, ὡς τῆς κόρης
 ταύτης ἕκατι κείνος Εὐρυτόν θ' ἔλοι,
 τὴν θ' ὑψίπυργον Οἰχυλίαν. Ἐρως δέ νιν
 μόνος θεῶν θέλξειεν αἰχμᾶσαι τάδε. 355

355οὐ τὰπὶ Λυδοῖς, οὐδ' ἐπ' Ὀμφάλῃ πόνων
 λατρεύματ', οὐδ' ὁ ῥιπτὸς Ἰαίριον μόρος·
 ὃν νῦν παρώσας οὗτος, ἔμπαλιν λέγει.
 ἀλλ' ἦνίκ' οὐκ ἔπειθε τὸν φυτοσπόρον
 τὴν παῖδα δοῦναι, κρύφιον ὡς ἔχοι λέχος; 360

360ἔγκλημα μικρὸν αἰτίαν θ' εἰτοιμάσας,
 ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης, ἐν ἧ
 τῶν Εὐρύτου τόνδ' εἶπε δεσπόζειν θρόνων·

351. Sequentem versum cum parte huius affert
 schol. Eurip. ad Hippol. 551. ed. Matth.

357. Glossae et scholiastes: ὄν, τὸν ἔρωτα. Er-
 furdlius dedit ὄ. Sed recte monet Schaeferus,
 ὄς etiam ad remotiorem referri. Nempe refertur
 ad rem primariam. Is hic amor est. Caetera
 enim obiter commemorantur. Παρώσας Hesychi-
 us explicat ἔάσας, recte. Retrusit enim et dissi-
 mulavit Lichas amorem Iolae. Quod in Phryni-
 chi Apparat. (apud Bekkerum Anecd. I. p. 4, 16.)
 legitur, αὐτὸ τοῦμπαλιν λέγεις, Valckenarius ad
 Hippol. 388. ad Sophoclis sive perditum aliquem
 versum, sive hunc spectare suspicabatur.

362. Ald. et veteres libri τῶν Εὐρυτον τῶνδ'.
 Triclinii recensio τὸν Εὐρυτον τῶνδ', et ita etiam
 cod. Flor. et duo MSS. Brunckii, ac Iunt. sec.
 atque, ut videtur, Harl. Ex cod. B. Brunckius
 dedit τὸν Εὐρυτον τόνδ'. Qua scriptura nihil
 potest inveniri ineptius. Quid enim opus erat,
 re omni iam declarata non modo dicere, quod
 iam sciebamur, in patria Ioles regnasse Eurytum,

κτείνει τ' ἀνακτα πατέρα τῆσδε, καὶ πόλιν
 ἔπερσε. καὶ νῦν, ὡς ὄρῳς, ἤκει δόμους 366
 365 ὡς τοῦσδε πέμπων οὐκ ἀφροντίστως, γύναι,

sed id ita etiam dici, ac si ne verum quidem esset, sed Lichas tantum diceret, regem Oechaliae fuisse Eurytum? Lichas vero, an Hercules ipse? Si Lichas, molesta est omissio pronominiς ὄδε. Sin Hercules, magis etiam inepta est sententia, siquidem regnabat Oechaliae Eurytus, etiam si id non diceret Hercules. Erfurdtius, me auctore, hunc versum versui 358. hoc modo continuavit: ὁ νῦν παρώσας οὔτος, ἔμπαλιν λέγων, τῶν Εὐρύτου τόνο' εἶπε δεσπόζειν θρόνων. Tolerabilius hoc foret, nisi mutationis audacia obstaret. Admisi quidem emendationem, quam in hoc versu feceram, sed ordine versuum servato. Sic enim haec accipienda sunt: bello petit huius patriam, in qua Lichas Euryti regnum tenere illum velle dicebat. Id propterea addit nunciū, ut indicet, Licham hoc praetexuisse, ut veram belli causam celaret. De volendi significatione saepe verbis adhaerente dictum ad Aiacem v. 1105.

364. Erfurdtius cum Brunckio καὶ νῦν edidit. Libri καὶ νῦν. Id servandum duxi, quia pronomē, quoniam omnis oratio ad Iolen spectet, facile intelligi potest.

365. Brunckio duce alii δόμους ἐς τοῦσδε dederunt. Libri ὡς. Valckenarius ad Phoen. 1409. sicuti solet suam etiam in levissimis rebus diligentiam ostentare, semel ὡς pro πρὸς ab Sophocle dictum ait, v. 542. (553. Br.) Effugerat eum hic locus. Notissimum illud praeceptum Atticistarum, ὡς ista significatione non iungi rebus inanimatis, tuetur idem etiam ad Herodotum II. 235. p. 169. et in adnotationibus ad Thom. M.

quas cum epistolis VV. DD. ad Ernestium edidit Tittmannus p. 186. s. Estque hæc iam pervulgata hominum doctorum opinio, in qua ego primum illud miror, quod plerique Atticorum proprium esse dicunt, quod commune est omnium Graecorum; deinde circumspectionem quamdam in ea re desidero, etsi veritatem observationis non puto controversam esse. Multa sunt huiusmodi etiam aliis in linguis, atque ut Latine dices, mitti quempiam vel ire ad Romanos, non etiam ad Romam, ita nos, quum quis in regionem aliquam urbemve mitti dicitur, nach, quum ad hominem, zu, quum ad montem, fluvium, omninoque ad locum, quem non ipsum ingrediatur, an usurpamus, excepto tamen hoc ipso loci vocabulo, in quo hæc particula etiam ipsius loci ingressionem notat. Sed in particula ὡς videndum erat, ne ea, ubi locus pro iis, qui sunt eo in loco, nominatur, recte poneretur. Id quod valde est verisimile. Eodem discrimine et nos et Romani mitti dicimus in domum, in das haus, quem introire in aedes ipsas significamus; ad domum autem, zu dem hause, qui ad eos, quorum est ea domus, mittitur. Itaque quum hic δόμους ὡς τοὺςδε possit etiam pro ὡς ὑμᾶς τοὺς ἐν τοῖςδε τοῖς δόμοις dictum accipi, servare malui librorum scripturam, quam corrigere ad regulam nondum ex omni parte exploratam. Ed. Turn. ὡς τὰςδε.

366. Quod Erfurdinus ex mea quadam coniectura posuit, μήτι pro μηδέ, videtur postea retractasse, qui hæc adscripserit: „Aeschyl. Agam. 888. μηδὲ θαυμάσιος τόδε. S. Th. 1042. μηδέ τῷ δόξῃ πάλιν. Lucian. quomodo conscr. hist. p. 8. Rudolph.“ C. 4. Sed ista exempla omnia aliena sunt, ut quae copulam admittant, quia aliud adiungitur; quod hic secus est, ubi confirmantur tantum praecedentia. Sic non posuit μηδὲ Aeschylus in his Sept. ad Th. 1043. τοῦτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστρος λύκοι σπᾶσσονται· μὴ δοκησάτω τινί. Recte tamen hic Sophocles μηδέ:

οὐδ' ὥστε δούλην· μηδὲ προσδόκα τόδε·
οὐδ' εἰκὸς, εἴπερ ἐντεθέρανται πόθῳ.
ἔδοξεν οὖν μοι πρὸς σέ δηλιῶσαι τὸ πᾶν,
δισποῦν, ὃ τοῦδε τεγγάνῳ μαθῶν πάρα.

370

370 καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ συνεξήκουον ὡσαυτως ἐμοί,
ὥστ' ἐξελέγγειν· εἰ δὲ μὴ λέγω φίλα,
οὐχ ἤδομαι, τὸ δ' ὀρθὸν ἐξείρηχ' ὅμως.

ΔΗΛΙΑΝΕΙΡΑ.

οἱ μοι τάλαινα, ποῦ ποί' εἰμί πράγματος;
375 τίν' εἰσδέδεγμαι πημονήν ὑπόστεινον,
λαθραῖον; ὦ δύστηνος, ἄρ' ἀνώκεμος

ne expectare quidem hoc debes. Hoc enim dicit: non illam temere neque ut captivam huc mittit: quin etiam si id facere eum putares, fallerere, siquidem non est verisimile, in eo, qui amore incensus est. Vide ad v. 126. Τόδε cum cod. Flor. Ald. et vet. libris dedi. Brunckius cum Triclinianis τάδε.

370. Πρὸς μέσῃ ἀγορᾷ, i. e. ἐν μέσῃ ἀγορᾷ, ut v. 425. Sic v. 524. τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ. Liv. 41. 9. praetor — qui esset apud forum, pro, in foro. Conf. Ruhnk. ad Ter. Andr. I. 5, 19. ERFURDTII adnot. MS.

371. Brunckius *ξυνεξήκουον*. Et sic cod. Flor. sed supra scripto σ. Caeteri per σ.

372. Non accurate interpretantur verba ὥστ' ἐξελέγγειν, quae si de Deianira intelligenda essent, ἔστι vel πάρα addendum fuisset. Referuntur ad Trachinios: multi haec audivere, qui eum arguant.

375. Πημονήν λαθραῖον memorat Eustathius p. 795, 3. (708, 10.)

376. Wakefieldius ὦ δύστηνος ad praecedentia

πέφυκεν, ὡσπερ οὐπάγων διώμνυτο;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἦ κάρτα λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν,

trahebat, cui recte respondet Erfurdcius, maiore cum vi iungi sequentibus. Et ita libri. Addere poterat, magis commodum incipiendae orationi hunc versus locum esse, quam illum, in quo est ἄρα. Possunt autem verba ista ita tantum iungi sequentibus, si recte intelligitur interrogatio Deianirae, cuius sensum quidam interpretes non perspexerunt. Non enim nomen puellae cognoscere vult Deianira: quid enim nomen adiicere potuisset ad ea, quae iam audiverat? sed indignatur, quod Lichas, quae illa esset, nescire se simulaverit. Itaque hoc dicere putanda est: me miseram, ignotane ergo erat, ut iste deierabat?

378. Cod. Flor. cum Ald. et quae hanc sequuntur, hunc versum nuncio tribuunt; Brunckii codd. B. T. Iunt. sec. et quae Triclinii recensionem habent, Deianirae. Eadem scholiastarum dissensio. Vnus: ἦ καὶ τὰ λαμπρά. ταῦτα τὸ τοῦ ἀγγέλου πρόσωπόν φησι. τὸ δὲ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν, ἀντὶ τοῦ εὐπρεπῆς τὴν ὄψιν καὶ τὸ πᾶν σώμα. Alius, cui Deianira loqui videbatur: ἦ, ἀντὶ τοῦ ἄρα τῆς θεᾶς καὶ τὸ γένος ἐφάμιλλον. Et glossa cod. T. apud Brunckium: λείπει, δηλοῦσι τὴν ταύτης εὐγένειαν. Valckenarius in exemplo ed. Commel. quod ad me pervenit, adscripsit: „Eustath. II. κ. p. 707. l. 12. videtur legisse: Τὰ λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ κατὰ φύσιν. Recte!“ Eustathii haec verba sunt p. 702, 20. ed. Rom. τὸ δὲ κῆρδεσι καὶ πλείοσι δύναται καὶ ἐν περισσοῦ ἔχειν τὸν καὶ σύνδεσμον. πολλαχοῦ δὲ καὶ τοῦτο γίνεται, ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, τὰ

πατρός μὲν οὕσα γένεσιν Εὐρύτου ποιεῖ

380

λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ κατὰ φύσιν. ἐκεῖ γὰρ καὶ διχα τοῦ πρώτου συνδέσμου εὐδοῦται ὁ λόγος, νοῶν ὅτι τὰ ἢ θεία λαμπρὰ καὶ κατὰ φύσιν λαμπρὰ εἶσι. Loquitur hic sane ita, ac si non legisset verba ἢ καί, quae sunt in libris omnibus. Sententia vero neque affirmative, neque cum interrogatione prolata, sive Deianirae sive nuncii verba sint, apta est. Canterus coniecit ἢ κάρτα λαμπρά. Heathius ἢ κάρτα. Recepterunt hoc Brunckius aliique, versum cum Triclinii recensione Deianirae continuantes. Ac femininum λαμπρὰ agnoscere videtur ille scholiastes, qui εὐπρεπῆς interpretatur. Sed quamvis elegans sit haec coniectura, tamen quum huius ipsius scholiastae, veterrimorumque librorum auctoritas, tum mos tragicorum in composito et aequali colloquio etiam versus aequaliter distribuendi, maximeque ipsa loci natura nuncio hunc versum tribui postulat. Nam quum, ut ad v. 376. diximus, non interroget Deianira, quid nomen ista puella habeat, sed indignetur Lichae, scire se, quae illa sit, dissimulanti, non potest nuncius, nisi apto aliquo transitu invento, respondere, quod non fuerat interrogatus. Has ob causas nuncio hunc versum restitui, recepto quidem κάρτα, sed servato ἢ. Ita iam hic Deianirae dicenti, non ergo obscura est, ut ille iurabat, respondet: immo maxime splendens et forma et genere, patre nata Euryto, Iole vocatur. Caeterum etiam Erfurdus adnotavit: „ἢ κάρτα legendum. Ai. 1559.“ Sed servabat ille divisionem personarum, quae in Brunckii editione est. Ea vero respuit ἢ κάρτα.

379. Stephanus etiam γένεσις scriptum inveniri ait.

380 Ἰόλη ἄκαλεῖτο, τῆς ἐκεῖνος οὐδαμᾶ
βλάστας ἐφώνει, δῆθεν οὐδὲν ἱστορῶν.

ΧΟΡΟΣ.

ἔλουντο μὴ τι πάντες οἱ κακοί, τὰ δὲ
λάθραϊ ὅς ἄσκει μὴ πρέποντ' αὐτῷ κακά.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τί γρη ποιῶν, γυναῖκες; ὡς ἐγὼ λόγους 385
385 τοῖς νῦν παροῦσιν ἐκπεπληγμένῃ κυρῶ.

ΧΟΡΟΣ.

πεύθου μολοῦσα τάνδρως, ὡς τάχ' ἂν σαφῆ
λέξειεν, εἴ νιν πρὸς βίαν κρίνειν θέλοις.

380. Vulgo οὐδαμᾶ. Vide ad v. 322.

382. Cod. Harl. cum Ald. et vett. libris μὴ τι. Tricliniani μήτοι. Male scholia Romana: ἔλουντο μὴτι πάντες. ἔλουντο μὴ πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' οἱ κακοί, καὶ ὅσοι μηχανῶνται λάθρα, καὶ κακοῦργους λόγους ἑαυτοῖς συντιθέασιν. Schaeferus, qui lineolam abruptae orationis indicem post ἔλουντο posuit, apte comparavit Philoct. 661. ἔλοιο -- μήπω, πρὶν μάθοιμ', εἰ καὶ πάλιν γνώμην μετοίσεις· εἰ δὲ μὴ, θάνοις κακῶς. Adde Eurip. Med. 82 ἔλοιτο μὲν μὴ, δεσπότης γὰρ ἐστ' ἐμός· ἀτὰρ κακός γ' ὢν εἰς φίλους ἀλίσκεται. Caeterum scholiastes πρέπονθ' αὐτῷ legit, ut Stephanus, Canterus, et qui hunc sequuti, edidere. Veteres libri et Turn. πρέποντ' αὐτῷ, quod recte servavit Brunckius.

384. Μὴ πρέποντα non ad κακὰ referendum, sed dictum pro μὴ πρέπον.

385. Iunt. sec. ποεῖν hic et v. 389.

387. Libri omnes εἴ μιν, nisi Lantina secunda εἴμι. A Brunckio εἴ νιν repositum. Videndum,

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ἀλλ' εἶμι. καὶ γὰρ οὐκ ἔπο γνώμης λέγεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἡμεῖς δὲ προσμένωμεν; ἢ τί χρὴ ποιεῖν; 390

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

390 μίμν', ὡς ὅδ' ἀνὴρ οὐκ ἐμοῖν ἐπ' ἀγγέλων,
ἀλλ' αὐτόκλητος, ἐκ δόμων πορεύεται.

ΛΙΧΑΣ.

τί χρὴ, γύναι, μολόντα μὲ Ἡρακλεῖ λέγειν;

ne fuerint, qui coli signo post λέξειεν posito, legerent εἰ μὴ, hoc sensu: i et quaere ex eo: dicet enim fortasse: nisi vi admota quaestionem instituere voles. I. e. fortassis sponte dicet: sin minus, certe coactus.

388. Male a Brunckio et qui eum sequuti sunt, ἀπὸ γνώμης pro veteri scriptura ἀπο γνώμης editum erat.

389. Hic versus in cod. Flor. Ald. et vett. libris Deianirae continuatur, duo sequentes autem tribuuntur choro. A Turnebo inde hi duo Deianirae dati, v. 389. autem choro. Hoc quidem male. Nam chorus manere debebat, etiam non iubente Deianira. Facere autem hac in caussa nihil poterat, ut ineptum sit dicere eum, τί χρὴ ποιεῖν; In solum haec nuncium cadunt, ut mandandumne sibi sit, an aliquid se facere oporteat, e. c. testes advocare, interroget. Quare huic hunc versum dedi.

390. Brunckius ὡς ἀνὴρ ὅδ'. Libri, ut solent, ὡς ὅδ' ἀνὴρ.

392. Cod. Flor. Ald. edd. vett. μολοῦντα. At futurum est μολοῦμαι. Eo tamen hic non opus.

δίδαξον, ὡς ἔρποντος εἰσορᾶς ἐμοῦ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ὡς ἐκ ταχείας, σὺν χρόνῳ βραδείῃ μολών, 393
 395 ἄσσεις, πρὶν ἡμᾶς κἀννεώσασθαι λόγους.

Simili errore θανούντι in Aeschyli Choeph. 515. Μολόντα Iunt. sec. Turnebus et caeteri.

393. Schaefero placet, εἰσορᾶς, quemadmodum alibi ὄρᾶς, solum per se insertum esse. Seidlerus, ut verba videndi interdum genitivo iungi ostendat, praeter locum Platonis de Rep. p. 558. A. quem Matthiae in gr. Gr. §. 327. affert, adiecit Xenoph. Mem. S. I. 1, 11. οὐδεὶς δὲ πρόποτε Σωκράτους οὐδὲν ἀσεβὲς οὐδὲ ἀνόσιον οὔτε πρᾶττοντος εἶδεν, οὔτε λέγοντος ἤκουσεν, et Aristoph. Ran. 815. ἦνίκ' ἂν ὀξύλαλον περ ἴδη θήγοντος ὀδόντα ἀντιτέχνου. Scilicet plena oratio foret, ut ego quidem talia explicanda puto, ὡς, ἔρποντος ἐμοῦ, εἰσορᾶς τοῦτο, ἔρποντά με. Tetigit nuper Matthiae ad Eurip. Orest. 383.

394. Aliquot codd. cum Iunt. secunda et Cantero ταχείας praebuerant. Caeteri libri τραχείας.

395. Libri καὶ νεώσασθαι, insolenti usu huius verbi. Eustathius p. 811, 20. (733, 19.) vocabulum νεῖον explicans: πρωτότυπον δὲ αὐτῆς, τὸ νεῖον, οὐ χρήσις παρ' Ἡσιόδῳ ἐν τῷ, θέρεος δὲ νεωμένη οὐ σ' ἀπατήσει. ἐξ οὗ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἀνανεώσασθαι λόγους, τὸ ἀνακινῆσαι, εἰπεῖν δὲ κυριώτερον, ἀναπολῆσαι. Hinc a Brunckio ex Canteri coniectura illatum πρὶν ἡμᾶς ἀνανεώσασθαι λόγους. At καὶ nimis hic aptum, quam ut deleri possit. Scripsit Sophocles κἀννεώσασθαι. Eo etiam scholiastae adnotatio ducit, apud quem sic scriptum: κἀννεώσασθαι. ἀνακινῆσαι (lege ἀνακινῆσαι) καὶ αὐθις ὀμιλῆσαι ἀκριβῶς ἐκ νέου. ἢ οὕτως· πρὶν

ΔΙΧΑΣ.

ἀλλ' εἴ τι χοήζεις ἱστορεῖν, πάρειμ' ἐγώ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ἦ καὶ τὸ πιστὸν τῆς ἀληθείας νέμεις;

ΔΙΧΑΣ.

ἴστω μέγας Ζεὺς, ὦν γ' ἂν ἐξειδῶς κινῶ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τίς ἦ γενὴ δῆτ' ἐστίν, ἣν ἤμεις ἄγων;

400

ΔΙΧΑΣ.

400 Εὐβοίῃς· ὦν δ' ἔβλασταν, οὐκ ἔχαι λέγειν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὔτος, βλέψ' ὦδε. πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;

ΔΙΧΑΣ.

αὐ δ' εἰς τί δή με τοῦτ' ἐρωτήσας ἔχεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τόλμησον εἰπεῖν, εἰ φρονεῖς, ὅ σ' ἱστορῶ.

ἡμῶν καινοτέρους ἀνακοινώσασθαι λόγους. Multae huiusmodi contractiones apud tragicos inveniuntur. Hinc simile est Homeri ἀννεῖται Od. κ. 192.

401. Hinc usque ad v. 431. quae nuncii verba sunt, in libris Deianirae tribuebantur. Errorem animadvertit Th. Tyrwhittus, elegantissimi viri iudicii, cui merito Brunckius aliique obtemperarunt. Hinc v. 402. ἐρωτήσας et v. 411. ποικίλας scriptum, ubi in libris ἐρωτήσας et ποικίλας erat.

403. Pronunciatione adiuvanda haec verba sunt, ut sensus eorum elucescat. Iubet enim, quasi

ΛΙΧΑΣ.

405 πρὸς τὴν κρατοῦσαν Δηάνειραν, Οἰνέως 405
 κόρην, δάμαρτά θ' Ἡρακλέους, εἰ μὴ κυρῶ
 λεύσσων μάταια, δεσποῖν τε τὴν ἐμὴν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τοῦτ' αὐτ' ἔχρησον, τοῦτό σου μαθεῖν. λέγεις
 δέσποιναν εἶναι τήνδε σὴν;

ΛΙΧΑΣ.

δίκαια γάρ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

410 τί δῆτα; ποῖαν ἀξιοῖς δοῦναι δίκην, 410
 ἣν εὐρεθῆς εἰς τήνδε μὴ δίκαιος ὢν;

ΛΙΧΑΣ.

πῶς μὴ δίκαιος; τί ποτε ποικίλας ἔχεις;

non ausuro respondere Licha. Hoc enim vult: non audebis respondere, quod te interrogavi, si integra mente uteris. "Ο σ' ἱστορῶ recte Harl. Ald. aliique veteres libri. Tricliniani ἄ σ' ἱστορῶ.

405. Cod. Flor. δάμαρθ' Ἡρακλέους: quod ego si plures libri haberent, non dubitarem recipere. De mensura huius nominis dixit Porsonus ad Med. 675. Neque est, quod versus in tres aequales dipodias divisus quemquam conturbet. Vtant enim interpunctiones dipodias in recitando servare.

408. Seidlero delendum videbatur signum interrogandi. Sensus eodem redit, sed interrogatio non modo melius convenire videtur homini indignabundo, sed omnino etiam usitata est in ta-

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐδέν. σὺ μέντοι κάρτα τοῦτο δρῶν κυρεῖς.

ΛΙΧΑΣ.

ἄπειμι. μῶρος δ' ἦν πάλαο κλύων σέθεν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐ· πρίν γ' ἂν εἶπης ἱστορούμενος βραχὺ. 415

ΛΙΧΑΣ.

415λέγ', εἴ τι χρήσεις. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἔπεμψας εἰς δόμους,
κάτοισθα δήπου;

ΛΙΧΑΣ.

φημί· πρὸς τί δ' ἱστορεῖς;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐκουν σὺ ταύτην, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὄρας,

li genere orationis. Eurip. Orest. 1183. Ἐλένης
κάτοισθα θυγατέρ'; εἰδὸτ' ἠρόμην.

418. Libri omnes, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὄρας. Scholias-
tastes: οὐ σὺ, φησὶ, ταύτην, ἣν προσποιῆ ἀγνο-
εῖν, ἔλεγες εἶναι Ἰόλην. Reiskius ἣν ὑπ' ἀγνοία
στέγεις coniecit. Erfurdcius pro ὄρας scripsit πε-
ρας. Non ausim quidquam mutare. Sensus vi-
detur esse: quam cum ignoratione, i. e.
ut ignotam vides. Consulto videtur ὄρας
potius quam βλέπεις, aut προςβλέπεις dixisse, ut
significaret, quam ante oculos habes ita,
ut ignotam. Neque enim aut nunc praesens
est Iole, aut, quum esset praesens, intuitum eam
esse Licham significare vult.

Ἰόλην ἔφασκες Εὐρύτου σποράν ἄγειν;

420

ΛΙΧΑΣ.

420 πίοις ἐν ἀνθρώποισι; τίς πόθεν μολῶν
σοὶ μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν παρών;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

πολλοῖσιν ἀστῶν. ἐν μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ πολὺς σου ταῦτά γ' εἰσήκουσ' ὄχλος.

ΛΙΧΑΣ.

ναί.

425 κλύειν γ' ἔφασκον. ταῦτό δ' οὐχὶ γίγνεται,
δόκησιν εἰπεῖν, κῆσακριβῶσαι λόγον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ποῖαν δόκησιν; οὐκ, ἐπώμοτος λέγων,
δάμαρτ' ἔφασκες Ἡρακλεῖ ταύτην ἄγειν;

ΛΙΧΑΣ.

430 ἐγὼ δάμαρτα; πρὸς θεῶν, φράσον, φίλη
θέσπινα, τόνδε, τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὅς σου παρῶν ἤκουσεν, ὡς ταύτης πόθῳ

420. Edd. vett. et Brunck, male τίς ποθεν. Iam Canterus τίς πόθεν scripserat.

421. Bothius pro παρῶν scripsit πάρα, ut elegantius, sed, ne id fieri posset, dedit ταῦτά μου κλύειν πάρα.

422. Hic quoque Bothius, quum post ἀστῶν distingueretur, interpunctionem eam post ἀγορᾷ posuit, aptissimae amplificationi frigidam tautologiam substituens.

430. Cod. Harl. omittit τόνδε. Id si in pluri-

πόλις δαμείη πάσα, κούχ ἢ Ἀυθία
πέρσειεν αὐτήν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἔρωσ φανείσ.

ΛΙΧΛΑΣ.

ἄνθρωπος, ὃ δέσποιν', ἀποστήτω. τὸ γὰρ
435 νοσοῦντι ληρεῖν, ἀνδρὸς οὐχὶ σώφρονος.

ΛΗΙΑΝΕΙΡΑ.

μὴ, πρὸς σε τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταῖον νάπος
Διὸς καταστράπτοντος, ἐκκλέψης λόγον.
οὐ γὰρ γυναικὶ τοὺς λόγους ἔρεις κακῆ,
οὐδ' ἦτις οὐ καίτοιδε τάνθρώπων, ὅτι
440 χαίρειν πέφυκεν οὐχὶ ταῖς αὐτοῖς αἰεί.
Ἔρωτι μὲν γοῦν ὅστις ἀντανίσταται
πύκιης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.
οὗτος γὰρ ἄρχει καὶ θεῶν ὅπως θέλει,

bus libris omissum esset, videri possent fuisse, qui legerent τίς ποθ' οὗτός ἐστιν ὁ ξένος.

434. Turn. et quae hunc sequuntur edd. ἐπιστήτω, quod aperte posuit quispiam prava deceptus personae notatione, de qua v. ad v. 401.

436. Brunckius revocavit μὴ πρὸς σέ ex codd. B. T. et ed. Turn. Caeteri codd. et edd. ante Brunckianam μὴ πρὸς σύ. Corrigendus vero etiam accentus erat.

441. Citat hunc et duos sequentes versus Stobaeus Serm. LXIII. p. 388. Grot. 245. Ad illa, ἔρωτι ἀντανίσταται πύκιης ὅπως ἐς χεῖρας, respicit Plutarchus in Solone cap. 1. et περὶ τοῦ ἑαυτοῦ ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως p. 541. B. ut iam Canterus Nov. lectt. IV. 7. observavit. Sophoclis libri veteres et Turn. ἔρωτι μὲν νῦν. Steph. Cant. et quae hunc sequuntur edd. ac Brunckius μὲν νῦν. Non aptum facit nexum νῦν vel νῦν. Quare rece-

καμου γε πῶς δ' οὐ χιτέρας, οίας γ' ἐμου;
 445 ὥστ' εἴ τι τῷ μῶ τ' ἀνδρὶ τῆδε τῆ νόσω
 ληφθέντο μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι,

pi quod apud Stobaeum est γούν. Pro eo γὰρ habet P. Faber in Agonistico l. c. 12. ubi ex Stobaeo hos versus affert.

444 Falleretur, qui γὰρ in καμου γε putaret etiam significare posse, auctore Porsono in praef. ad Hec. p. 37. qui eo loco, ut aliquo modo vim particulæ istius declararet, illa voce usus videtur: quamquam vereor ut ille omnino, quid καί γε significaret, satis perspectum habuerit: unde κατὰ γ' in Phoen. 423. edidit, ubi id nullo pacto stare potest, sed unice verum est κατὰ δ'. Hoc dicit Deianira: amor solus et diis imperat, et mihi adeo. Particula ista non sic posita est, ut ad praecedentia referatur: ineptum enim, difficilius vinci amore hanc mulierem, quam deos: sed posita est propter sequentia. Hoc enim vult, amorem et diis imperare, et, ne dicat alias, sibi adeo ipsi, ut non sit mirum, aliam sui similem feminam ei succumbere.

445. Cod. Flor. cum edd. ante Brunck. ὡς εἴτι, nisi quod ed. Turn. per errorem ὡς εἴτι. Brunkius ὥστ' εἴτι ex codd. B. T. recte. Deinde τῷ μῶ τ' ἀνδρὶ omnes, nec de vitio monuit Porsonus ad Hec. 1125. ubi vocabulum μεμπτός attingens hunc versum affert. Schaeferus coniecit τῷ μῶ γ' ἀνδρὶ. Lenius Seidlerus τῷ μῶ τ' ἀνδρὶ, ut huic τε respondeat ἦ. v. Matthiae Gr. gr. §. 607. Coherent haec ita: amor vincit etiam deos, et adeo me ipsam: quidni etiam aliam mei similem? ut insana sim, si et meo viro propter hunc animi morbum succenseam, aut huic mulieri, quae causa exstitit rei quae non turpis, nec mihi aliquod malum est.

ἢ τῆδε τῆ γυναικί, τῆ μεταίτια
 τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ, μηδ' ἐμοὶ κακοῦ τινός.
 οὐκ ἔστι ταῦτ'. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθὼν
 450 ψεύδη, μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις.
 εἰ δ' αὐτὸς αὐτὸν ὧδε παιδεύεις, ὅταν

447. In margine ed. Turn. notatur alia lectio τῆ μήτ' αἰτίω. Mira est de h. l. disputatio H. Stephani in adnot. ad Soph. p. 60 seq. qui τοῦ in τὸ mutari malebat, ut constructio esset, τῆ μηδαμῶς μεταίτια ἐμοὶ αἰσχροῦ τινός, μηδὲ κακοῦ. Putat enim, quod Iole commiserit, eiusmodi esse dici, ut Deianirae nullum dedecus aut malum afferre possit. At nemo non videt, quam haec contorta oratio foret. Hoc dicit Deianira, nihil esse quod Iolae succenseat, quae occasionem dederit rei nec turpis, nec talis, ut ea sibi aliquod malum sit.

451. P. Elmsleius ad Heracl. 144. αὐτὸς αὐτὸν scribendum putat, ubique αὐτὸν a prima et secunda persona, ut ad Oed. R. 138. ait, removendum censens: sed ad Bacchas v. 722. pluralem tamen excipit, non memor, ut videtur, Aeschylī Agam. 1306. 1552, Choeph. 109. 1014. Suppl. 813. Aut longius iusto, aut non quo debebat usque progressus est. Nam si de prima et secunda persona αὐτὸς αὐτὸν dici volumus, cur non etiam de tertia? Quod si etiam talia, quale illud in Choephoris νῦν αὐτὸν αἰνῶ, quod est ἐμαντόν, removebimus, etiam tertiae personae concedendum est αἰνεῖ αὐτόν, se laudat. Sed haec quum dico, nolo videri defendere αὐτῶν in Aristoph. Lysistratam 486. ab Reisigio in Coniect. lib. I. p. 206. inductum, aut quod Matthiae gr. Gr. §. 489. II. ex Aeschylō affert, θεῶν ἐμὸν τὸν αὐτῆς. Nam etsi ἐμαντόν constanter Attici pro ἐμὲ cum verbo eiusdem personae coniungunt,

θέλης γενίσθαι χρηστός, ὁφθήσει πακός.

v. c. Aeschylus Prom. 437. Sophocles Oed. R. 1030. Eurip. Hippol. 973. tamen id non posuerunt pro αὐτόν, nec dixerunt ἐμὸν τὸ ἐμαυτοῦ. Elmsleii decretum mihi videtur omni analogiae repugnare. Rectius, nisi fallor, contendat quis, αὐτοῦ initio poetarum, et in his tragicorum licentia de prima secundaque persona dictum esse: inde paullatim in communem usum venisse, ac primo in plurali, ne opus esset ἡμῶν αὐτῶν, ὑμῶν αὐτῶν dicere: ut apud Aristophanem Eq. 506. Lys. 1070. quae sola fortasse apud hunc exstant exempla huius personarum commutacionis. Sic etiam Philemon fr. inc. 11. Inde magis frequentari coepit, etiam in prosa oratione, ut fere exquisita paullatim vulgaria fieri solent. Novissime de isto usu dixit Hamakerus Lectt. Philostr. I. p. 79. seq. Vt ad Sophoclem rededam, sensum huius loci ita explicat scholiastes: *εἰ δὲ σὺ σαυτόν εἰς τοῦτο ψευδολογίας ἄγεις, ἴσθι ὅτι κἂν θελήσης ποτὲ εἰπεῖν ἀληθές, οὐ δυνήσῃ ὑπὸ τῆς συνηθείας νικώμενος. ἢ κἂν θέλης ἀληθεῦσαι, οὐ πιστενθήσῃ.* Posteriorem interpretationem Brunckius aliique probarunt. Utraque ab hoc loco aliena, et ne verbis quidem apta, siquidem καί, quod scholiastes intulit, non est a poeta additum. Hoc ille dicit: si temet ipse ad mentiendum instituis, malus reperiere, ubi volueris bonus esse: i. e. quum benevolò animo, ne cui dolorem crees, falsa dixeris, eo ipso non eris benevolus, et facies potius, ut ille doleat. Explicat id Deianira v. 457. seq. Sed hic quidem ita loquitur, ut de quovis honesto mendacio dicat, non de eo, quod nunc dixit Lichas, quia non certo scit, qua mente is falsa dixerit. Quod si certo sciret, propterea il-

ἀλλ' εἰπέ κᾶν τ' ἀληθείς· ὡς ἔλευθέω,
 ψευδέϊ καλεῖσθαι, κῆρ πρόσεστιν οὐ καλή,
 455 ὅπως δὲ λήσεις, οὐδὲ τοῦτο γίγνεται.
 πολλοὶ γάρ, οἷς εἴρηκας, οἱ φράσουσ' ἔμοι.
 κεί μὲν δεδοικας, οὐ καλῶς ταρβῆς, ἐπεὶ
 τὸ μὴ πυνθέσθαι, τοῦτό μ' ἀγλύνειν ἄν·
 τὸ δ' εἰδέναι, τί δεινόν; οὐχὶ χαιτέρως
 460 πλείστιας ἀνήρ εἷς Ἡρακλῆς ἔγημε δή;
 κοῦπω τις αὐτῶν ἔκ γ' ἔμοῦ λόγον κακόν
 ἠνέγκατ', οὐδ' ὕνειδος ἦδε τ', οὐδ' ἄν εἰ
 κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν, ἐπεὶ σφ' ἐγὼ

lum mentitum esse, ne doleret ipsa, dixisset, ἐν
 ᾧ θέλεις χρηστὸς γενέσθαι.

462. Leve est, sed tamen operae pretium, de
 quo paucis lectorem moneamus. Triplex est hu-
 ius loci interpunctio: ἦδε τ' οὐδ' ἄν, εἰ in ed.
 Turnebi; ἦδε τ', οὐδ' ἄν εἰ in Aldina aliisque;
 ἦδε τ' οὐδ' ἄν εἰ omni interpunctione sublata, ut
 in Iuntinis et Schaeferiana. Hic enim Aldinae
 interpunctionem reprehendit, quod dirimat quae
 arcte iungenda sint. Turnebi interpunctio con-
 structioni consentanea est, sed repugnat usui
 Graecorum; Aldina vero quam maxime Graeca
 est. Necessario enim eo in loco paullum con-
 sistere debet vox, praesertim quum verbum, οὐκ
 ἄν ἐνέγκαιτο ὕνειδος, omissum sit. Caeterum hic
 locus addi potest iis, quos adversus P. Elmsle-
 ium in censura Medae ad v. 4. in Diar., class. P.
 XXXVIII. attuli. Nam si vera esset Elmsleii sen-
 tentia, hic ἦδε δ' edi debuisset.

463. Scholiastes ἐντακείη de Hercule intelligit.
 Ego quidem malim de Iole accipi. Putat enim
 Deianira etiam ipsam teneri amore Herculis, ut
 v. 444. significavit. Est autem ἐντακῆναί τινη

ἄκτιρα δὴ μάλιστα προσβλέψασ', ὅτι
 465 ἰὸ κάλλος αὐτῆς τὸν βίον διώλεσεν,
 καὶ γῆν πατρίαν οὐχ ἔκουσα δύσμορος
 ἔπερσε κἀδούλωσεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 ρεῖτω κατ' οὖρον· σοὶ δ' ἐγὼ φράζοι κακὸν
 πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἐμ' ἀψευδεῖν αἰεί.

ΧΟΡΟΣ.

470 πείθου λεγούση χρησιὰ, κοῦ μέμψει χρόνα
 γυναικὶ τῆδε, καὶ ἐμοῦ κινήσει χάριν.

ΛΙΧΑΣ.

ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, ἐπεὶ σε μανθάνω
 θνητῶν φρονούσαν θνητὰ κοῦκ ἀγνώμονα,
 πᾶν σοι φρύσω τάληθές, οὐδὲ κρύψομαι.
 475 ἔστιν γὰρ οὕτως, ὡς περ οὗτος ἐννέπει.
 ταύτης ὁ δεινὸς ἴμερός ποθ' Ἡρακλῆ
 διῆλθε, καὶ τῆσδ' οὐνεχ' ἦ πολὺφθορος
 καθηρέθη πατρῶος Οἰχαλία δορί.

colliquefactum inhaerere alicui. In Electra v. 1311. μίσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέτηκέ μοι. Apte Wakefieldius θρήνοισιν ἐντακείσα ex Lycophrone v. 498. attulit.

465. Vt par est in fine versus, cod. Flor. Ald. *Ἰυντιναε* διώλεσεν. A Turnebo illatum διώλεσε.

474. Pro θνητὰ cod. Paris. ὀρθά. Ortum hoc ex interpretatione verbi οὐκ ἀγνώμονα. Sensus est enim: quoniam te ut hominem humana atque indulgentiae plena sentire video. Ἀγνώμων est non habens respectum: unde stolidum, ferum, durum, ingratum ita vocant: v. Sturzii Lexicon Xenoph. Germanice interdum potest dici rücksichtslos, unerkennlich.

καὶ ταῦτα, θεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν,
 480 οὐτ' εἶπε κρύπτειν, οὐτ' ἀπηρηνήθη ποτέ.
 ἀλλ' αὐτὸς, ὡ δέσποινα, δειμαίνων τὸ σὸν
 μὴ σιέρον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις,
 ἡμαρτον, εἴ τι τήνδ' ἄμαρτίαν νέμεις.
 ἐπεὶ γε μὲν δὴ πάντ' ἐπίστασαι λόγον,
 485 κείνου τε καὶ σὴν ἐξ ἴσου κοινὴν χάριν
 καὶ σιέργε τὴν γυναῖκα, καὶ βούλου λόγους,
 οὓς εἶπας ἐς τήνδ', ἐμπέδως εἰρημέναι.
 ὡς τᾶλλ' ἐκεῖνος πάντ' ἀριστεύων χερσῶν,
 τοῦ τῆσδ' ἔρωτος εἰς ἅπανθ' ἤσσων ἔφυ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

490 ἀλλ' ὦδε καὶ φρονοῦμεν, ὥστε ταῦτα δρᾶν,
 κοῦ τοι νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαιρούμεθα,
 θεοῖσι δυσμαχοῦντες. ἀλλ' εἴσω στέγης
 χωρῶμεν, ὡς λόγων τ' ἐπιστολάς φέρης,
 ἅ τ' ἀντὶ δῶρων δῶρα χρὴ προσαρμόσαι,
 495 καὶ ταῦτ' ἄγης. κενὸν γὰρ οὐ δίκαιά σε

491. Vulgo ἐξαιρούμεθα. Quod Musgravius coniecit, ἐξαιρούμεθα, praebet cod. Paris. Nec profecto aliud erat ἐξαιρούμεθα, si vera est Porsoni observatio ad Med. 848. Rectius tamen sentire puto Elmsleium ad Heracl. 323. Ἐπακτὸν scholiastes recte interpretatur ἀνθαίρετον. Nam sensus est: nec profecto augebo morbum ultro, diis impie reluctans: sive magis proprie, (nam ἐπακτὸν effectum notat) nec profecto morbum augebo, ut adeo ultro contractum habeam.

492. Brunckius ἔσω. Vide ad v. 201.

495. Ald. et Iunt. pr. κενόν. Sed κενόν iam Iunt. secunda cum Turn. aliisque.

χωρεῖν, προσελθόνθ' ὧδε σὺν πολλῷ στόλῳ.

ΧΟΡΟΣ.

Μέγα τι σθένος ἃ Κύπρις ἐκφέρεται νίκας αἰεί. στρ.
καὶ τὰ μὲν θεῶν

παρέβαν, καὶ ὅπως Κρονίδαυ ἀπάτασεν,
οὐ λέγω, 500

500 οὐδὲ τὸν ἔννευχον "Αἰδαν,

ἢ Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας·

497. Plutarchus in Amatorio p. 759. E. μὲν pro τι posuit, ut suae haec orationi aptaret. Καίτοι, inquit, μέγα μὲν σθένος ἃ Κύπρις ἐκφέρεται νίκας, ὡς φησι καὶ Σοφοκλῆς· μεγάλη δὲ τοῦ "Αρεος ἰσχύς. Eustathius p. 806, 58. (727, 12.) μέγα τι σθένος ἐκφέρεται νίκας affert; ut pro ἐκφέρει dictum. Respicit fortasse etiam p. 1478, 8. (Od. 142, 14.) ubi scribit: σημαίνει δὲ ποτε καὶ αὐξήσιν τινα· οὕτω γὰρ τὸ μικρὸν μέγα τι ἐκφέρει ἔστιν ὅτε. Non dubito probandam esse Eustathii interpretationem, cuius valde simplex ratio sit: magnam in vincendo vim suam prodit Venus: sed non est tamen praetereundum, etiam passive accipi posse ἐκφέρεται, ita ut pro simplici μέγα positum sit μέγα τι σθένος νίκας: magna vi victoriae ruit Venus. Passive Euripides Alcest. 604. τὸ γὰρ εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ. Caeterum scholiastes etiam μέγα το σθένουσα Κύπρις legi ait.

499. Male Brunckius χάπως pro librorum scriptura καὶ ὅπως. Aoristum παρέβαν attigit Abreschius in Misc. Obs. novis T. III. p. 3. more suo omnia permiscens. Significat indicta esse volo.

501. Revocavi ἢ quod codd. Par. Flor. cum caeteris omnibus habent. Brunckius οὐ posuit, quod servavit Erfurdus.

ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν

502. Libri, ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων τινές. πάμπληκτα παγκρόνιτᾶ τ' ἐξῆλθον ἄεθλ' ἀγώνων. Nisi quod Ald. et Iunt. prima cum codd. Harl. et Flor. τήνδ' ἄρ' habent, secunda autem Iuntina, quae τάν δ' habet, ἄρ' omittit. Alii coli signum post τινές posuerunt. Scholiastes: ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν. τὴν Δηϊάνειραν. ὁ δὲ νοῦς οὗτος· τὰ μὲν εἰς θεοὺς γεγονότα παρήμι· ἐκεῖνα δὲ λέγω, τίνες ἠγωνίσαντο περὶ τῶν γάμων Δηϊάνειρας καὶ κατέβησαν εἰς τὸν ἀγῶνα. Apparet, legisse eum τίνες, licet apud ipsum quoque male scriptum exstet τινές. Satis negligenter haec tractarunt critici, quum apertum hic vitium non animadvertentes, antistrophica potius tentanda censuerunt. Vt omissum sit λέγω, quemadmodum scholiastae placet, quid sibi vult ἄρα in tali oratione? quid porro duo verba παρέβαν et ἐξῆλθον nulla copula iuncta? Prorsus enim erraret, qui crederet particula τέ, quo ea loco collocata est, verba ista potuisse copulari, ac non debere eam necessario haec coniungere, πάμπληκτα et παγκρόνιτᾶ. Praeterea deesse aliquid, antistrophici versus ostendunt. Quae quum ita sint, non modo τίνες scripsi, sed idem vocabulum, mutata interpunctione, etiam ante ἀμφίγυοι collocavi. Quam emendationem, quae revera nihil est nisi iteratio trium litterarum, quod certissima videretur, non dubitavi in textum recipere. Sensus est: sed ad hanc coniugem quinam ancipites descenderunt ante nuptias, quinam plagis ac pulvere plena superarunt certamina? Ἀμφίγυοι dicit ex Homericis ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν, cuius in vocabuli radice quum proprie curvandi notio inesse videatur, ego quidem ἔγχη dici ἀμφίγυα crediderim a media parte cuspidis, quae utrinque

505 τίνες ἀμφίγυνοι κατέβαν πρὸ γύμων, τίνες
 πᾶμπληκία παγκόνιτ᾽ ἔξ- 305
 ἦλθον ἄεθλ' ἀγόνων.
 ὁ μὲν ἦν ποταμοῦ σθένος, ὑψίκερω τετραόρου ἀντ.
 φάσμα ταύρου,
 Ἄγγελος ἀπ' Οἰνιαδᾶν· ὁ δὲ Βακχίας ἄπο

in latitudinem aliquam extenuata, ad modum en-
 sis, ab imo ad summum utrimque nonnihil cur-
 vatur, ut in pungendo etiam secet. Id ad pu-
 gnantes ipsos translatum non puto simplicius ex-
 plicari posse, quam ut sit ancipitibus armis.
 Certe nihil sani est in scholiastae hariolationibus:
 ἀντίπαλοι, ἢ ἰσχυροί, ἐν τοῖς γυίοις μαχεσάμενοι,
 χεροὶ καὶ ποσίν. ἢ ἀμφότεροι τεθωρακισμένοι. ἢ
 ἀμφω παρωξυμμένοι.

504. Male cod. Par. παγκόνιστ᾽ ἔξ.

506. Libri omnes τετραόρου, nisi Par. τετραώ-
 ρου. Eustathius p. 573, 27. (435, 43.) affert τε-
 τράορον φάσμα ταύρου. Sed p. 1313. 6. (1451, 1.)
 scribit, ὄθεν καὶ τετραόρου ταύρου φάσμα ἢ τρα-
 γωδία φησί, et p. 1734, 10. (Ud. 503, 47.) κατὰ
 τὸν εἰπόντα τραγικόν, τετραόρου φάσμα ταύρου.
 Τετραόρον receperunt Brunckius atque Erfuratus,
 quos fugerat tertius Eustathii locus: nec diffiteor
 elegantius esse, non quod duo epitheta tauro non
 recte addita sint, sed quia sonus suavior est, re-
 moto homoeopio. Nolui tamen mutare scri-
 pturam, quam et libri omnes, et scholiastes, de-
 nique ipse Eustathius tueatur, cuius unum lo-
 cum, quam duos, menda lab rare credibilius est.
 De Oeniadis, urbe Acarnaniae ad Acheloum, om-
 nia pervulgata.

508. Libri Βακχίας ἄπο. Vtramque vocem
 male scripsit Brunckius Βακχίας ἀπό. De metro
 non erat, quod timeret, quum id non modo ferat

ἦλθε παλίντονα Θήβας,
 510 τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων,
 παῖς Διός· οἱ τότ' ἀολλεῖς
 ἴσαν ἐς μέσον ἰέμενοι λεχέων· μόνα δ'
 εὐλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις
 ῥαβδονόμει ξυνοῦσα.

eo loco syllabam longam, sed etiam, quae in strophico versu interpunctio est, consistere aliquantum ac morari vocem postulet. Ἀπὸ autem sine anastrophe, hac positura verborum, plane repugnat legibus linguae.

511. Libri, οἱ τότ' ἀολλεῖς ἴσαν ἐς μέσον ἰέμενοι λεχέων. Cod. Par. ἴσων. Cod. Harl. ἦσαν. Deinde ed. Turn. omittit ἐς, sed adnotat in margine. Brunckius, quem sequitur Erfurdus, deletis ἐς μέσον, scripsit ἦσαν. Id videtur etiam Bentleius coniecisse, cuius coniectura typographi culpa deformata est in Diarii class. P. XXVI. Scholiastes: ἀολλεῖς ἴσαν. καταχρηστικῶς εἶπεν ἐπὶ δύο τὸ ἀολλεῖς. Similiter Moschus II. 48. δοιοὶ δ' ἔστασαν ὑψοῦ ἐπ' ὄφρυος ἀγματοῖο φῶτες ἀολλήδην. Omnino Sophocles non alios Deianirae procos, quam Acheloum et Herculem memorat. Multos commentus est Ovidius Metam. IX. 10 – 13.

514. Brunckius contra libros omnes perverso sensu ῥαβδονομεί. Recte scholiastes: μόνη δὲ ἡ εὐλεκτρος Κύπρις παροῦσα ἐβράβευε καὶ διέταττε. Quoniam vero nihil adeo absonum est aut inventustum, quod non alicui interpreti in mentem veniat, moneo, ne quis audiendum putet Musgraviium, qui, quod dea Paphia non solet εὐλεκτρος vocari, haec ita interpretatus est: sola autem puella formosa in medio assidens certamini praeerat. Sed haec quidem bene refutavit Groddeckins. Alius, de ipsa haec Venere intelligens, scripsit: „εὐλεκτρος, cum qua cubare

515

τότ' ἦν χειρός, ἦν δὲ τόξων πάταγος, ἐπφθ.
 ταυρείων τ' ἀνάμιγδα κεράτων:
 ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι

520

est suave, iucundissima, pulcherrima.“ Immo sensus est: sola faustitori largitrix dea regebat certamen. Vt in Antig. 796. *νύμφη εὐλεκτρος* sponsam significat, cuius torus expetendus est, ita quid mirum Venerem ipsam, per quam torus expetitur, *εὐλεκτρον* dici? Scilicet numen Veneris hic dictum, quum cupiditas amantium intelligatur.

515. Turn. Steph. et quaedam aliae *χειρός*. Sed veteres libri *χερός*. Sic etiam Brunckius. Metra huius epodi ad meliores numeros revocavi mutata versuum distinctione. *Κεράτων* media longa esse, vix erit hodie qui nesciat. Vide Eurip. Bacch. 919.

517. Eurip. Ion. 1146. *ἐνῆν δ' ὕφανται γράμμασιν τοιαῖδ' ὕφαί*. Matthiae in gramm. Gr. si conferas, quae dixit §. 211. extr. et § 302. dubius fuisse videtur, utrum singularis numeri esset *ἦν*, an forma quaedam numeri pluralis. Est vero singularis, qui hac conditione tantum usurpatur, ut praecedat nomini, quod bene animadvertit Buttmanus in gr. Gr. T. I. p. 552. Senserat hoc, opinor, etiam Valckenarius ad Herodot. V. 12. p. 376, 21. diversa esse monens illa, quae Dorvillius ad Charitonem conguessisset: nempe p. 271. (364. ed. Lips.) 478. s. (497) 750 (659) ubi fallitur Dorvillius. Est hoc sane Doriensibus usitatus, nec tantum ad verbum *εἶναι*, sed ad quaevis alia verba spectat. Estque haec ipsa ratio schematis, quod Pindaricum dicitur. Ex quo intelligitur, apud Pindarum Ol. XI. 4. *τέλλεται* non esse praecedentibus verbis iungendum. Nimirum in principio orationis recte potest verbum singulari numero poni, multa in unum collecta complectens;

κλίμακες, ἦν δὲ μετώπων ὀλόεντα
 πλήγματα, καὶ στόνος ἀμφοῖν.
 520 ἃ δ' εὐώπις ἀβροῶ
 τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ
 ἦσιτο, τὸν ὄν προσμένονος' ἀκοίταν. 525

quae deinde explicatius significantur addito nomine etiam plurali; non etiam posito iam nomine plurali aptum est verbum non conveniens huic numero. Sed satis de verbo ἦν. Κλίμακες quid sint, scholiastes his verbis declarat: κλίμακες δὲ, αἱ ἐπαναβάσεις, παρὰ τὸ ἄνω τε καὶ κάτω αὐτοῦς (ita scribendum pro αὐτὰς) στρέφεσθαι ἐν τῇ μάχῃ. ἔστι δὲ εἶδος παλαίσματος ἢ κλίμαξ. Hesychius: κλίμακες, πάλης εἶδος. Idem est κλιμακισμός, et verbum κλιμακίζειν, διακλιμακίζειν. Meminit etiam Pollux II. 155. Nemo tamen, quale hoc luctae genus esset, exposuit. Positum erat, nisi fallor, in eo, ut quis averteret adversarium, atque a tergo comolexus, quasi per scalam, dorsum eius conscenderet. Apud Ovidium Achelous in descriptione huius ipsius cum Hercule certaminis, Metam. IX. 51. quarto exiit amplexus, adductaque brachia solvit: impulsumque manu (certum mihi vera fateri) protinus avertit, tergoque onerosus inhaesit. Si qua fides, (neque enim ficta mihi gloria voce quaeritur) imposito pressus mihi monte videbar. Alia in hanc rem vide apud P. Fabrum. Agonist. I. cap. 10. et 20. Diversum est ἐν κλίμακος, de quo Etym. M. p. 322, 31. quod non ad luctam, sed ad pugilatum pertinet.

521. Nimis Dorice Turn. Steph. Cant. τηλαυγεῖ. Παρ' ὄχθῳ minus proprie dictum pro ἐπ' ὄχθῳ, ut supra v. 370. πρὸς μέση Τραχινίων ἀγορᾶ.

[ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἶα φράζω·

523. Libri veteres sine interpunctione, ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἶα φράζω τόδ' ἀμφινείκητον etc. Ex ed. Turnebi deinde recepta interpunctio et τὸ δ'. Atque ita legit scholiastes, cuius haec verba sunt: ἐγὼ, φησίν, ἐνδιαθέτως ὡσεὶ μήτηρ λέγω. Qua sententia nihil hic fingi ineptius potest: neque iniuria Bentleius locum ut corruptum notavit. Longe alia interpretatio in alio scholio prostat: ἐγὼ παρεῖσα τὰ πολλά, τὰ τέλη λέγω τῶν πραγμάτων. Quae quum sensum praebeat aptissimum, quasi manu ducere videtur ad huiusmodi scripturam, ἐγὼ δὲ τέρθρα μὲν οἶα φράζω. Nam τέρθρα, quae grammatici τέλη interpretantur, sunt summa, capita rei. Possetque huic coniecturae luculenta confirmatio peti ex Erotiano p. 366. et Galeni Lex. Hippocr. p. 578. si verisimile esset, τέρθρα in μάτηρ corrumpi potuisse. Accedit, quod hoc genus metri quintam syllabam solet longam habere: v. ad Electr. 1086. etsi brevis nec legi numerorum, neque analogiae repugnat. Est tamen, nisi fallor, alia quoque ratio, qua sensus is, quem scholiastes ille indicavit, faciliore mutatione restitui possit: sed eam dubitanter commemoro, quum non habeam exemplum, quo eam plane confirmem. Videndum enim, an forte scripserit poeta, ἐγὼ δ' ὀμαρτῆ μὲν οἶα, φράζω: ego vero coniunctim quidem, qualia illa fuerint, dico. Constructio eadem, ut in Iphig. Taur. 344. τὰ δ' ἐνθάδ' ἡμεῖς οἶα, φροντιούμεθα. Ὀμαρτῆ usurpavit Euripides Hec. 839. Hippol. 1195. Heracl. 139. sed ita, ut etsi coniunctim, maxime in Hecuba, verti possit, tamen etiam simul, eodem tempore vertere liceat, quae usitata significatio est, quamquam propria videtur coniunctim esse. Caeterum alia duo in hoc loco memoratu digna sunt, unum, quod

525 τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας
 ἐλεινὸν ἀμμένει.]
 κατὰ ματρὸς ἄφαρ βέβακεν, ὥστε
 πόρτις ἐρήμα.

539

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Ἦμος, γίλαι, κατ' οἶκον ὁ ξένος θροεῖ
 ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν ὡς ἐπ' ἐξόδῳ,
 530 τῆμος θυραῖος ἦλθον ὡς ὑμᾶς λάθρα,
 τὰ μὲν, φράσουσα χερσὶν ἀτεχνησάμην,
 τὰ δ', οἷα πάσχω συγκατοικτιουμένη.

535

sententia illa, quam scholiastes in his verbis invenit, non iis, quae de Deianira modo dixit chorus, sed descriptioni pugnae apte adiungitur: in hac enim summatim omnia paucis complexus est; alterum, quod de Deianira eadem res bis narratur, in qua tautologia non immerito haesit Wakefieldius. His argumentis adducor, ut hic quoque duarum editionum scripturam coniunctam esse putem, quarum in altera versum illum, καὶ στόνος ἀμφοῖν, statim exceperit v. 523. et qui sequuntur usque ad finem carminis, omissis mediis; in altera autem defuerint v. 523 — 525. quos propterea uncis inclusi.

524. Scholio praefixum, ἀμφιμάχητον ὄμμα νύμφας. quod explicat interpres, ἀντὶ τοῦ ἢ περιμάχητος νύμφη, περιφραστικῶς.

525. Libri ἐλεινόν. pro quo ἐλεινόν restituit Erfurdinus ex observatione Porsoni in praef. ad Hec. p. VII.

526. Turn. Steph. Cant. et quae hanc sequuntur, ὡς, quod servavit Brunckius, ut carmen versibus Glyconeo et Pherecrateo finiretur. Cod. B. ὡσπερ. Membranae Brunckii, codd. Par. Flor. Harb. Ald. et edd. vett. ὥστε.

κόρην γάρ, οἶμαι δ' οὐκ ἔτ', ἀλλ' ἐξευγμένην,
 παρειαδέδεγμαι, φόρτον ὥστε ναυτίλος,

535 λωβητὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός.
 καὶ νῦν δὲ ρῦσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ
 χλαίνης ὑπαγκάλισμα. τοιάδ' Ἡρακλῆς,
 ὁ πιστὸς ἡμῖν κάγαθὸς καλούμενος,

540

533. Primus Turnebus interpunxit, κόρην γάρ, οἶμαι δ' οὐκέτ', ἀλλ' ἐξευγμένην, quum in antiquioribus libris deessent interpunctiones in medio versu. Male Wakefieldius, κόρην γάρ οἶμαι γ' οὐκέτ', ἀλλ' ἐξευγμένην. Peius etiam Brunckius, κόρην γάρ, οἶμαι δ', οὐκέτ', ἀλλ' ἐξευγμένην, quod recepto Wakefieldii γ' admisit Erfurdinus. Non dolet Deianira, quod virgo esse desierit Iole, sed quod eam receperit. Virginem, inquit, recepi, (non autem esse virginem, sed nuptam puto) ut nauta onus, opprobriosum fructum bonae mentis meae.

534. Post ναυτίλος primus Stephanus interpunxit. Ante eum post λωβητὸν interpungebatur, quod postea etiam Wakefieldio placuit. Male. Duo enim sunt, quae dicit Deianira, primum, ferendum sibi onus esse, ut navi, quod semel ei impositum sit; alterum, esse hoc onus bonae mentis malum fructum. Φρένα enim intelligit, quod non defuerit officio suo erga Herculem.

536. De formula μιᾶς ὑπὸ χλαίνης videndus Berglerus ad Alciphr. I. 38. et Misc. Obs. vol. V. p. 59. Recte Brunckius ὑπὸ et v. 554. παρὰ scripsit. Vulgo ὑπο et πάρα. Nulla in his locis, si recte recitantur, post praepositionem pausa fit.

538. Triclinii recensio τελούμενος. In altera scriptura, quam Brunckius revocavit, consentit cum vet. libris etiam Harl.

- οἰκούρι' ἀντίπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου.
 540 ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι
 νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῆδε τῆ νόσῳ·
 τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν τῆδ' ὁμοῦ, τίς ἂν γυνή 545
 δύναίτο, κοινωνοῦσα τῶν αὐτῶν γάμων;
 ὄρω γὰρ ἤβην, τὴν μὲν, ἔρπουσαν πρόσοι,
 545 τὴν δὲ, φθίνουσαν· ὧν ἀφαρπάζειν φιλεῖ
 ὀφθαλμὸς ἄνθος, τῶν δ' ὑπεκτρέπει πόδα.
 ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς 550
 ἔμὸς καλεῖται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνῆρ.

559. Eustathius p. 602, 39. (458, 48.) de vocabulo οἰκουρία: ἧς παρώνυμον τὰ οἰκούρια παρὰ Σοφοκλεῖ, ἅπερ εἰσὶν ὑπὲρ οἰκουρίας μισθοί.

541. Hoc dicit, non posse se succensere Herculi, quem saepe amori succumbere sciat.

546. Ald. τῶνδ'. Iuntinae, Turn. Cant. et pleraeque aliae τῶν δ'. Steph. et paucae aliae δ' omittunt. Cod. Harl. τὸν δ' ὑπεκτρέχειν. Edd. ὑπεκτρέπειν, praeter Iuntinam secundam et scholiastam, ex quibus exquisitiorem scripturam ὑπεκτρέπει merito recepit Erfurdus. Loquitur negligentius. Nam quum ὧν dixisset, quasi utrumque, et florecentem aetatem et ultra florem progressam comprehendens, ut pergere debuerit τῶν μὲν — τῶν δέ, statim illud ὧν ad primum tantum refert.

547. Male Eldikius in Specim. Susp. p. 5. ἂν ἢ pro ἀνῆρ. Πόσις coniux est connubio iunctus, ἀνῆρ is, quo uxor fruitur. Tuetur librorum scripturam Eustathius p. 420, 34. 1374, 43. 1384, 58. (319, 16. 1516, 50. Od. 11, 32.)

548. Iunt. secunda καλεῖται, pro vulgato καλεῖται, recte. Sic in Electra v. 970. ἔλευθ' ἄρα καλεῖ τὸ λοιπὸν, καὶ γάμων ἐπαξίων τεύξει.

ἀλλ' οὐ γὰρ, ὡςπερ εἶπον, ὀργαίνειν καλὸν
 550 γυναικα νοῦν ἔχουσαν· ἧ δ' ἔχω, φίλαι,
 λυτήριον λύπημα τῆδ', ὑμῖν φράσω.
 ἦν μοι παλαιὸν δῶρον ἀρχαίου ποτέ
 θηρός, λέβητι χαλκίῳ κεκρυμμένον,

553

549. Verba οὐ γὰρ ὀργαίνειν καλὸν affert Eustathius p. 792, 34. (707, 26.) Notandum vero ὀργαίνειν pro passivo dictum, irasci.

551. Libri, ἧ δ' ἔχω λυτήριον λύπημα, τῆδ' ὑμῖν φράσω. Scholiastes: λυτήριον λύπημα. ἀντὶ τοῦ, τῆς λύπης ἴαμα. Schaeferus λυτήριον hic accusativum regere putat, afferens εὐμαθὲς ita constructum v. 611. Vide ad Ai. 1014. Non puto huic figurae hic locum esse, quae ibi tantum admittitur, ubi nomen, quod accusativum regit, adiunctum sibi habet verbum auxiliare eiusve participium, sive illud positum est, sive intelligi debet. Praeterea τῆδ' ad ἧ relatum valde inutile est. Itaque distinctionem mutavi, ut τῆδ' ad Iolen referatur, quemadmodum v. 542. Quomodo habeam, inquit, liberatricem aegrimoniam huic, dicam vobis. Voce erigendum τῆδ'. Hoc enim vult: marito me irasci non est aequum: sed huic mulieri habeo quomodo in meam utilitatem noceram. Λύπημα, rara vox, quam Wakefieldius Dionis Cassii auctoritate LV. 17. fin. firmavit, aegrimoniam significat, Germanice kränkung. Atque ut λυπεῖν saepe nihil aliud est, quam damno afficere, ita hic Deianira nihil nisi privari illam amore Herculis cupit, minime vero gaudere se illius dolore significat. Aliis verbis eadem dicit v. 581.

552. Wakefieldius ἀργίου coniecit, quod non debuisse ab Erfurdio recipi, ex eo apparet, quod Schaeferus adnotavit, libenter Graecos παλαιὸν

ὁ παῖς ἔτ' οὔσα, τοῦ δασυσιτέρου παρὰ
 555 Νέσσου φθίνοντος ἐκ φόρων ἀνειλόμην,
 ὅς τὸν βαθύροον ποταμὸν Εὐῆνον βροτῶς
 μισθοῦ πόρετε χερσίν, οὔτε πομπίμοις
 κόποις ἐρέσσω, οὔτε λαίφεσιν νεώς.
 ὅς καμὲ, τὸν πατρῶον ἠνίκα στόλον

560

et ἀρχαῖον coniungere: quem vide ad Plinii Epist. p. 145.

554. Vide ad v. 536.

557. Corenidem augmenti elisi signum Turnebi editio intulit, antea omissam.

559. Codd. Par. B. T. et Iunt. secunda τὸν πατρῶον ἠνίκα στόλον. Ald. et reliquae τῶν πατρῶων ἠνίκα στόλων. Brunckius dedit, τῶν στόλων πατρῶων ἠνίκα, metro et grammatica repugnante. Scholiastes: ἠνίκα στόλον ξὺν Ἡρακλεῖ. στόλον φησὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ δούλων τε καὶ ἀδελφῶν. ἠνίκα οὖν καταλιποῦσα τὸν οἶκον τοῦ πατρός, ἔρημος ἐπηκολούθησα τῷ Ἡρακλεῖ. Porsonus in Morell. Thes. p. 594. ed. Maltb. „sana est lectio codd. τὸν πατρῶον ἠνίκα στόλον, i. e. διὰ sive κατά. Anglice: attended, or conducted, by my father.“ Non video, quomodo haec ellipsis defendi possit. Schaeferus locum sic interpretandum videri ait: quum patris missu Herculem primum uxor sequeretur. Recte. In hoc genere appositionis, cuius exempla vide in Matthiae gramm. Gr. §. 432, 4. si plerumque articulus deest, caussa haec est, quod fere aliqua, non, ut hic, certa res indicatur. Non enim aliquam missionem, sed certam, qua sponsa marito missa est, dicit. Accusativi hi ex breuitate quadam dicendi orti, re proprie sic cogitata: quum patris missionem perficerem, et Herculem uxor sequeretur. Genitivos qui posuerunt, εὐ-

560 ξὺν Ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εἷνις ἐσπόμην,
 φέρων ἐπ' ὤμοις, ἠνίκ' ἦν μίση πόρω,
 ψαύει ματαίαις χερσίν· ἐκ δ' ἦυσ' ἐγώ,
 χῶ Ζηνὸς εὐθύς παῖς ἐπιστρέψας, χερσῖν
 ἦκεν κομήτην ἰόν· ἐς δὲ πνεύμονας

565 στέρνων διερρόιζεν. ἐκθνήσκων δ' ὁ θῆρ
 τοσοῦτον εἶπε· παῖ γέροντος Οἰνέως,
 τοσόδ' ὀνήσει τῶν ἐμῶν, εἰάν πίθη,
 πορθμῶν, ὀθούνεχ' ὑστάτην ἔπεμψ' ἐγώ.
 εἰάν γὰρ ἀμφίθροπον αἶμα τῶν ἐμῶν

570 σφαγῶν ἐνέγκη χερσίν, ἢ μελαγχόλους

vis orbam interpretati erant, quod vel locus, quo haec vox posita est, falsum esse arguit.

564. Membranae cum Ald. et Iuntinis aliisque *λεύμονας*. Alii codd. in quibus Par. et edd. Triclinianae *πνεύμονας*, quod praeferendum videbatur Brunckio. Recte, quum alterum illud vulgare sit.

565. Scholio praefixum in edd. vett. *διερρόιζεν*: unde conicias fuisse qui legerent, *στέροντων διαρρόιζεν*: quod ferri posset, augmento in narratione omisso. Nam de Elmsleii disputatione ad Bacchas 1132. alio loco dicitur. Vide etiam infra ad v. 900.

567. Par. T. et margo Turn. *πύθη*. Glossa in T. *ἀκούσης*. Ald. Iuntinae, et quae ex his ductae, *πιθη*, praeter ed. Sim. Colinaei Paris. 1528. in qua primum *πίθη*, quod a Turnebo receptum. Scholiastes: *εἰάν πύθη. γράφεται, εἰάν πιθη*.

568. Membranae Brunckii, cod. Harl. A. d. Iuntinae omittunt *σ'*, quos malui sequi, quam addere pronomen cum Triclinianis, quod placuit Brunckio.

570. Obscurius loquitur. Hoc vult: si sanguinem sumpseris circa eam partem

ἔβραψεν τοῖς θρόνῳ Λερναίας ὕδρας,
 ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον
 τῆς Ἡρακλείας, ὥστε μήτιν' εἰσιδὼν
 στέρξαι γυναῖκα κείνος ἀντὶ σοῦ πλέον.

575 τοῦτ' ἐννοήσας, ᾧ φίλαι, δόμοις γὰρ ἦν
 κείνου θανάσιος ἐγκεκλεισμένον καλῶς,
 χιτῶνα τόνδ' ἔβραψα, προσβαλοῦσ' ὅσα
 ζῶν κείνος εἶπε· καὶ πεπειράνται τὰδε.

575

580

vulneris mei concretum, ubi sagittas, quarum una transfixus sum, hydra veneno suo tinxit. Qua parte enim sagitta venenata erat, ea parte etiam vulneris cruor veneno infectus est.

574. Brunckius et Erfurdus *στέρξει* dederunt ex codd. B. T. In membr. cod. Harl. Ald. Iuntinis, et ed. Turn. est *στέρξαι*. A Stephano soloeicum *στέρξη* introductam, venit in alias. Qui *στέρξει*, correctionem per se bonam, receperunt, non attenderunt ad *μήτινα*, quod sic οὐτινα dici debuerat. Recte se habet *στέρξαι*, constructum ad id, quod cogitatum erat, *κηληθήσεται ὁ Ἡρακλῆς*. Sed quoniam aliis verbis hoc enunciauerat poeta, addendum deinde esse vidit *κείνος*.

577. *Προσβαλοῦσα* scholiasies interpretatur, *καὶ ἄλλα τινὰ συμμίξασα*. Recte Schaeferus attendens omnia, quae vivus ille dixit, conferri iubens v. 632. seqq. Br. Afferri potuerat v. 844. Br. ubi ipse scholiastes *προσέβαλεν* interpretatur *συνῆκεν*.

578. Scholiastes: *καὶ πεπειράνται τὰδε κατείργασται, τετελείωται καὶ ἤνυσται*. Et sic libri, praeter Par. in quo est *πεπειράται*. Ad sententiam quod attinet, vulgata, quam probat Schaeferus ad Dionys. Hal. de comp. verb. p. 355. defendi potest, hoc sensu: ac feci illud: absit

κακὰς δὲ τόλμας μήτ' ἐπισταίμην ἐγώ,
 580 μήτ' ἐκμάθοιμι, τὰς τε τολμώσας στυγῶ·
 φίλτροις δ' ἂν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα
 τὴν παῖδα, καὶ θέλκτροισι τοῖς ἐφ' Ἡρακλεῖ, 585

vero, ut mala mente: sed illecebris amoris si forte superare hanc possim, perpetravi. Sed quum parum verisimile sit, verbum *πειραίνειν*, epici metri licentia formatum, in tragoedia locum invenisse, praefendum puto *πεπείραται*, licet ductum e codice saepius manum emendatricem prodente. Posuerant, ut videtur, librarii *πεπείρανται*, tum memores Homeri verborum Od. μ. 37. ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, tum quod insolens videretur *πεπείραται* significatione passiva. At talia, maxime in praeterito perfecto, non nimis rara sunt. Insigne exemplum est *εὔχεσθε* in Oed. R. 1512. Est autem hoc verbum ad sententiam etiam aptius altero: ac periculum feci: maleficas vero artes absit ut aut didicerim ego, aut velim discere, odique utentes: sed delinimentis si superare hanc possim atque illecebris amoris apud Herculem, facta res est, nisi quid temere facere videor. Κακὰς τόλμας intelligit, quibus Herculi vel Iolae noceat.

581. Libri ἂν πως. Eustathius p. 799, 3. (716, 30) Σοφοκλῆς δὲ τὸ εἶπον εἰς τὸ ἂν που μεταλαβῶν, καθ' ὁμοίαν ἔννοιαν φράζει τὸ, φίλτροις ἂν που τήνδ' ὑπερβαλώμεθα, μεμηχάνηται τοῦ ὄργου, ἧγουν ἐμηχανησάμεθα τόδε, ὅπως τόδε τι ἀνύσωμεν. Discrimen leve est, ἂν που, si forte; ἂν πως, si quo modo.

582. Ed. Steph. et quae hanc sequuntur τοῖςδ'. Cod. Par. τῆςδ'. Cod. Harl. Turn. cum antiquis recte τοῖς.

μεμηχάνηται τοῦργον, εἴ τι μὴ δοκῶ
πράσσειν μάταιον· εἰ δὲ μὴ, πεπαύσεται.

ΧΟΡΟΣ.

585 ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ πίστις ἐν τοῖς δρωμένοις,
δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

οὕτως ἔχει γ' ἡ πίστις, ὡς τὸ μὲν δοκεῖν 590
ἐνεστι, πείρα δ' οὐ προσωμίλησά πω.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρωῶσαν, ὡς οὐδ' εἰ δοκεῖς
590 ἔχειν, ἔχοις ἂν γνώμα, μὴ πειρωμένη.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα· τόνδε γὰρ βλέπω
θυραῖον ἤδη· διὰ τάχους δ' ἐλεύσεται. 595

584. Merito πεπαύσεται praetulit Brunckius, quod habent membranæ, cod. Harl. edd. Ald: Iunt. prior. Vulgo πεπαύσομαι, quod est in Iunt. secunda et Triclinianis.

587. Sensus est: ita quidem comparata est fiducia, ut in re, quam credam talem esse, sed nondum experta sim. Propterea ὡς dicit, non ὥστε, quod quoniam effectum significat, ab hoc loco alienum est.

588. Cod. Harl. cum vett. libris πω. Tricliniani male πον.

589. Pro οὐδ' εἰ cod. Harl. εἰ μὴ, male.

590. Scholiastes: ἔχοις ἂν γνώμα. γράφεται ἄγνωμα. Nempe ortum hoc mendum ex ἄγ γνώμα. Apud Suidam in v. Νέσος, qui v 587 — 590. affert, γνῶναι legitur. Notandum vero γνώμα

μόνον παρ' ὑμῶν εὖ στεγοίμεθ', ὡς σκότιν,
καὶν αἰσχρὰ πρᾶσσης, οὐ ποτ' αἰσχύνῃ πεσεῖ.

ΛΙΧΑΣ.

595 τί γρὴ ποιεῖν; σήμαινε, τέκνον Οἰνείως,
ὡς ἐσμέν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ἀλλ' αὐτὰ δὴ σοι ταῦτα καὶ πρᾶσσω, Λίχα, 609
ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἡγορῶ ξέναις,
ὅπως φέρῃς μοι τόνδε γ' εὐνάφῃ πέπλον,
600 δώροισι ἐκείνῳ τάνδρῳ τῆς ἐμῆς χειρός.
- διδούς δὲ τόνδε, φράζ' ὅπως μηδεὶς βροτῶν
κείνου πάροιδεν ἀμφιδύσεται χρυῖ,
605 μηδ' ὄψεταί νιν μήτε φέγγος ἡλίου,

propre dictum de cognitione. Cod. Harl. πειρω-
μένους.

596. Paucos esse puto hodie, qui monendi sint, ne abundare putent articulum, ut Musgravio visum. Tardi sumus, inquit, iam eo tempore, quod in colloquendo et valedicendo trivimus.

599. Ald. Iunt. prima, Turn. et quae sequuntae, φέροις. Brunckius ex tribus codd. et Iuntina secunda φέρῃς restituit. Cod. Harl. φέρῃ. Livineii p. φέροις. Eustathius p. 599, 44. (716, 30) ὅτι δὲ ποτε καὶ ἐπὶ ἀνδρείου ἱματίου ὁ πέπλος τίθεται, δηλοῖ πον Εὐριπίδης, καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις, ὅς τὸν Ἡρακλέους χιτῶνα, ὃν ἔβαψε Δηϊάνειρα τῷ ἐν Νέσσοι φαρμάκῳ, καὶ εὐνάφῃ πέπλον λέγει, καὶ καινὸν πέπλωμα, καὶ ἐνδυτήρα πέπλον, καὶ θανάσιμον πέπλον. Hinc εὐνάφῃ legisse Eustathium apparet, nisi librarii error est.

μήθ' ἔρκος ἱερὸν, μήτ' ἐφέστιον σέλας,
 605 πρὶν κεῖνος αὐτὸν φανερός ἐμφανῶς σταθεῖς
 δείξῃ θεοῖσιν ἡμέρα ταυροσφάγῳ.
 οὕτω γὰρ ἠΰγμην, εἴ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους 610
 ἴθοιμι σωθέντ', ἢ κλύοιμι, πανδίκως
 στελεῖν χιτῶνι τῷδε, καὶ φανεῖν θεοῖς
 610 θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλαίματι.
 καὶ τῶνδ' ἀποίσεις σῆμ', ὃ κεῖνος εὐμαθὲς

604. Scholiastes: μήτ' ἐφέστιον σέλας. ἀν-
 τὶ τοῦ, τὸ κατ' οἶκον πῦρ. ἔρκος δὲ ἱερὸν, ὃ βω-
 μός, ἢ τὸ ἱερὸν. Vereor ne praestet alia inter-
 pretatio, qua σέλας de lumine per fenestram im-
 misso intelligitur. Huc enim spectare videntur
 verba Eustathii p. 1908, 39. (Od. 758, 48.) ἰστέον
 δὲ ὅτι σέλας, οὐ μόνον πυρός, ἀλλὰ καὶ ἡλίον·
 ὅθεν παρὰ Σοφοκλεῖ ἢ ὀπή, ὡς ἐν ῥητορικῷ εὐ-
 ρηται λεξικῷ, παρὰ τὸ σέλας φασὶν ἐμβιβάζειν. ἢ
 δὲ χρήσις καὶ παρὰ Λυκόφρονι.

605. Membranae Brunckii, cod. Par. Ald. Iun-
 tinae φανερός ἐμφανῶς. Cod. B. ἐμφανῆς φανε-
 ρῶς. Ed. Turn. φανερός ἐμφανῆς. Ed. Steph.
 φανερός ἐμφανείς. Ed. Cant. φανερόν ἐμφανῆς.
 Sic etiam T. supra scripto ἐμφανῶς. Ste-
 phanus Adn. in Soph. p. 61. etiam αὐτὸν φανε-
 ρὸν ἐμφανῶς legi ait. Brunckius dedit φανερός
 ἐμφανῆ. Scholia Romana sic: πρὶν κεῖνος.
 πρὶν αὐτὸς ἐκδυσάμενος ἐπὶ τῆς οἰκίας φανερός
 καὶ ὑπ' ὄψεσι πάντων προσελθῶν. Triclinius: ἐμ-
 φανῆς σταθεῖς. πρὶν ἐκεῖνος ἐκδυσάμενος ἐπὶ
 τῆς οἰκίας ὑπ' ὄψεσι πάντων προσελθῆναι, καὶ δείξῃ
 ἑαυτὸν φανερόν τοῖς θεοῖς ἐμφανῶς σταθεῖς. Non
 videbatur mihi esse, cur ab antiqua lectione dis-
 cedendum putarem.

610. Vide ad v. 599. καινὸν Valckenarii libido
 in schol. in N. T. vol. I. p. 313.

611. Brunckius, quum non vidisset, accusati-

σφραγίδος ἔσκει τῷδ' ἐπ' ὄμμα θήσεται. 615
 ἀλλ' ἔσπε, καὶ φύλασσε πρῶτα μὲν νόμον,
 τὸ μὴ πιθυμῆν, πομπὸς ὦν, περισσὰ δρᾶν.
 615 ἔπειθ', ὅπως ἂν ἡ χάρις κείνου τέ σοι
 κάμοῦ ξυνελθούσ', ἐξ ἀπλῆς διπλῆ φανῆ.

ΛΙΧΑΣ.

ἀλλ', εἴπερ Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην 620
 βέβαιον, οὐ τι μὴ σφαλοῦ γ' ἐν σοί ποτε,
 τὸ μὴ οὐ τὸδ' ἄγγος ὡς ἔχει δεῖξαι γέρων,
 620 λόγων τε πίστιν ὦν ἔχεις, ἐφαρμόσαι.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

στείγοις ἂν ἦδη. καὶ γὰρ ἐξέπίστασαι 625
 τά γ' ἐν δόμοισιν, ὡς ἔχοντα τυγχαιεῖ.

ΛΙΧΑΣ.

ἐπίσταμαί τε καὶ φράσω σεσωσμένα.

vum ὁ cum εὐμαθῆς constructum esse, ut saepius adiectiva constructionem habent participiorum, insigni temeritate sequentem versum ita scriptum exhibuit, σφραγίδι θέμενος τῷδ' ἐπ' ὄμμα γνώσεται.

617. Eustathius p. 108, 18. (729, 12.) πάντας δὲ εἰκὸς καὶ θεῖους καὶ ἱερούς εἶναι τοὺς μὴ μόνον ἐρμαιϊκῶς κηρύσσοντας κατὰ τὸ, Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην βέβαιον, ὅπερ ὁ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ κηρύξ Λίχας φησίν. Πομπεύω breviter construxit cum τέχνην, ut solitum in huiusmodi verbis. Explicatius dicas, si mandatis perferendis exerceo artem Mercurii.

618. Cod. Par. οὔτοι.

619. Codd. B. T. P. r. omittunt οὐ. In Iunt. secunda scriptum τὸ μὴ ὑτόδ'.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

625 ἄλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὄρων
 προςδέγματ', αὐτὴν ὡς ἐδεξάμην φίλως.

ΛΙΧΑΣ.

ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοῦμὸν ἠδονῆ κέαρ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τί δῆτ' ἂν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδοικα γάρ, 630

625. Cod. Harl. προςδέγματ', ad quam lectionem spectat, quod habent edd. Turnebum sequuntae αὐτὴν δ' ὡς. Ac sane non male ita legeretur, ἄλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὄρων προςδέγματ', αὐτὴν δ' ὡς ἐδεξάμην φίλως. Sed αὐτὴν ὡς sine copula Ald. et Iuntinae, προςδέγματα omnes. Scholiastes: προςδέγματα. ὑποδοχάς. λέγει δὲ ὅτι οἶσθα πῶς φιλοφρόνως αὐτὴν προσηγάμην. καὶ τοῦτο δὲ ἐπαγωγὸν πρὸς Ἡρακλέα, εἴ γε τὴν ὑπονοουμένην φιλοφρόνως ὑπεδέξατο. In hac lectione αὐτὴν in principio positum aliquid offensionis habet, quae vox isto loco cum vi quadam pronuntianda est. Qua quum ad sententiam non opus sit, quoniam καὶ τῆς ξένης praecessit, exspectes potius, ὥς νιν εἰσεδεξάμην φίλως. Quod si nihil turbatum est in huius loci scriptura, omnino αὐτὴν voce erigi necesse est, ut sensus sit: ac scis etiam hospitae exceptionem, ipsam, i. e. vel hanc, quam amice exceperim.

627. Scholiastes: δέδοικα γάρ, φησί, μὴ πρὸ καιροῦ εἴπῃς τὸν ἐξ ἐμοῦ πόθον, ἕως μάθωμεν, εἴ καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ποθεῖ. διὰ δὲ τούτων ἐρεθίζει αὐτὸν πλέον εἰπεῖν. Apparet, hunc non percepisse vim optativi et particulae ἂν. Recte vero observat Schaeferus, μὴ πρὸ λέγοις ἂν hypothetice dictum esse, scilicet εἴ ἄλλο ἐννέποις, affertque Xenoph. Anab. V. 9, (VI, 1.) 28. εἴ οὖν ταῦτα ἐγὼ

μη̄ προ̄ λέγοις ἄν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ,
 πρὶν εἰδέναί τ᾽ ἀκεῖθεν εἰ ποθοῦμεθα.

ὄρω̄ν δοκοῖην, ὅπου δυναίμην, ἐνταῦθ' ἄκυρον
 ποιεῖν τὸ ἐκείνων ἀξίωμα, ἐκεῖνο ἐννοῶ, μὴ λίαν
 ἄν ταχὺ σωφρονωθεῖην. Quem locum iure de-
 fendit contra Porsonum et Schneiderum, deleri
 ἄν volentes. Deianira, cupiens illa quidem Her-
 culi amorem suum testari, sed verens, ne id ei
 iam parum sit gratum futurum, dolore ob eam rem
 correpta, quid, inquit, praeterea aliud di-
 cere possis? si quid, metuo, ne prius
 de meo Herculis desiderio dicturus es-
 ses, quam scires ille an mei aliquo de-
 siderio teneatur. Tametsi vero quae ad

hunc versum et v. 625. dixi, satis videntur tueri
 posse librorum scripturam, praesertim quum etiam
 in versuum divisione iusta ratio observetur, Li-
 cha uno versu bis respondente duobus versibus
 Deianirae, tamen non dissimulabo, unius versus
 sede, unaque praeterea littera mutata alio modo
 hoc colloquium non minus apte, sive personarum
 vices, sive sensum spectes, procedere: hoc modo:
 ΔΗ. ἀλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὄρω̄ν.
 ΔΙ. ὡςτ' ἐκπλαγῆναι τοῦμόν ἠδονῆ κέαρ. ΔΗ.
 πρόσδεγμά τ' αὐτήν ὡς ἐδεξάμην φίλως. ΔΙ. τί
 δῆτ' ἄν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδορμα γάρ. ΔΗ. μη̄
 προ̄ λέγοις ἄν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ, πρὶν εἰδέ-
 ναι τ᾽ ἀκεῖθεν εἰ ποθοῦμεθα. Hoc si cui forte non
 displiceat, quamquam ego non contendo ita scri-
 psisse Sophoclem, is illa, τί δῆτ' ἄν ἄλλο γ' ἐννέ-
 ποις; numquid vis aliud? formulam esse
 meminerit, qua discedentes utuntur; haec autem,
 μη̄ προ̄ λέγοις ἄν, iubentis esse dici ista, sed ne
 prius, quam de Herculis desiderio constet; non
 vetantis prius dici, quod dici debuisset μη̄ προ̄ λέξῃς.

628. Membranae Brunckii, cod. Harl. Ald. Iun-
 tinae προ̄. Cod. Par. et libri Trichiniani προ̄.

629. Cod. Harl. ποθοῦμενα, qui si non est er-

ΧΟΡΟΣ.

- 630 ὦ ναύλογα καὶ πειραῖα στρ. α
 θερμὰ λουτρὰ καὶ πάγους
 Οἴσας πορναγαιετάντες, οἳ τε μέσσαν 635
 Μηλιῶν παρ' ἕλμναν,
 χρυσάλακάτου τ' ἀκτῶν κόρας,
 635 ἐνθ' Ἑλλάων ἀγοραὶ
 Πυλατιδῆς καλεῦνται.
 ὁ καλλιβόας τάχ' ὑμῖν ἀντ. α. 640
 ἀνλὸς οὐκ ἀναρσίαν
 ἰάχων καναγῶν ἐπάνεισιν, ἀλλὰ θείας
 640 ἀντίλυτρον μούσας.
 ὁ γὰρ Διὸς Ἀλκμήνας κόρος

ror librarii, ποθοῦμενα pro ποθοῦντα dictum erit, ut v. 103.

63. Sequutus sum recensioem Triclinii, quae παρ' dedit. Caeteri libri παρ', quod etsi non repugnat metro, tamen alterum a Sophocle scriptum esse veri similis est.

634. Artemisium intelligit scholiastes. Aptius docet Musgravius, omne vicinum littus Dianae sacrum fuisse, auctore Apollonio Rhodio I. 571. Ἄρτεμιν. ἣ κείνας σιοπιάς ἀλὸς ἀμφιέπεσκεν, ὄνομένη καὶ γαῖαν Ἰωλκίδα. Sed Herodoti locus, VII. 176. quem idem affert, non videtur huc trahi posse.

635. Libri καλέονται. Scripsi καλεῦνται, ut conieceram lib. III. de metris p 440. Erfurdus ex alia mea coniectura κέκληνται.

639. Elmsleius parum firmo argumento, quod strophicus versus a spondeo incipit, ἀχῶν scribendum coniecit, ad Heracl. 752.

640. Ἀντίλυτρον idem quod ἰσόλυτρον. In scholiis Romanis ad v. 633. ἀντίλυτρον, errore, ut videtur, typographi.

641. Libri veteres Ἀλκμήνας τε κόρος, prae-

- σεῦται πάσας ἀρετῆς 645
 λάφυρ' ἔχων ἐπ' οἴκους·
 ὄν ἀπόπολιν εἶχομεν πάντα στρ. β'.
 645 δυοκαιδεκάμηνον ἀμμένουσαι
 χρόνον, πελάγιον, ἴδριες οὐδέν·
 ἅ δέ σι φίλα δάμαρ τάλαινα, 650
 δυστάλαινα καρδίαν,
 πάγκλαυτος αἰέν ὄλλυτο·
 650 νῦν δ' Ἄρης οἰστρωθεῖς
 ἐξέλυσ' ἐπίπονον ἀμέραν.
 ἀφίκοιτ', ἀφίκοιτο· μὴ σταῖη ἀντ. β. 655
 πολύκωπον ὄχημα ναὸς αὐτῶ,
 655 πρὶν τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε,
 νασιῶτιν ἐστίαν ἀμείψας,

ter Iunt. sec. in qua est, quod Brunckius cum cod. B. et Heathio dedit, Ἀλκμήνας τε κόρος. Cod. T. Ἀλκμήνας κόρος, sine copula, quod merito receptum ab Erfurdio: Iovis ex Alcmena filius.

647. Vide Diss. de aetate Orphei Argon. p. 790.

649. Erfurdio cum Brunckio πάγκλαυτος. Sincera librorum scriptura.

650. Cod. Par. οἰστρωθεῖς, quam scripturam iam Stephanus commemoravit. Musgravius hoc verbo offensus coniciebat αὐ στρωθεῖς: sed sana est librorum scriptura. Hoc innuit chorus: quum Hercules diu ubi esset ignoratus, longe dissitas regiones peragrasset, nunc bellum, quod exarserat, sustulit labores. Ἐπίπονον ἀμέραν ambiguum utrum de Herculis laboribus, an, ut scholiastes vult, de sollicitudine Deianirae dictum sit.

651. De metro vide Elem. d. metr. p. 273.

654. Triclinii recensio male πρηνή. Deinde Wakefieldius et Erfurdio ποτὶ pro πρὸς.

*

ἔνθα κλήζεται θυτήρ·

ὄθεν μόλοι παναμερος,

τᾶς πειθοῦς παγχρόσιω

συγκραθεῖς ἐπὶ προφάσει θυρός.

660

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

660 Γυναῖκες, ὡς δέδοικα, μὴ περαιτέρω

πεπραγμέν' ἢ μοι πάνθ', ὅσ' ἀριῶς ἔδρων.

ΧΟΡΟΣ.

τί δ' ἐστί, Διχάιειρα, τέκνον Οἰνέως;

665

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

οὐκ οἶδ'· ἀδύμῳ δ', εἰ φανήσομαι τάχα

κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.

ΧΟΡΟΣ.

665 οὐ δὴ τι τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων;

657. Πανάμερος significat πάντως τῆδε τῆ ἡμέ-
ρα. Πανήμεριος et παννύχιος non semper de to-
tis diebus noctibusque intelligendum esse, pervul-
gatum est, et iam antiquis Homeri interpretibus
observatum.

658. Male Brunckius commate distinxit post
συγκραθεῖς, ad mentem scholiastae, qui πέπλω sup-
plet ad παγχρόσιω. Constructio est, συγκραθεῖς
ἐπὶ προφάσει θυρός, παγχρόσιω τᾶς πειθοῦς. con-
ciliatus praedictione Centauri, suada
peruncta. Satis moleste haec Sophocles enun-
ciavit, novata significatione vocabuli πρόφασις,
id ut praedictionem vel mandatum indicaret.
Sic certe unus ex scholiastis videtur accepisse,
qui caeteroquin inepte scribit, τῷ πέπλω τῆς πει-
θοῦς θεληθεῖς, τῷ ἐκ προφάσεως τοῦ Νέεσσου κα-
τενευσμένω.

665. Τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων non ex

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

μάλιστά γ' ὥστε μήποτ' ἄν προθυμίαν
ἄδηλον ἔργου τοῦ παλαινοῦ λαβεῖν.

670

ΧΟΡΟΣ.

δίδαζον, εἰ διδακτόν, ἐξ ὅτου φοβῆ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τοιούτον ἐκβέβηκεν, οἷον, ἦν φράσω,

omisso ἔνεκα pendet, ut scholiastes putat, sed a
praecedente ἔπιδος.

667. Cod. Par. ἔργου. supra scripto ἄν.

669. Libri omnes, οἷον ἄν φράσω. Wakefieldius male οὐν. Erfurdlius audacter, nec sensu bono, οἷον ἐκφράσω. Vertunt, qualem dicam. At verba ista significant, qualem dixerō: quod nemo non videt absurdum esse. Schaeferus ἄν φράσω interpretatur, si dixerō. Etiam Erfurdlius, mutata priore sententia, ἦν φράσω coniecit, quod mihi quoque et Seidlero in mente venit. Si abesset φράσω, recte se haberet ἄν, non illud tamen coniungendum cum infinito μαθεῖν, quod nec sententia, neque collocatio particulae fert. Potest id ex hoc Luciani exemplo intelligi in libro de modo conscribendae historiae c. 37. T. II. p. 49. οἷος καὶ πράγμασι χρῆσασθαι ἄν, εἰ ἐπιτραπίη. Sed deberet ex praecedente verbo ἐκβέβηκεν intelligi ἐκβαίη, ut apud Aeschylum S. ad Th. 737. χθόνα ναίειν διαπήλας ὀπόσαν ἄν καὶ φθιμένοις κατέχειν: cuius tamen loci haec non videtur vera scriptura esse. Addito autem futuro φράσω, non potest ἐκβάν vel ἐκβῆναι intelligi, quia perversa inde sententia nasceretur: tale evenit, qualem dicam eventuram esse rem insperatam auditu. Quae quum ita sint, scribendum putavi ἦν φράσω, quod spectat ad μαθεῖν: evenit,

670 γυναικες, ὑμῖν θαυμ' ἀνέλπιστον μαθεῖν.
 ᾧ γὰρ τὸν ἐνδυτῆρα πίπλον ἀγρίως
 ἔχριον ἀργῆι οἷός εὐείρω πόκω,

675

quale insperatum est ad audiendum vobis, si dixerō.

670. Triclinii recensio παθεῖν, quod est etiam in Par. Sed cod. Harl. cum vett. libris μαθεῖν. Vtrumque memorat scholiastes.

671. Ἐνδυτῆρα πίπλον ex h. l. affert Eustathius. Vide ad v. 599. Mirifice errant interpretes in explicatione et huius vocabuli, et cognatorum ἐνδυτόν, ἐνδυτός, ἐνδυμα: quae omnia non simpliciter de indumentis, sed de ornatu intelligenda sunt. Vide Diss. I. de choro Eumenidum p. 12.

672. Libri omnes, ἀργῆτ' οἷός εὐείρω πόκω. Brünckius ex Valckenarii coniectura ad Phoen. 994. εὐείρων dedit, quod recepit etiam Erfurdcius, πόκω in πόκον mutato, ne iota dativi elideretur. Probat hoc Lobeckius ad Ai. p. 342. modo εὐείρων scribatur. Eadem Elmsleii sententia est in Add. ad Heraclidas 693. de quo falsum retulit Lobeckius ad Phryn. p. 146. Schaeferus non improbat elisum iota, formam εὐείρος autem Photii et Leonidae Tarentini auctoritate tuetur. Ego ita servandam duxi librorum scripturam, ut ἀργῆτι plene scriberem, quum synizesin potius pati iota, quam elidi credam. Vide Elem. d. metr. p. 55. Εὐείρω nolim epicorum aut epigrammatariorum exemplis defendi, nisi sic, ut eam formam tamquam magis poeticam communi εὐείρος a tragicis praelatam putem. Dativorum mutationem in accusativos, quae Erfurdcius, Lobeckio, Elmsleio placuit, defendi quidem posse puto, sed non iis exemplis, quibus Lobeckius atque Elmsleius accusativum dativo iungi ostenderunt: quae omnia alias rationes habent.

- τοῦτ' ἠφάνισται, διάβρονον πρὸς οὐδενὸς
 τῶν ἔνδον, ἀλλ' ἐδεστοῖν ἐξ αὐτοῦ φθίνει,
 675 καὶ ψῆ κατ' ἄκρας σπιλάδος. ὡς δ' εἰδῆς ἅπαν,
 ἦ τοῦτ' ἐπ' ἀχίη, μείζον' ἐκτενω λόγον.
 ἐγὼ γὰρ ὦν ὁ θῆρ με Κένταυρος, πανῶν 680
 πλευρᾶν πικρᾶ γλωχίτι, προῦδιδαξατο,
 παρῆκα θεομῶν οἶθεν, ἀλλ' ἐσωζόμην,
 680 χαλκῆς ὅπως δ' ἴστυπιον ἐκ δέλτου γραφήν.
 καὶ μοι τὰδ' ἦν προόρητα, καὶ τοιαῦτ' ἔδρων,
 τὸ γάμμακον τοῦτ' ἄπυρον, ἀκτῖνός τ' αἰεὶ 685
 θερμῆς ἄθικιον, ἐν μυχοῖς σώζειν ἐμέ,
 ἕως ἂν ἀρτίχριστον ἀρμόσαιμί που.
 685 κῆδρων τοιαῦτα. νῦν δ', οἷ ἦν ἐργαστέον,
 ἔχρισα μὲν κατ' οἶκον ἐν δόμοις κρυφῆ
 μαλλῶ, σπάσασα κτησίου βοτοῦ λάχνην· 690
 κῆθηκι συμπτύξασ' ἀλαμπὲς ἡλίου
 κοίλω ζυγάστρω δῶρον, ὡς περ εἶδετε.

675. Cod. Par. τότε pro τοῦτ'.

675. Verba ψῆ κατ' ἄκρας σπιλάδος affert Eustathius p. 751, 52. 1071, 9. (652, 28. 1093, 7.) utroque in loco sine iota subscripto: comparat autem cum κνη, ζῆ, ἐχρη. Hoc sequenti Brunckius et Erfurdcius. Sed edd. vett. ψῆ cum iota, quod servandum duxi, ut formam Doricam, qualis est ζῆ. Eandem Buttmanni sententiam esse ad Platon. Gorg. p. 525. monuit Schaeferus. Σπιλάς hic rectius glaream, quam lapidem interpretabimur.

681. Male servavit Brunckianum κἄμοι Erfurdcius.

689. Verba κοίλω ζυγάστρω afferunt Eustathius p. 956, 6. (935, 49) Etym. M. p. 412, 28. Zona-

- 690 εἶσω δ' ἀποστείγουσα, δέρομαι γάτιν
 ἄφραστον, ἀξέμβλητον ἀνθρώπων μαθεῖν.
 τὸ γὰρ κατάγμα τυγγάνῳ δίψασά πως 695
 τῆς οἴδης, ᾧ προὔχριον, ἐς μέσην φλόγα,
 ἀκτὴν' ἐς ἡλιῶτιν· ὡς δ' ἐθάλλετο,
- 695 ῥεῖ πᾶν ἄδηλον, καὶ κατέφηκται χθονί,
 μορφῇ μάλιστα εἰκαστόν, ὥστε πρόιονος
 ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου. 700
 τοιόυδε κεῖται προπετιές. ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν
 προὔκειτ', ἀναξέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
- 700 γλαυκῆς ὀπώρας ὥστε πρόιονος ποτοῦ
 γυθέντος εἰς γῆν Βακχίας ἀπ' ἀμπέλου.
 ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω· 705
 ὁρῶ δέ μ' ἔργον δεινὸν ἐξεργασμένην.
 πόθεν γὰρ ἂν ποτ', ἀντὶ τοῦ θυήσκων ὁ θυῶ
- 705 ἐμοὶ παρέσχ' εὐνοίαν, ἧς ἔθνησχ' ὑπερ;
 οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τὸν βαλόντ' ἀποφθίσαι

ras p. 962. qui ξύλω ζυγάστρω habet, commemo-
 tus iam Valckenario ad Adoniaz. p. 335.

692. Eustathius ad Odys. p. 1399, 64. 1414,
 28. (32, 17. 52, 11.) in h. l. κατάγμα interpretatur
 lanam carminatam, τὸ κατεργασμένον ἔριον. Sed
 non esse Sophoclem proprie loquentum, illa ostendunt,
 σπάσασα κτησίον βοτοῦ λάχνην.

697. Cod. Par. ἐμβλέψειας pro ἂν βλέψειας.

698. Ὅθεν non pro ὅθι dictum, sed per attractionem
 positum propter ἐκ γῆς.

700 Male Musgravius γλαυκῆς ὀπώρας de autum-
 ni tempore interpretatur. Melius scholiastes:
 τοῦ γλεύκου τοῦ ἀρτίως ἐκπιεσθέντος καὶ
 νέου. μάλιστα δὲ ὁ νέος οἶνος θερμοῦς ὢν, εἰ πέ-
 σοι χαμαί, ἀφρίζει. γλαυκῆν δὲ ὀπώραν τὸν νέον
 οἶνον εἶπε. Nihil ὀπώρα aliud, quam florem vini

χρήζων, ἔθελγεν. ὦν ἐγὼ μεθύστερον, 710
 ὅτ' οὐκ εἶ ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἄρνημαι.
 μόνη γὰρ αὐτόν, εἴ τι μὴ ψευσθήσομαι
 710 γνώμης, ἐγὼ δύστηνος ἔξαποφθερῶ.
 τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα καὶ θεὸν
 Χείρωνα πημήναντα, ᾗςπερ ἂν θίγη, 715
 φθείρει τὰ πάντα κνώδαλ'. ἐκ δὲ τοῦδ' ὅδε

notat. Insolens epitheton est *πίονος*, quo merum designari videtur.

707. Harl. Ald. et Iunt. prima, quaeque has sequuntur, *ἔθελγεν* sine pronomine. Sed Iuntina secunda et Triclinianae *ἔθελγέ μ'*, quod Brunckius aliique probaverunt. Mihi potior visa veterum librorum scriptura, quod hic non opus est pronomine.

711. Apud Etym. M. p. 165, 6. legitur, *τὸν γὰρ βάλλοντ' ἄτρακτον οἶδε*. Casum Chironis narrat Apollodorus II. 5, 4. §. 6. aliique, de quibus ibi Heynius, et ad Sophoclem Billerbeckius et Groddeckius.

712. Libri veteres *ᾗςπερ ἂν θίγη*. Livineii liber p. *ᾗςπερ*. Stephanus *ᾗςαπερ ἂν θίγη* introduxit, servavitque Brunckius. Scholiastes: *ᾗςπερ ἂν θίγη. καὶ ὅσα ἂν θίγη τοῦ Ἡρακλείου βέλους, εἴτε ἄνθρωπος εἴτε θηρία, ἀπόλλυται*. Wakefieldius, Erfurdtius, Schaeferus correxere *ᾗςπερ*. At nihil caussae erat, cur vetus lectio mutaretur, siquidem ᾗςπερ ἂν significat simulatque. De ea re dicitur in libro de particula *ἂν*.

713. Scholiastes: *ἐκ δὲ τοῦδε. τοῦ Νέσσου. ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦ Νέσσου*. Male. Musgravius construendum putat, *διελθὼν ἐκ σφαγῶν τοῦδε*. Ne hoc quidem verum. Si *ἐκ τοῦδε* dictum esset non interposita particula *δέ*, accipi posset pro propterea, ut *ἐκ τούτων, ἐκ τῶνδε*, v. c. apud Aeschyl. Agam. 886. Nunc, addita illa particula,

σφαγῶν διελθῶν ἰὸς αἷματος μέλας
 715 πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξη γοῦν ἐμῆ.
 καίτοι δίδονται, κτῆνος εἰ σφαλήσεται,
 ταύτη σὺν ὄρμῃ καμὲ οὐνθανεῖν ἅμα. 720
 ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσαν οὐκ ἀνασχετόν,
 ἥτις προτιμῆ μὴ κακῆ πεφυκέναι.

ΧΟΡΟΣ.

720 ταρβεῖν μὲν ἔργα δεῖν ἀναγκαίως ἔχει·
 τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χροῖ τῆς τύχης κρίνειν πάρος.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλευμάσιν 725
 οὐδ' ἐλπίς, ἥτις καὶ θράσος τι προξενεῖ.

referri debet τούδε ad ἄτρακτον. Ex illa sagitta, inquit, atrum sanguinis virus vulneri instillatum quomodo non Herculem quoque perdet?

715. Vulgo δόξει γοῦν ἐμοί. Sed codex T. et Iuntina secunda, δόξη γοῦν ἐμῆ, quod recepit Brunckius. Ferri posset vulgata, si καὶ δὴ sequeretur: certe constituam mori, ac iam constitutum est. Sed καίτοι sequente, quod novae sententiae initium facit, non potest. Ita haec ad praecedentia referuntur: mea certe opinione perdet hunc venenum. Quare Brunckianam lectionem praetuli. In numeris, quibus offensus Erfurdus ἔδοξε γοῦν ἐμοί scripsit, nihil est quod quis haereat. Vide Elem. d. metr. p. 113 seqq.

717. Harl. Ald. et vett. libri, ταύτη σὺν ὄρμῃ, quod scholiastes parum apte interpretatur, τούτῳ τῷ τρόπῳ· τουτέστι διὰ τοῦ πάλλου. Triclinii recensio, ταύτη σὺν ὄρμῃ. Brunckius edidit ταύ-

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι μὴ ἕξ ἐκουσίας
725 ὄργῃ πέπειρα, τῆς σε τυγχάνειν πρέπει.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

τοιαῦτα δ' ἂν λέξειεν οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ
κοινωνός, ἀλλ' ὧ μὴδὲν ἐστ' οἴκοις βαρύν. 730

ΧΟΡΟΣ.

σιγᾶν ἂν ἀρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον,
εἰ μὴ τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς· ἐπεὶ
730 πάρεστι, μαστήρ πατρός, ὅς πρὶν ὄχετο.

ΤΑΛΟΣ.

ὦ μῆτερ, ὡς ἂν ἐκ τριῶν σ' ἐν εἰλόμην,
ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωσμένην 735

τῇ ξὺν ὄρμῃ, quem sequitur Erfurdlius. Ταύτη
certe non opus erat mutari. Hoc conatu, in-
quit, me quoque, si ille perdetur, mori
certum est.

724. Leniorem dicit iram esse ob ea, quae quis
non consulto fecerit, talemque futurum esse Her-
culis in eam animum.

727. Erfurdlius ex coniectura dedit οἴκοι. Sen-
sus est: recte dicis: verum talia dicat,
non qui auctor est mali, sed cui nihil
domi suae grave est: i. e. qui nullo suo ma-
lefacto dolet.

728. Cod. Par. γὰρ pro ἂν. Harl. ἄρ' ἀρμόζει.
Deinde vulgo τὸν πλείω χρόνον. Quam scholia-
stes lectionem commemorat, λόγον, iure recepe-
runt Canterus, Brunckius, Wakefieldius, Erfurd-
lius.

730. In veteribus libris interpungebatur, ἕπερ
πάρεστι μαστήρ πατρός, ὅς πρὶν ὄχετο. Brunckio

ἄλλου κεκληῆσθαι μητέρ', ἢ λύους φρένας
τῶν νῦν παρουσῶν τῶνδ' ἀμείψασθαι ποθεν.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

735τι δ' ἐστίν, ὦ παῖ, πρὸς γ' ἐμοῦ στυγούμεναν;

ΥΛΙΟΣ.

τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι τόνδ', ἐμὸν λέγω
πατέρα, κατακτείνασα τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

οἳ μοι, τίν' ἐξήνεγκας, ὦ τέκνον, λόγον;

placuit, ἐπεὶ πάρεστι, μαστήρ πατρός ὡς πρὶν
ᾤχετο. Neutrum satis aptum videbatur.

733. Tricliniani libri μητέρα σ', ἢ, sed emenda-
ta lectio est in Harl. et edd. vett.

736. Libri, τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι, τὸν δ' ἐμὸν
λέγω πατέρα. Erfurdtius, τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι
τόνδ', ἐμὸν λέγω πατέρα, quod mihi quoque pro-
bari significavi in censura Elmsleii Medeae ad v.
940. Schaeferus vulgatam tuetur, quod λέγω uti
solum ponatur, ita etiam δὲ adiunctum habeat,
citans in eam rem Lobeckium ad Ai. p. 306. Sa-
ne, si legeretur λέγω δ' ἐμὸν πατέρα, quis hoc
mutatum iret? Neque vero, si scriptum esset,
λέγω δὲ πατέρα τὸν ἐμὸν. Cur ergo, inquis, non
ferendum τὸν δ' ἐμὸν λέγω πατέρα? Nimirum non
propter particulam δέ, sed propter articulum cum
adiectivo ante nomen. Cave enim credas perinde
esse, utrum ἐμὸς πατήρ, an ὁ ἐμὸς πατήρ dicas.
Ἐμὸς πατήρ pro una notione est, qui me ge-
nuit, sine distinctione aliorum ab eodem pro-
creatorum. Pro eo dici licet πατήρ ὁ ἐμὸς, pa-
ter meus, quae est patris accuratior descriptio,
addito cuius pater sit. Aliud vero est ὁ ἐμὸς πα-

ΤΑΛΛΟΣ.

ὄν οὐχ οἶόν τε μὴ τελεσθῆναι. τὸ γὰρ
740 φανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἂν ἀγέννητον ποιεῖν;

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

πῶς εἶπας, ᾧ παῖ; τοῦ παρ' ἀνθρώπων μαθῶν
ἄζηλον οὕτως ἔργον εἰργάσθαι με φῆς; 743

ΤΑΛΛΟΣ.

αὐτὸς βαρεῖαν ξυμφορὰν ἐν ὄμμασιν
πατρὸς δευδορκίως, κοῦ κατὰ γλώσσαν κλύων.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

745 ποῦ δ' ἐμπελάσεις τάνδρῳ καὶ παρίστασαι;

ΤΑΛΛΟΣ.

εἰ χρὴ μαθεῖν σε, πάντα δὴ φωνεῖν χρεῖων.
ὄθ' εἶρπε κλεινὴν Εὐρύτου πέσσας πόλιν, 750

τήρ, quod est cum distinctione dictum, meus, non alius cuiuspiam pater. Id autem quis non videt ab hoc loco plane alienum esse? Neque alibi aliter. Exemplorum copiam vide apud Elmsleium l. l.

739. Apud Suidam in v. οἴμοι, qui affert v. 738 — 740. legitur in edd. vett. οἶόν γε.

740. Iunt. sec. ποεῖν. Apud Suidam, τίς ἂν δύναιτ' ἂν ἀγέννητον ποιῆσαι. Sophoclis libri. τίς ἂν δύναιτ' ἀγέννητον ποιεῖν. Recepi, quod Porsonus in Misc. a Kiddio editis p. 219. firmavit Agathonis exemplo apud Aristot. Eth. Nicom. VI. 2.

742. Affert hunc versum Suidas in v. ἄζηλον.

744. Bene Brunckius ex cod. B. κοῦ restituit pro καί.

747. Scholiastes: καινοπραπίης ἢ φράσις· ἦλθεν εἰς τὴν Εὐβοίαν, ἧς ἀνωτήριόν ἐστι τὸ Κήναιον. Recte hic ὄθ' pro ὅτε, non pro ὅθι. accepit:

Soph. Vol. V.

*

I

- νίκης ἄγων τρόπαια κάκροθίνα,
 ἀπὲς τις ἀμφίγλυστος Εὐβοίας ἄκρον
 750 καὶ αἰὼν ἐστίν, ἔνθα παρθῶν Διὸς
 βωμὸς ὄριζει τεμενίαν τε φυλλάδα·
 οὐδ' ἴν' τὰ πρῶτ' ἐρεΐδον ἄσμενος πύθω. 755
 μέλλοντι δ' αὐτῶ πολυθύτους τεύχειν σφαγὰς
 κήριξ ἀπ' οἴκων ἵκετ' οἰκεῖος Λίχας,
 755 τὸ σὸν φέρων δώρημα, θανάσιμον πέπλον·
 ὕν κείνος ἐνδύς, ὡς σὺ προὔξεμίεσο,
 ταυροκτονεῖ μὲν, δώδεκ' ἐντελεῖς ἔχων, 760
 λείας ἀπαρχήν, βούς· ἀτὰρ τὰ πάνθ' ὁμοῦ
 ἑκατὸν προσῆγε συμμιγῇ βοσκήματα.
 760 καὶ πρῶτα μὲν δαίλαιος, ἴλιω φρενί,
 κόσμῳ τε χαίρων καὶ σιολῇ· κατηύχετο·
 ὅπως δὲ σεμνῶν ὀργίων ἰδαίετο 765
 γλῶξ αἵματηρὰ καπὸ πιείρας δρυός,
 ἰδρῶς ἀνήει χρωτί, καὶ προσπύσσειτο

quum profectus est expugnata Oechalia, Cenaeum est, ubi sacra fecit: pro his: quum profectus est, sacra fecit in Cenaeo. Caeterum vide ad v. 237.

751. Verba τεμενίαν τε φυλλάδα affert Eustathius p. 149, 10. (112, 46.)

755. Brunckii membranae et cod. Harl. πολυθύτους, quod etsi non praeferam vulgato, tamen non ausim mendosum dicere.

755. Vide ad v. 599.

758. Verba τὰ πάνθ' ὁμοῦ ἑκατὸν συμμιγῇ βοσκήματα affert Eustathius p. 49, 9. (37, 4.)

765. Scholiastes: ἀπὸ λιπαροῦ ξύλου. δρυὶν γὰρ λέγει πᾶν δένδρον. Nam proprie πένκη intelligenda.

764. Vulgo ὀνίει. Genuinam lectionem reposuit Brunckius ex membr. a prima manu, et cod.

765 πλευραῖσιν ἀρτίκολλος, ὥστε τέκτονος,
 χιτῶν ἅπαν κατ' ἄρθρον· ἦλθε δ' ὀστέων
 ἀδαγμός ἀντίσπαστος, εἶτα φοινίας 770
 ἐχθρῶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς ἰθαίνοντο.
 ἐνταῦθα δὴ βόησε τὸν δυσδαίμονα

T. ex correctione, tum e scholiasta et Iunt. sec. Habet eam etiam Harl. nec videtur dissentire c d. Par. De interpunctione dubitatio est. Wake eldus, commate post δρυὸς sublato, ἀνήγει ex ὅπως pendere vult, eademque Musgravii fui sen entia, qui καὶ, quod sequitur, per tum interpretatur. At multo et simplicior et gravior oratio est, apodasi verbis ἰδρῶς ἀνήγει χρωτί incipiente. Deinde libri προσπτύσσετε, quod Erfurdus in προσπτύσσεται mutavit. Probavit hoc Heindorfus ad Plat. Phaedon. p. 124 allatis aliis conjunctorum diversorum temporum exemplis. Eadem Porsoni emendatio est ad Med. 1138. Malui tamen ego libris obtemperare, quum in relatione nuncii recte omitti augmentum in tali quidem verbo possit. Vide Elem. d. metr. p. 121.

765. Male interpretes cum scholiasta τέκτονος pro ὑπὸ τέκτονος accipiunt. Is ita: ὡς ὑπὸ τέκτονος καλῶς συγκολλημένος. τὸ δ' ἐξῆς, καὶ προσκολλητὸς ὁ χιτῶν κατὰ πᾶν μέρος, ὡς ξύλων παρὰ κόλλη ὑπὸ τέκτονος προσχρισθεῖσα. At haec non solum parum apta atque decora comparatio foret, sed oratio etiam laboraret mira ellipsi. Tu sic intellige: adstringebatur lateribus vestis, ut statuarii, i. e. ut quam statuarius exprimit cum corpore ipso cohaerentem. Ita τέκτονας dicit etiam Euripides in Alcest. 349.

769. Ἀδαγμός Piersonus ad Moeridem p. 41. Photii auctoritate, qui hanc vocem ab Sophocle usurpatam scribit, restituendum censuit: quem sequuti sunt Brunckius et Erfurdus. Confirmat

770 Δίχαν', τὸν οὐδὲν αἴτιον τοῦ σοῦ κακοῦ,
ποίαις ἐνέγκοι τόνδε μηχαναῖς πέπλον·

grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 342, 22. Libri ὀδαγμός. Idem editores etiam φοινίος ex Pier-soni coniectura pro φοινίας receperunt. Sic saepe videas criticos, quae Latinae poeseos regulae sunt, male ad Graecos transferre. Caeterum libri, plena interpunctione post ἀντίσπαστος posita, habent, εἶτα φοινίας ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς ἐδαίνυτο, ἐνταῦθα δὴ βόησε. Scholiastes: ὡς κατήσθειεν αὐτὸν ὁ ἰός. Errorem solus animadvertit Wakefieldius, qui recte vidit, Hyllum nescire, hydrae Lernaee veneno tinctam fuisse vestem, ipso poeta teste v. 930. Nisi quis volet contendere, oblitum sui esse poetam, et Hyllum fecisse quod res erat dicentem, licet ille id ignorare debuerit. Igitur Wakefieldius, qui tamen verba ἦλθε δ' ὀστίων ὀδαγμός ἀντίσπαστος non debet in parenthesi dicta putare, ita scripsit, εἶτα, φοινίας ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς, ἐδαίνυτο, ut ἐνταῦθα non apodosin, sed novam orationis partem incipiat. Ei non debebant Erfurdus et Grodeckius obloqui. Vt Wakefieldius, ita ego quoque pridem correxeram, etsi Wakefieldium commata, quae ante φοινίας et ἐδαίνυτο posuit, locum non recte intellexisse arguunt. Nam sive ὀδαγμός, sive, ut ille videtur voluisse, χιτῶν dicatur δαίνυσθαι, neutrum satis apte dictum, et comparatio illa cum veneno echidnae parum scite adiecta erit. Immo, ut saepe fit in Graecorum tragoediis, per coniecturam inscius verum dicit Hyllus: deinde eum velut echidnae quoddam virus exedebat.

771. Membr. Ald. et Iunt. pr. ἐνέγκαι. In Eurip. Hippol. 393. legitur ἐνέγκαιμι. Cod. B. ἐνέγκαις. Harl. ἐνέγκας, nisi typographi error est. Par. ἐνέγκοις. Iunt. secunda et Tricliniani libri ἐνέγκοι,

ὁ δ' οὐδὲν εἰδὼς δύσμορος, τὸ σὸν μόνης 775
 δώρημ' ἔλεξεν, ὡσπερ ἦν ἐσταλμένον.
 κακείνος, ὡς ἤκουσε, καὶ διώδυνος
 775 σπαραγμὸς αὐτοῦ πνευμόνων ἀνθήψατο,
 μάρψας ποδὸς νιν, ἄρθρον ἧ λυγίζεται,
 ῥίπτει πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν · 780
 κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει, μέσου

quod hic ob suaviorem sonum praeferendum duxi.

775. Membr. Harl. Ald. Iuntinae πνευμόνων.
 Par. cum caeteris πνευμόνων. Vide ad v. 564.
 Videtur hunc locum respicere Aristophanes Ran.
 473. "Ἐχιδνά θ' ἐκατογκέφαλος, ἧ τὰ σπλάγχνα σοῦ
 διασπαράξει, πνευμόνων τ' ἀνθάψεται Ταρτησία
 μύραινα. Vidit Coraius ad Xenocr. p. 185.

776. Cod. Par. ποδῶν.

777. Libri omnes ῥίπτει. Scripsi ῥίπτει. Vide
 ad Aiace m v. 235. Vulgatam videri potest Athe-
 naeus habuisse, cuius epitome lib. II. p. 65. F.
 seq. ita: Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος οὐδ'
 ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησὶν ἐγκέφαλον· καὶ
 Σοφοκλέα γοῦν, ἐν Τραχινίαις ποιήσαντα τὸν Ἡρα-
 κλέα ῥίπτουντα τὸν Λίχαν ἐς θάλασσαν, οὐκ ὀνο-
 μάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ λευκὸν μυελόν, ἐκκλίνοντα
 τὸ μὴ ὀνομαζόμενον· κόμης δὲ λευκὸν μυε-
 λὸν ἐκραίνει, μέσου κρατὸς διασπαρέν-
 τος, αἵματός θ' ὁμοῦ· καίτοι τᾶλλα διαφῆ-
 δην ὀνομάσαντα. Quibus usus Eustathius p. 757,
 44. (660, 6.) verba λευκὸν μυελὸν apposuit. Apo-
 lodori errorem docte refutavit Casaubonus p. 136.
 seq. non insolenter loquutum esse Sophoclem de-
 monstrans, quum ἐγκέφαλος proprie sit adiecti-
 vum, ad quod intelligendum est μυελός. Quin
 Coraius adnotavit, hodie quoque a Graecis cere-
 brum dici μύαλον, et ἀμύαλον hominem fatuum.

778. Libri habent, quam modo ex Athenaeo
 lectionem posui, nisi quod in Cod. Par. μέσον

scriptum. Sed in ed. Etonensi a. 1786. recepta Heathii emendatio, κρατός δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκ-
 ραίνει μέσον κόμης διασπαρέντος αἵματος θ' ὁμοῦ. Quae quum Brunckio soloecisimum continere vi-
 deretur, in priore tantum versu sequutus est Hea-
 thium, in altero autem scripsit, διασπαρέντος αἵ-
 ματος κόμης θ' ὁμοῦ. At ferri potuisset Heathii
 correctio, modo ne διασπαρέντος, ut ille volebat,
 cum κόμης, sed cum αἵματος coniungeretur, pro
 κόμης αἵματος θ' ὁμοῦ διασπαρέντος. Sed libro-
 rum scriptura quum Athenaei auctoritate ita fir-
 mata est, ut non temere mutari possit, tum Eu-
 stathium quoque testem habet, qui p. 976, 8 (964,
 1) affert, μέσον κρατός διασπαρέντος, et p. 1193,
 10. (1263, 26) κρατός διασπαρέντος. Scholiastes:
 διὰ δὲ τῆς κόμης τὸν ἐγκέφαλον ἐκραίνει, κατὰ τὸ
 μέσον (ed. Rom. κατὰ μέρος) τῆς κεφαλῆς δια-
 σχισθείσης. ὅτι διαιρεθείσης τῆς κεφαλῆς, διὰ τῆς
 κόμης ἀνεπέμπετο ὁ ἐγκέφαλος σὺν τῷ αἵματι. Κό-
 μης Heathius vel cum ἐκραίνει, vel cum μυελὸς
 coniungi posse putabat. Hoc postremum ineptum
 videtur. Alterum probant fere interpretes, defen-
 ditque Wakefieldius exemplis quibusdam, quorum
 illud, quod ex Euripidis Theseo scholiastes ad
 Aristoph. Ran. 476. affert, tentatum a Casaubono
 ad Athen. p. 136. ita fortasse scribendum: κόρα
 τε γὰρ σου συγγέων κόμαις ὁμοῦ, ῥάνας τε πέδος
 ἐγκέφαλον ὀμμάτων δ' ἄπο αἰμοσταγείς πρηστῆρες
 ὕσονται κάτω. Neglexit tamen Wakefieldius om-
 nium aptissimum exemplum, quod ex Eurip. Troad.
 1173. Sophocleo adiunxit Athenaeus. Ibi de Asty-
 anacte est: σύστηνε κρατός, ὡς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
 τείχη πατρῶα, Λοξίον πυργώματα, ὃν πόλλ' ἐκίπευσ'
 ἢ τεκοῦσα βόστρυχον, φιλήμασιν τ' ἔδωκεν, ἐνθεν
 ἐγγελᾷ ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' ἀλοχρὰ μὴ λέγω.
 Et his κόμης quidem, pro quo Bothius non inepte
 κόρσης coniecit, satis defendi videtur. Maior du-
 bilitatio de his est, αἵματος θ' ὁμοῦ. Nam non
 modo caput et sanguis non recte copulantur,
 quia non sunt partes unius rei, commune quiddam

κρατὸς διασπαρέντος, αἵματός θ' ὁμοῦ.
 780 ἅπας δ' ἀνευφήμησεν οἰμωγῇ λεώς,

habentes, sed aliena etiam videri debet haec quidem sanguinis commemoratio, quum caput quidem disiectum caussa sit elisi cerebri, sed non sanguis dispersus. Non puto tamen mutandum aliquid esse, sed negligenter loquutum poetam, minuisse perversitatem illam, quae in verbis est, addito ὁμοῦ, quo non adiecto omnino non esset ferenda haec capitis et sanguinis coniunctio. Dicere volebat, elisum esse cerebrum ex vertice crinito, rupto disiectoque medio capite, qua capitis disiectione etiam sanguinem dispersum esse. Haec in pauca contrahens, sanguinem, ut rem secundariam, non per καί, sed per τε, propriam in hoc genere particulam, additoque ὁμοῦ, adnexuit: ex vertice comato elisit cerebrum, medio capite disiecto, simulque sanguine. Erfurdium, qui hunc locum audacius refinxerat, postea in vulgata acquievisse scio. Non dissimulabo tamen, scholiastam, nisi universe sensum indicare voluit, quum scripsit, διὰ τῆς κόμης ἀνεπέμπετο ὁ ἐγκέφαλος σὺν τῷ αἵματι, aliam videri lectionem in libro suo invenisse. Si ita est, talem eam fuisse coniicias, αἱμάδας θ' ὁμοῦ. Vsus est Sophocles hac voce in Philocteta, ubi restituenda librorum scriptura, ὃς τὰν θερμοτάταν αἱμάδα κημιομένην ἐλέων ἐνθῆρον ποδὸς ἠπίοισι φύλλοις κατεννάσειεν, εἴ τις ἐμπέσοι. Schneideri errorem, qui αἱμάδα venam interpretatur, recte notavit in Philologo Gailius. Vide Barkeri editionem Thes. Steph. h. v. Significat αἵματος ὀύσιον, ut scholiastes explicuit, neque aliter intellexit Eustathius.

780. Libri MSS. fere ἀνευφώνησεν, ut editi. Quidam ἀνεφώνησεν, ut cod. Par. Apud recen-

τοῦ μὲν νοσοῦντος, τοῦ δὲ διαπεπραγμένου·
 κοῖθις εἶόλμα τάνδρὸς ἀντίον μολεῖν.
 ἔδπατο γὰρ πέδοιθε καὶ μῆταρσιος,
 βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἐκτύπουσιν πέτραι,

tiorem scholiastam ἀνευ φωνῆς ἐν. Brunckius restituit veram lectionem ex Hesychio, apud quem ita scriptum est: ἀνευφημήσει, ἀνοιμώξει, κατὰ ἀντίφρασιν. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Legit hoc etiam vetus scholiastes, apud quem ita est: ἀνευφώνησεν. κατὰ τὸ ἐναντίον, ἀντὶ τοῦ ἐστενάξε. Vide Heindorf. ad Plat. Phaedon. p. 15. Nulla vero in verbo ἀνευφημεῖν antiphrasis. Significat enim exclamare εὐφήμει, i. e. clamare, absint male ominata verba.

784. Libri, βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἐκτύπουσιν πέτραι. In Diar. class. XXXIX. p. 199. relata conjectura C. Burneii hoc modo: „Βοῆ Δάκνων, ἰύζων.“ Apertum est, falsa relata esse. Scilicet Diogenes Laertius X. 137. scribit: αὐτοπαθῶς οὐν φεύγομεν τὴν ἀληθόνα: ἵνα καὶ ὁ Ἡρακλῆς, καταβιβρωσκόμενος ὑπὸ τοῦ χιτῶνος, βοῆ δάκνων, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἔστενον πέτραι, Λοκρῶν τ' ὄρειοι πρῶνες Εὐβοίας τ' ἄκρα. Dobraeus in Aristophanicis p. 99. „tres ultimas voces“, inquit, has dicens, βοῆ δάκνων, ἰύζων, „non habet ed. princeps, sed supplevit Stephanus et Aldobrandinus e MSS. proculdubio, et agnoscit versio Latina, in edit. certe Sambuci. Feliciter sane Wakefieldius καταβιβρωσκόμενος βοῶ, λακῶν, i. modo leviter corrigas λάσκων. Quod et in Laertio et in Sophocle repositurum fuisse auguror Porsonum, si suam notam Adverss. p. 175. retractasset. λοκρῶν τ' Laertii edd. et ἄκρα, sed ἄκρα Sambucus. ἰύζων Aldob.“ Bene haec emendavit vir doctissimus. Nam Wakefieldii λακῶν vel propterea, quia hic

785 Λοκρῶν ἄρειαί πρῶνες, Εὐβοίας τ' ἄκραι.

ἐπεὶ δ' ἀπέειπε, πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ
ρίπτων ἑαυτὸν, πολλὰ δ' οἰμωγῆ βροῶν,

790

τὸ δυσπάρεινον λέκτρον ἐνδατούμενος
σοῦ τῆς ταλαίνης, καὶ τὸν Οἰνέως γάμον

790 οἶον κατακτῆσαιτο λυμαντὴν βίου,

τότ' ἐκ προσέδρου λιγνύος διάστροφον

praesens requiritur, ferri non potest. Sophoclis librorum scriptura etsi videri potest ex interpretamentis conflata esse, tamen servanda mihi visa est. Quum enim utraque lectio bona sit, et prouti consideres, altera alteri praeferri mereatur, hunc quoque locum in ijs numerandum puto, qui duplicem huius fabulae recensionem prodant.

785. Apud Diogenem Λοκρῶν τ'. Omittunt τ' libri Sophoclis.

787. Nolui mutare librorum scripturam ῥίπτων. Hic tamen aptius foret ῥιπτῶν. Vide ad v. 777.

788. Cod. Par. λέχος. Affert hunc versum Suidas in v. ἐνδατούμενος, ubi cod. Leid. δυσπάρεινον. Scholiastes quosdam legere ait ἐμπατούμενος, ἀντὶ τοῦ μασώμενος.

791. Scholiastes: ὅτε ἀπέκαμε κυλιόμενος, τότε ἀνατείνας τὸν ὀφθαλμὸν διὰ τῆς κεχυμένης τοῦ σώματος λιγνύος, εἶδέ με δακρυρρόουσαν. λιγνύος δὲ, τῆς παρακειμένης καὶ περικεχυμένης αὐτὸν φλογώδους νόσου. Veriora haec videntur, quam quod alius scholiastes scribit: λιγνύον δὲ τὴν περικεχυμένην τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀγλύν λέγει ἀπὸ τῆς νόσου. Aptè Erfurdcius attulit schol. Nicandri Alex. 52. λιγνύς δὲ ἐστὶ κυρίως τὸ καπνώδες τοῦ πυρός· νῦν δὲ, αὐτὴ ἢ φλόξ· et Hesychium, λιγνύς, φλόξ.

- ὄφθαλμὸν ἄρας, εἶδέ μ' ἐν πολλῷ στρατῷ 795
 δακρυρόουντα, καί με προσβλέψας, καλεῖ·
 ὦ παῖ, πρόσελθε, μὴ φύγῃς τοῦμὸν κακόν,
 795 μῆδ' εἴ σε γοῇ θανόντι συνθανεῖν ἔμοι.
 ἀλλ' ἄρον ἔξω, καὶ μάλιστα μὲν μέθες
 ἐνταῦθ', ὅπου με μή τις ὄψεται βροτῶν· 800
 εἰ δ' οἴκιον ἴσχεις, ἀλλά μ' ἔκ γε τῆσδε γῆς
 πόρθμευσον ὡς τάχιστα, μῆδ' αὐτοῦ θάνω.
 800 τοσαῦτ' ἐπισκήψαντος, ἐν μέσῳ σκάφει
 θέντες σφε, πρὸς γῆν τήνδ' ἐκέλσαμεν μόλις
 βρυχάμενον σπασμοῖσι. καὶ νιν αὐτίκα 805
 ἢ ζῶντ' ἐσόψεσθ', ἢ τεθνηκότ' ἀρτίως.
 τοιαῦτα, μήτηρ, πατρὶ βουλευσασ' ἐμῷ
 805 καὶ δρωῶσ' ἐλήφθης, ὧν σε ποίνιμος Δίκη
 τίσαιτ', Ἐρινύς τ'. εἰ θέμις δ', ἐπεύχομαι·
 θέμις δ', ἐπεὶ μοι τὴν θέμιν σὺ προὔβαλες, 810
 πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ

792. Apud Suidam, qui in v. πρόεδρος hunc et praecedentem versum affert, cod. Leid. et edd. vett. ἐν πολλῷ στρατῷ.

793. Cod. Par. ut ante Stephanum legebatur, κάλει.

796. Fortasse με θὲς scripsisse Sophoclem, adnotavit Wakefieldius. Nihil mutandum. Μέθες est deponē.

806. Cod. Par. omittit δ'. Heathio et Wakefieldio placebat, εἰ θέμις δὴ, πέυχομαι. Brunckius peius etiam scripsit εἰ θέμις γ', quasi perinde esset, utrum γὰρ an μὲν ponatur. Non sollicitanda librorum scriptura. Quod si fas est, inquit, precor hoc. Est autem fas.

807. Ed. Turn. προὔλαβες, commemoratum etiam scholiastae. Respicit Hyllus v. 65. seq.

κτείνας', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ.

ΧΟΡΟΣ.

810 τί σῖγ' ἀφέρπεις; οὐ κάτοισθ' ὀφθύνεκα
ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ;

ΤΑΛΟΣ.

ἔατ' ἀφέρπειν. οὐρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν 813
αὐτῇ γένοι' ἀπωθεν ἐρπούση καλῶς.
ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματις τί δεῖ τρέφειν
815 μητροῶν, ἣτις μηδὲν ὡς τεκοῦσα δοῶ;
ἀλλ' ἐρπέτω χαίρουσα· τὴν δὲ τέρψιν, ἣν
τῷ μῶ δίδωσι πατρί, τὴν δ' αὐτὴ λάβοι. 820

ΧΟΡΟΣ.

Ἰδ' οἶον, ὦ παῖδες, προσέμιξεν ἄφαρ στρ. ὦ

813. Libri veteres καλῶς. E Turnebi editione manavit καλός, et i ita etiam in Harl. aliisque codd. esse, ex silentio eorum, qui contulere, colligas. Scholiastes: εἶθε οὐρος καλὸς ἐπιπνεύσοι αὐτῇ ἐπιούση. Hoc postremum verbum consentit cum scriptura cod. Harl. qui v. 813. ἐφέρπεις, et v. 815. ἐφέρπειν habet. Non magni referi, καλὸς legatur, an καλῶς. Sed tamen καλῶς genuinum puto. Quum enim οὐρος iam per se secundum ventum notet, fortius hoc videtur: maxime illa secundo vento a conspectu meo abeat.

814. Hunc versum cum initio sequentis affert Suidas in v. ὄγκος.

817. Vulgo τὴνδ'. Cod. Harl. ταύτην δ'. Vide Buttmannum ad Philoct. 87.

818. Cod. Flor. ad ἴδ' habet ἕθ' superscriptum. Carmen hoc, si quod aliud Sophoclis, singularia captando indicia praebet nutare iam incipientis

820 τοῦπος τὸ θεοπρόπον ἡμῖν
 τᾶς παλαιγάτου προνοίας,
 ὃ τ' ἔλακεν, ὅποτε τελεόμηνος ἐκφέροι
 δωδέκατος ἄροτος, ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων

floris poeseos. Ad h. v. apte attulit Wakefieldius Hesychii, προσμίξας, προσελθών, et Eurip. Or. 1291. Apte idem comparat Homerum Od. ι. 507, ὃ πόποι, ἢ μάλα δὴ με παλαιάτα θέςφαθ' ἰκάνει. 820. Scholiastes: γράφεται παλαιφοίβου, ἢ τῆς πάλαι μαντευσαιμένης. φοιβάσθαι γὰρ τὸ μαντεύεσθαι. Facilius credas, qui ita scripserunt, voluisse τᾶς πάλαι Φοίβου προνοίας. Sed librorum scripturam numeri antistrophici tuentur.

821. "Ο τ' ἔλακεν, scilicet ὁ θεός, quod latet in θεοπρόπον. Tricliniani male ὅ,τι. Ἐκφέροι, παρέλθη. Scholiastes. Recte Musgravius comparat Oed. Col. 1424. Cod. Par. λεόμηνος.

822. Tricliniani δωδέκατός τ'. Veteres libri omittunt τ'. Erfurdcius, δωδεκάτους ἄροτους, ad τελεόμηνος intelligi volens σελήνη, quod durum est. Moverat eum versus antistrophicus et adnotatio Hesychii, ἄροτους, ἐνιαυτούς. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Etiam grammaticus in Bekkeri Anecdotis I. p. 446, 6. ἄροτους, τοὺς ἐνιαυτούς. οὕτω Σοφοκλῆς. Sed videntur hi negligentius loquenti, fortasse quod bis in hac fabula ἄροτος, sed utroque loco numero singulari, annum significat, hic et v. 69. Eustathius p. 811, 26. (733, 23.) ἐκ τοῦ ἄροτου, ὅς οὐ μόνον τὸ ἀροτριᾶν ἔργον δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐνιαυτὸν παρὰ Σοφοκλεῖ. Omnino sincera est librorum scriptura. Sensum vero, in quo haeserunt interpretes, cogitantes de praedictione, cuius v. 164. ss. et alibi mentio fit, recte explicuit Groddeckius, illud monens oraculum intelligendum esse, de quo Apollodorus II. 4, 12.

τῷ Διὸς αὐτόπαιδι. καὶ τὰδ' ὀρθῶς
ἔμπιδα κατουρίζει.
825 πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσω

παραγενόμενος δὲ εἰς Δελφούς, πυνθάνεται τοῦ θεοῦ, ποῦ κατοικήσει. ἡ δὲ Πυθία τότε πρῶτον Ἡρακλέα αὐτὸν προσηγόρευσε· τὸ δὲ πρῶτον Ἀλκείδης προσηγορεύετο· κατοικεῖν δὲ αὐτὸν εἶπεν ἐν Τίρυνθι, Εὐρυθεῖ ἰατρεύοντα ἔτη δώδεκα, καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δώδεκα ἐπιτελεῖν· καὶ οὕτω, ἔφη, τῶν ἄθλων συντελεσθέντων, ἀθάνατον αὐτὸν ἔσεσθαι. Nihil tamen impedit, quin, quae Apollodorus Delphico oraculo tribuit, ea Sophoclem v. 171. ad Dodonaeum oraculum retulisse statuamus. Diversum est enim oraculum a praedictione Herculis. Oraculum exacto duodecimi anni labore liberationem ab aerumnis vaticinatum erat: Hercules, quum Trachinem relinqueret, annum et tres menses, usque dum spatium illud XII. annorum impleretur, reliquum esse sciens, hunc Deianirae laborum suorum terminum fore praedixerat. Vocabulum ἀναδοχὰν male scholiastes ἀνάπαυσιν, ἀνακωχὴν, ἄνεσιν interpretatur. Recte viderunt alii, susceptionem intelligendam esse, i. e. finem impositum iri necessitati labores suscipiendί.

823. Grammaticus in Bekkeri Anecd. I. p. 467, 15. αὐτόπαιδα. αὐτὸν τρόπῳ τινὶ παῖδα ὄντα. οὕτω Σοφοκλήης. Sic etiam Hesychius, sed citatione Sophoclis omissa. Credas haec ad alium locum spectare. Recte scholiastes, γνησίῳ παιδί. Interpp. ad Hesych. et Arnaldum in Var. Coni. p. 414. citavit Schaeferus. Pro καὶ τὰδ' codd. Flor. Harl. κατὰ δ'.

824. Τὸ κατουρίζειν ῥῆμα τραγικῶς commemorat Eustath. p. 1452, 46. (Od. 105, 48.)

ἔτι ποτ' ἔτ' ἐπίπονόν γ' ἔχοι
θανῶν λατρείαν;

830

εἰ γὰρ σφε Κενταύρου φονία νεφέλα ἀντ. ᾧ.

826. In edd. vett. et codd. Flor. Harl. plene scriptum ποτέ Brunckius post ἐπίπονον addidit γ', quod adnotatum video etiam ex cod. Par. sed is quum sit cum ed. Brunckiana collatus, abesse potius a codice illo γ' adnotare voluisse videtur Bekkerus. Erfurdlius ordine verborum parum apte mutato θανῶν ἔχοι. Mihi praestare videbatur emendatio Brunckii.

827. Recte hic versus non est in libris cum praecedente in unum coniunctus, qui numerus pessimus foret. Moneo hoc eorum causa, qui hodie in metris tragicorum ita grassantur, ut malis legere discentes pueros, quam istos numeros audire.

828. Vulgo φονία νεφέλα, sed vett. edd. et codd. Flor. Harl. φονία. Cod. Par. κενταύρω φονίαν νεφέλαν. Dativum reposuit Brunckius. Et scholiastes: χρίει δὲ τὸ ἱμάτιον τῷ αἵματι ἢ ἀνάγκη τῆς Ἀθιανείρας, ἢ μετὰ δόλου τεχνησαμένη. ἠνάγκασται γὰρ ὑπὸ ζήλου τεχνάσασθαι. Mira commentum sunt etiam recentiores interpretes. Φονία νεφέλα, quod Wakefieldius rete, Huschkus in Analectis crit. p. 139. vestem textilem nimis artificiosè interpretabantur, Erfurdlius recte de morte intelligit: adiciere debebat, sumptum id esse ex Homericò Il. π. 350. Od. δ. 180. θανάτου μέλαν νέφος ἀμφεκάλυπεν. Verba sic, construenda, εἰ γὰρ δολοποιὸς ἀνάγκα χρίει σφε πλευρὰ Κενταύρου φονία νεφέλα, προστακέντος ἰοῦ. Nam si eius latera tingit mortifera Centauri nube dolosa inevitabilis machinatio. Ἀνάγκη vim omnem notat, quae evitari non potest. Atqui fatale erat, ut periret, qui

830

χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα
 πλευρὰ προστακέντος ἰοῦ,
 ὄν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων,
 πῶς ὄδ' ἂν ἀέλιον ἔτερον ἢ τανῦν ἴδοι, 835

veneno illo imbueretur. Est autem δολοποιὸς ἀνάγκα non de artificio Deianirae, sed de dolo Centauri intelligendum, qui falsa dixerat Deianirae. Χρίειν non adducor, ut proprie pungere, radere, significare putem, quae Ruhnkenii sententia est ad Tim. p. 104. Respondet proprie Germanico streichen.

830. Vulgo πλευρᾶ. Emendavit Erfurdcius. Male Brunckius commate ante hanc vocem distinxit.

831. Ἐτρεφε δ' Lobeckius ad Ai. p. 327. Iniuria, ut puto, haerent interpretes in verbis τέκετο et ἔτεκε: quae etsi promiscue usurpantur, tamen proprie medii verbi potestas patri magis, quum matri convenit: et sic videtur hic Sophocles distinxisse: quem genuit mors, peperit autem draco.

832. Servandam duxi librorum lectionem. Recte enim Seidlerus de vers. dochm. p. 103. observasse videtur, tragicos interdum primam in ἀέλιος corripuisse, quamquam quae exempla affert, ex iis duo tantum, hoc ipsum, et Euripidis in Med. 1251. aliquod pondus habent. De caeteris vereor ne iusto facilius assentientem habuerit Elmsleium ad illum Medae locum. Ad Pindarum quod attinet, respondit ei Boeckhius ad Ol. I. init. Comparari potest ἀῆρ prima brevi in Electra v. 87. Quod Seidlerus praeterea dicit, legi posse πῶς ὄδ' ἂν ἔτερον ἀέλιον ἢ τανῦν ἴδοι, non admittendum puto, quum in strophico versu non sit in tertia sede spondens. Eamdem ob causam improbanda Bothii mutatio πῶς ἄλιον ὄδ' ἂν ἔτερον. Cod. Harl. omittit ἔτερον.

δεινοτάτῳ μὲν ὕδρας προστετακοῖς
 φάσματι; μελαγχαίτα δ'
 ἄμμιγά νιν αἰκίξει
 ὑποφόνια δολόμυθα κέντρο'

834. Vocabulo φάσματι offensus Wakefieldius στάγματι coniecit, sed intellexit tamen ὕδρας φάσματι pro hydra ipsa di tum accipi posse. Scholiastae verba ita corrigenda: προσκεκολλημένος τῷ ἰῶ τῆς ὕδρας. τοῦτο δὲ καθ' ἑαυτό· αἰτιατικὴν γὰρ ἐπιφέρει. "Ἄλλως. προσκεκολλημένος τῷ ἰῶ, ἢ τῷ ὀλέθρῳ, παρὰ τὸ πεφάσθαι, τὸ πεφονεῦσθαι. Τῷ ὑφάσματι, (ita legisse eum vidit Schneiserus in Lexico v. φάσμα) τουτέστι τῷ ἱματίῳ τῷ κεχρισμένῳ τῷ φαρμάκῳ τῆς ὕδρας, τουτέστι τῇ χολῇ. Μελαγχαίτα δ' edidit cum Brunckio Erfurātius. Libri recte τ'. Cod. Paris. μελαγχαιτας θ'. Fortasse hoc correctori debetur, qui quod mox in libris est Νέσσου θ' ὑπο inteligi non posse animadverterat.

836. Libri veteres, αἰκίξει Νέσσου θ' ὑπο φοίνια δολόμυθα. Cod. Par. Νέσσου θ' ὑποφοίνια δολόμυθα. Tricliniani, Νέσσου γ' ὑπο δολόμυθα, omisso φοίνια. Brunckius delevit θ' ὑπο, et scripsit φόνια, quo metra certe non emendantur. Erfurātius, ut in libro de metris p. 440. iussi, Νέσσου θ' omisit, quam vocem ignorare videatur scholiastes Romanus. Non tamen hoc certo colligas ex verbis eius, quae sic interpungi debent: τοῦ δασυτρίχου. καὶ ἅμα τῷ φάσματι τῆς ὕδρας καὶ τὰ κέντρα τοῦ Νέσσου αἰκίξει αὐτόν· δηλον. δὲ, ὅτι φόνια τὰ κέντρα τοῦ Νέσσου. λέγει δὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ τὸ συμμεμιγμένον τῇ χολῇ τῆς ὕδρας. Certius ex addita prorsus inutili copula intelligitur Νέσσου θ' nihil esse nisi explicationem verborum μελαγχαιτα τε. Insolentius sane positum est epitheton sine articulo pro substantivo, more epico-

rum: nec facile hoc indulisset sibi Sophocles, nisi modo praegressa esset mentio Centauri, ut non ambiguum sit, quem dicat μελαγχαίτην. Δασύστερον eum supra vocaverat v. 557. et μελαγχαίτην Μίμαντα apte citavit Wakefieldius ex Hesiodi Scuto v. 186. Ἔπο adverbialiter dictum hic displicet propter verbum ἐπιζέσαντα, quod quodammodo repugnare videtur illi notioni. Quare coniunctim scripsi ὑποφόνια. Grammaticus in Bekkeri Anecd. I. p. 313, 5. ὑποφόνια, τὰ διδόμενα τοῖς οἰκείοις τοῦ βιαίως τελευτήσαντος ὑπὸ τοῦ φονέως ἐπὶ τῷ μὴ ἐξέρχεσθαι τὴν τοῦ φόνου δίκην. Harpocration p. 338. ὑποφόνια, τὰ ἐπὶ φόνῳ διδόμενα χρεῖματα τοῖς οἰκείοις ὑπὸ τοῦ τὴν αἰτίαν ἔχοντος ὅτι ἀνήρηκεν, [ἵνα μὴ ἐπεξίωσιν] ἐπὶ τῷ μὴ ἐπεξέρχεσθαι, μηδὲ γενέσθαι τὴν τοῦ φόνου δίκην. Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Καλλισθένους, καὶ ἐν τῷ κατὰ Φορμισίου. Θεόφραστος νόμων ἕκτω καὶ δεκάτῳ. Invenitur apud Philostratum Imag. p. 877. Vocabulum hoc, quod proprie adiectivum est, pro substantivo non videtur in poesi usurpari potuisse. Quare falleretur, opinor, qui ὑποφόνια ἐπιζέσαντα iungeret, ex iisque verbis pendere vellet δολόμυθα κέντρα. Nihil vero impedit, vocabulum quod in prosa oratione pro substantivo esse solet, in poesi propria potestate ut adiectivum usurpari. Quamobrem cum κέντρα coniungendum puto, ut sit, quod dici poterat ποίνιμα κέντρα. Sensus est enim: simulque cruciatur ustus caedem expiantibus aculeis dolosorum commentorum Centauri. Duplicem memorat dolorem Herculis, alterum corporis, ex vi veneni; alterum animi, ex eo, quod caedem Nessi luit dolo, quo is Deianiram deceperat.

ὦν ἄδ' αἰ τλάμων, στρ. β'
 ἄοκνον μεγάλην προσορῶσα δόμοισι βλά-
 βαν νέων
 840 αἰσούντων γάμων,
 τὰ μὲν οὔτι προσέβαλε, τὰ δ' ἀπ' ἀλλόθρου

839. Libri ἄοκνον, pro quo quum in diar. Ie-
 nens. 1802. p. 143. scribendum coniecissem ἄο-
 κνος, receperunt id Erfurdcius et Groddeckius.
 Non debebant facere. Construenda verba sunt
 hoc modo, ὦν τὰ μὲν οὔτι προσέβαλε, τὰ δὲ, ἀπ'
 ἀλλόθρου γνώμας μολόντα ὀλεθρῆαις συναλλαγῆς,
 ἧ πον ὀλοᾶ στένει. Quam dolosam Nessi
 orationem misera illa, non cunctanter
 magnam aedibus imminere perniciem
 videns, novo instante connubio, partim
 non intellexit, partim aliunde cogni-
 tam funesta conciliatione aut multum,
 opinor, gemit, aut uberes lacrimas
 effundit. Nesso enim fidem habens, non in-
 tellexit dolum eius: ab Hyllo autem quum acce-
 pit, quomodo, quod amoris Herculis retinendo fo-
 re putaverat, in perniciem eius verterit, gemere
 eam coniecit chorus et flere, quod perdidit
 Herculem, quem se sibi reconciliaturam sperave-
 rat. Caetera in medio posita. Quum enim ce-
 lerem (id est ἄοκνον) instare sibi afflictionem ex
 pellice animadverteret, non habuit tempus ad re-
 putandum, quid ex tam ambiguo Nessi dono pe-
 riculi immineret. Δόμοισι Triclinii recensio.
 Codd. Par. Flor. Harl. et edd. vett. δόμοις. De-
 inde νέον cod. Par. et schol. Rom. in quibus scrip-
 tum, νέον αἰσούντων. νεωστὶ προσβαλλόντων.

841. Οὔτι προσέβαλεν. οὐ συνῆκεν. Scho-
 liastes, recte. vide Dorvill. ad Chaerit. p. 195.
 (518. ed. Lips.) Libri προσέβαλε, etiam in anti-
 strophico cum scholiasta ν οmittentes. Vereor
 ne praestet addi, ut in Glyconema hic versus

γνώμας μολόντ' ὀλεθρῖαισι συναλλαγαῖς, 845
 ἢ που ὀλοᾶ στένει,
 ἢ που ἀδινῶν χλωρᾶν
 τέγγει δακρῶν ἄχνην.

845

exeat, quemadmodum qui sequitur. Ἄλλοθρόου, quod in libris est, in ἀλλόθρον mutandum vidit Erfurdcius, nisi quod accentum male posuerat, de quo monuit Schaeferus. In scholiis Romanis scriptum τὰ δ' ἐπ' ἄλλοθρόου. Brunckius, locum plane non intellectum, corrumpit scribendo, τὰ μὲν οὔτι προσέβαλ' ἀπ' ἄλλοθρόου γνώμας μολόντ' ὀλεθρῖαισι ξυναλλαγαῖς, plene post haec verba interpungens, quod fecit etiam Musgravius, quum vulgo comma positum esset. Interpunctionem illam Brunckii servavit Erfurdcius. Vertit autem Brunckius: demens non animadvertit, ab infenso animo profecta haec consilia, ut specie conciliandi amoris maritum perderet.

842. Libri veteres ὀλεθρῖαισι ξυναλλαγαῖς. Tricliniani ὀλεθρῖαισι ξυναλλαγαῖς. Cod. Par. ξὺν ἀλλαγαῖς.

843. Recte libri veteres hic et v. seq. ἦπου. Brunckium sequutus Erfurdcius ἦπου dedit, quod habent scholia Romana. De metro v. Elem. d. metr. p. 235.

844. Cod. Par. hic quoque ὀλοᾶ pro ἀδινῶν. Cod. Harl. ἀδινῶς. Eustathius p. 217, 1. (164, 21.) ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεὶ τὰ κυρίως θάλλοντα, καὶ ἀπαλά εἰσι, διὰ τοῦτο καὶ τερεν δάκρυνον που λέγεται τὸ ἀπαλόν. ἐπεὶ δὲ καὶ χλωρὰ εἰσι τὰ θάλλοντα καὶ ὑγρότητα ἔχει πλείω, διὰ τοῦτο καὶ ὑγρὸν δάκρυνον καὶ χλωρὸν ὁ Εὐριπίδης φησί. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις, χλωρᾶν ἀχνην δακρῶν ἔφη.

ἃ δ' ἐρχομένα
μοῖρα προφαίνει δολίαν
καὶ μεγάλην ἄταν.

850

ἔρῳγεν παγὰ ἀντ. β'

850 δακρύων· κέχυται νόσος, ᾧ πόποι, οἶον
ἀναρσίων

οὔπω Ἑρακλέους

846. Scholiastes: ἡ προσδοκωμένη κακομοιρία τοῦ Ἑρακλέους ἐμφαίνει μεγάλην ἐτέραν ἄτην. προσδοκῶσι δὲ ὅτι ἀπολλυμένου Ἑρακλέους αὐτόχειρ ἐαυτῆς γενήσεται. Et ad δολίαν sic: δόλω γὰρ αὐτὴν καὶ λάθρα ἀναιρήσει. Longe alienus ab hac sententia fuit poeta. Hoc dicit: sed veniens fatum patefecit dolosam magnamque noxam: i. e. sed evenit, quod in factis erat, patefactaque est fraus pernicioosa Nessi.

849. Recte haec scholiastes de chori lacrimis accipit. Vide ad v. 851.

851. Brunckius in vet. codd. scriptum ait, ἀγαλλειτὸν Ἑρακλέα ἀπέμολε. At cod. Paris. et Flor. Harl. cum edd. vet. Ἑρακλέους ἀπέμολε praebent. In Harl. est ἀγκυλιτὸν. Edd. Turn. Steph. Ἑρακλῆ' ἐπέμολε κάθ' οἰκτίσαι. Ita etiam Canterus, nisi quod hic ὡστ' ante οἰκτίσας inseruit, quem deinde alii sequuti sunt. Si exstant aliqui codices, qui, ut Brunckius refert, Ἑρακλέα habeant, vereor ne illi aut e Triclinii recensione sint, aut hic certe alicuius grammatici emendationem praebent. Mirasunt, quae in scholiis leguntur: ἔρῳγεν παγὰ δακρύων. ἀντὶ τοῦ, πάρεστιν ἡμῖν δακρύειν, ὡς ἀπὸ πηγῆς κρουνηδόν. ἐπιτέταται γὰρ τὸ κακόν, καὶ πανταχοῦ διαβήσεται ἢ κατὰ τὸν Ἑρακλέα συμφορά. ἀπέμολε πύθος. ἀντὶ τοῦ ἀπομόλοι. οἶον οὐδέποτε ἀπὸ τῶν πολεμίων γένοιτο. ᾧ πόποι. φεῦ φεῦ, κακὴ φήμη, γέγονε τῷ Ἑρακλεῖ,

ἀγακλειτὸν ἐπέμολε πάθος οἰκτίσαι.
 ἰὼ κελαινὰ λόγχα προμάχου δορός,
 ἃ τότε θοᾶν νυμφαν

853

οἶον οὐδέποτε πολεμίοις ἀνοικτιστον σιωπηθήσεται. τὸ γὰρ οὐ πω, ἀντι τοῦ οὐχί. ἢ οὕτως· οἶον, κακὴ φήμη, οὐδέποιε ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συνέβη τῷ Ἡρακλεῖ, τοῦτο ἀπὸ τῶν ἰδίων αὐτῷ γεγένηται. Interpuncti haec ita, ut κακὴ φήμη, quae nihil nisi explicatio verborum ὃ πόποι esse videtur, a caeteris seiungerem. Brunckius utrobique κακὸν φησὶ scripsit. Apertum est, hoc dicere chorum: diffusus est morbus, eheu, quale ne ab hostibus quidem insigne Herculis malum gemendum venit. Itaque servavi Ἡρακλέους, sensu, metro, et antiquis libris iuventibus, sed metri indicio collocavi ante ἀγακλειτόν. Hiatus enim in hoc genere metri in longa syllaba et ante nomen proprium nihil offensionis habet: confer Epitom. doctr. metr. §. 84. Ex Triclinianis vero libris ἐπέμολε recepi. Ἀπομολεῖν ex hoc Sophoclis loco adnotatum in lexico Scapulae: recentiora ignorant. Non magis enim ἀπομολεῖν Graeci, quam Latini avvenire dixerunt. Caeterum est hic locus in iis, quos Eustathius respexit p. 806, 54. (727, 8.) quum scripsit, καὶ τὸ οἰκτιζεῖν δὲ, κείμενον παρὰ Σοφοκλεῖ, παθητικῶς ἢ Ἀτθὶς φράζει.

853. Triclinii recensio, τοῦ προμάχου δορός. Ignorant articulum libri veteres. Κελαινήν vocat λόγχην propter funestum belli istius eventum. Προμάχου non est προβεβλημένου, ut uni e scholiastis visum, sed notat hastam, quam primores gestant. Id fortasse volebat alius, qui sic scripsit: τὸ προμάχου ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ληπτέον, οἶον τοῦ πρὸ πάντων μαχομένου. Verte: o atra cuspis primoris hastae.

855

ἀγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς
 τάνδ' Οἰγαλίας αἰχμᾶ·
 ἃ δ' ἀμφίπολος
 Κύπρις ἄναυδος φανερά
 τῶνδ' ἐφάνη πράκτωρ.

860

ΧΟΡΟΥ ἢ α'.

860 Πότερον ἐγὼ μάταιος, ἢ κλύω τινὸς
 οἴκτου δι' οἴκων ἀρτίως ὀρμωμένου;
 τί φημί;

α'.

β' 865

857. Ἀμφίπολος recte interpretatur scholiastes, ἢ ὑπηρετησαμένη τῷ Ἡρακλεῖ πρὸς τὸν ἔρωτα: adde not. 21. ad Hesych. p. 306. Ἄναυδος in scholiis explicatur per σιωπωμένη. Quum adiectum sit φανερά, videtur celatum amorem Herculis in mente habuisse: administra Venus clandestino amore manifesta apparuit horum effectrix.

859. Cod. Paris. τῶνδε φανεῖσα πράκτωρ, quae est metrici correctio, usitatam choriamborum catalexin requiri existimantis. Versus hic etsi choriambicus videri potest, tamen magis ex more tragoediae est, dochmiacum esse.

862. Edd. vett. τί φημι; Qui scripserunt τί φημί, gravi accentu notare τί debebant: non enim quid, sed e quid significat, idemque est quod λέγω τι; in Oed. R. 1475. Vulgo v. 860 — 867. choro tribuuntur. Quae ego inter tres primas chori puellas distribui, Brunckius eodem modo divisa duobus hemichoriis dederat. Sed facile intelligi potest, totam hanc scenam, quae quadam antistrophica proportione descripta est, ita factam esse, ut singulae deinceps choricæ virgines suas partes habeant: quod apprime quadrat in hanc trepidationem, in quam nec Deianiræ coniiciuntur. Ac sponte se offe-

ΧΟΡΟΥ ἢ β'.

ἦχεῖ τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχῆ μεσ.
 ποικυτὸν εἴσω· καὶ τι καινίζει στέγη.

ΧΟΡΟΥ ἢ γ'.

865 ξύντες δὲ β'.
 τήνδ', ὡς ἀήθης καὶ συναφρωμένη ά.
 χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σηματοῦσά τι. 870

ΤΡΟΦΟΣ.

ὦ παῖδες, ὡς ἄρ' ἡμῖν οὐ σμικρῶν κακῶν γ'.
 ἤρξεν τὸ δῶρον, Ἡρακλεῖ τὸ πόμπιμον.

ΧΟΡΟΥ ἢ δ'.

870 τί δ', ὦ γεραῖά, καινοποιηθὲν λέγεις; μεσ.

ΤΡΟΦΟΣ.

βέβηκε Δηάνειρα τὴν πανυστάτην γ'.
 ὀδῶν ἀπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδοῦ. 875

runt quindecim personarum dicta. Ea ergo numeris puellarum discernenda putavi. Antistrophica litteris in margine indicavi. Continet hoc carmen bis mesodica, primo v. 860—867. hoc modo: ά. β'. μεσ. β'. ά. deinde v. 868—872. sic: γ'. μεσ. γ'. tum ter epodica, primo v. 873—875. secundo v. 876—884. ubi post tres strophas ex trimetro et dochmio in epodum efflorescit oratio; tertio v. 885—891. ubi idem fit post duas strophas. Atque observare licet, augescente animi motu perturbari iustas personarum vices. Stetisse autem chorum κατὰ ζυγά, facile animadvertet attentus lector.

866. Cod. Harl. omittit ὡς.

867. Cod. Harl. σημαίνουσα' τι.

872. Cod. Par. ὀδόν.

ΧΟΡΟΥ ἢ ε'.

οὐ δὴ ποθ' ὡς θανοῦσα; δ'

ΤΡΟΦΟΣ.

πάντ' ἀκήκουσ.

ΧΟΡΟΥ ἢ ε'.

τέθνηκεν ἢ τάλαινα; δ'

ΤΡΟΦΟΣ.

δεύτερον κλύεις.

ΧΟΡΟΥ ἢ ζ'.

875 τάλαινα' ὀλεθρία, τινι τρόπῳ θανεῖν σφε φής; ἐπ.

ΤΡΟΦΟΣ.

σχετλιώτατα πρὸς γε πρᾶξιν. ε'

875. Ald. et aliae vett. edd. σφιν. Livineii liber p. σφι. Iunt. sec. et Tricliniani σφε.

875. Scholiastes: σχετλιώτατα. σχετλιώτατα ἦλθε πρὸς τὴν ἀναίρεσιν. τουτέστιν, ὡς ἂν τις ἰδὼν ἢ ἀκούσας σχετλιάσειε τὴν πρᾶξιν. Mirum, unde hic in istud ἦλθε πρὸς τὴν ἀναίρεσιν incidit, si eandem, quam nos hodie, lectionem habuit. In ea nihil est quod reprehendas, praeter anapaestum in secundo pede, qui non videtur ferendus esse: vide Elem. doctr. metr. p. 122. seq. Atque etsi facile quum alia, tum σχετλιώτατ' εἰς γε πρᾶξιν coniici possunt, tamen nescio an praestet, ut proxime ad litteras accedens, σχετλίω τὰ πρὸς γε πρᾶξιν. Non debilior positivus est superlativo, praesertim si voce in recitando adiuvatur. Omninoque non memini me huius verbi aut comparativum aut superlativum legisse.

878. Libri veteres sub chori persona: τίς θυμὸς

ΧΟΡΟΥ ἢ ἡ.

εἰπὲ τῷ μόρω, 880

γύναι, ξυντρέχει.

ἢ τίνες νόσοι τάνδ' αἰχμὰν βέλεος κακοῦ ξυνεῖλε; πῶς ἐμήσατο πρὸς θανάτῳ θάνατον ἀνύσασα μόνα; Tricliniani libri, quos Brunckius sequutus est, verba τάνδ' αἰχμὰ βέλεος κακοῦ ξυνεῖλε, (sic enim habent) nutrici tribuunt, male, ut vel pronomen ostendit, quod non recte in principio poni potuit. In quo genere valde negligentem videas criticos. Prima lex orationis est, ut regulis grammaticis conveniat; secunda, ut rhetoricis; tertia, in poeta quidem, ut poeticis. Poetica dicitio non debet repugnare regulis rhetoricis; rhetorica non grammaticis. Sed plerique, si quid grammaticae non adversatur, rectum putant. At hoc minimum est. Nam ordinem verborum eum, quem rhetoricae leges requirunt, nullo modo potest poeta negligere. Quod si attenderis, hanc esse causam invenias, cur quae hodie a multis carmina scribuntur, plerumque difficilia sint ad intelligendum. Non sunt enim verba eo ordine, quo debent, collocata. Nutrix si haec diceret, non τάνδε, sed αἰχμὰ vel βέλεος in initio collocare debuisset. Recte haec veteres libri omnia choro tribuunt, modo diversae chori personae distinguantur. Τίς ante θυμὸς delevi, metro pariter ac sensu iubente. Non enim quae ira, sed irane ad necem sibi inferendam impulerit Deianiram interrogare chorus debet, quia praeter ipsam, nemo est, cui potuerit irasci. Deinde verbum singulare ξυνεῖλε ostendit, continuari orationem eius, quae de ira interrogaverat, illa autem, ἢ τίνες νόσοι, ab alia persona, illam interpellante, inseri. Idque confirmatur eo, quod sic numerus conficitur quindecim personarum chori. Αἰχμὰν mutavi

ΤΡΟΦΟΣ.

αὐτὴν διηΐστωσε.

ε.

ΧΟΡΟΥ ἢ θ'.

θυμὸς

ΧΟΡΟΥ ἢ ι.

ἢ τίνες

νόσοι;

ΧΟΡΟΥ ἢ θ'.

τάνδ' αἰχμᾶ

880 βέλεος κακοῦ ξυνεΐλε;

ε.

ΧΟΡΟΥ ἢ ια.

πῶς ἐμήσατο

πρὸς θανάτῳ θάνατον

ἀνύσασα μόνα;

885

επ.

ΤΡΟΦΟΣ.

στονόεντος ἐν τομᾶ

σιδάρου.

ΧΟΡΟΥ ἢ ιβ'

ἐπεΐδες, ὦ

ματαῖα, τάνδ' ὕβριν;

885 ἐπεΐδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.

ε.

in αἰχμᾶ. Alio spectet necesse est, quod Eustathius p. 243; 9. (184, 10) scribit: ὅθεν ἡ τραγωδία τολμήσασα, αἰχμὴν βέλεος εἶπε τὴν ὀξύτητα, δι' οὗ Οἰδίπους τετύφλωτο.

880. In scholiis Romanis et Iuntina secunda βέλος est.

ΧΟΡΟΤ ἢ ιγ'.

τίς ἦν; πῶς; ἀέρ' εἶπέ.

890

ΤΡΟΦΟΣ.

αὐτὴ πρὸς αὐτῆς χειροποιεῖται τὰδε.

51

ΧΟΡΟΤ ἢ ιδ'.

τί φωνεῖς;

ΤΡΟΦΟΣ.

σαφηνῆ.

ΧΟΡΟΤ ἢ ιε'.

ἔτεκεν; ἔτεκεν μεγάλην
αἰ νέορτος ἀδε νύμφα
δόμοισι τοῖσδ' Ἐριωνύν.

52

890

895

836. Cod. Harl. τί pro τίς. In fine huius versus cod. Paris. addit, τίνα θυμὸν εἶχεν, quae manifesta interpretatio est.

887. Cod. Flor. πρὸς αὐτῆς. Vide supra ad v. 45¹.

883. Servavi distinctionem personarum, quae in libris est, etsi non contenderim ab Sophocle profectam esse. Quum enim non magnopere hic opus sit illa nutrice responsione, in sequentibus autem verbis desideres ἀρα, videri potest quinta decima chori puella sic respondisse, tacente nutrice, σαφηνῆ ἔτεκεν, et quae sequuntur, ita ut σαφηνῆ cum Ἐριωνύν coniunctum sit.

890. Ald. et Iunt. prima ἀνέορτος, quo pertinet scholiastae adnotatio, ἀνέορτος δέ, ἀντὶ τοῦ ἢ αἰσχρὰ καὶ ἀπροεπῆς. Sed ineptum hoc, recteque in Iunt. sec. et Brub. aliisque, ἀ νέορτος, quod scholiastes explicat, ἢ τασσὶ ἐνταῦθα ὀρμήσασα Ἰόλη.

ΤΡΟΦΟΣ.

ἄγαν γε· μᾶλλον δ' εἰ παροῦσα πλησία
 ἔλευσσεσ οἷ' ἔδρασε, κάρι' ἄν ὄκτισσας.

[ΧΟΡΟΥ ἢ ἰε.]

καὶ ταῦτ' ἔτλη χεῖρ γυναικεία κτίσαι;

ΤΡΟΦΟΣ.

895δενῶσ γε· πεύσει δ', ὥστε μαρτυρεῖν ἐμοί.]

893. Libri veteres ἔλευσσεσ. Tricliniani ἔλευσας. Tum in Iunt. sec. et Cant. scriptum οἷ, quasi adverbium esset.

894. Libri veteres, καὶ ταῦτ' ἔτλη τις χεῖρ γυναικεία κτίσαι. Sic etiam Cant. habetque τις etiam scholiastes Romanus. Ed. Sim. Colinaei et schol. Rom. τις. In edd. Turn. Steph. et aliis omissum τις. Recentiorum edd. quaedam ex correctionibus doctorum χεῖρ ἢ γυναικεία, quod absurdum est. Melius ed. Etonensis a. 1736. ex Heathii coniectura καὶ ταῦτά γ' ἔτλη χεῖρ γυναικεία κτίσαι. Reiskius coniiciebat, καὶ ταῦτ' ἔτ' ἔτλη. Laborat hic locus ex omni parte. Primo τις illud, quod veteres libri habent, non videtur dubitari posse quin metricis debeat. Nam non tantum inutile, sed etiam alienum est, quia feminam, non aliquam feminam fecisse chorus miratur. Deinde, sive additum sit τις, sive omissum, quid sibi vult καὶ ταῦτα? Nam quum nutrix dixisset, multo magis miserta esses, si ipsa vidisses quae fecit, nondum scit chorus, quid illa fecerit, ut quaerere potius, quae illa sint, debeat, quam, quod profecto absurdum est, mirari, quod haec quoque fecerit, quae qualia sint nescit. Et tamen hoc dicere chorum, non autem interrogare quid illud tam miserabile fecerit Deianira, responsio nutricis docet. Haec omnia quum sint eius-

ἐπεὶ παρῆλθε δωμαίων εἶσω μόνη,
καὶ παῖδ' ἐν αὐλαῖς εἶδε κοῖλα δέμνια
στορνύθ', ὅπως ἄφορῶν ἀντιόη πατρί,

900

modi, ut neque emendari, neque vero imputari Sophocli possint, alia ratione removenda sunt. Ac possunt removeri facillime, ubi reputaverimus, duarum nos recensio-
num verba in textu coniuncta habere. Omnia enim plana sunt, si haec, quorum genuinam scripturam Tricliniani libri servarunt, καὶ ταῦτ' ἔτλη χεῖρ γυναικεία κτίσαι, quae metro tragicis valde usitato scripta sunt, de quo v. Elem. doctr. metr. p. 252 seq. in altera editione huius fabulae pro v. 889—891. scripta fuisse, iisque subiectum esse v. 895. putabimus; alteram autem editionem pro versibus 894. 895. habuisse v. 889—895. Itaque v. 894. 895. uncis inclusi.

896. Consentiant libri in παρῆλθε, neque idonea causa est, cur, quod Schaeferus coniecit, ἐπεὶ γὰρ ἦλθε scribendum putemus. Qui quem affert locum ex Ced. R. 1241. is videri potest etiam verbum παρῆλθε tueri, de quo v. Dorvill. ad Charit. p. 256. (355. ed. Lips.) Graeci, ubi se narraturos aliquid significarunt, narrationem nunc cum particula γὰρ incipiunt, nunc etiam sine omni copula, ut Aeschylus in Prom. 199. Non diffiteor tamen, ut vulgata lectio recte se habet versu 895. praegresso, ita aptissimum esse γὰρ, ubi praecedebant hunc versum versus 892. 893. Caeterum Brunckius more suo ἔσω.

897. Scholiastes: γράφεται κοινά, ἢ τὰ τοῦ θανάτου, ἢ τὰ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἡρακλέους. Vtrumque nemo non videt ineptum esse.

898. Libri veteres στορνύθ' et ἀντιόη. Turn. στρόννυθ', errore typographi, ut videtur, pro στρώννυθ', quod Triclinianorum est. In iisdem recte ἀντιόη. Cod. Par. ἀντιέη.

- κούφασ' ἑαυτὴν ἔνθα μὴ τις εἰσίδοι,
 900 βουχᾶτο μὲν βωμοῖσι προσπίπτουσ', ὅτι
 γένοιτ' ἐρήμη, "κλαίε δ' ὀργάνων ὅτου
 ψαύσειεν, οἷς ἐχρῆτο δειλαία πάρος·
 ἄλλη δὲ κᾶλλη δωμάτων στρωφωμένη,
 εἴ του φίλων βλέψειεν οἰκειῶν δέμας,
 905 ἔκλαιεν ἢ δύστηνος εἰσορωμένη,
 αὐτὴ τὸν αὐτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη,
 καὶ τὰς ἄπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν οὐσίας.

900. Vulgo βουχᾶτο sine coronide et mox κλαῖε. Servavi βουχᾶτο et servandum contendo. Nam quae nuper Elmsleius ad Eurip. Bacch. 1132. adversus ea attulit, quae in Elem. d. m. p. 52. et 121. dixi, non attendit vir doctissimus, quas ipse elisiones statuit, crases esse prorsus insolitas atque inauditas. Alia ratio est in illo v. 913. ἐπεσιωσμένη φρούρου, ubi recte signum craseos adiecit Brunckius. Aliqua ex parte etiam "κλαίε defendi potest. Pro προσπίπτουσ' in cod. Harl. est προσπύσσουσ'.

901. Cod. Harl. ὄπου.

904. Vulgo εἴ που. Sed cod. Par. et Iunt. secunda, ac Turnebus in corrigendis, εἴ τον, quod praefendum iudicavi. Probavit etiam Porsonus in Adv.

906. Codd. Iunt. secunda et Tricliniani recte αὐτὴ τὸν αὐτῆς. Aldina. et quae hanc sequuntur, αὐτὴ πρὸς αὐτῆς, librario obversantibus his verbis ex v. 897. Deinde δαίμον' ἀνακαλουμένη inde a Turnebo editum. Ald. et quae hanc expresserunt, ac Iunt. sec. δαίμονα καλουμένη. Unde conicias δαίμον' ἀγαλουμένη.

907. Scholiastae: καὶ τὰς ἄπαιδας. ἐπεὶ μηκέτι ἔμελλε παῖδας τίπτειν, ἦτοι σήσειν. ὅτι τοῦ λοιποῦ εὖ γενήσονται συνουσίαι πρὸς τὸν Ἡρακλῆα εἰς

ἐπεὶ δὲ τῶνδ' ἔληξεν, ἐξαίφνης σφ' ὄρω
τὸν Ἡράκλειον θάλαμον εἰσορρωμένην.

910 καὶ γὰρ λαθραῖον ὄμ' ἐπεσχιασμένη
φρούρου· ὄρω δὲ τὴν γυναῖκα δεμνίοις
τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσιν φάρη. 915
ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ', ἐπενθοροῦσ' ἄνω

παιδοποιῖαν. Οὐσίας. κοίτας, συνουσίας. Vt
postrema plane repugnans usui, ita omnia illa
inepta sunt. Quod plerisque visum est, de ademp-
pta spe liberos ex Hercule procreandi haec dici,
id ineptum esse, quum tot liberis floreat Deiani-
ra, recte monuit Musgravius. Nam ut ferri pos-
set, si domum posthac prole carituram doluisse
diceretur Deianira, at vocabulum οὐσίαι aperte de
possessoribus cogitari iubet, ut hera vel heris desti-
tutas dici opes exspectemus. Quod si quis Sopho-
clem nimio novandi studio οὐσίας ἄπαιδας facultates
dixisse putabit iustis heredibus, qui sunt liberi,
destitutas, qui scire potest Deianira, liberos suos
ab Iolae progenie nondum nata paternis opibus
privatum iri? Quae quum ita sint, vereor, ne So-
phocles scripserit verbo in novum, ut solet, si-
gnificatum deflexo, καὶ τὰς δίπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν
ουσίας, et duplicium liberorum in poste-
rum futuram rem paternam, i. e. ex se et
Iole susceptorum. Hanc enim, ut v. 533. dixerat, non
virginem adductam esse, sed consuevisse iam cum
Hercule putabat. Aliter δίπαις θρηῆνος, duorum
liberorum lamenta, dictum ab Aeschilo
Choeph. 332. Apud Hesychium quod legitur, δι-
πάνας, τοὺς διδύμους γεγεννημένους, fuerunt qui
δίπαιδας corrigendum censerent, recte forsitan.

909. Cod. Par. ἐξορρωμένην.

911. Vulgo φρούρου sine coronide. V. ad v.
900.

- καθέξεται ἐν μέσοισιν εὐνασθηρίοις,
 915 καὶ δακρυῶν ῥήξασα θειρὰ νάματα,
 ἔλεξεν· ὦ λέχη τε καὶ νυμφεῖα ἑμέ, 920
 τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ', ὡς ἔμ' οὐποτε
 δέξεσθ' ἔτ' ἐν κοίταισι ταῖσδ' εὐνήτριαν.
 τοσαῦτα φωνήσασα, συντόνω χερσὶ
 920 λύει τὸν αὐτῆς πέπλον, ᾧ χρυσήλατος
 προὔκειτο μαστιῶν περονίς· ἐκ δ' ἐλώπισεν 925
 πλευρὰν ἅπασαν, ὠλένην τ' εὐόινυμον.
 κῆρῳ δρομαία βᾶσ', ὄσονπερ ἔσθενον,
 τῷ παιδί φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.
 925 κἄν ᾧ τὸ κεῖσε δεῦρό τ' ἐξορμώμεθα,
 ὀρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλήγι φασγάνῳ 930
 πλευρὰν ὑφ' ἧπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην.

913. Pro ἄνω cod. Par. ἄμα.

916. Rarius νυμφεῖα de thalamo dictum, exemplis firmavit Wakefieldius. Hic quidem quum λέχη posuerit, nihil impedit quin λέχη καὶ νυμφεῖα nihil aliud quam νυμφικὰ λέχη esse statuas.

918. Cod. Harl. omittit ἔτ'.

920. Wakefieldius probante Erfurdio ἦ. Schaeferus οὐ conicit. Fateor haec usui convenientiora esse. Non est tamen falsum ᾧ.

921. Hesychius: ἐξελώπισεν· ἐξεσκύλευσεν, ἐξέδυσεν.

924. Scholiastes: τῷ Ἰλλῳ, τῷ παιδί τῆς τοιαῦτα τολμώσης. Musgravius, cui assentitur Schaeferus, τῆς τεχνωμένης cum φράζω construi vult. De sensu facili accedo, modo hunc genitivum cum pronomine τάδε potius, quam cum verbo iungi memineris. Nam plena oratio est aut, φράζω τάδε τῆς αὐτῆς τεχνωμένης, aut τῆς τάδε τεχνωμένης φράζω αὐτά.

- ἰδῶν δ' ὁ παῖς ὤμωξεν. ἔγνω γὰρ τάλας
 τοῦτογον κατ' ὄργην ὡς ἐφάππειεν τόδε,
 930 ὄψ' ἐκδιδαχθεὶς τῶν κατ' οἶκον, οὔνεκα
 ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρὸς ἔρξαιεν τάδε. 936
 κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύστηνος οὔτ' ὀδυρμάτων
 ἐλείπει οὐδέν, ἀμφὶ νιν γωόμενος,
 οὔτ' ἀμφιπίπτων στόμασιν, ἀλλὰ πλευρόθεν
 935 πλευρὰν παρεῖς, ἔκειτο πόλλ' ἀναστένων,
 ὡς νιν ματαίως αἰτία βάλοι κακῆ· 940
 κλαίων ὀθοῦνεκ' ἐκ θυοῖν ἔσοιθ' ἅμα,
 πατρός τ' ἐκείνης τ' ὠρφανισμένος βίου.

929. Mirum in modum fallitur Musgravius, ἐφάππειεν pro ἐφάππειτο dictum ratus, et vertens reprehenderit. Ita τοῦτογον τόδε de nece Herculi allata accipiendum esset. Sensus est: intellexit miser, eam ira, quod Herculem perdidisset, hoc facinus molitam esse, i. e. sese interemisse. Viderat hoc iam scholiastes, qui tamen ὄργην ita explicat, ὀργισθεῖσα ἐπὶ τῷ ἡπατῆσθαι παρὰ τοῦ Νέσσου.

933. Ὀδυρμάτων οὐδέν ἐλείπετο proprie est, non relinquebatur a lamentis, i. e. non desistebat lamentari.

934. Insolentius dixit πλευρόθεν pro πλευρᾷ, sed tamen ut solent Graeci admotionem ad aliquem locum ut remotionem efferre: ut si dicas, a latere Deianirae suum inclinavit latus.

936. Nihil aliud est αἰτία βάλοι, quam ἐμβάλοι, ut v. 912.

937. Brunckius et Erfurdinus ex cod. B. θυεῖν dederunt.

938. Wakefieldius coniecit βίου, quem si movit illud Euripidis in Alcest. 403. προλιποῦσα δ' ἄμωγ

Sophocl. Vol. V.

L

940 τοιαῦτα τὰνθάδ' ἐστίν. ὥστ' εἴ τις δύο
 ἢ καὶ πλέους τις ἡμέρας λογίζεται,
 μάταιός ἐστιν. οὐ γὰρ ἔσθ' ἢ γ' αὖριον, 945
 πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν.

ΧΟΡΟΣ.

Πότερ' ἄρα πρότερ' ἐπιστένω, στρ. α'.
 πότερα τέλεα περαιτέρω,

βίον ὠρφάνισε τλάμων, revocare poterat, quem ipsum quoque citavit, Lycophron v. 102. eadem structura, ut hic Sophocles, scribens: καὶ τὴν ἀννυμφον πόρτιν ἀρπάσας λύκος, δυοῖν πελειαῖν ὠρφανισμένην γονῆς. Nam si recte se habet βίου, quod ita videtur, sublato, quod Brunckias posuit, commate πατρός τ' ἐκείνης τε βίου coniungenda sunt, ut sensus sit: quod simul a duobus patris matrisque vita privatum iretur. Alcestidis liberos conveniebat ὠρφανισμένους βίον dici, ut tenellos, non Hyllum, qui iam virilem aetatem attigerat. Huic potius, quod parentes vita carerent, erat dolendum.

940. Erfurdcius τὰς ἡμέρας dedit, quod etsi recte dictum esset, tamen non opus est, quum τις saepius ita repeti soleat. Vide Porson. Addend. ad Hec. p. 103. ed. Lips. qui propter hanc ipsam repetitionem afferri h. l. ab Eustathio p. 801, 1. (719, 12.) adnotavit.

943. Membr. cod. Harl. Ald. et qui cum hac faciunt, πότερ' ἂν πότερα ἐπιστένω. Iunt. sec. et schol. Rom. πότερ' ἂν πρότερα ἐπιστένω. Codd. Par. Flor. πότερ' ἂν πότερ'. Turn. πότερα πρότερ' ἐπιστένω. Steph. Cant. et quae hanc sequuntur πότερα πότερ' ἂν ἐπιστένω. Brunckius et Erfurdcius, πότερα πρότερ' ἂν ἐπιστένω. At ἂν nec per leges grammaticas ferri potest, et ibi collocatum, ubi

- 945 δύσχοιτ' ἔμοιγε δυστάνω.
 τὰδε μὲν ἔχομεν ὄρα̃ν δόμοις, ἀντ. ᾠ. 950
 τὰδε δὲ μελόμεν' ἐπ' ἐλπίσιν.
 κοινὰ δ' ἔχειν τε καὶ μέλλειν.
 εἴθ' ἀνεμόεσσά τις στρ. β.
 950 γένοιτ' ἔπουρος ἐστιῶτις αὔρα,

veteres libri habent, metro repugnat, siquidem vix credibile est hunc versum non esse iambicum dimetrum, ut qui sequitur. Quare πότερ' ἄρα πρότερ' ἐπιστένω scripsi. Sic in Aiaçe v. 1185. chori carmen incipit, τίς ἄρα νέατος;

944. Scholiastes: ποῖα χαλεπώτερα καὶ περαιτέρω δεινότητος. Etiam recentiores haec male intellexerunt. Τέλεα ἐστὶ τελευταῖα. Aeschylus Ag. 1513. τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας. Hoc dicit: ultra priora gemam, ultra deinceps postrema, misera nescio. Erfurdlius signum interrogandi post περαιτέρω posuit. Ita recta erit interrogatio, quam sequetur responsio. Sed simplicius est, continuari haec omnia, et pendere e verbo δύσχοιτα.

947. Cod. Par. τὰ pro τὰδε. Μέλλομεν, quae librorum et scholiastae lectio est, Erfurdlius ex mea emendatione, distinctis strophis, (nam primi sex versus antea pro epodo habebantur) in μελόμεν' mutavit. Id autem non tantum metri, sed etiam sententiae causa faciendum erat. Nihil enim putidius foret, quam illud, κοινὰ δ' ἔχειν τε καὶ μέλλειν, si eadem praecessisset horum verborum distinctio.

948. Cod. Harl. τ' pro δ', omittens τε.

949. Cod. Par. εἴθ'.

950. Erfurdlius scripsit ἄπουρος, ex Oed. R. 194. ubi hae formae variant. Quod libri habent, scholiastes οὔριος interpretatur. At ut ἄπουρος,

ἦτις μὴ ἀποικίσειεν ἐκ τόπων, ὕπῳς
 τὸν Διὸς ἄλκιμον γόνον
 μὴ ταρβαλέα θάνοιμι
 μούνον εἰσιδοῦσ' ἄφαρ·

955

955 ἐπεὶ ἐν δυσπαλλάκτοις ὀδύνας
 χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσιν

960

ita etiam ἔπουρος non a vento, sed a termino dictum est. Conterminam dicit domesticam auram, i. e. quae in ipso hoc loco exorta eam auferat.

951. Livineii liber p. ἔκτοπον.

952. Codd. Par. Flor. Harl. edd. vett. τὸν Διός. Tricliniani τὸν Ζηρός. Vide ad v. 961.

953. Coniungenda sunt ταρβαλέα θάνοιμι, prae metu moriar.

954. Musgravius et Groddeckius μούνον pro adverbio habent, et coniungunt cum εἰσιδοῦσα, alter dumtaxat, alter dummodo interpretans. Non potuit hoc Sophocli in mentem venire, sed μούνον dicit, quod mortua est uxor. Ita enim haec procedunt: utra magis gemam, nescio. Deianira mortua est: Herculem morti proximum audimus: quem utinam effugere possim, ne mox solum superstitem videam.

955. In scholiis Romanis scriptum, δυσπαλλάκτους, δυσιάτους.

956. In cod. Par. desunt v. 956 — 1080. Membr. edd. vett. Steph. Cant. πρὸ δόμων. Cod. Flor. πρὸ δώμων. Cod. T. πρὸς δῶμα. B. πρὸς δόμων. Turn. πρὸ δῶμα, notato in margine δόμων. Brunckius cum duobus codd. πρὸς δόμων. Scholiastes: χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσι. λέγουσι τι παμμέγεθες κακὸν πλησίον πον τῆς οἰκίας χωρεῖν. Etsi fere πρὸ δόμων de iis dicitur, qui ex aedibus prodeunt, tamen nihil impedit, quin etiam de accedentibus ad domum dici pos-

ἄσπετόν τι θαῦμα.

ἄγχου δ' ἄρα κού μακράν

ἀντ. β'.

προῦκλαιον, ὀξύφωνος ὡς ἀηδῶν.

960 ξένων γὰρ ἐξόμιλος ἦδε τις βάσις.

πᾶ δὲ φορεῖ νιν; ὡς φίλου

965

sit. Maior de metro dubitatio est. Sed puto in hoc genere, quod cognatum est Glyconeo, dactyli sedem variare. Exemplum, nisi corruptum est, ex Oed. Col. 512. 523. attuli in Elem. d. m. p. 552.

959. Libri veteres προῦκλαιον. Tricliniani ἔκλαιον. Scholiastes: προῦκλαιον ὀξύφωνος. ἀντὶ τοῦ προκλαίουσιν. ὁ χορὸς αἰσθάνεται τοῦ Ἡρακλέους πλησίον φερομένου, καὶ πλήθος θρηνοῦντων ἐπακολουθοῦντων αὐτῷ. Male, quod docet ἄσποφος βάσις. Brunckius recte ad sensum, sed minus accurate vertit: at vero propinqui mali nec longe dissiti metu iam dudum ploro, canora velut luscinia. Breviter dicit ἀγχού κού μακράν pro ἀγχού ὄντα. Propinqua ergo, inquit, nec remota flebam. Videns enim appropinquantem Herculem, quae modo quæsta esset, iam prope adesse dicit.

960. In fine huius versus addunt codd. et vet. edd. ξένοι, quae videtur παρεπιγραφὴ esse. Ex Harl. ξένοι adnotatum pro ξένων. Ἐξόμιλος non puto esse insueta, ut H. Stephano aliisque placet, sed ut ἐξομιλεῖν est egredi e domo sua in coetum, (Eurip. Iph. Aul. 735. οὐ καλόν, ἐν ὄλῳ σ' ἐξομιλεῖσθαι στρατοῦ) ita ξένων ἐξόμιλος βάσις est a peregrinis egressa turba.

961. Libri veteres, πᾶ δ' αὖ. Tricliniani πᾶς δ' αὖ. Cod. Harl. πᾶ δ' αὖ φρονεῖ. Recte scholiastes, ποῦ φορεῖ καὶ φέρει αὐτὸν ὁ ὄμιλος; Etsi φορεῖ aliud est, quam φέρει, et ad ipsam

προκηδομένα, βαρεῖαν
ἄψορον φέρει βάσιν.

αἰ αἰ· ὄδ' ἀναύδατος φέρεται.

965 τί χροῖ, θανόντα νιν, ἢ καθ'
ὑπνον ὄντα κρῖναι;

970

ΤΡΑΙΟΣ.

ὦ μοι ἐγὼ σοῦ,

πρ.

gestationem spectat, tamen πᾶ non est qua ratione, ut quibusdam videtur. Nihil aliud velle videtur chorus, quam, quo eum portant? utrumne hic ante aedes deposituri, an intro in lectum? Malui autem hic αὐ delectere, quod satis inutile est, quam in strophico versu cum Triclinio scribere Ζηρός.

964. Vulgo quater αἰ vel αἰ. Male ter Brunckius et Erfurdus. Biserat scribendum, et ἀνανδος, quae librorum lectio est, in ἀναύδατος mutandum, quod postremum meo monitu fecit Erfurdus, afferens Nicandr. Alex. 560. et epigr. ad Suid. in ἀγλωττία. Pro ὄδ' Schaeferus scribi volebat ὄ δ', et v. 1007. ἦ δ'. At nemo v. 1031. τὸ δὲ scribi iussit. Erratum in hoc genere etiam v. 1081. Alia ratio est v. 883. ubi additum adiectivum μισρά, si ἦδε scripsisset, ἦδε ἢ μισρά dicendum fuisse ostendit. Vidit hoc Seidlerus de verss. dochm. p. 314.

966. Veteres libri προκηδομένα. Iunt. sec. προκηδομένην, quod habuit scholiastes. Tricliniani προσκηδομένην. Βαρεῖαν sunt qui gravem, lentum gressum interpretantur. At est id potius de moesto incessu intelligendum. Caeterum scripturae varietates adducant fortasse aliquem, ut coniciat: πᾶς δὲ φρονεῖ νιν ὡς φίλον προκηδομένην βραδεῖαν ἄψορον φέρειν βάσιν.

967. Vulgo ὦ μοι ἐγὼ σοῦ hoc et sequente ver-

πάτερ, ὦ μοι ἐγὼ σοῦ μέλειος.
τί πάθω; τί δὲ μήσομαι; οἴμοι.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

970 σίγα, τέκνον, μὴ κινήσης

su. Accentum Brunckius correxit. Erfurdium si fata sivissent iterum edere Trachinias, ple-
raque, quae in hoc carmine novaverat, impro-
baturum fuisse non est dubium. Seidlerus, ut
ex libro de verss. dochm. p. 194. et 352. et epi-
stola ad Lobeckium, huius Aiaci addita p.
443. s. colligi potest, v. 967—969. proodi loco,
v. 970—978. systema, v. 979—988. antisystema,
v. 989—1000. pro epodo numerare videtur: quam
rationem iniit etiam Passovius, qui de hoc car-
mine praefatus est Indici lectionum aestivarum
Vniv. litter. Vratisl. a. 1820. Ac certum est, v.
974—978. et 984—988. sibi respondere. Non
minus certum, ut mihi quidem videtur, etiam il-
lud, v. 993—1000. duo sibi respondentia syste-
mata continere. Si quid praeterea sibi respondit,
nihil invenies nisi v. 979—983. et v. 989—992.
quae systemata et loco et genere anapaestorum
eam suspicionem excitant, sed tamen non sine
audaciore verborum quorundam adiectione in re-
sponsionem cogi possunt. Nam versus 970—973.
non posse respondere versibus 979—983. vel di-
versum utrobique anapaestorum genus arguit.
Qui caute procedere volet, sic existimabit: quae
duae senis et Hylli strophae sibi respondent, proo-
dum habere duorum systematum, unius solutio-
rum, alterius legitimorum anapaestorum v. 967—
969. et 970—973. quae autem sibi respondent
Herculis duae strophae, iis proodum praemissam
esse ex duobus solutio- rum anapaestorum systema-

ἀγρίαν ὀδύνην πατρὸς ὠμόφρονος.
 ζῆ γὰρ προπετής. ἀλλ' ἴσχε δακῶν
 στόμα σόν.

975

ΤΑΛΟΣ.

πῶς φῆς, γέρον; ἢ ζῆ;

ΠΡΕΣΒΥΤΣ.

975 οὐ μὴ ἔξεγερεῖς τὸν ὕπνω κάτοχον, σύστ. α̅.
 κάκκινήσεις, κάναστήσεις
 φοιτάδα δεινὴν νόσον, ὃ τέκνον.

980

ΤΑΛΟΣ.

ἀλλ'

ἐπί μοι μελέω

tis, quorum primum medium est inter illas Hylli et senis strophas, alterum eas sequitur, v. 979 — 983. et 989 — 993.

971. Recte scholiastes ὠμόφρονος explicat, ἐκ τῶν ὀδυνῶν ἠγριωμένου.

972. Erfurdtius ingeniosam Wakefieldii coniecturam ζεῖ recepit, ut Hercules proclivis ad iram dicatur. Sed sanam esse librorum scripturam, Hylli verba docent. Scholiastes ita, προπετής, εἰς τὸν θάνατον προνεφυκώς· ἢ παρειμένος εἰς τὴν γῆν πεσών· ἢ ἐπὶ πρόσωπον κοιμώμενος· ἢ καὶ μόνον κείμενος. Postremum vero proximum. Vivit enim sopitus. Nam hoc dicit, sopitum illum iacere, sed vivere.

973. Male Tricliniani ὃ γέρον.

974. Vulgata erat, οὐ μὴ ἔξεγείρης τὸν ὕπνω κάτοχον, κάκκινήσης, κάναστήσης. Emendavit Dawesius in Misc. cr. p. 223. (398. ed. Kidd.)

βάρος ἄπλετον ἐμμέμονε φρήν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ Ζεῦ,

μεσ.

980

ποῖ γὰς ἤκω; παρὰ τοῖσι βροτῶν
κεῖμαι πεπονημένος ἀλλήκτοις
ὀδύνας; οἱ μοι ἐγὼ τλάμαν.
ἢ δ' αὖ μισρὰ βρύκει. φεῦ.

985

978. Erfurdcius ἐμμέμονεν pro ἐμμέμονε scripsit. At regula, quae ab euphonia repetita est, propter eandem est ubi nulla esse debeat. Billerbeckius iungebat ἐπὶ βάρος ἄπλετον. Passovius ἐπὶ μοι μελέω iungi, ut v. 991. et βάρος ἄπλετον nominativum esse volebat. At hoc durum.

982. Brunckius et Erfurdcius contra libros geminarunt μοι. At hoc non esse vulgarium dimeterum, sed spondiacorum systema, et caesura v. 981. neglecta, et ultimus systematis versus monstrare potuerant.

983. Libri veteres ἢ δ'. Recentiores cum Triclinianis ἢ δ'. Vide ad v. 964. Caeterum recte scholiastes νόσος intelligit. Contra Passovius, μισρὸς tantum de rebus natura quidem puris, sed labi atque iniquationi obnoxiiis dici, nec morbos, ut qui ipsi a veteribus μιάσματα habeantur, μισρὸς vocari posse contendens, Deianiram intelligi vult, et βρύκει interpretatur, facit ut mordear. Non reputavit, μισρὸς in vulgari sermone pro convicio usurpari, neque aliam, quam execrandi vim habere. Talia autem tragici interdum adsciverunt, ubi persona quamvis gravis in tali motu animi esset, in quo solent homines dignitatis suae nonnihil oblivisci. Eiusmodi est οὐκ εἰς ὄλεθρον in Oed. R. 430. indecorum Oedipo, sed condonandum irato; non indecorum servo v. 1146.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

985 ἄρ' ἐξήδης, ὅσον ἦν κέρδος ἀντ. ἀ.
 σιγῇ κεύθειν, καὶ μὴ σκεδάσαι
 τῷδ' ἀπὸ κρατὸς βλεφάρων θ' ὕπνον; 990

ΤΑΛΟΣ.

οὐ
 γὰρ ἔχω πῶς ἄν
 στέρξαιμι κακὸν τόδε λεύσσω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ Κηναία κρηπὶς βωμῶν,

984. Tricliniani ἐξήδεις.

986. Male Brunckius cum Heathio καὶ βλεφάρων. Libri βλεφάρων θ'. Mox si quem γὰρ in principio versus offendit, videat, quae dixi ad Ai. 965.

988. Brunckius ex Valckenarii coniectura ad Hipp. 874. dedit στέξαιμι, quod recepit Erfurdtius. Non opus erat mutari librorum scripturam, quam recte explicat scholiastes, ἀδυνάτως ἔχω καρτερεῖν ἐπὶ τηλικούτῳ κακῷ.

989. Libri ὦ Κηναία 'κρηπὶς' βωμῶν ἱερῶν, οἷαν ἀνθ' οἷων θυμάτων ἐπὶ μοι μελέφ χάριν ἡνύσω, nisi quod Tricliniani νῦν post οἷαν inserunt. Brunckius θυμάτων mutavit in θυσιῶν, vocem metro quam rei accommodatiorem, et pro ἡνύσω, ut quod contra indolem linguae dictum sit, scripsit ἡνυσας. Scholiastae: ὦ Κηναία κρηπὶς. τὸ ἴδαφος. περιφραστικῶς δέ, ἀντὶ τοῦ ὦ Κηναίον. μέμφεται δὲ τῷ τόπῳ, ὅτι οὐκ ἐπὶ αἰετοῖς αὐτῷ γέγονε τὰ ἐκεῖ θύματα. οἷαν οὖν φησὶ χάριν ἀπὸ τῶν θυμάτων διεπράξω. Apparet, scholiastam ἡνύσω tueri. Heindorfius ad Platon. Phaedon. p. 62. reprehendit Brunckium ut immemo-

990 *ἱερῶν οἶαν οἶων ἐπὶ μοι
μελέω χάριν ἡνύσω. ᾧ Ζεῦ.*

995

rem eorum, quae de verbo ἀνύσασθαι scripsisset ad Eurip. Bacch. 131. conferrique iubet Valcken. ad Adoniaz. 16. At tantum abest, ut istorum ille immemor fuerit, ut potius propter ea ipsa scripserit ἡνύσας. Nam si sensus est, quam mihi pro tantis sacris gratiam retulisti, debuit ita scribi. Itaque ostendere potius debebat Heindorfius, recte hic ἡνύσω dictum esse. Est autem recte dictum: nam semet ipsum Hercules intelligens dicit, o in Cenaeo exstructae arae, quam pro tantis sacris estis in me misero gratiam consequutae: i. e. o magna in Cenaeo sacra, quam nacta estis remunerationem mea miseria. Caeterum librorum scripturam corruptam esse, vix dubitari potest. Tantam enim haec speciem anapaestorum habent, ut non videantur aliis, iisque ex parte valde insolentibus numeris interrumpi potuisse. Nemo haesit in verbis βωμῶν ἱερῶν: nam Bothii saevitiam quis numeret? At ut casu factum sit, tragici ut nusquam, quod meminerim, βωμοῦς dicant ἱεροῦς, hic etiam positura verborum alia est, quam debebat. Sic enim dicendum erat: ᾧ Κηναία κρηπίς ἱερῶν βωμῶν. Quare ego quidem post βωμῶν interpungendum, ἱερῶν autem cum οἶων coniungendum putavi, deletis ἀνθ' et θυμάτων, quorum ἀντὶ non videtur scholiastes habuisse, θυμάτων autem interpretatio est vocabuli ἱερῶν, ut apud scholiasten secundum Aeschyli ad Sept. c. Th. 183. Eadem ratio corrigendi etiam Seidlerō in mentem venit.

991. Libri ᾧ Ζεῦ sequentibus iungunt. Süvernus haec verba in medio posita putat, et ἔθου

οἴαν μ' ἄρ' ἔθου λώβαν, οἴαν· σύστ. β'.
 ἦν μὴ ποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας
 ὤφελον ὕσσοις, τὸδ' ἀκήλητον
 995 μυνίας ἄνθος καταδερχθεῖς. 1000
 τίς γὰρ αἰδός, τίς ὁ χειροτέχνης ἀντ. β'

ad κρηπίς refert. At additum ἄρα indicium facit non ita continuatae orationis.

995. Valckenarius in diatriba de fr. Eur. p. 179. ut solet recondita captare, quum ex satyrica quadam Sophoclis fabula afferatur ἄλυπον ἀνίας ἄνθος de vino dictum, ibi μυνίας, hic ἀνίας sibi praeplacere ait. Vtrumque male, hic etiam metro arguente. Deinde libri omnes et scholiastes καταδερχθῆναι. Erfurdlius ex mea emendatione dedit καταδερχθεῖς. Receptit Groddeckius. Vulgatam defendenti Seidlerero in lib. de verss. dochm. p. 352. accedit Passovius. At defendi illa nequit. Ineptus aliquis metricus, ut solent isti, ex paroemiaco versum fecit acatalectum, non cogitans orationem ex ea mutatione prodire non modo Sophocli, sed nulli omnino homini Graeco ignoscendam.

996. Male Erfurdlius delevit articulum. Incipit poeta, ut si dicturus sit, τίς αἰδός κατακηλήσει, tum mutata structura pergit, τίς ὁ χειροτέχνης ἰατρίας, ὅς κατακηλήσει. Χειροτέχνης non puto, ut volunt, proprie de chirurgo dictum, sed oppositum αἰδοῦ, qui, non ut ille verbis, sed facto medelam afferat. Est is autem minime omnium palpator magneticus, ut Passovio videbatur, sed vere chirurgus, cuius quomodo ille nullum hic usum esse putet, ego non video. Quidni enim exulceratum veneno corpus illitis medicamentis allevetur, quibus ante omnia vestem, quae membrum agglutinata inhaerebat, resolvi opus erat?

997. Harl. et Flor. ἰακτορίας.

ιατορίας, ὅς τήνδ' ἄτην
χωρίς Ζηνὸς κατακλήσει;
θαῦμ' ἂν πόρρωθεν ἰδοίμην;

1000

ἔξ,
ἔατέ μ', ἔατέ με δύσμορον εὐνάσαι,
ἔαθ' ὕστατον εὐνάσαι.

159. α

1005

998. Χωρίς Ζηνός, non, ut scholiastes, εἰ μὴ ὁ Ζεὺς βούλοιο, sed sic potius, ut ab solo love se sanari posse dicat. Monuit Schaeferus ad Dionys. de comp. verb. p. 293.

999. Libri, signo interrogationis in fine praecedentis versus posito, θαῦμ' ἂν πόρρωθεν ἰδοίμην. Tricliniani ἰδοίμαν. Scholiastes: ἥδιστα ἂν καὶ εἰ μακρόθεν μεταπέμψαιτό τις τὸν θεραπεύοντα, μεταπεμψαμένων ὑμῶν. Triclinius: ἥδιστα ἂν φησὶ θεασαίμην, εἰ μακρόθεν τὸν θεραπεύοντα μεταπέμψαιτό τις ὑμῶν. Vide quid possint grammatici. Quod a me aliquando propositum Erfurd- tius receperat, θαῦμ' ὄν πόρρωθεν ἰδοίμην, non magis vitio hunc locum liberat, quam Bothii θαῦμ' οὐ πόρρωθεν ἰδοίμην. Vna ratio est, qua sine mutatione aptum sensum efficias, si signum interrogandi apponas: miraculumne ex longinquo visurus sum? Id ergo feci.

1000. Antistrophicam huius carminis rationem praeclare indagavit Seidlerus, quem vide ad Eurip. Troad. 175. et de verss. dochm. p. 311 seqq.

1001. Libri veteres ἔατέ μ', ἔατέ με. Cod. Flor. omittit μ'. Tricliniani semel tantum ἔατέ μ'. Primum ἔατε disyllabum est. Εὐνάσαι, quod in cod. Flor. et scholiis Rom. εὐνάσαι scriptum, insolentius dixit pro εὐνάζεσθαι.

1002. Libri ἔατέ με δύστανον εὐνάσαι. Omisit hunc versum Brunckius cum cod. T. Seidlerus scribendum putat ἔατ' ἔατέ με δύστανον. Non

.. πᾶ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις; στρ. β.
ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς.

1005 ἀνατέτροφας ὅ τι καὶ μύση.
ἦπταί μου, τοιοτοῖ. ἦδ' αὖθ' ἔρπει. πόθεν
ἔστ', ὦ

puto tragicum hic ἔατε geminatum fuisse. Sed ἔατέ με δύστανον valde placeret, nisi in antistrophico versu μολῶν vocabulum sibi respondens requireret. Sed bene factum, quod scholiastes ad δύσμορον versu praecedente aliam scripturam adnotavit, ὕστατον. Ea vix dubitari potest quin non ad illam vocem, sed ad δύστανον pertineat. Quare ἔαθ' ὕστατον εὐνάσαι scripsi. Non puto autem hunc versum Glyconeum esse, quod genus ab huius carminis conditione alienum videtur, sed ex iambo et dochmio compositum.

1003. Libri πᾶ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις. Wakefieldius dedit ποῖ με κλίνεις, coniiciens etiam ποῦ κατακλίνεις, vel ποῖ καὶ κλίνεις. Seidlerus πᾶ geminari vult. Mihi verisimilius videtur, φεῦ in initio versus excidisse. Quare lacunae signum posui.

1005. Libri ἀντέτροφας. Erfurdlius recte ἀνατέτροφας. Scholiastes: ὅ τι ἂν ἠσυχάσῃ τοῦ κακοῦ τούτου, πάλιν κινήσας ἀνέτρεψας. οἷον ὅ τι ἂν τῶν ὀδονῶν παύσῃ, τοῦτο διήγειρας.

1006. Edd. vett. et pro varia lectione membranae, ἦπταί μου τοῦτό τοι. ἦδ' αὖθ' ἔρπει. πόθεν ἔστ' ὦ. Pro τοῦτό τοι Harl. et membranae in textu τοιοτοί, quod merito probavit Seidlerus. Tricliniani foede haec interpretamentis interpolata exhibent: ἦπταί μου νόσος. ἦ δ' αὖθ' ἔρπει. ποῦ πόθεν ἔστ' ὦ. Sed ἦ δ' etiam Schaeferus coniecit. Vide ad v. 964. Porro scholiastes: οὐ πρὸς τοὺς φέροντάς φησιν, ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς

πάντων Ἑλλάνων ἀδικώτατοι ἀνέρες, οὓς δὴ
πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ, κατὰ τε θρία πάντα κα-
θαίρων,

1010 οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος τις ὀνήσιμον οὐκ ἀπο-
τρέψει;

ἔ ἔ,

ἀντ. ἀ. 1015

οὐδ' ἀπαράξαι κραῖτα βίου θέλει

ἐνεργετηθέντας ὑπ' αὐτοῦ. ποῦ φησὶν ἄρα ἔστε, ὡς πάντων Ἑλλήνων ἀδικωτάτοι, τουτέστιν ἀχαριστότατοι, οὓς ἐγὼ πῆ μὲν κατὰ θάλατταν, πῆ δὲ ἐν γῆ ἔσωζον, καὶ πάντα τόπον καθαίρων ὑπὲρ σωτηρίας ἐκείνων ἐγγὺς θανάτου ἐγενόμην. τὴν δὲ ἐκ τόπου σχέσιν εἶπεν ἀντὶ τῆς ἐν τόπῳ, ὡς σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη, ἀντὶ τοῦ σχεδόν. Facilior foret constructio, si οἷς pro οὓς legeretur. Sed maluit insolentius dicere οὓς καθαίρων, verbo utens magis ad proxime praecedens θρία accommodato, ut infra v. 1050. dicit γαῖαν καθαίρων. Πόθεν non magis, quam alia similia, pro ποῦ dictum, sed semper Graeci, quum permutare talia videntur, aut attractione utuntur, (v. Electr. 137. et Seidlerus ad Iphig. in Taur. 113.) aut aliam habent idoneam rationem. Homeri illud, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη, proprie est non longe ab eo constitit Minerva. Hic quum dictum est πόθεν ἔστε, sic est intelligendum, unde mihi auxilio adestis? quia nullo ex loco quisquam adest.

1010. Seidlerus dedit οὐδ' ἔγχος, non de industria, ut videtur. Deinde edd. et plerique codd. ἀποτρέψει. B. ἀναστρέψει. T. ἀνστρέψει. Scholiastes: οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος. λείπει, προσαγαγών, ἀπαλλάξει με τοῦ ζῆν. Brunckius edidit ἐπιτρέψει, quod sit admovebit. Mihi videtur ve-

μολῶν τοῦ στυγεροῦ; φεῦ, φεῦ.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ὦ παῖ, τοῦδ' ἀνδρὸς τοῦργον τόδε μείζον ἀνή-
κει, μεσ.

1015^η κατ' ἐμὰν θάμαν· σὺ δὲ σύλλαβε. σοί τε
γὰρ ὄμμα

ἐμπλεον ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν.

1020

tus scriptura servari posse, si sic intelligatur: nemone tela sua in me avertet, ab iis scilicet caedibus, quas quisque in aliis facit.

1012. Groddeckius βίον pro ipso Hercule dictum putat, citans Casaubonum ad Athen. p. 675. D. qui βίον de ipsis viventibus dici ostenderit. Vero de viventibus, quatenus vita, qualis agi solet, intelligitur. At id ab hoc loco alienissimum est. Nihil aliud dicit poeta, quam caput e vita tollere.

1014. Vulgo iunguntur, ὦ παῖ τοῦδ' ἀνδρὸς. At non apparet, quid hoc ad rem conferat. Quare cum Wakefieldio post ὦ παῖ distinxi. Posset quis τοῦδ' ἀνδρὸς pro ἐμοῦ dictum existimare, quamquam sequatur ἢ κατ' ἐμὰν θάμαν. Sed praestat de Hercule intelligi.

1015. Pro θάμαν cod. Harl. ὄμαν. Schaeferus: „σοί τε γὰρ. i. e. καὶ γὰρ σοί. V. not. ad Dionys. Halic. de compos. verb. p. 409.“ Nempe ut Latini namque dicunt. Τε illud non copulat, sed lenius affirmat quam τοί, unde natum est, ut Germanice per ja vel wohl exprimi possit. Non debebat autem Erfurdcius Wakefieldii coniecturam οἴμα recipere. Scholiastes: σὺ γὰρ νέος εἶ, καὶ ὀξύτερόν σοι τὸ ὄμμα πρὸς τὸ σώζειν τὸν πατέρα μᾶλλον ἢ δι' ἐμοῦ. B. T. ἐμπλεων. Non ausim ἐμπλεον, quod et a me ipso

ΤΑΛΟΣ.

ψαύω μὲν ἔγωγε·
 λαδίπονον δ' ὀδυνᾶν οὔτ' ἔνδοθεν, οὔτε θύρα-
 ζέ γ'
 ἔστι μοι ἔξανύσαι βίοτον. τοιαῦτα νέμει Ζεὺς.

ipso olim, et a Seidlero de verss. dochm. p. 314. coniecturis tentatum est, labefactare. Videtur, quia plenis nihil deest, pro integro dictum, hoc sensu: tibi plena est atque integra videnti facultas, potius quam ut per me ille servari possit.

1017. Brunckius ex cod. B. οὔτ' ἔνδοθεν οὔτε θύραθεν ἔστι μοι ἔξανύσαι βίοτον. Membranae cum edd. οὔτε θύραζ' ἔνεστί μοι. Sed ed. Cant. θύραζε ἔστι μοι. Cod. Flor. οὔτ' ἔνδον οὔτε θύραζ' ἔνεστί μοι. Vt verba vulgo scripta sunt, ἔνδοθεν et θύραζε videri debent cum βίοτον constructa esse. Quod quum non praebeat aptum sensum, Wakefieldius ὀδύναν βίοτον dolorem vitae interpretatur, quod languidum est et propter collocationem verborum confortum. Groddeckius autem iterum βίοτον pro Hercule ipso dictum putat, quod quum eodem redeat, iisdem laborat vitiis. Musgravius vero λαδίπονον ὀδυνᾶν βίοτον scribendum coniecit, quod recipiendum, simulque propius ad librorum lectionem θύραζε γ' ἔστι scribendum duxi. Aperte enim, quod Musgravius coniecit, a scholiasta confirmatur, qui sic scribit: εἰ τὸ κατασχεῖν αὐτὸν ἴσται, ἰδοῦ, ἐφάπτομαι αὐτοῦ. Ἰσθι δέ, φησίν, ὅτι τὴν λαδίπονον ἴσται τῶν ὀδυνῶν οὔτε διὰ στόματος, οὔτε ἔξωθεν προσάπτειν δύναμαι. οὐκ οἶδα γὰρ τοιαῦτα γὰρ ἀλγήματα δίδωσιν ὁ Ζεὺς. Apparet hunc βίοτον per ἴσται explicare. Sed illa, οὔτ' ἔνδοθεν οὔτε θύραζε male interpretatus est, quae recte in alio scholio sic exponuntur: οὔτε ἀπ'

ΗΡΑΚΛΗΣ.

- 1020 παῖ, παῖ, ποῦ πότ' εἶ; στρ. γ'
 1020 τᾶδέ με, τᾶδέ με πρόσλαβε κουφίσας. 1025
 ἔ' ἔ', ἰὼ δαῖμον.
 θρώσκει δ' αὖ, θρώσκει δειλαία ἀντ. β'
 διολοῦσ' ἡμᾶς
 ἀποτίβατος ἀγρία νόσος.
 1025 ἰὼ Παλλᾶς, τόδε μ' αὖ λωβᾶται. ἰὼ παῖ, ..
τόν 1030
 φύσαντ' οἰκτείρας, ἀνεπίφθορον εἶρυσον ἔγχος.
 παῖσον ἡμᾶς ὑπὸ κληῖδος· ἀκοῦ δ' ἄχος, ὃ μ'
ἐχόλωσεν 1035

αὐτοῦ, (scribere debebat aut volebat ἀφ' αὐτοῦ)
 οὔτε ἀπό τινος τῶν ξένων δύναμαι ἐξανύσαι. Apte
 attulit Wakefieldius Orest. 603. τὰ τ' ἔνδον εἰσί,
 τὰ τε θύραζε δυστυχεῖς.

1019. Vulgo ὦ παῖ παῖ. Cod. Flor. ὦ παῖ, ὦ
 παῖ. Seidlerus ὦ παῖ, delete altero παῖ. Mihi
 ὦ potius delendum videbatur.

1021. Vulgo his ἰὼ. Alterum delevi cum Seid-
 lero. Nisi quis ἔ' ἔ' extra versum esse velit.

1025. Vulgo ἰὼ Παλλᾶς et ἰὼ παῖ, τὸν φύσαντ'.
 Erfurdcius ex mea coniectura ἰὼ παῖ, ἰὼ, τὸν φύσαντ'.
 Seidlerus, ἰὼ παῖ, παῖ, τὸν. Poterit lacuna etiam
 ita expleri, ἰὼ· σὺ δὲ, παῖ, τὸν. Pro τόδε μ' αὖ
 cod. Flor. τοῦδ' αὖ.

1026. "Ἐγχος gladium dicit, ut in Ai. 658. 908.
 Vide ad priorem locum Brunckium.

1029. Vulgo ἐχόλωσε, et sic cod. Flor. ἐχόλω-
 σεν Brunckius. Margo Turn. ἐχόλησε.

1028. Erfurdcius τάν, quo non erat opus in ver-
 su heroico.

1029. Vulgo, αὐτως, ὡδ' αὐτως, ὡς μ' ὤλεσεν.
 ὦ Διὸς ἀνθαίμων, ὦ γλυκὺς Αἴδας. Recte vidit
 Seidlerus, ultimum verborum ordinem mutan-

σὰ μάτηρ ἄθεος, ἂν ὦδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν
 αὐτως, ὦδ' αὐτως, ὡς μ' ὤλεσεν. ὦ γλυκὺς
 "Αἶδας,

1030

ὦ Διὸς ἀνθαίμων,
 εὔνασον, εὔνασον ὠκυπέτα μόρω
 τὸν μέλεον φθίσας.

ἀντ. γ'

1041

ΧΟΡΟΣ.

κλύουσ' ἔφριξα τάσδε συμφορὰς, φίλαι,
 ἄνακτος, οἴας οἶος ὢν ἐλαύνεται.

1043

ΗΡΑΚΛΗΣ.

1035 ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ κού λόγῳ κακά

dum esse. Neque id metrum tantum, sed etiam usus et ipsa talium invocationum natura postulat. Nam ubi in utroque membro est ὦ, prius est illud membrum, in quo nomen inest eius, qui invocatur; posterius, in quo epitheta. Vide Philoet. 1128. 1213. Oed. R. 1297. Oed. Col. 1700.

1031. Libri veteres, εὔνασον μ', εὔνασον. Seidlerus μ' aut eiiciendum, aut post alterum εὔνασον collocandum censebat, quod fecit Erfurdus. Omisere Tricliniani. Nam et intelligi facile ex praecedentibus potest, quum praesertim sequatur τὸν μέλεον φθίσας, et metrum e dimetro dactylico in dochmiacum exit, ut apertissime monstrat v. 1012. Deinde Tricliniani ὠκυπέτη.

1034. Cod. Harl. et edd. vett. οἴας, recte. Brunckius cum Triclinianis οἴαις.

1035. Haec et quae sequuntur, eleganter vertit Cicero Quaest. Tusc. II. 8. non, ut H. Stephano, Ant. Delrio, I. G. Vossio visum, Attius. Libri καὶ λόγῳ κακά. Cicero quum verterit, o multa dictu gravia, perpessu aspera, Clarkius ad Iliad. α, 395. coniiciebat, ὦ πολλὰ δὴ

καὶ χειρὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ·
 κοῦπω τοιοῦτον οὔτ' ἄκοιτις ἢ Διὸς
 προὔθηκεν, οὔθ' ὁ στυγνὸς Εὐρυσθεὺς ἐμοί,
 οἷον τόδ' ἢ δολῶπις Οἰνέως κόρη

1030

1040 καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐριννύων
 ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.
 πλευραῖσι γὰρ προσμαχθέν, ἐκ μὲν ἔσχατας
 βέβρωκε σάρκας, πνεύμονάς τ', ἀρτηρίας

ἔργῳ τε καὶ λόγῳ κακὰ, ridicule. Mirum reli-
 quisse criticos Bothio correctionem huius loci,
 qui recte dedit κοῦ λόγῳ κακὰ. Vide v. 744.

1036. Cod. Harl. et edd. vett. χειρὶ, quod revo-
 cavi. Brunckius cum Triclinianis χερσί. Davi-
 sius, quod Cicero vertat, quae corpore exant-
 lata atque animo pertuli, pro νώτοισι con-
 iiciebat νόοισι vel νόεσσι, quod iure improbat
 Wesselingius ad Herodot. II. 106. p. 151. Wake-
 fieldius non feliciter γνώμαισι. Atlantis aliquan-
 do onus subiisse dicitur Hercules.

1041. Ἐριννύων ὑφαντὸν, a Furiis textum.
 Vide Schaeferi Melet. cr. p. 157.

1042. Huc referri potest Hesychii, ἔσχατον, ἐσώ-
 τατον.

1043. Cod. Harl. et edd. vett. πλεύμονάς τ'.
 Sed Iunt. sec. πλεύμονός τ', quod Brunckius re-
 cepit. Tricliniani, πνεύμονός τ'. Non inscite mo-
 net Süvernus, πλευμόνων τ' potius scribendum
 videri, quod plurali tantum uti consueverint At-
 tici. Ego servavi pluralem, auctoritate veterum
 librorum, sed commate distinxī post copulam. Hic
 enim recte duo nomina sine copula coniungi potue-
 runt, cuius generis pauca de multis exempla dedit
 Seidlerus de verss. dochm. p. 352. quorum tamen
 quaedam non erant afferenda: vide ad v. 995. Ἀρτη-
 ρίας intelligit arteriam asperam, quam etiam ab Hip-

ῥοφεῖ ξυνοικοῦν· ἐκ δὲ γλωρὸν αἷμά μου 1055
 1045πέποικεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας
 τὸ πᾶν, ἀφράστῳ τῆδε χειρωθεὶς πέδη.
 κοῦ ταῦτα λόγῃ πεδίας, οὔθ' ὁ γηγενὴς
 στρατὸς Γηγάντων, οὔτε θῆριος βία,
 οὔθ' Ἑλλάς, οὔτ' ἄγλωσσος, οὔθ' ὄσσην ἐγὼ 1060

procrate numero plurali aliquando vocatam esse observatum est.

1044. Brunckius ξυνοικοῦν, ut cod. Harl. et edd. vet. In Triclinianis est ξυνοικῶν. Χλωρὸν scholiastes interpretatur νέον ἢ νεκρόν. Cicero de colore vertit. Male. Vivum sanguinem dicit.

1045. Libri veteres πέπτωκεν. Emendate Tricliniani.

1046. Ἀφράστῳ πέδη est compede, quae cerni non potest, quam Latine caecam compedem dicas. Et ipse ita Sophocles v. 1094. τυφλὴν ἄτην vocat.

1047. Scholiastes: λόγῃ πεδίας, ἢ ἐν τῷ πεδίῳ βαλλομένη. ἢ ἐπεὶ ἐν τῷ Θεσσαλικῷ πεδίῳ ἐμαχέσατο πρὸς Κενταύρους. Prior interpretatio vera. Recte enim monet Wakefieldius, campestem hastam dici pugnam cum militum gregariorum copiis. Hostilem dextram vertit Cicero. Porsonus citavit Plutarchum T. II. p. 813. E. apud quem corrupta verba οὐ ταῦτα λόγῃς πεδία leguntur: sed videtur aliud quid in iis, quam haec Sophoclea latere.

1048. Scholiastes: θῆριος βία. λέοντος, ὕδρας, Κερβέρου, καὶ τῶν λοιπῶν. Cicero: non biformato impetu Centaurus. Feras belluas dici opinor, in quibus numerantur Centauri.

1049. Ἑλλάς, scilicet ἀνῆρ. Grammaticus in Bekkeri Anecd. I. p. 97, 4. Ἑλλάς, ὁ ἀνῆρ. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῶ. Eurip. Phoen. 1547. Vide Brunck. ad El. 682. Philoct. 223. De sequente vocabulo Pollux I. 109. ἄγλωσσον Σοφοκλῆς τὸν

1050 γαῖαν καθαίρων ἰκόμην, ἔδρασέ' πω·
 γυνή δέ, θῆλυς οὔσα, κοῦκ ἀνδρὸς φύσιν,

βάρβαρον εἶπε. Cicero: non Graia vis, non barbara ulla immanitas. Ad illa, οὐδ' ὄσσην ἐγώ, intelligendum τις: neque Graecus nec barbarus, neque, quidquid terrarum adii, quisquam. Cicero apertius et plenius: non saeva terris gens relegata ultimis, quas peragrans, undique omnem hic feritatem expulsi. Parum apte, si non esset τις intelligendum, ad ipsam terram haec verba referrentur, eiusque loca aditu periculosa, ut ignivomos montes, rapida flumina, et quae sunt alia huius generis. De istis οὔτε, οὔτε, quae quod οὐ praecessit, ex Elmsleii sententia οὐδὲ scribi deberent, vide quae ad Eurip. Med. 4. in censura edit. Elmsleianae disputavi in Diar. class. P. XXXVIII. p. 276 seq.

1051. Libri. γυνή δέ, θῆλυς οὔσα, κοῦκ ἀνδρὸς φύσιν. Scholiastes: λείπει ἔχουσα. Hoc modo nihil non explicari potest. Reiskius, θῆλυν σχοῦσα κοῦκ ἀνδρὸς φύσιν. Id foret nacta, quod etsi potuisset dici, tamen ἔχουσα potius dicturus fuisset poeta. In ed. Etonensi a. 1786. ex eleganti coniectura Mudgii apud Heathium, γυνή δέ θῆλυς, κοῦκ ἔχουσ' ἀνδρὸς φύσιν. Mihi olim scribendum videbatur φύσις, quod recepit Erfurdus, qui postea adnotavit, ita iam Valckenarium tacite correxisse ad Herodot. VIII. 58. p. 637. idemque vitium sustulisse Wyttenbachium ad Plat. Phaed. p. 233. in Dion. Chrys. Or. XII. p. 204. A. Satis multa ibi Wyttenbachius exempla attulit, in quibus φύσις alicuius rei pro re ipsa dicitur. Nolui tamen quamvis facilem mutationem admittere, quum Sophocles, qui insolentiora captat, pro eo, quod dici debebat κοῦκ ἀνὴρ φύσιν, per attractionem dixisse videatur κοῦκ ἀνδρὸς φύσιν. Eodem modo expli-

- μόνη με δὴ καθεῖλε φασγάνου δίχα.
 ὦ παῖ, γενοῦ μοι παῖς ἐτήτυμος γεγώς,
 καὶ μὴ τὸ μητρὸς ὄνομα προεβεύσης πλέον. 1065
- 1055 δός μοι χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβῶν
 εἰς χεῖρα τὴν τεκοῦσαν, ὡς εἰδῶ σάφα,
 εἰ τοῦμόν ἀλγείς μᾶλλον ἢ κείνης ὄρων
 λωβητὸν εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον.
 ἴθ', ὦ τέκνον, τόλμησον, οἴκτειρόν τέ με, 1070
- 1060 πολλοῖσιν οἰκτρὸν, ὅστις ὥστε παρθένος
 βέβρουχα κλαίων. καὶ τόδ' οὐδ' ἂν εἰς ποτὲ
 τόνδ' ἄνδρα φαίη πρόσθ' ἰδεῖν δεδρακότα·
 ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν ἐσπόμην κακοῖς.

caendum puto illud in Aiace v. 760. ὅστις ἀνθρώ-
 πον φυνειν βλαστῶν, in quo pro βλαστῶν Eusta-
 thius p. 415, 15. (314, 30) γεγώς habet.

1053. Hunc et sequentem versum affert Suidas
 in v. προεβεύεσθε, ubi cod. Leid. νῆ pro μῆ.

1055. Male Brunckius interpunxit: δός μοι,
 χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβῶν, ἐς χεῖρα τὴν
 τεκοῦσαν. Iunge δός μοι ἐξ οἴκου εἰς (ita libri)
 χεῖρα. Λαβῶν nudum additum. Cicero hos quat-
 tuor versus in duos contraxit: Huc arripe ad
 me manibus abstractam piis. Iam cer-
 nam, mene an illam potiozem putes.

1058. Verba ἐν δίκῃ κακούμενον apertum est de
 sola Deianira intelligenda esse.

1060. Fortius haec expressit Cicero: gentes
 nostras flebunt miserias.

1063. Libri ἐσπόμην. Id Elmsleius ad Heracl.
 634. soloecum esse ratus, εἰπόμην scribi vult ex
 schol. ad Ai. 318. Non video, quid hic soloeci-
 smi sit, si αἰὲν cum ἀστένακτος coniungas. So-
 let autem iungi vocabulis α privativum habenti-
 bus

νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς εὔρημαι τάλας. 1073

1065 καὶ νῦν προσελθὼν σιῆθι πλησίον πατρός,
σκέψαι δ' ὁποίας ταῦτα συμφορᾶς ὑπο
πέπονθα. δείξω γὰρ τὰδ' ἐκ καλυμμαίων.
ἰδοῦ, θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας,
ὀρᾶτε τὸν δίστηνον, ὡς οἰκτρῶς ἔχω. 1080

1070 αἰ̄ αἰ̄, ὦ̄ τάλας,

ἔ̄ ἔ̄

ἔδαλψεν ἄτης σπασμὸς ἀρτίως ὄδ' αὐ̄,
διῆξε πλευρῶν· οὐδ' ἀγύμναστὸν μ' εἶν
ἔοικεν ἢ τάλαινα διάβορος νόσος.

1075 ὦ̄ "ναξ̄ "Αἰδη, δείξαι μ'· 1085

ὦ̄ Διὸς ἀκτῖς, παῖδον.

ἔνσεισον, ὦ̄ "ναξ̄, ἐγκατάσκησον βέλος,
πάτερ, κεραυνοῦ. δαίνυται γὰρ αὐ̄ πάλιν,
ἦνθηκεν, ἐξώρμηκεν. ὦ̄ χεῖρες, χεῖρες,

1071. Vocolae ἔ̄ ἔ̄ vulgo cum praecedente versu, qui dochmiacus est, coniungebantur. Cicero versus 1072—1077. omisit.

1072. Libri veteres interpunctione post ἀρτίως posita, ὄδ' αὐ̄, iunctum sequentibus. Brunckius ὄδ' αὐ̄ cum Triclinianis. At servanda erat vetus scriptura et interpungendum post αὐ̄. Vide ad v. 964.

1075. Hi versus neque dactylici sunt, ut Brunckius opinabatur, neque in unum dactylicum coniungendi, quod Tricliniani fecerunt, neque in anapaesticos monometrum et dimetrum dividendi, ut ego ad Hecubam p. 77. putabam, sed sunt iambici ischiorrhogici. Valckenarius ludendi quodam pruritu ad Hippol. 1578. trimetrum iambicum finxit, ὦ̄ναξ̄, αἰ̄δι δέξαι με, Διὸς ἀκτῖς, πέσον, malum metro, peiorem sensu.

- 1080 ὦ νῶτα καὶ στέρον', ὦ φίλοι βραχίονες, 1090
 ἡμεῖς ἐκεῖνοι δὴ καθέσιαθ', οἳ ποτε
 Νημέας ἔνοικον, βουκόλων ἀλάστορα,
 λείοντ', ἄπλετον θρέμμα κἀπροσῆγορον,
 βία κατειργάσασθε, Λερναίαν δ' ὕδραν,
 1085 διφυῆ τ' ἄμικιον ἵπποβάμονα στρατὸν 1005
 θηρῶν, ὑβριστήν, ἄνομον, ὑπέροχον βίαν,
 Ἐρυμάνθιδόν τε θῆρα, τὸν δ' ὑπὸ χθορὸς
 Ἄιδου τρίκρανον σκύλακ', ἀπρόσμαχον τέρας,
 δεινῆς Ἐχίδνης θρέμμα, τὸν τε χρουσέων
 1090 δράκοντα μῆλων φύλακ' ἐπ' ἐσχάτοις τόποις; 1100
 ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην;
 κούδεις τρόπαι' ἔστησε τῶν ἐμῶν χειρῶν.
 νῦν δ' ὦδ' ἀναρθρος, καὶ κατερόρακωμένος,
 τυφλῆς ὑπ' αἴτης ἐκπεπόρθημαι τάλας,
 1095 ὁ τῆς ἀρίστης μητρὸς ὠνομασμένος, 1005
 ὁ τοῦ κατ' ἄστρα Ζηνὸς αὐδηθεὶς γόνος.
 ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴστε, κἂν τὸ μηδὲν ὦν,

1081. Iunt. sec. ἡμεῖς δὲ κείνοι δὴ.

1085. Cod. Par. ἄπλειστον.

1084. Cod. Par. omittit δ'.

1086. Libri ὑπέροχον. Emendarunt ante Brunckium Bentleius, et Clarkius ad Iliad. β. 426. Cod. Par. ὑπέροχον βία. Ac βία etiam B. T.

1087. Libri veteres et Turn. τόνος' vel τὸν δ'. Primus H. Stephanus τὸν δ'.

1092. Cod. Harl. ἀνέστησε.

1097. Vulgo, κἂν τὸ μηδὲν ὦ, κἂν μηδὲν ἔρω. Margo Turnebi ἔρω. Nimirum scholia Romana: κἂν τὸ μηδὲν ὦ, κἂν μηδὲν ἔρω. ἀντὶ τοῦ, ὦ παρόντες, κἂν μηδὲν ἔρω, καὶ οὕτως ἔχων, καὶ οὕτω διακείμενος. Ald. ὦ et ἔρω, quod, si scholia compares, nihil videtur aliud,

κἄν μηδὲν ἔρπον, τὴν γε δράσασαν τὰδε
 χειρώσομαι ἄκ τῶνδε. προσμόλοι μόνον,
 1100 ἴν' ἐκδιδαχθῆ πασιν ἀγγέλλειν, ὅτι 1100
 καὶ ζῶν κακοῦς γε καὶ θανῶν ἐτισάμην.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ τλήμον Ἑλλάς, πένθος οἶον εἰσορῶ
 ἔξουσαν, ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται.

ΤΑΛΟΣ.

ἐπεὶ παρῖσχος ἀντιφωνῆσαι, πάτερ,
 1105 σιγὴν παρασχῶν κλυθί μου, νοσῶν ὄμως. 1115
 αἰτήσομαι γὰρ σ', ὦν δίκαια τυγχάνειν.
 δός μοι σεαυτὸν, μὴ τοσοῦτον ὡς δάκνη
 θυμῷ δύσοργος. οὐ γὰρ ἂν γνοίης ἐν οἷς
 χαίρειν προθυμῇ, κἄν ὅτοις ἀλγεῖς μάτην.

quam ὦν et ἔρπον esse. Id praetuli, quia con-
 iunctivi hic alieni videntur, quum indicativis po-
 tius utendum fuisset, καὶ τὸ μηδὲν εἰμι, καὶ μηδὲν
 ἔρπω.

1099. Brunckius ex T. et Cant. post τῶνδε di-
 stinxit. Antea interpungebatur post χειρώσομαι.
 Tum libri veteres μόνων. Tricliniani μόνον.

1106. Αἰτήσομαι spectat ad ea, quae statim ver-
 su sequente dicit.

1107. Hunc versum omittunt membranae et cod.
 Harl. Si etiam praecedentem versum omitterent,
 vestigium hoc esse diversae recensiois putarem.
 Caeterum Brunckius ex Mudgii coniectura τοιοῦ-
 τον edidit, quem sequuti sunt alii. Libri τοσοῦ-
 τον, quod servandum erat. Μὴ τοσοῦτον δύσορ-
 γος, inquit, ὡς θυμῷ δάκνη.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

1110 εἰπὼν ὃ χροῖζεις, λῆξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν 1120
οὐδὲν ξυνήμ', ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι.

ΤΑΛΛΟΣ.

τῆς μητρὸς ἤκω τῆς ἐμῆς φράσων ἐν οἷς
νῦν ἐστίν, οἷς θ' ἤμαρτεν οὐχ ἔκουσία.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ παγκάκιστε, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὖ
1115 τῆς πατροφόντου μητρὸς, ὡς κλύειν ἐμέ; 1126

ΤΑΛΛΟΣ.

ἔχει γὰρ οὕτως, ὥστε μὴ σιγαῖν πρέπειν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐ δῆτα, τοῖς γε πρόσθεν ἡμαρτημένοις.

ΤΑΛΛΟΣ.

ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς.

1110. Erfurdtius λέξον, quod recepit Groddec-
kius. Recte libri λῆξον. Est enim haec crucia-
tibus vexati oratio, qui quam celerrime finiri
quae narranda sint, cupit.

1112. Vide ad Vigerum p. 880.

1113. Cod. Harl. ἐν οἷς pro οἷς.

1115. Verba τῆς πατροφόντου μητρὸς ut Euri-
pidis affert Eustathius p. 1428, 21. (71, 8.) sive
memoriae lapsu, sive πατροφόνου ματρὸς in Ore-
ste 190. ed. Pors. cum Sophoclis verbis confun-
dens. Vide Schaeferi adnotationem. Attigit etiam
Lobeckius ad Ai. p. 275.

1117. Sensus est: immo maxime tacen-
dum de ea, propter illa, quae ante in
me peccavit.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

λέγ'· εὐλαβοῦ δὲ μὴ γανῆς κακὸς γεγώς.

ΤΑΛΟΣ.

1120 λέγω. τέθνηκεν ἀριῶς νευσφαγῆς.

1130

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας.

ΤΑΛΟΣ.

αὐτὴ πρὸς αὐτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἔκτοπον.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οἷ μοι· πρὶν, ὡς χρῆν, σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν
χερός;

ΤΑΛΟΣ.

κᾶν σοῦ στραφεῖη θυμός, εἰ τὸ πᾶν μάθοις.

1121. Erfurdcius comparat Eurip. Hel. 316. πὸλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη. Vnde Groddeckius cum τέρας coniunxit, quasi sit τέρας κακόν. At pertinent haec ad verbum, recteque scholiastes: ἄπιστον γὰρ διὰ δυσφημῶν ὡσπερ ἐμαντεύσω. Sic scribendum videtur: nam edd. vett. διαδυσφημῶν. Triclinius et recentiores διὰ δυσφημιῶν.

1122. Scholiastes: οὐδενὸς πρὸς ἔκτοπον. ἀπὲ τοῦ ὑπὸ ἄλλου ξένου. Ne quis putet, ἐκτόπου potius scribendum fuisse, quoniam a praesente tamen, non ab absente occidi debuisset, ἔκτοπον ipsi Deianirae opponi tenendum est. Nam in quo loco ipsa est, non est alius: unde quivis alius ἔκτοπος est.

1124. Κᾶν σοῦ Schaeferus scribendum monuit pro vulgato κᾶν σου.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

1125 δεινοῦ λόγου κατηῤῥξας· εἶπέ δ' ἦ νοεῖς.

1135

ΤΛΛΟΣ.

ἄπαν τὸ χρῆμ', ἤμαρτε, χρηστὰ μωμένη.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

χρηστ', ὦ κάκιστε, πατέρα σὸν κτείναςα, δρᾶ;

ΤΛΛΟΣ.

στέργημα γὰρ δοκοῦσα προσβαλεῖν σέθεν,
ἀπήμπλαχ', ὡς προσεῖδε τοὺς ἔνδον γάμους.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

1130 καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακῆς Τραχινίων;

1140

ΤΛΛΟΣ.

Νέσσοσ πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν
τοιῶδε φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμηῆναι πόθον.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἰοῦ ἰοῦ δύστηνος, οἴχομαι τάλας.

ὄλωλ', ὄλωλα, γέγγοσ οὐκ ἔτ' ἐστὶ μοι.

1135 οἶ μοι, φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἴν' ἔσταμεν.

1145

ἴθ', ὦ τέκνον· πατήρ γὰρ οὐκ ἔτ' ἐστὶ σοι·

1125. Cod. Par. εἶπέ δ' εἰ νοεῖς.

1126. Meo monitu Erfurdcius comma posuit post χρῆμ'. Male enim scholiastes, quem sequebantur interpretes: τοῦ ὄλου πράγματος ἤμαρτεν. Hoc potius dicit: res tota haec est: peccavit, dum honesta quaerebat. Deinde libri μωμένη. Brunckii coniecturam merito recepit Erfurdcius.

καλεῖ τὸ πᾶν μοι σπέρμα σῶν ὀμαιμόνων,
 καλεῖ δὲ τὴν τάλαιναν Ἀλκμήνην, Διὸς
 μίτην ἄκοιτιν, ὡς τελευταίαν ἐμοῦ
 140 φήμην πύθησθε θεσγάτων, ὅσ' οἶδ' ἐγώ. 1150

ΤΑΛΟΣ.

— ἄλλ' οὔτε μήτηρ ἐνθάδ'· ἄλλ' ἐπακτία
 Τίρυνθι συμβέβηκεν ὥστ' ἔχειν ἔδραν.
 παίδων δὲ, τοὺς μὲν ξυλλαβοῦσ' αὐτῇ τρέφει,
 τοὺς δ' ἂν τὸ Θήβης ἄστρ' ναίοντας μάθοις·
 145 ἡμεῖς δ', ὅσοι πάρεσμεν, εἴ τι χρεῖ, πάτερ, 1155
 πράσσειν, κλύοντες ἐξυπηρετήσομεν.

1137. Ὀμαιμόνας ex Sophocle, sed incertum an ex h. l. memorat Eustathius p. 780, 30. (691, 27.)

1139. Scholiastes: ἵνα τὴν περὶ τῆς τελευταῖης μου φήμην μάθητε. Non male, quum nihil aliud, quam de exitu suo dicat Hercules.

1142. Schaeferus ad Dionys. Hal. de compos. verb. p. 297 tolli iubet interpunctionem post συμβέβηκεν, mire aberrasse dicens interpretes a vero sensu, quem ipse sic indicat, ἄλλ' ἐν Τίρυνθι τυγχάνει κατοικοῦσα. Non nego, ita haec intelligi posse: sed veri similis puto, veteris cuiusdam historiae fide exquisitius quid dixisse Sophoclem. Bene, mea sententia, Musgravius: „Alcmena cum in exilium ab Eurystheo acta fuerit Diodor. Sic. IV. 33. nec nisi eo concedente redire potuerit, lubens verbum hoc interpreter, pactum initum est: ut constructio sit, συμβέβηκεν ὥστε ἔδραν ἔχειν ἐπακτία Τίρυνθι.“ Sed vertere debebat, iniit pactum. Contulit se Hercules autem auctore Diodoro cum Alcmena Pheneum Arcadiae, unde, ut idem c. 34. ait, quinto anno post Calydonem concessit. Scholiasten legisse suspiceris ἔδρα, relatum ad ἐπακτία.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

σὺ δ' οὖν ἄκουε τοῦργον· ἐξήκεις δ' ἵνα
 φανείς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐμὸς καλῆ.
 ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
 1150 πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὑπο, 1160
 ἀλλ' ὅστις Αἰδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι.
 ὄδ' οὖν ὁ θῆρ Κένταυρος, ὡς τὸ θεῖον ἦν
 πρόφαντον, οὕτω ζῶντά μ' ἔκτεινεν θανών.

Certe in scholiis Romanis est: ἀλλ' ἐπαντία.
 παραθαλασσία. Ἔδρα. διατριβή.

1147. Libri σὺ δ' οὖν, sed cod. Paris. σὺ νῦν.
 Margo Turnebi δὲ νῦν. Brunckium, qui σὺ γοῦν
 scripsit, sequutus est Erfurdcius. At γοῦν hic
 prorsus aliénium. Non sollicitanda vulgata. Vi-
 de Electr. 891.

1148. Vulgo φανῆς. Quod recte reposuit Brunck-
 ius, φανείς, confirmat cod. Harl.

1150. Cod. Par. πλεόντων. Erfurdcius duplici
 praepositione offensus, deleto πρὸς, scripsit τῶν
 ἐμπνεόντων. Postea haec adscripsit: „Eurip. Orest.
 401. Pors. Aldus habet ἐκ φασμάτων δὲ τάδε νο-
 σεῖς ποίων ὑπο, quo loco utatur forsitan aliquis
 ad defendendam Sophoclei versus scripturam.“
 Brunckius ὑπο in ἀπο mutavit, θανεῖν ἀπο pro
 ἀποθανεῖν dici posse ratus. Musgravius et Schae-
 ferus ποτὲ pro ὑπο coniecerunt. Mihi haec san-
 nissima videntur, quum ne abundet quidem prae-
 positio. Sunt enim, quo fortius haec dicerentur,
 duae locutiones in unam coniunctae, ut si Latine
 dicas, per vivos a nemine occisum iri,
 i. e. non occisum iri per vivos, ab nullo eorum.
 Tetigi hunc locum, sed non explicate, in diss. de
 ellipsi et pleonasmo p. 202.

1151. Πέλοι Brunckius ex B. Vulgo πέλει.

1153. Cod. Harl. et edd. vett. ἔκτεινεν. Tricli-

- γυνῶ δ' ἐγὼ τοῦτοισι συμβαίοντι' ἴσα
 1155 μανιεῖα καινά, τοῖς πάλαι ξυνήγορα, 1165
 ἃ τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
 Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος εἰσεγραψάμην,
 πρὸς τῆς πατρίδας καὶ πολυγλώσσου δρυός·
 ἢ μοι χρόνῳ τῶ ζῶντι καὶ παρόντι νῦν
 1160 ἔφασκε μόχθων τῶν ἐφεσιώτων ἐμοὶ 1170
 λύσειν τελεῖσθαι· καθόκουσιν πράξειν καλῶς.
 τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
 τοῖς γὰρ θανούσι μόχθος οὐ προσγίγνεται.
 ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ συμβαίνει, τέκνον,
 1165 δεῖ σ' αὖ γενέσθαι τῶδε τὰνδρὶ σύμμαχον, 1175
 καὶ μὴ' ἴμεῖναι τούμῳν ὄξυναι στόμα,
 ἀλλ' αὐτὸν εἰκάθοντα συμπράσσειν, νόμον
 κάλλιστον ἐξευρόντα, πειθαρχεῖν πατρί.

niani ἔκτανεν. Sic etiam cod. Paris. sed supra scripto εἰ.

1157. Margo Turnebi Ἑλλῶν προσελθόν. Et Ἑλλῶν quidem quosdam scribere scholiastes adnotavit, προσελθόν autem habet cod. Par. Sequitur Sophocles est Homerum Iliad. π. 234. Memorabilem locum ex Ἠοίαις attulit scholiastes.

1158. Πολύγλωσσον δρυῶν ex h. l. memorat Eustathius p. 535, 44. 1057, 42. (254, 16. 1074, 15.)

1162. Hunc et sequentem versum affert Stobaeus Serm. CXX. p. 493. in Grotii Dictis poetarum. Pro τὸ δ' ἦν, vidit Wytttenbachius Bibl. crit. III. 2. p. 11. recepitque Schaeferus.

1165. Σύμμαχον Brunckius ex B. T. Vulgo male ξύμμαχον. In scholiis Victor. ad Iliad. σ. 100. apud Heynium T. VII. p. 798. legitur, δεῖ σου γενέσθαι τῶ δέ γ' ἀνδρὶ σύμμαχον.

ΥΛΛΟΣ.

ἀλλ', ὦ πάτερ, ταρβῶ μὲν εἰς λόγου στάσιν
 1170 τοιάνδ' ἐπελθῶν, πείσομαι δ' ἅ σοι δοκεῖ. 1180

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἔμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρότιστά μοι.

ΥΛΛΟΣ.

ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐ θᾶσσον οἴσεις, μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί;

ΥΛΛΟΣ.

ἰδοὺ προτείνω, κούθεν ἀντειρήσεται.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

1175 ὄμνυ Διὸς νῦν τοῦ με φύσαντος κᾶρα. 1185

ΥΛΛΟΣ.

ἦ μὴν τί δράσειν, καὶ τόδ' ἐξειρήσεται;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἦ μὴν ἐμοὶ τὸ λεχθὲν ἔργον ἐκτελεῖν.

1172. Canterus ἄγαν γ'.

1173. Vide ad Ai. 75. Scholiastes: γράφεται, προστήσεις ἐμοί, ἐναντιωθήσῃ. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ βρώσει ψωμῶν προσισταμένων. Lectio illa bona, modo προστήσει γ' corrigatur, vide Ai. 1133. sed modus, quo eam explicat scholiastes, perabsurdus est. Videtur ista recentior aliquis Graeculus adiecisse.

1176. Vulgo interpungunt: ἦ μὴν τί δράσειν; καὶ τόδ' ἐξειρήσεται. Hinc factum videtur, ut quidam corrigerent τότ', quod a Turnebo in margine adnotatum, placebat H. Stephano. Mutavi interpunctionem, ut sensus postulabat. Nam hoc

ΤΑΛΟΣ.

ὕμνυμι ἔγωγε, Ζῆν' ἔχων ἐπώμοτον.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

εἰ δ' ἐκίος ἔλθοις, πημονὰς εὐχου λαβεῖν.

ΤΑΛΟΣ.

1180οὐ μὴ λάβω· δρούσω γύρ. εὐχομαι δ' ὅμως. 1190

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οἷσθ' οὖν τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;

ΤΑΛΟΣ.

οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἐνταῦθα νυν χρὴ τοῦμόν ἐξάραντά σε
σῶμι αὐτόχειρα, καὶ ξὺν οἷς χροῖσεις φίλων,1185πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυρόδισον δρούς 1195
κείραντα, πολλὸν δ' ἄρσεν' ἐκτεμόνθ' ὁμοῦ

dicit: diceturne etiam hoc, quid me facturum iurare debeam?

1178. Cod. Par. ἀπώμοτον. Affert hunc verbum Suidas in v. ἐπώμοτον.

1181. Musgravius scribendum putabat Οἴτη, quod probare videtur Schaeferus ad Lamberti B. Ellipsis. p. 697. Miror vero, haerere quemquam in hoc duplici genitivo potuisse, quem satis tumentur alia ad Lambertum allata exempla, quae non magis tentari debebant.

1186. Spanhemii iudicio dignum est, ἄρσενα ἔλαιον dictum esse, ut ἄρσεν ἔλαιον a Callimachō L. P. 29. de oleo, quod virilibus sive athleticis exercitationibus adhiberetur. Immo oleastri mares, non feminae intelliguntur; defendendumque

ἄγριον ἔλαιον, σῶμα τοῦμὸν ἐμβαλεῖν·
καὶ πευκίνης λαβόντα λαμπυρίας σέλας,
πρῆσαι. γόου δὲ μηδὲν εἰσίτω δάκρυ,
1190 ἄλλ' ἀστενακτος κἀδάκρυτος, εἴπερ εἶ 1200
τοῦδ' ἀνδρός, ἔρξον· εἰ δὲ μή, μενῶ σ' ἐγώ,
καὶ νέρθεν ὦν, ἀραῖος εἰσαεὶ βαρύς.

ΤΛΛΟΣ.

οἴμοι πάτερ, τί μ' εἶπας; οἷά μ' εἰργασαι;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὅποια δραστὲρ ἐστίν. εἰ δὲ μή, πατρός
1195 ἄλλου γενοῦ τού, μηδ' ἐμὸς κληθῆς ἔτι. 1205

ΤΛΛΟΣ.

οἴμοι μάλ' ἀῖθις, οἷά μ' ἐκκαλῆ, πάτερ,
γονεά γενέσθαι καὶ παλαμναῖον σέθεν;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐ δῆτ' ἐγωγ'· ἀλλ' ὦν ἔχω παιώνιον,

potius est Ovidii ure mares oleas Fast. IV.
741. quam probandum, quod ab emendatoribus
profectum codices multi habent, maris rorem.

1192. Apud Suidam in v ἀραῖος, qui hunc ver-
sum cum parte praecedentis affert, omissum est
ὦν.

1193. Membranae, cod. Harl. edd. vett. τίμ' εἶ-
πας. Cod. Par. τοῖ'. Tricliniani τί μ', quod
praeferendum iudi avi. Cum veterum librorum
scriptura quodammodo comparari potest, quod
Porsonus in Phoenissis v. 892. reposuit: τίμ' οὐ
δρῶν, ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη.

1196. Cod. Harl. ἐκκαλεῖς.

1193. Offendit Musgravium ὦν ἔχω ἐμῶν κα-
κῶν. Quod etsi defendi potest, tamen tollenda

καὶ μῦνον ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.

ΥΛΛΟΣ.

1200 καὶ πῶς ὑπαίθων, σῶμ' ἂν ἰόμην τὸ σόν; 1210

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' εἰ φοβῆ πρὸς τοῦτο, τᾶλλα γ' ἔργασαι.

ΥΛΛΟΣ.

φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἦ καὶ πυρᾶς πλήρωμα τῆς εἰρημένης;

ΥΛΛΟΣ.

ὅσον γ' ἂν αὐτὸς μὴ ποτιψάων χερσῶν.

1205 τὰ δ' ἄλλα πράξω, κού καμῆ τοῦμὸν μέρος. 1215

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' ἀρκέσει καὶ ταῦτα· πρόσνειμαι δέ μοι
χάριν βραχεῖαν πρὸς μακροῖς ἄλλοις διδούς.

tautologia videtur explicando, non mutando. Hoc enim dicere videtur: sed, quo modo possum, lenitorem solumque medicum meorum malorum. Aperlius loquutus est in Oed. R. 514. ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ᾧν ἔχοι τε καὶ δύναίτο, κάλλιστος πόνων.

1201. Cod. Harl. omittit ἀλλ'. Idem cum vett. libris τᾶλλα γ'. Tricliniani τᾶλλα μ'.

1202. Cod. Par. φθονήσεται.

1204. Cod. Par. cum Triclinianis μήποτε ψάω. Veram lectionem praebent Harl. cum caeteris vett. libris.

1207. Genere neutro dictum πρὸς μακροῖς ἄλλοις, quum proprie feminino debuisset dici, attigit, si quis

ΤΑΛΛΟΣ.

εἰ καὶ μακρὰ κάρτ' ἐστίν, ἐργασθήσεται.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τὴν Εὐρυτεΐαν οἶσθα δῆτα παρθένον.

ΤΑΛΛΟΣ.

1210 Ἰόλην ἔλεξας, ὥς γ' ἐπεικάζειν ἐμέ.

1220

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἔγνωσ. τοσοῦτον δὴ σ' ἐπισκῆπτω, τέκνον.

ταύτην, ἐμοῦ θανόντος, εἶπερ εὐσεβεῖν

βούλει, πατρώων ὀρκίων μεμνημένος,

πρόςθου δάμαρτα, μὴδ' ἀπιστήσης πατρί·

1215 μὴδ' ἄλλος ἀνδρῶν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὁμοῦ 1225

κλιθεῖσαν αὐτὴν ἀντὶ σοῦ λάβοι ποτέ·

ἀλλ' αὐτὸς, ὦ παῖ, τοῦτο κήδευσον λέχος.

πέιθου. τὸ γάρ τοι μεγάλα πιστεύσαντ' ἐμοῖ

talia curat, Dorvillius ad Charit. p. 571. (549. ed. Lips.)

1210. Libri ὥστ' ἐπεικάζειν. Cod. Par. ἀπεικά-
ζειν. Alienum hic est ὥστς, quod in ὥς γε mu-
tandum erat. Non praeteriit hoc Schaeferum.
Aliquid huius rei senserat Reiskius, qui ὥστς γ'
εἰκάζειν coniecit.

1211. De constructione verbi ἐπισκῆπτω cum
accusativo personae vide Erfurdium in var. lect.
Philoctet. 772.

1216. Elmsleius in Addend. ad Oed. R. 905.
mavult λάβη, licet etiam cod. Harl. cum vulgatis
λάβοι habeat. Quum hoc et optari et vetari po-
tuerit, servandam duxi librorum scripturam.

1218. Libri πείθου. Brunckius πιθου.

σμηκοῖς ἀπιστεῖν, τὴν πάρος συγγεῖ χάριν.

ΤΑΛΟΣ.

1220 οἷμοι, τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι, κακόν. 1230
τὸ δ' ὡδ' ὄρᾶν φρονοῦντα, τίς ποι' ἂν φέροι;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὡς ἐργασείων οὐδὲν ὦν λ.γω, θροεῖς.

ΤΑΛΟΣ.

τίς γάρ ποθ', ἧ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνῃ
μεταίτιος, σοὶ τ' αὐθις, ὡς ἔχεις, ἔχειν,

1219. Pro πάρος cod. Harl. πάλαι. Deinde Brunckius ξυγγεῖ.

1220. Apud Suidam, qui hunc et seq. versum in οἷμοι affert, et in schol. Rom. legitur τῷ μὲν pro τὸ μὲν. Iunt. ser. τιμοῦσθαι. Scholiastes: τὸ θυμοῦσθαι, εἰ μὴ πειθεῖν αὐτῷ, καὶ τὸ πείθεσθαι ὡδε φρονοῦντι, δυσχερές. Hinc illum νοσοῦντα legisse conicit Wakefieldius. Groddeckius, servans νοσοῦντι, mox corrigendum putat, τὸ δ' ὡδε ὄρᾶν φρονοῦντα, quod sic interpretatur: mente perturbata loquenti irasci velle improbum est: sed mentis compotem, talia mandata exsequentem, quis toleret. Refert autem ὡδε ὄρᾶν et φρονοῦντα ad Hydium, quod fieri propter opposita non potest. Nihil mutandum. Scholiastes sensum, non verba videtur explicare voluisse. Est autem sensus hic: aegro irasci, i. e. repugnare mentis non compoti, malum est: sed ita eum videre compotem mentis, quis ferat? Ὁδε cum ὄρᾶν iungendum, adverbium pro adiectivo τοιοῦτον. Similiter supra v. 958.

1224. Erfurdus adscripsit: „Sine causa Schaefer. Melet, p. 23. corrigit σοὶ δ' αὐθις. Vid. An-

1225 τίς ταῦτ' ἄν, ὅστις μὴ ἔξ ἀλαστόρων νοσοῖ, 1235
 ἔλοιτο; κρείσσον καμὲ γ', ὢ πάτερ, θανεῖν,
 ἢ τοῖσιν ἐχθίστοισι συνναίειν ὁμοῦ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἄνηρ ὄδ' ὡς ἔοικεν οὐ νέμειν ἐμοὶ
 φθίνοντι μοῖραν· ἀλλὰ τοι θεῶν ἄρα
 1230 μενεῖ σ' ἀπιστήσαντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις. 1240

ΥΛΛΙΟΣ.

οἴμοι, τάχ', ὡς ἔοικας ὡς νοσεῖς φράσειν.

tig. 165. Et τε recte. Trach. 1013. Aeschyl. Pers. 457. καὶ post μὲν Trach. 689. Aeschyl. S. Th. . . " Recte dicta sunt, quae recte cogitata.

1225. Cod. Par. νοσεῖ.

1226. Cod. Par. αἰροῖτο.

1228. Codd. Harl. Par. et edd. vett. νέμειν. Brunckius νεμεῖν. Tricliniani νέμει γ' ob non intellectam attractionem, qua ὡς ἔοικε νέμειν pro νέμει, ὡς ἔοικε, dicitur. Vide ad Viger. p. 894. In scholiis Romanis οὐ νέμειν γ' ἐμοὶ legitur.

1229. Θεῶν ἄρα quum dicit, execrationem deorum invocatione factam, ac deinde, quae hanc consequitur, iram deorum vindictamque intelligit.

1231. Libri τάχ' ὡς ἔοικας, ὡς νοσεῖς φράσεις, quam nemo non videt auribus valde ingratam scripturam esse. Scholiastes: ὡς φανερός εἰ νοσῶν, οὕτω καὶ χαλεπῶς διαλεγόμενος. Scilicet hic ad φράσεις intelligebat οὕτω. Longe a vero aberravit Billerbeckius, ὡς νοσῶν φράσεις coniiciens, id ut sit μηδὲν ὑγιὲς φράσεις. Recte mentem poetae percepisse Brunckium, qui vertit, cito, ut videtur, morbo te corripere dices, et Herculis responsio, et quae tum dicit Hyllus, docent. Videns enim patrem, fervescente ira in-

ΗΡΑΚΛΗΣ.

σὺ γὰρ μ' ἀπ' εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.

ΤΛΛΟΣ.

θεΐλαιος, ὡς ἐς πολλὰ τάπορεῖν ἔχω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐ γὰρ δικαιοῖς τοῦ φυτεύσαντος κλύειν.

ΤΛΛΟΣ.

1235 ἀλλ' ἐκδιδαχθῶ δῆτα δυσσεβεῖν, πάτερ;

1246

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐ δυσσέβεια, τοῦμὸν εἰ τέρψεις κίαρ.

ΤΛΛΟΣ.

πράσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἔγωγε. τούτων μάρτυρας καλῶ θεοῦς.

quietum factum, denuo ingruentem vim veneni sentire. nescit quo se vertat, qui aut, quam abominatur, uxorem ducere debeat, aut patris se revocare cruciatum intelligat. Non putavi tamen illud νοσεῖς φράσεις ferendum esse, quum non dubitandum videatur, quin Sophocles eadem constructione, qua v. 1228. φράσειν scripserit. Id ergo reposui.

1232. Libri ἀπεινασθέντος. Scripsi ἀπ' εὐνασθέντος. Id scholiastes habuit, qui sic scribit: σὺ με, φησίν, ἀναταράττεις ἀπὸ τοῦ καταπραυνθέντος κακοῦ, μὴ παιθόμενος.

1233. Ex cod. Harl. enotatum τάπορεῖν. Tricliniani libri, ὡς ἐς πολλὰ γ' ἔπαπορεῖν ἔχω.

ΥΛΛΟΣ.

1240 τοιγάρ ποιήσω, κούκ ἀποιόσομαι, τὸ σὸν
θεοῖσι δεικνύς ἔργον. οὐ γὰρ ἂν ποτε 1250
κακὸς φανείην, σοί γε πιστεύσας, πάτερ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

καλῶς τελευτᾶς, κατὰ τοῖσδε τὴν χάριν
ταχεῖαν, ὦ παῖ, πρόσθε· ὡς πρὶν ἐμπεσεῖν
σπαραγμὸν ἢ τιν' οἴστρον, ἐς πυρᾶν με θῆς.
1245 ἄγ' ἐγκνεῖτ', αἴρεσθε. παῦλά τοι κακῶν 1255
αὐτῆ, τελευτῇ τοῦδε τάνδρὸς ὑστάτη.

ΥΛΛΟΣ.

ἀλλ' οὐδὲν εἶργει σοὶ τελειοῦσθαι τάδε,
ἐπεὶ κελεύεις κάξαναγκάζεις, πάτερ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

1250 ἄγε νῦν, πρὶν τήνδ' ἀνακινήσαι
νόσον, ὦ ψυχὴ σκληρὰ, χάλυβος 1260
λιθοκόλλητον σιόμιον παρέχουσ',

1246. Nemo non videt, recte a Brunckio comma positum esse post αὐτῆ, quum vulgo nulla ibi esset interpunctio. Male enim scholiastes αὐτῆ cum τελευτῇ coniunxit, cuius haec verba sunt: μόνη γὰρ ἀνάπαυσις, τὸ παραθεῖναι με τῷ πυρί, καὶ τοιαύτῃ τελευτῇ χρῆσασθαι. Immo hoc dicit, haec mihi sola a malis liberatio est, mori.

1249. Non est putandum, ut Musgravio videbatur, ἀνακινήσαι pro ἀνακινήσαι ἑαυτὴν dictum esse, sed semet ipsum alloquens Hercules hoc vult, priusquam diutius morando denuo excites morbum.

1251. Mirum est, cogitare quemquam potuisse

ἀνάπαυε βοήν, ὡς ἐπίχαριον

de freno gemmis distincto. Rectius scholiastes, sed hic quoque longius repetens: ἐαυτὸν παρα-
 θαδρῶνται, ὥστε μὴ βοᾶν νομιζόμενον εἰς τὴν πυ-
 ρίν. ἄγε οὖν, φησὶν, ὦ σκληρὰ ψυχὴ ὡς ἀπὸ
 Χαλυβικοῦ σιδῆρον πεποιημένη, πρὶν τῆνδε ἀνα-
 κινῆσαι νόσον ἐνδοῦσα τὸ σεαυτοῦ στόμα ἐμφρα-
 γῆναι, ὡσανεὶ στόμα φρέατος λίθω κεκολλημένου
 πρὸς τὸ μηκέτι ὕδωρ ἀνιμᾶσθαι. λείπει δὲ τὸ ὡς,
 ἢ ἢ, ὡς ἀπὸ χάλυβος γεγεννημένη. ἢ λιθοκόλ-
 λητον στόμιον, ἀντὶ τοῦ λίθινον καὶ σκληρὸν
 χαλινὸν σαυτῇ ἐπιβαλοῦσα. Quaeritur hoc in lo-
 co, verba σκληρὰ et χάλυβος utrum ad ψυχὴ, an
 ad sequentia pertineant. Per leges grammaticas
 quum utrumque fieri possit, praeferendum est il-
 lud, quod ad sententiam aptissimum est. Atque
 in eo omnes, ut videtur, consentiunt, σκληρὰ esse
 cum ψυχῇ coniungendum. Nam o dura anima
 quum dicit, hoc significat, o quae multa per-
 tulisti. Quod quum graviter dictum sit, minue-
 retur pondus verborum, si nimis augetetur addi-
 to etiam χάλυβος. Nam aliud est, quod afferunt,
 Hesiodi O. et D. 146. ἀδάμαντος ἔχων κρατερό-
 φρονα θυμὸν, quoniam ibi quam durus sit ani-
 mus indicandum erat, hic autem durum dici sa-
 tis est. Deinde nomen στόμιον natura sua sibi
 vindicat ferri commemorationem, ut non videatur
 dubitandum esse, quin χάλυβος λιθοκόλλητον στό-
 μιον παρέχουσα cohaereant, i. e. ferreum ex-
 hibens saxorum frenum. Comparatio pe-
 tita a ferrea compage, qua saxa, ne hiscânt, con-
 iunguntur, nec de puteo, ut scholiastae placet,
 aut ullo certo genere muri, sed de eo, quod ubi-
 cumque opus est saxa firmiter contineri, cogitan-
 dum est.

1252. Libri, ὡς ἐπίχαριον τελείως ἀκούσιον ἔρ-

τελέουσ' ἀκούσιον ἔργον.

ΤΑΛΟΣ.

1255 αἶρετ', ὄπαδοί, μεγάλην μὲν ἔμοι
 τούτων θέμενοι συγγνωμοσύνην,
 μεγάλην δὲ θεοῖς ἀγνωμοσύνην
 εἰδότες ἔργων τῶν πρᾶσσομένων

1268

γον. Scholiastes: ἀνάπανσον τὴν βοήν, ὡς εἰς ἐπίχαρτον ἅμα καὶ ἀκούσιον πρᾶγμα χωροῦσα, τὴν πυράν. πῶς δὲ ἐπίχαρτον καὶ ἀκούσιον; ἐπίχαρτον μὲν, ὅτι ἀπαλλάττεται τῆς νόσον· ἀκούσιον δέ, ὅτι λυπεῖ πάντα ἢ ἀποστέρησις τοῦ βίου. παρὰ τό, ἐκ ὧν ἀέκοντί γε θυμῷ. Apertum est, hunc τελέουσ' habuisse, quod coniectura assequutus est Billerbeckius, receperunt Groddeckius et Bothius. Erfurdcius dedit τελεοῖς. Sed praestat τελέουσα, quod futuri temporis est, neglecta contractione, ut in anapaestis. Librorum scripturam, τελέως, erit fortasse qui coniciat ex tali lectione natam esse, ὡς ἐπίχαρτον, τελεῶσαι ἐκούσιον ἔργον, nam suave est, perficere sponte decretum facinus. Ac praeferat hoc fortasse hodie aliquis: sed qualem Sophocles Herculem descripsit, melius convenire videtur alterum. Quamvis enim fortis anima, tamen invita ad Orcum abit, ὃν πότμον γούωσα, λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἦβην.

1254. Nulla personae nota in antiquis edd. et, ut conicio, codd. certe nulla est in cod. Flor. Hylli nomen recte adscriptum in Triclinianis: agnoscitque scholiastes. Is recte hic: αἶρετ' ὄπαδοί. οὐκ οἰκέταις, ἀλλὰ τοῖς ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ ἐξ Εὐβοίας.

1256. Codd. Harl. Flor. edd. vett. θεῶν. Tricliniani θεοῖς, quod servarunt Brunckius et Erfurdcius. Sensus est: magnam deorum cru-

οἱ γύσαντες, καὶ κληζόμενοι
 πατέρες, τοιαῦτ' ἐφορῶσι πάθῃ.
 1260 τὰ μὲν οὖν μέλλοντ' οὐδείς ἐφορᾷ.
 τὰ δὲ νῦν ἐστῶτ', οἴκτρα μὲν ἡμῖν,
 αἰσχρὰ δ' ἐκείνοις,
 χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν πάντων

1270

delitatem in his esse rati, quae nunc aguntur. Vide ad v. 474.

1259. Ἐφορῶσι, adspiciunt, ita, ut non remedium afferant. Apertius in Electra v. 824. ποῦ ποτὲ κεραννοὶ Διός, ἢ ποῦ φαέθων Ἄλιος, εἰ ταῦτ' ἐφορῶντες κρύπτουσιν ἐκῆλοι;

1260. Scholiastes: ἐφορᾷ. περιττὴ ἢ πρόθεσις. Satis quidem erat ὄρᾳ, sed in ἐφορᾷ non abundat praepositio. Valde enim diversa sententia est, si ἐφορᾷ, quam si ὄρᾳ dicas. Τὰ μέλλοντα οὐδείς ὄρᾳ est, futura nemo videt: i. e. latent futura. Τὰ μέλλοντα οὐδείς ἐφορᾷ autem, quia ἐφορᾷν de eo dicitur, qui aliquid totum ex longinquo contuetur, significat, nemo cuncta, quae futura sunt, conspicit. Tanto minus probandum Wakefieldii ἀφορᾷ, quod etiam per se ipsum ab hoc loco alienum est.

1263. Cod. Par. et Iunt. sec. ἀπάντων. In codd. Harl. et Flor. pro πάντων legitur θανάτους, quae scriptura nisi forte aberrantibus librarii oculis ad v. 1266. debetur, eleganter ad hunc modum corrigi potest: χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν, θανάτου τῷ τήνδ' αἶτην ὑπέχοντι. Ita Euripides in Ione v. 1240. θανάτου λεύσιμόν αἶταν dixit.

1265. Brunckii membranae et edd. vett. personae notam habent Χορός ἢ Ἄλλος. Tricliniani Χορός. Scholiastes: ταῦτα λέγει ὁ Χορός ἢ ὁ Ἄλλος. ἔοικε γὰρ ὁ Ἄλλος ἀποστραφείς ταῖς ἀπὸ

τῷ τήνδ' ἄτην ἰπέχοντι.

τοῦ χοροῦ λέγειν, τοῦ μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τῶν οἴκων, ἕως ἂν ἐπέλθωσιν ἀπὸ τῆς πυρᾶς. Scilicet quum libri habeant ἀπ' οἴκων, putavit hic Hyllum choro mandare, ne aedes relinquat. At hoc ineptum est. Aliud scholion: ἀπ' οἴκων. γράφεται ἐπ' οἴκων. τουτέστι, μηδὲ ὑμεῖς περιλείπεσθε ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀκολουθήσατε. Triclinius: αἱ τοῦ χοροῦ πρὸς ἑαυτὰς τοῦτο φασί· μηδὲ ὑμεῖς περιλείπεσθε ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν οἴκων, ἀλλ' ἀκολουθήσατε. Anapaestos choricos recitare, coryphaei est. Quod si haec sunt verba chori, cui in editis libris tribuuntur, non tantum insolenter, sed etiam inepte singulari numero uteretur coryphaeus. Nam qui chorum alloquentes singularem usurpant, coryphaeum dicunt, quem, quia dux chori est, recte pro toto choro appellari licet. Coryphaeus ipse autem ubi chorum alloquitur, quem tandem ita, nisi unum aliquem ex choro, non totum chorum, appellet? Nisi forte semet ipsum. At id vehementiori tantum animorum commotioni convenit, qualis Herculis est v. 1249. non tali loco, qualis hic est, ubi satius erat dici, eamus nos quoque. Itaque nihil reliquum foret, si haec chori verba essent, quam ut eum Iolen compellere credamus. At haec neque praesens est, neque est verisimile, quae ut captiva adducta erat, et summo cum moerore sortem suam deflebat, foras egressam esse videndi causa, quid hic rerum ageretur. Has ob causas non dubitavi haec verba Hyllum continuare. Servavi autem ἀπ' οἴκων, quum ἐπ' οἴκων, quod Brunckius alique ex solis scholiis receperunt, correctio grammaticorum esse videatur. Sed illud ἀπ' οἴκων non est ita intelligendum, ut scholiastes putavit. Nam ubi memineris, quum λέιπον μηδὲ σὺ dicit Hyllus, hoc eum dicere μηδὲ σὺ τούτων vel ἡμῶν λέιπον, quod est comi-

1265 λείπον μηδὲ σὺ, παρθέν', ἀπ' οἴκων,
 μεγάλους μὲν ἰδαῦσα νέους θανάτους,
 πολλὰ δὲ πῆματα καὶ καινοπαθῆ·
 κούδ' ἐν τούτων, ὅ τι μὴ Ζεὺς.

1275

tare nos, recte dictum videbis ἀπ' οἴκων: prosequere funus a domo.

1267. Primus Erfurdiius ex mea emendatione ad Eurip. Hec. p. 162. edidit πολλὰ δὲ πῆματα καὶ καινοπαθῆ. Eodem modo correxit Porsonus in Dobraei Aristophanicis p. 178. et multo ante Bentleius. In libris omissum καί. Brunckius ex cod. T. turpes versus dederat, πολλὰ δὲ πῆματα καινοπαθῆ· καὶ οὐδ' ἐν τούτων ὅ τι μὴ Ζεὺς. Pro καινοπαθῆ in codd. adscriptam esse aliam lectionem καινοπαγῆ, adnotavit Brunckius. Est ea etiam in cod. Flor. supra scripta: in textu habet Harleianus. Receptit Wakefieldius. Exquisitum hoc quidem est, sed etiam quaesitum.

E R R A T A

In textu

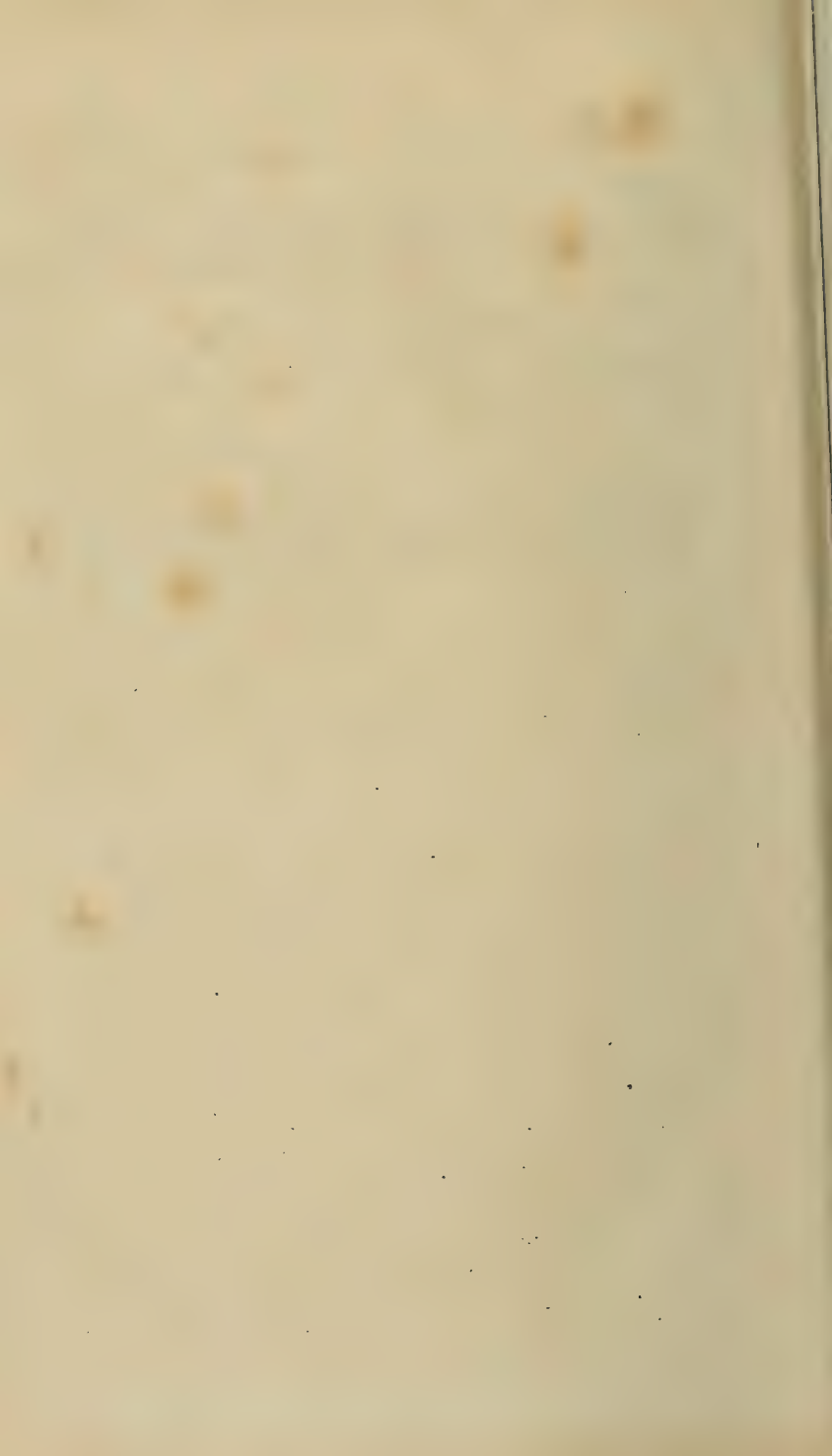
p.	21.	v.	80.	pro ὕστερον,	<i>lege</i>	ὕστερον
—	24.	v.	98.	— ποδι	—	πόδι
—	30.	v.	135.	— βακε	—	βακε,
—	32.	v.	142.	— μή τ'	—	μήτ'
—	52.	v.	233.	— τοι	—	τοί
—	78.	v.	263.	— τῆσδε, κ	αἰπόλιν	<i>lege</i> τῆσδε, καὶ πόλιν
—	80.	v.	374.	— ποτ'	—	πότ'
—	94.	v.	463.	— ἐπει	—	ἐπέι
—	101.	v.	515.	— χερὸς,	—	χερός,
—	154	v.	879.	— ΧΟΡΟΤ	—	ΧΟΡΟΤ

In notis

p.	18.	ad v.	57.	l. 1.	pro πατρος	<i>lege</i>	πατρὸς
—	23.	l.	antepenult.	—	comparant	l.	comparans
—	26.	ad v.	108.	l. 13.	— accipi	l.	accipi
—	27.	l.	ult.	—	uidam	l.	quidam
—	33.	ad v.	144.	l. 5.	— vivere	l.	vivere
—	37.	ad v.	174.	l. 1.	— Propie	l.	Proprie
—	—	ad v.	178.	l. ult.	— quemdam	l.	quem
—	46.	ad v.	193.	l. 4.	— eamque	l.	eamque
—	71.	l.	2.	—	την	l.	τήν
—	—	l.	12.	—	cul s	l.	culis
—	121.	ad v.	669.	l. 8.	— mente	l.	mentem
—	133.	ad v.	775.	l. 4.	— ἑκατογκέφαλος.	l.	ἑκατογκέφαλος
—	144.	ad v.	836.	l. 11.	— αὐτόν	δὴλον· δὲ	l. αὐτόν· δὴλον δὲ,

- 148. *ad v.* 851. *l.* 4. — ἀγάλυτον *l.* ἀγάλυ-
τον
- 157. *ad v.* 898. *l.* 1. — στορνυθ' *l.* στορνύνθ'
- 162. *ad v.* 938. *l.* 6. — Brunckias *l.* Brunckius
- 164. *ad v.* 958. *l. penult. p.* possim, *l.* pos-
sim
- 175. *ad v.* 1006. *l.* 2. — ἀδικωτατοι *l.* ἀδικώ-
τατοι
- 202. *ad v.* 1251. *l. antepenult. p.* quod ubicum-
que *l.* quod fit, ubi-
cumque
- 203. *ad v.* 1252. *l.* 4. — οτι *l.* ὅτι

Praeterea recusae quattuor plagulae suis locis in-
serendae, quae asterisco notatae sunt, pro pagg.
19 et 20, 65 et 66, 119 et 120, 129 et 130.





8399

Sophocles

Tragoediae; ed. Erfurdt et Hermann.

Vol. 5. Trachiniae.

LGr

S712Er

**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

**Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED**

